

Joseph the Hymnographer
Kanones on Saints
According to the Eight Modes
Critical Edition
by Paraskevi Toma

www.tezauriliturgic.ro

Joseph the Hymnographer
Kanones on Saints According to the Eight Modes

Byzantinistische Studien und Texte

herausgegeben von

Michael Grünbart
(Münster)

Wissenschaftlicher Beirat
Editorial Board:

Francesco D' Aiuto (Rom)
Marina Loukaki (Athen)
Przemysław Marciniak (Katowice)
Margaret Mullett (Washington, D.C.)
Ingela Nilsson (Uppsala)
Juan Signes Codoñer (Valladolid)
Dionysios Stathakopoulos (London)
Sita Steckel (Münster)
Joanita Vroom (Leiden)

Band 12

LIT

Joseph the Hymnographer
Kanones on Saints According to the Eight Modes

Critical Edition
by Paraskevi Toma

Umschlagbild: Joseph the Hymnographer
Fresco (14th c.), Chora Museum, Istanbul
(Foto: Privat)

Dank gilt dem Institut für Byzantinistik und Neogräzistik
der Westfälischen Wilhelms-Universität Münster
für die Übernahme der Druckkosten

D 6

Bibliographic information published by the Deutsche Nationalbibliothek
The Deutsche Nationalbibliothek lists this publication in the Deutsche
Nationalbibliografie; detailed bibliographic data are available on the Internet at
<http://dnb.d-nb.de>.

ISBN 978-3-643-90995-4 (pb)
ISBN 978-3-643-95995-9 (PDF)
Zugl.: Münster (Westf.), Univ., Diss., 2016

A catalogue record for this book is available from the British Library

© LIT VERLAG GmbH & Co. KG Wien,
Zweigniederlassung Zürich 2018
Klosbachstr. 107
CH-8032 Zürich
Tel. +41 (0) 44-251 75 05
E-Mail: zuerich@lit-verlag.ch <http://www.lit-verlag.ch>

Distribution:

In the UK: Global Book Marketing, e-mail: mo@centralbooks.com
In North America: International Specialized Book Services, e-mail: orders@isbs.com
In Germany: LIT Verlag Fresnostr. 2, D-48159 Münster
Tel. +49 (0) 2 51-620 32 22, Fax +49 (0) 2 51-922 60 99, e-mail: vertrieb@lit-verlag.de
e-books are available at www.litwebshop.de

To my parents.

*Ὁ τιμῶν πατέρα ἐξιλιάσκειται ἁμαρτίας,
καὶ ὡς ὁ ἀποθησαυρίζων ὁ δοξάζων μητέρα αὐτοῦ.*

— Sir. 3, 3–4

Contents

Preface and acknowledgements	ix
Abbreviations	xi
Bibliography	xiii
Introduction	xxi

A. TEXT

List of Signs	xxxii

Saint Thomas

1. Kanon in the First Mode	1
2. Kanon in the Second Mode	12
3. Kanon in the Third Mode	24
4. Kanon in the Fourth Mode	36
5. Kanon in the Plagal of the First Mode	47
6. Kanon in the Plagal of the Second Mode	57
7. Kanon in the Grave Mode	68
8. Kanon in the Plagal of the Fourth Mode	80

Saint Demetrius

9. Kanon in the First Mode	91

Saint Michael Archangel

10. Kanon in the Third mode	103
11. Kanon in the Plagal of the First Mode	113
12. Kanon in the Plagal of the Second Mode	124
13. Kanon in the Grave Mode	135
14. Kanon in the Plagal of the Fourth Mode (i)	146
15. Kanon in the Plagal of the Fourth Mode (ii)	159

Saint Stephen

16. Kanon in the First Mode (i)	172
17. Kanon in the First Mode (ii)	185
18. Kanon in the Second Mode	196
19. Kanon in the Third Mode	205
20. Kanon in the Fourth Mode	215

21.	Kanon in the Plagal of the First Mode	225
22.	Kanon in the Plagal of the Second Mode	236
23.	Kanon in the Grave Mode	246
24.	Kanon in the Plagal of the Fourth Mode	257

Saint John Chrysostom

25.	Kanon in the Grave Mode	266
26.	Kanon in the Plagal of the Fourth Mode	278

Forty Martyrs of Sebaste

27.	Kanon in the Fourth Mode	289
28.	Kanon in the Plagal of the Second Mode	297

Saint Christopher

29.	Kanon in the First Mode	308

Saint Pantaleon

30.	Kanon in the Fourth Mode	322

B. EXPLANATORY NOTES

Commentary	337
Grammatical Notes	351

C. INDICES

Index of Manuscripts	355
Index of References	357
Index of Acrostics	373
Index of Heirmoi	374
Initia stropharum	378
Index of Epithets of Saint Mary	402
Index of Proper Names	410
General Index	414

Preface and acknowledgements

The present volume is a result of a six-year research project undertaken at the Department of Byzantine and Modern Greek Studies at the University of Münster. It was conducted under the supervision of Prof. Dr. Georgios Makris and submitted for the degree of Doctor of Philosophy in October 2015.

Since it is a pleasant task to acknowledge those who supported and motivated me all these years, I would like to express my special appreciation to my main supervisor, Prof. Dr. Georgios Makris, who has been a great mentor to me and the main reason I advanced as a scientist. I wish also to thank my second supervisor, Prof. Dr. Michael Grünbart for encouraging my research and giving me the chance to work by his side.

This book would not exist if not for Prof. Dr. Anastasios Lolos, who convinced me to travel abroad and write a doctoral thesis. My grateful thanks also to Patricia Ridolfi and Christian Förstel from the National Library of France, Anna Lysikatou from the Patriarchal Institute of Patristic Studies, and the monks of the Monastery of Great Lavra, all of whom helped me obtain inaccessible manuscripts.

This project would not have been possible without the technical support of doctoral candidate Orestis Kazasidis and Dr. Marios Koulakis, as they invested countless hours on L^AT_EX helping me prepare the digital document.

I would like to thank the ‘Calypso and Gregorios Gregoriades Foundation’ as well as the ‘DAAD-Förderprogramm: STIBET’ for their financial assistance. A special thanks to my circle of intimates, who endured my stress and moodiness over the past six years. Last but not least, I would like to express my deepest gratitude to my family for their perpetual assistance in all aspects of my life. Without their encouragement, I would not have become who I am now.

Paraskevi Toma
Münster, February 2018

Abbreviations

AAA	Acta apostolorum apocrypha
AB	Analecta Bollandiana
Άγ.Β.	Άγιορειτική βιβλιοθήκη
AHG	Analecta hymnica graeca
AMS	Acta martyrum selecta
An	Άκολουθία τῶν ἀνωνύμων
BBOS	Birmingham Byzantine and Ottoman Studies
BHG	Bibliotheca hagiographica graeca
BHG NovAuct	BHG, novum auctarium
CP	Synaxarium Constantinopolitanum
DOP	Dumbarton Oaks Papers
EE	Εἰρημολόγιον
EEBΣ	Ἐπετηρίς Ἐταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν
GCS	Die griechischen christlichen Schriftsteller der ersten Jahrhunderte
IP	Instrumenta patristica
MPG	Migne patrologia graeca
MB	Μηναῖα τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ
OECT	Oxford Early Christian Texts
PB	Παρακλητική, ἤτοι Ὀκτώηχος ἡ Μεγάλη
PLRE	The Prosopography of the Later Roman Empire
PmbZ	Prosopographie der mittelbyzantinischen Zeit
PO	Patrologia orientalis
PS	Patristica slavica
PTA	Papyrologische Texte und Abhandlungen
PTS	Patristische Texte und Studien
SC	Sources chrétiennes
StT	Studi e testi
SH	Subsidia hagiographica
TM	Travaux et mémoires
VCSup	Supplements to Vigiliae Christianae

Bibliography

TEXT EDITIONS

Acta apostolorum apocrypha, edd. M. BONNET and R. LIPSIUS, vol. 1–3, Leipzig 1891–1903.

Ἀκολουθία τῶν Ἀνωνύμων ..., Ἀκολουθία τῆς ἁγίας Μεταλήψεως, καὶ αἱ θεῖαι Λειτουργίαι τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ Βασιλείου τοῦ μεγάλου ..., curante PH. VITALI, Rome 1738.

Analecta hymnica graeca e codicibus eruta Italiae inferioris, I. SCHIRÒ consilio et ductu edita, vol. 1–13, Rome 1966–1983.

ASTERIUS OF AMASEA

— *Asterius of Amasea. Homilies I–XIV*, ed. C. DATEMA, Leiden 1970.

CHRISTOPHORUS, PASSIO

—“Μαρτύριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Χριστοφόρου”, edd. G. VAN HOOF, C. DE SMEDT, and J. DE BACKER, in: *AB* 1 (1882), 121–149.

CHRYSIPPUS OF JERUSALEM

—“Χρυσίππου πρεσβυτέρου, ἐγκώμιον εἰς τὸν Ἀρχάγγελον Μιχαήλ”, ed. A. SIGALAS, in: *ΕΕΒΣ* 3 (1926), 85–93.

— *Des Chrysippos von Jerusalem Enkomion auf den Hl. Johannes den Täufer. Textkritische erstmalige Ausgabe mit einem Anhang. Untersuchungen und Ergänzungen zu den Schriften des Chrysippos* (Texte und Forschungen zur byzantinisch-neugriechischen Philologie 20), ed. A. SIGALAS, Athens 1937.

COSMAS VESTITOR

- “Κοσμᾶ Βεστίτωρος ἀνέκδοτα ἐγκώμια εἰς Χρυσόστομον”, ed. C. DYOBOUNIOTES, in: *ΕΕΒΣ* 2 (1925), 55–83.

CYRIL OF ALEXANDRIA

- *Cyrelli Hierosolymorum archiepiscopi opera quae supersunt omnia*, edd. W.C. REISCHL and J. RUPP, vol.1–2, Munich 1848–1860.
- *Sancti patris nostri Cyrilli archiepiscopi alexandrini in D. Joannis Evangelium*, ed. P. PUSEY, vol. 1–3, Oxford 1872.
- *Sancti patris nostri Cyrilli archiepiscopi alexandrini in XII prophetas*, ed. P. PUSEY, vol. 1–2, Oxford 1868.

DEMETRIUS, MIRACULA

- *Les plus anciens recueils des miracles de Saint Démétrius et la pénétration des slaves dans les Balkans*, ed. P. LEMERLE, vol. 1–2, Paris 1979–1981.

DIDYMUS THE BLIND

- *Didyme l’Aveugle. Sur Zacharie. Texte inédit d’après un papyrus de Toura*, ed. L. DOUTRELEAU, vol. 1–3 (SC 83–85), Paris 1962.
- *Didymos der Blinde. Psalmenkommentar (Tura-Papyrus)*, edd. M. GRONEWALD and L. DOUTRELEAU, vol. 1–5 (PTA 4; 6–8; 12), Bonn 1968–1970.

DIONYSIUS THE AREOPAGITE

- *Corpus dionysiicum* I–II (PTS 33; 36), edd. B. SUCHLA, G. HEIL, and A. RITTER, Berlin 1990–1991.

EPHREM THE SYRIAN

- *Ὅσιου Ἐφραίμ τοῦ Σύρου ἔργα*, ed. K. PHRATZOLAS, vol. 1–7, Thessalonike 1988–1998.

GREGORY THE THEOLOGIAN (NAZIANZENUS)

- *Discours funèbres en l’honneur de son frère Césaire et de Basile de Césarée*

rée (Textes et documents pour l'étude historique du Christianisme), ed. F. BOULENGER, Paris 1908.

GREGORY OF NYSSA

- *Gregorii Nysseni. Encomium in Sanctum Stephanum Protomartyrem*, ed. O. LENDLE, Leiden 1968.
- *Gregorii Nysseni opera*, edd. W. JAEGER, H. LANGERBECK et al., vol. 1–18, Leiden 1960–2014.

JOHN OF DAMASCUS

- *Die Schriften des Johannes von Damaskos*, edd. B. KOTTER and R. VOLK, vol. 1–7 (PTS 7; 12; 17; 22; 29; 60–61; 68), Berlin 1969–2013.

JOHN OF THESSALONIKE

- “Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἐπισκόπου Θεσσαλονίκης εἰς τὴν κοίμησιν, ἧτοι ἀνάπαυσιν καὶ πρὸς Θεὸν μετάστασιν, τῆς δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου”, ed. M. JUGIE, “Homélies mariales byzantines”, part II (PO 19, Paris 1926, 405–438 [287–320]).

JOSEPH THE HYMNOGRAPHER

- *Giuseppe l'Innografo. Nuovo Ottoeco: gli otto canoni per i ss. Apostoli* (Quaderni di Νέα Ῥώμη 5), testo critico, traduzione e commento a cura di L. D'AMELIA, Rome (under preparation).
- “Κανόνες ἀνέκδοτοι εἰς τὸν ἅγιον Δημήτριον”, ed. PH. ANGELATOS, in: *Βυζαντινὰ* 13 (1985), 1372–1476.
- “Κανόνες κατ' ἦχον εἰς τὸν ἅγιον μεγαλομάρτυρα καὶ ἱαματικὸν Παντελεήμονα, ποιηθέντες ὑπὸ Ἰωσήφ τοῦ Ὑμνογράφου”, ed. PANTELEEMON LAURIOTES, in: *Αγ.Β.* 2 (1937–1938), 111–129.
- *Κανόνες ὀκτόηχοι εἰς τὸν Θεολόγον Ἰωάννην τὸν Εὐαγγελιστὴν, ποίημα τοῦ ἀγίου Ἰωσήφ τοῦ Ὑμνογράφου*, ed. THEODORETUS, Leipzig 1799, 1–64.
- “Κανόνες παρακλητικοὶ κατ' ἦχον εἰς τὸν ἅγιον μεγαλομάρτυρα Γεώργιον

Ἰωσήφ τοῦ Ὑμνογράφου, ἀντιγραφέντες ἐκ Λαυριωτικοῦ κώδικος K 132”, ed. SPYRIDON LAURIOTES, in: *Ag.B.* 2 (1937–1938), 9–34.

Acta S. Marinae et S. Christophori, ed. H. USENER, Bonn 1886.

MARTYRES XL, PASSIO ET TESTAMENTUM

—“Μαρτύριον τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα τῶν ἐν Σεβαστείᾳ μαρτυρησάντων”, ed. O. VON GEBHARDT, *Ausgewählte Märtyracten und andere Urkunden aus der Verfolgungszeit der christlichen Kirche* (Acta Martyrum Selecta), Berlin 1902, 171–181.

—“Διαθήκη τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων τοῦ Χριστοῦ Τεσσαράκοντα μαρτύρων τῶν ἐν Σεβαστείᾳ τελειωθέντων”, ed. H. MUSURILLO, *The acts of the Christian martyrs. Introduction, texts and translations* (OECT), Oxford 1972, 354–360.

Μηναῖα τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ, ed. BARTHOLOMAIOS KOUTLOUMOUSIANOS, vol. 1–12, Venice 1863 (repr. with add. Athens 1991–1993).

MICHAEL PSELLUS

— *Orationes hagiographicae*, ed. E. FISHER, Leipzig 1994.

NICETAS PATRICIUS, VITA

—“Un confesseur du second Iconoclisme. La vie du patrice Niketas”, ed. D. PAPACHRYSSANTHOU, in: *Travaux et Mémoires* 3 (1968), 309–351.

ORIGENES

— *Die Homilien zu Lukas in der Übersetzung des Hieronymus und die griechischen Reste der Homilien und des Lukas-Kommentars* (GCS 49), ed. M. RAUER, Berlin 1959.

PANTELEEMON, PASSIO

—“Μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Παντελεήμονος”, ed. V.V. LATYŠEV, *Неизданные греческие агиографические тексты = Hagiographica graeca inedita* (Записки Императорской академии наук по

историко-филологическому отделению = Mémoires de l'Académie impériale des sciences de St.-Petersbourg, VIIIe série, Classe des sciences historico-philologiques, vol. 12/2), St. Petersburg 1914, 40–53.

Παρακλητική, ἥτοι Ὁκτώηχος ἡ Μεγάλη, ed. SPYRIDON ZERBOS, Venice 1858.

Patrologiae cursus completus. Series graeca, accur. J.P. MIGNE, vol. 1–161, Paris 1857–1866.

Πεντηκοστάριον χαρμόσυνον, ed. BARTHOLOMAIOS KOUTLOUMOUSIANOS, Venice 1837.

PHOTIUS

— *Φωτίου Ὁμιλίας*, ed. B. LAOURDAS, Thessalonike 1959.

PROCLUS OF CONSTANTINOPLE

— *L'homilétique de Proclus de Constantinople* (StT 247), ed. F.J. LEROY, Vatican City 1967.

— *Proclus of Constantinople and the Cult of the Virgin in Late Antiquity. Homilies 1–5, Texts and Translations* (VCSup 66), ed. N. CONSTAS, Leiden 2003.

— “Ps.-Chrysostome, in S. Stephanum (PG 63, 933–934). Proclus de Constantinople, l'impératrice Pulchérie et Saint Étienne”, ed. M. AUBINEAU, in: A.A.R. Bastiaensen, A. Hilhorst, and C.H. Kneepkens, *Fructus Centesimus. Mélanges offerts à Gerard J.M. Bartelink à l'occasion de son soixante-cinquième anniversaire* (IP 19), Steenbrugge 1989, 5–7.

ROMANUS THE MELODIST

— *Romanos le Mélode. Hymnes*, ed. J. GROSDIDIER DE MATONS, vol. 1–5 (SC 99; 110; 114; 128; 283), Paris 1964–1981.

— *Sancti Romani Melodi cantica. Cantica genuina*, edd. P. MAAS and C.A. TRYPANIS, Oxford 1963.

Synaxarium ecclesiae constantinopolitanae e codice sirmondiano nunc berlinensi, ed. H. DELEHAYE, Brussels 1902.

THEODORE STUDITES

— *Theodori Studitis praepositi parva catechesis*, ed. E. AUVRAY, Paris 1891.

THEOPHANES (MELODIST)

—“Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωσήφ τοῦ Ὑμνογράφου”, ed. A. ΡΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΕΡΑΜΕΥΣ, in: *Сборник греческих и латинских памятников, касающихся Фотия патриарха – Monumenta graeca et latina ad historiam Photii patriarchae pertinentia*, vol. 2, St. Petersburg 1901.

Τριώδιον κατανοκτικόν, Venice 1839.

SECONDARY LITERATURE

G. DE ANDRÉS (1987), *Catálogo de los códices griegos de la Biblioteca Nacional*, Madrid.

N. BEES (1967–1993), *Τὰ χειρόγραφα τῶν Μετεώρων. Κατάλογος περιγραφικὸς τῶν χειρογράφων κωδίκων τῶν ἀποκειμένων εἰς τὰς μονὰς τῶν Μετεώρων*, vol. 1–4, Athens.

R. DEVREESSE (1950), *Codices vaticani graeci*. Vol. 3. *Codices 604–866*, Vatican City.

S. EUSTRATIADES (²2006), *Εἰρμολόγιον*, Athens.

E. FOLLIERI (1960–1966), *Initia hymnorum ecclesiae graecae*, vol. 1–5 (StT 211–215), Vatican City.

V. GARDTHAUSEN (1886), *Catalogus codicum graecorum sinaiticorum*, Oxford.

G. GHARIB et al. (1988–1991), *Testi mariani del primo millennio*, vol. 1–4, Rome.

F. HALKIN (1957–1984), *Bibliotheca hagiographica graeca* (SH 8a), vol. 1–3;

- Auctarium bibliothecae hagiographicae graecae* (SH 47); *Novum auctarium bibliothecae hagiographicae graecae* (SH 65), Brussels.
- R. JANIN (²1969), *La géographie ecclésiastique de l'empire byzantin, I: Le siège de Constantinople et le patriarcat œcuménique, 3: Les églises et les monastères*, Paris.
- A. JONES, J. MARTINDALE, and J. MORRIS (1971–1992), *The Prosopography of the Later Roman Empire*, vol. 1–3, Cambridge.
- D. KRUEGER (2014), *Liturgical Subjects. Christian Ritual, Biblical Narrative, and the Formation of the Self in Byzantium*, Philadelphia.
- S. LAMPROS (1895–1900), *Κατάλογος τῶν ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἐλληνικῶν κωδίκων* (*Catalogue of the Greek Manuscripts on Mount Athos*), vol. 1–2, Cambridge.
- R.J. LILIE et al., edd. (1998–2013), *Prosopographie der mittelbyzantinischen Zeit, Erste Abteilung: vol. 1–7; Zweite Abteilung: vol. 1–9*, Berlin.
- P. MAGDALINO (2001), “Aristocratic Oikoi in the Tenth and Eleventh Regions of Constantinople”, in: N. NECIPOĞLU (ed.), *Byzantine Constantinople. Monuments, Topography, and Everyday Life* (The medieval Mediterranean 33), Leiden, 53–69.
- C. MANGO (1958), *The Homilies of Photius Patriarch of Constantinople. English Translation, Introduction and Commentary* (Dumbarton Oaks Studies 3), Cambridge.
- H. OMONT (1886–1898), *Inventaire sommaire des manuscrits grecs de la Bibliothèque Nationale*, vol. 1–4, Paris.
- A. PΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ-KERAMEUS (1891–1915), *Ἱεροσολυμιτικὴ βιβλιοθήκη*, vol. 1–5, St. Petersburg.
- E. PΑΡΑΕΛΙΟΠΟΥΛΟΥ-PHOTΟΠΟΥΛΟΥ (1996), *Ταμεῖον ἀνεκδότων ἁσματικῶν βυζαντινῶν κανόνων seu analecta hymnica graeca e codicibus eruta orientis christiani*, Athens.
- N. PATTERSON ŠEVČENKO (1998), “Canon and calendar: the role of ninth-century hymnographers in shaping the celebration of the saints”, in: *Byz-*

- antium in the Ninth Century: Dead or Alive?* (Society for the Promotion of Byzantine Studies / Publications 5), ed. L. BRUBAKER, Aldershot [etc.], 101–14.
- M. PETTA (1964), “Codici criptensi greci provenienti da San Demetrio Corone”, in: *Mélanges Eugène Tisserant* 3 (StT 233), Vatican City, 175–208.
- A. ROCCHI (1883), *Codices cryptenses seu abbatiae Cryptae Ferratae in Tusculano digesti et illustrati*, Tusculum.
- V.A. РYВAКOВ (2002), *Святой Иосиф Песнописец и его песнотворческая деятельность* [= Saint Joseph the Hymnographer and His Hymnographic Work, manuscript completed in 1926, but discovered and first published in 2002] Moscow.
- I. SAKKELION (1890), *Πατμιακὴ βιβλιοθήκη*, Athens.
- J. SIGNES CODOÑER (2014), *The Emperor Theophilos and the East, 829–842: Court and Frontier in Byzantium during the Last Phase of Iconoclasm* (BBOS 13), Dorchester.
- SPYRIDON LAURIOTES and S. EUSTRATIADES (1925), *Κατάλογος τῶν κωδίκων τῆς Μεγίστης Λαύρας* (*Catalogue of the Greek Manuscripts in the Library of the Laura on Mount Athos*) (Harvard Theological Studies 12), Cambridge.
- D. STIERNON (1973), “La vie et l’œuvre de S. Joseph l’Hymnographe. A propos d’une publication récente”, in: *Revue des études byzantines* 31, 243–266.
- E. TOMADAKES (1971), *Ἰωσήφ ὁ Ὑμνογράφος. Βίος καὶ ἔργον* (Σειρὰ διατριβῶν καὶ μελετημάτων 11), Athens.

Introduction

Joseph the Hymnographer

The earliest *Vita* of Joseph the Hymnographer¹ was provided by his student, Theophanes.² John the Deacon, whose true identity remains controversial, composed another *Vita*,³ probably during the eleventh century,⁴ though its anachronisms have generated some doubt.

Joseph was born in *c.* AD 816 in Sicily and died in *c.* 886 in Constantinople. His poetic discourse indicates that he grew up in a wealthy family who could afford to give their son an advanced education. At a young age, Joseph was forced to abandon Sicily with his parents. After spending a short time in the Peloponnese, he settled in Thessalonike by himself. There, he met the iconodule Gregory of Decapolis, who introduced him to the monastic life. Around 840, Joseph arrived for the first time in Constantinople and the following year, during his journey to Rome as a delegate of the iconodules, Joseph was taken captive by Arabs in Crete. In 843, however, he managed to return to Constantinople, where he erected the Saint Bartholomew Monastery,⁵ at which he served as an abbot. In 858, he was exiled to Kherson because he publicly criticized Caesar Bardas, a high-ranking official and brother to Empress Theodora. After the assassination of Bardas, Joseph returned to the capital around 867 to spend the final twenty years of his life. Apart from his authorial and monastic engagement, he was active in the Constantinopolitan clerical elite as a deacon and sacristan of the Great Church of Constantinople. He was also a teacher with a wide circle of disciples. Today, Joseph is venerated as a saint in the Eastern

¹ *PmbZ* 1/Prolegomena, 67–68.

² Theoph. *Βίος καὶ πολιτεία*.

³ Jo. Deac. *Λόγος εἰς τὸν βίον* (MPG 105 940–976).

⁴ Stiernon (1973), 248. For a synoptic comparison between the two *Vitae*, see Rybakov (2002), 32–36.

⁵ Janin (1969), 57.

Orthodox and in the Roman and Eastern Catholic Churches.⁶

Joseph's poetic oeuvre comprises kanones (hymns of nine odes), kontakia (the hymn form preceding the kanon), triodia (kanones of three odes), tetraodia (kanones of four odes), and stichera (stanzas to be sung during morning and evening services). Of Joseph's kanones, 525 have been preserved in manuscripts and printed liturgical books to this day.⁷ Authorship is provided mainly by the acrostic of the ninth ode, since Joseph used to sign his kanones with his name.⁸ However, kanones without a name acrostic should not necessarily be discounted from his body of work, for his individual writing style can better determine authenticity. Of these 525 kanones, 449 are dedicated to fixed feasts of saints of the ecclesiastical calendar (in *Menaia*), sixty-eight are kanones for each weekday of the temporal eight-week order (in *Parakletike*), six kanones are for the fasting period before Easter (in *Triodion*), and two kanones are for the period between Easter and Pentecost (in *Pentekostarion*). Except for despotic and Marian⁹ feast days, Joseph celebrates the feast day of 333 different saints with his kanones. Such a wide variety indicates his influence on the liturgical calendar that took a fixed shape during that era.¹⁰ Of the total 525 kanones, 168 are published in the twelve volumes of the *Menaia*, fifty-five in the book of *Parakletike*, three in the printed *Triodion*, and three in the printed *Pentekostarion*.

⁶ In the Orthodox Church on April 3/4 and in the Catholic Church on June 14.

⁷ Tomadakes (1971), 107–203; Papaeliopoulou-Photopoulou (1996), 31–286. Rybakov had previously gleaned information on the existence of 355 kanones; Rybakov (2002), 114–115.

⁸ In most cases Joseph's ninth ode consists of five stanzas, each one of which begins with a letter of his name; namely the first word of the first stanza begins with an I, the first word of the second stanza with an Ω, the first word of the third stanza with a Σ, etc. (e.g., the kanon on Saint Thomas in the first mode: *infra*, 10–11). If the ninth ode consists of four stanzas, Joseph gives his first initial letter to the first word of the theotokion of the eighth ode (e.g., the kanon on Saint Michael in the third mode: *infra*, 110–112). However, another Joseph who composed kanones, that is Joseph the Studite, followed the same practice, a fact that imposed difficulties in determining the originator of various kanones. See Tomadakes (1971), 82–88.

⁹ Cf. Gharib *et al.*, vol. 2 (1989), 697.

¹⁰ For the connection between kanon and calendar, see Patterson Ševčenko (1998).

To honor prominent saints, Joseph composed eight kanones on each one in every Byzantine mode, thereby contributing to the establishment of the new form of Octoechos. The groups of eight kanones on Saint Demetrius,¹¹ Saint Pantaleon,¹² Saint Nicholas,¹³ Saint Thomas, Saint John the Divine,¹⁴ Saint George,¹⁵ Saint Stephen, and the Twelve Apostles¹⁶ survive in full. The groups of eight kanones on Saint Basil,¹⁷ Saints Cosmas and Damian,¹⁸ Saint John the Baptist,¹⁹ Saint John Chrysostom,²⁰ Saint Michael,²¹ and the Forty Martyrs of Sebaste²² are fragmentarily preserved.

¹¹ The kanon in the first mode on Saint Demetrius in the edition at hand supplements the seven kanones that have already been published by Angelatos in *Βυζαντινά* 13.

¹² Jos. Hymn. *Κανόνες κατ' ἤχον εἰς τὸν ἅγιον Παντελεήμονα*.

¹³ *PB* 32–36; 122–126; 168–171; 214–217; 259–262; 301–304; 346–349; Tomadakes (1971), 189; 229.

¹⁴ Jos. Hymn. *Κανόνες ὀκτώηχοι εἰς τὸν Θεολόγον Ἰωάννην*.

¹⁵ See *infra*, 341.

¹⁶ Forthcoming edition by Luigi D'Amelia. See also Tomadakes (1971), 190–191; 193–194; 196–197; 199.

¹⁷ The use of the word “sixth” (ἕκτον) in the acrostic of the kanon in the plagal of the second mode (ἕκτον μέλισμα, Βασίλειε, προσδέχου; *AHG* 5, 1) and the existence of two more kanones in the first and the fourth mode (Tomadakes (1971), 137–138) imply that originally they made up a group of eight kanones.

¹⁸ The use of the word “eighth” (ὀγδόη) in the acrostic of the kanon in the plagal of the fourth mode (ὀδὴ πρεπόντως ὀγδοὴ τοῖς πανσόφοις; *AHG* 11, 41), as well as three more kanones in the second, the fourth, and the plagal of the second mode (*AHG* 11, 23–31; 32–40, and *MB* 11, 3–5) suggest similarly a group of eight kanones.

¹⁹ *PB* 20–24; 156–160; 202–206; 247–251; 291–294; Tomadakes (1971), 189; 200; 230.

²⁰ The use of the words “seventh” (ἑβδόμη) in the acrostic of the kanon in the grave mode (ὀδὴν φέρω σοι ἑβδόμη, χρυσοῦν στόμα; *infra*, 266) and “eighth” (ὀγδόη) in the acrostic of the kanon in the plagal of the fourth mode (τὴν ὀγδοὴν δέησιν, ὦ μάκαρ, δέχου; *infra*, 278), as well as the kanon in the plagal of the second mode (*AHG* 5, 460–470) suggest a group of eight kanones.

²¹ The six kanones in five different modes of the edition at hand (*infra*, 103–171) and one kanon in the fourth mode (*AHG* 3, 220–241), imply similarly a group of eight kanones.

²² The kanon in the fourth mode (*infra*, 289–296) and the use of the word “sixth” (ἕκτην) in the acrostic of the kanon in the plagal of the second mode (ἕκτην προσαιδῶ μάρτυσι μελωδίαν; *infra*, 297) imply similarly a group of eight kanones.

Style

The diction of Joseph's liturgical poetry may seem delimited by virtue of its specific thematics and its rigorous structure. Yet even though he finds himself constricted by the typological space, Joseph manifests his writing skills by the way he manipulates familiar language and rhetorical strategies. With stylistic variations within his carefully-worded kanones he proves his ability to accommodate his linguistic possibilities to the respective context. His poetic competence is further adduced by his witty selection of different rhetorical devices, such as anaphora, polyptoton, hyperbaton, and alliteration, as well as by pleonastic or oppositional constructions in order to achieve emphasis. Another indication of his rhetorical expertise is the fact that even though few rare words are used, Joseph supports complex syntactic structures with his sophisticated word choice. A distinctive characteristic of his work is that nearly every kanon includes an acrostic that features his name in the final five stanzas. When it comes to the groups of eight kanones, composition and content are related to the mode in which the kanon is composed. There is a tendency for the hagiographic references to be more sustained in the kanones in the first mode, whereas similar references in the subsequent kanones of the group are either minimal or absent.²³ The following examples will help to clarify these points:

i) Vocabulary. Joseph had perused the Old and New Testaments since childhood. Thus, common biblical *topoi* in hymnology, like the towers that hold back the crashing waves and create a calm harbor for the sailors in the fourth Book of the Maccabees,²⁴ are transformed into typical expressions of his poetic discourse due to their frequent appearance in his kanones.²⁵ Nonetheless, the hymnic vocabulary is not restricted only to the Biblical repertoire, but is

²³ An example is the textual difference between the kanon on Saint Stephen in the first mode (*infra*, 172–184) and the kanon in the plagal of the fourth mode (*infra*, 257–265).

²⁴ 4 Macc. 13, 6.

²⁵ E.g., πρὸς γαλιηνοὺς ὄρμους ἐμβιβάζουσα τοὺς ποτὲ πολυθεΐας κύμασι ἀποπνιγόμενους (kanon on Saint Thomas in the plagal of the fourth mode 8, 1, 201–204: *infra*, 89) οἱ ὄφθης ἄκλυστος λιμὴν, παμμάκαρ, χειμαζομένων. Ἀλλά, δέομαι· κυβερνήσον πρὸς γαλήνης με ὄρμον (kanon on Saint Stephen in the third mode 4, 2, 53–56: *infra*, 207).

also extended to ceremonial phrases²⁶ and patristic language.²⁷ Rare terms can hardly be found. In the edition at hand, only one word can be characterized as hapax legomenon,²⁸ and only one word is used with semantic reversal in two different cases.²⁹

ii) Stylistic features. Joseph uses ingeniously various rhetorical figures in order to achieve the respective desired end. Anaphora, for example, is employed for emphasis. Correspondingly, in the kanon on Saint Stephen in the first mode,³⁰ Joseph introduces the Saint by inserting the word “Christ” at the head of each of the first three verses to allude to Christmas in his address to Saint Stephen. In another context and in order to stress the skyward movement of the Saint, the hymnographer uses a pleonastic construction of verb and adverb with the sense of “upwards”.³¹ On the other hand, to indicate an opposition, he juxtaposes the word “legitimately” with its antonym to augment the feel of Saint Stephen’s sanctity.³² When it comes to God’s glory, Joseph enlists different grammatical forms of the word “holy” and emphasizes them with the assonantal effect of the vowel α to imitate the ritual language of the seraphs in Isaiah.³³ Liturgical kanones, apart from their aim to honor various saints, work as a means of personal prayer. Thus, repetition of speech sounds in proximal words lends the entreaty a more palpable intensity. Joseph also tailors alliteration to context. To convey a sense of abruptness and bitterness, for

²⁶ Σῶσον τὸν λαόν σου (kanon on Saint Demetrius in the first mode 9, 3, 235: *infra*, 101).

²⁷ Οὐρανοῦς ἐμβατεύων (kanon on Saint Stephen in the fourth mode 9, 2, 184: *infra*, 223).

²⁸ Παναμάρτητον (kanon on Saint Michael in the plagal of the fourth mode 8, 2, 223: *infra*, 168).

²⁹ Θεόπαιδος (kanon on Saint Thomas in the plagal of the first mode 5, 1, 80: *infra*, 51, and kanon on Saint Stephen in the first mode 5, 1, 96: *infra*, 177).

³⁰ 1, 1, 1–3: *infra*, 172: Χριστοῦ κειμήλιον ἔμψυχον, Χριστοῦ τῶν μυστηρίων διάκονε, Χριστοῦ ἱερὸν ἀνάθημα.

³¹ Ἀνηνέχθης ἄνω πρὸς οὐρανοῦς (kanon on Saint Stephen in the plagal of the second mode 6, 1, 104: *infra*, 241).

³² Νομίμως versus παρανομοῦντας (kanon on Saint Stephen in the plagal of the first mode 5, 1, 77–83: *infra*, 229).

³³ Ἀγίασον εὐχαῖς σου τοὺς ἐν ἀγίῳ οἴκῳ ἀγιάζοντας τὸν ἐν τοῖς ἀγίοις ἀναπαυόμενον (kanon on Saint Thomas in the third mode 5, 3, 103–105: *infra*, 29) imitates ἅγιος ἅγιος κύριος σαβαωθ (Is. 6, 3).

example, he chooses the alliteration of the consonant [p]³⁴ or to stress the joy of participating in the Christian life he repeats the consonant [x].³⁵ In contrast, he subtly removes phones in certain words to sound more euphonious.³⁶ Finally, the narrative structure of the I-speech that is found within the kanones of Joseph is not an innovation but was already present in the hymns of Romanus the Melodist and Andrew of Crete.³⁷ This structure seems to be more of an unconscious choice based on the penitential first-person of the Old Testament and the ascetic instructions of the Church Fathers rather than an intentional philological one.

iii) Syntax. Joseph fractures the word order to give prominence to the content and to preserve in his text the accentual syllabic pattern of the model stanza. Nonetheless, his complex expressions may confuse the reader. In the kanon on Saint Thomas in the first mode,³⁸ the second hand wrote the word *σόλοικον* (solecism) in the margins of the manuscript, although the grammar and the syntax are free from errors. Joseph, also, favors placing the subject and the main verb at a distance in order to enclose within them the secondary parts of the sentence.³⁹ Furthermore, he prefers casually the indicative to the subjunctive after subordinators.⁴⁰ Lastly, with different cases he brings the contextual variation to a climax,⁴¹ whereas with hyperbaton he simulates flexibility.⁴²

³⁴ Παμμάκαρ, ποταμούς, πικρά, παμμάκαρ, πάσας, παθῶν (kanon on Saint Thomas in the third mode 1, 2, 12–14: *infra*, 25).

³⁵ Χριστοῦ, χαίρων, χοροῖς, χαρᾶ (kanon on Saint Stephen in the plagal of the second mode 3, 1, 25–29: *infra*, 237).

³⁶ Ἐμπιπρῶν (kanon on Saint Thomas in the third mode 4, 2, 72: *infra*, 27) and ἔμπιπλῶμαι (kanon on Saint Michael in the plagal of the first mode 7, 3, 150: *infra*, 120) instead of ἐμπιπρῶν and ἐμπιπλῶμαι.

³⁷ Cf. Krueger (2014), 1–28.

³⁸ 1, 4, 19–24: *infra*, 2.

³⁹ (Σὺ) μακάριε σημεῖα ἐκτελῶν ... πάσης κακίας ῥῶσαι (kanon on Saint Stephen in the first mode 5, 3, 101–107: *infra*: 189).

⁴⁰ Ὅπως τῶν σωζομένων τευξόμεθα μερίδος (kanon on Saint John Chrysostom in the grave mode 9, 1, 215–216: *infra*, 275–276).

⁴¹ Ἦλων, τύπους, πίστει, καρδίας, εὐφημούντων (kanon on Saint Thomas in the plagal of the fourth mode 7, 1, 125–130: *infra*, 86).

⁴² Τεκοῦσα τὸν ὥραϊον, πανάμωμε, ὑπὲρ πάντας, παρθένε, τοὺς βροτούς, Χριστὸν (kanon on Saint Thomas in the first mode 8, 5, 198–201: *infra*, 10).

Compository pattern

In theory, a kanon consists of nine odes⁴³ and every ode of at least four subsequent stanzas. Each stanza has four to fifteen lines that follow the accentual syllabic pattern of a model stanza, that is the heirmos, which differs for each ode. In other words, each line of every stanza is equivalent to the respective line in the heirmos regarding number of syllables and their stressed or unstressed positions. Joseph uses only pre-existing heirmoi, which he modifies occasionally to emphasize the content (accentual syllabic anacoluthon).⁴⁴ The stressed and unstressed syllables of the heirmos accordingly determine the local accent marks. Proclitics, for example, are not accented if the heirmos demands it,⁴⁵ whereas enclitics can be accented due to line breaks.⁴⁶ Byzantine kanones were arguably not composed according to the quantitative system of ancient Greek prosody. The acrostics of the kanones follow an accentual syllabic system as well. Thus, every acrostic, without taking into consideration Joseph's personal signature in the last five stanzas of the poem, builds a Byzantine dodecasyllable and not an iambic trimeter, as Tomadakes argues.⁴⁷

Joseph seems to have related his groups of eight kanones structurally, since certain kanones in the same mode follow identical sequences of heirmoi. To be specific, the kanones on Saint Demetrius and Saint Thomas in the first mode (heirmos of the first ode, Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιᾶ), the kanones on the Saints John the Baptist, John the Divine, and Stephen in the first mode, as well (heirmos of the first ode, Ὡδὴν ἐπινίκιον ἄσωμεν), the kanones on Saint Stephen and Saints Cosmas and Damian in the second mode (heirmos of the first ode, Δεῦτε λαοί), the kanones on Saint Stephen and Saints Cosmas and Damian in the fourth mode (heirmos of the first ode, Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος), the kanones on the Saints Nicholas, John the Divine, Stephen, Thomas, Pantaleon, and Michael in the plagal of the first mode (heirmos of the first

⁴³ The second ode is employed due to its mournful content, mostly in the kanones sung during the Lent.

⁴⁴ Kanon on Saint Michael in the plagal of the fourth mode 8, 3, 233: *infra*, 168.

⁴⁵ Νοὸς ὑπερβαίνει σου τὸ θαῦμα κατάληψιν πᾶσαν (kanon on the Forty Martyrs in the fourth mode 8, 5, 77–78: *infra*, 293).

⁴⁶ Τῆ σαγήνη τῆς γλώττης | σοῦ (kanon on Saint Thomas in the third mode 1, 1, 1–2: *infra*, 24).

⁴⁷ Tomadakes (1971), 89.

ode, Ἰππον καὶ ἀναβάτην), the kanones on the Saints Basil, Thomas, Michael, Stephen, Pantaleon, John the Divine, and Cosmas and Damian in the plagal of the second mode (heirmos of the first ode, Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας) and the kanones on the Saints John the Divine, Thomas, Demetrius, Michael, Stephen, and John Chrysostom in the grave mode (heirmos of the first ode, Νεύσει σου πρὸς γεώδη) follow identical sequences of heirmoi.

Editorial conventions

The edition is created on the morphological basis of *AHG*. Rubrics as well as marginal headings of the kanones are noted in the critical apparatus, and deficient heirmoi are completed where needed. “EE” indicates the number of the hymn in *Eustratiades Hermologion*. The manuscript verse division has been adopted. Where this is not possible, the line breaks follow the accentual syllabic pattern of the heirmos. Lines are numbered and are cited according to these numbers. Word spacing and capitalization are added consistent with modern standards (except for God, Mother of Jesus, etc.) and abbreviations are expanded silently. The orthography has been standardized, and only word forms whose spelling affects the content have been recorded in the critical apparatus. Old Testament citations refer to the Septuagint. Variations in manuscript tradition of specific Old Testament Books, like the Book of Judges, are not cited. Index entries are arranged according to the word system and not according to the straight alphabetizing system.

A. TEXT

List of Signs

A ₁	Athous Karakallou 124
A ₂	Athous Konstamonitou 32
A ₃	Athous Lavrae B 4
A ₄	Athous Lavrae Δ 32
A ₅	Athous Lavrae I 73
A ₆	Athous Lavrae K 132
A ₇	Athous Panteleimonos 471
C ₁	Constant. S. Sepulcri 181
K ₁	Crypt. E. γ. I
K ₂	Crypt. 272
M ₁	Meteor. Metamorphoseos 160
P ₁	Paris. gr. 341
Π ₁	Patm. 197
Σ ₁	Escorial. X. IV. 8
S ₁	Sinait. gr. 570
V ₁	Vat. gr. 779

* * *

< >	addenda
{ }	delenda
† †	suspecta
—	syllaba omissa
—	syllaba cum accentu omissa

IN SANCTUM THOMAM

A₃ = Athous Lavrae B 4, f. 35–42

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Πρώτην δέησιν, Θωμᾶ, ταύτην σοι φέρω. Ἰωσήφ.

Ἦχος α΄.

ὠδὴ α΄. Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιὰ

Πρώτου κατὰ μέθεξιν φωτὸς
ἐπιφανέντος ἡμῖν ὕλη σώματος
γέγονας διάκονος
καὶ πρωτουργοῦς ἐλλάμπεις κομισάμενος
5 πᾶσι, θεηγόρε,
ἀγαθοδότης μετέδωκας.

tit. ἕτεροι κανόνες παρακλητικοὶ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ. In margine cod. manus rec. πρώτην δέησιν ... Ἰωσήφ scripsit

heirm. α΄ EE 1, Joannis

2 ὕλην cod.

1 cf. ... κατὰ μέθεξιν ... φωτὸς ...: Dion. Areopag., ut fertur, *De divin. nomin.* (p. 169,22–170,1 ed. Suchla) 4 cf. ... καὶ ταῖς πρωτουργοῖς ... ἐλλάμπουσιν ...: Dion. Areopag., ut fertur, *De cael. hierarch.* (p. 26,21 edd. Heil et Ritter) 6 cf. ... ἡμᾶς ἀγαθοδότης φοιτῶσα ...: loc. cit. (p. 7,3)

Ῥώμη τοῦ θεοῦ παντουργικῆ
τὸ ἀσθενές σου ῥωννύμενος, πάνσοφε,
πλάνην ἐξηφάνισας
10 τοῦ δυσμενοῦς· οὗ τῆς κακίας λύτρωσαι
τοὺς ὑπὸ τὴν σκέπην
τὴν σὴν, Θωμᾶ, καταφεύγοντας.

ᾠφθης ὡσπερ ὄργανον, Θωμᾶ,
ἀναφωνοῦν τὰ σωτήρια δόγματα·
15 ἃ διατηρεῖν ἡμᾶς
σαῖς προσευχαῖς ἐνίσχυσον ἀλώβητα,
ὅπως τῆς ἐκεῖσε
ἀξιοθῶμεν λαμπρότητος.

θεοτ. Τὴν τῶν ἀποστόλων καλλονὴν
20 καὶ τῶν ἀγίων μαρτύρων τὸ καύχημα,
πάντων τὸ διάσωσμα
τῶν ἐπὶ γῆς ὑμνούντων σε, πανάμωμε,
ῤῥῆσαι ἡμᾶς, κόρη,
τῆς αἰωνίου κολάσεως.

ὥδῃ γ'. Ὁ μόνος εἰδὼς τῆς τῶν βροτῶν

25 Ἦμβλυνας τὰ κέντρα τοῦ ἐχθροῦ
τῶν ἥλων τὰ κοιλώματα
διερευνήσας τοῦ λυτρωτοῦ ἡμῶν·

heirm. γ' EE 1, Joannis
26 κυλόματα cod.

7 cf. ... ἐκ θεοῦ δύναμις ἡ παντουργικὴ ...: Cyril. Alex. *Comment. in Jo.* (vol. 2, p. 701,14–15 ed. Pusey) 7–8 1 Cor. 1, 25; Eph. 6, 10 9 1 Jo. 4, 6 11 Is. 49, 2 13–14 1 Par. 16, 42 15–16 Sir. 1, 26 17–18 Bar. 4, 24 22 Ps. 148, 13 24 Mt. 25, 46 26–27 Jo. 20, 25. Cf. etiam Ἐμβαλῶ τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὰ τῶν ἥλων κοιλώματα ...: Procl. Const. *Homil. in s. apost. Thomam* (p. 240,15–16 ed. Leroy)

αὐτὸν δυσώπει, Θωμᾶ μακάριε,
ἀσινεῖς, ἀπήμονας
30 τῶν βελῶν φυλάττεσθαι
τῆς δεινῆς ἀμαρτίας τοὺς δούλους σου.

Νεώσας ἀρότρῳ τοῦ σταυροῦ
κεχερσωμένης πρότερον
τῇ ἀθείᾳ φρένας, ἀπόστολε,
35 θεογνωσίας ἔθου τὰ σπέρματα
καὶ ἑκατοστεύοντα
στάχυν ἐγεώργησας
ἀποθήκαις ταῖς ἄνω τηρούμενον.

Δέησιν προσάγαγε Χριστῷ,
40 Θωμᾶ θεομακάριστε,
οὗ μιμητῆς παθῶν ἐχρημάτισας,
ῥυσθῆναι πάντας παρενοχλήσεως
τῶν παθῶν τοῦ σώματος
καὶ τῆς κατακρίσεως
45 καὶ φρικτῆς ἐν τῷ ἄδη κολάσεως.

θεοτ. Ἐν εἶδει ὀφθεις τῷ καθ' ἡμᾶς
ὁ μόνος ἀθεώρητος
τὴν ἀπωσθειῶσαν φύσιν ἐθέωσεν·
αὐτὸν δυσώπει, θεοχαρίτωτε,
50 φωτισμὸν καὶ ἔλεος
καταπέμψαι ἅπασι
τοῖς ὕμνοῦσι σε γνώμης εὐθύτητι.

28 αὐτῶν cod. 51 ἅπασι: ἅπι cod.

32–35 Is. 7, 25 33–34 Prov. 24, 30–31 36–37 Gen. 26, 12 38 Mt. 3, 12
39 Rom. 10, 1 41 Eph. 5, 1 44–45 Mt. 25, 46 46 Lc. 3, 22 48 Prov. 14, 32
50–51 Ps. 50, 3; 2 Cor. 4, 6 52 Ps. 118, 7

ὠδὴ δ'. Ὅρος σε τῇ χάριτι τῇ θείᾳ

Ἥλιος ὀλόφωτος ὠράθης τὰ πέρατα
55 φωτιστικαῖς μαρμαρυγαῖς
καταλαμπρύνων εὐσεβῶς,
Θωμᾶ παμμακάριστε,
καὶ νῦν ἡμᾶς τῆς χαλεπῆς ἀμαυρώσεως
τῶν ἐγκλημάτων λυτροῦσαι πρεσβείαις σου.

Στίγματα τῷ θείῳ σου ὑπήνεγκας σώματι
60 ὑπὲρ Χριστοῦ τοῦ δι' ἡμᾶς
προσηλωθέντος ἐν σταυρῷ·
αὐτὸν οὖν ἰκέτευε
τοῖς βλαβεροῖς καταστιχθέντα με πάθεσι
κατοικτειρῆσαι καὶ σῶσαι, ἀπόστολε.

Ἰασαι ἡμῶν τὰ ψυχικὰ ἀρρωστήματα,
65 τὴν καταγίδα τῶν παθῶν
στήσον, ἀπόστολε Θωμᾶ,
τὰ κύματα πράϊνον
τῶν πειρασμῶν καὶ πρὸς λιμένας εἰσάγαγε
70 τῆς σωτηρίας εὐχαῖς σου· δεόμεθα.

θεοτ. Νέκρωσιν ὑπέστημεν τοῦ ξύλου γευσάμενοι,
ἀλλὰ τεκοῦσα τὴν ζωὴν
τὴν ἐνυπόστατον, ἀγνή,
ἡμᾶς ἀνεζώωσας·
75 ὄθεν φωναῖς χαριστηρίοις ὑμνοῦμεν σε
καὶ καταχρέως πιστοὶ μακαρίζομεν.

heirm. δ' EE 1, Joannis

53 Tob. 13, 13 54–55 Prov. 4, 18 59 Gal. 6, 17 59–61 cf. Καὶ ἐλθόντες οἱ τέσσαρες ἔνυξαν αὐτὸν τοῖς δόρασιν· καὶ πεσὼν ἐτελεύτα ...: *Acta Thomae* (AAA 2.2, p. 282,14–15 ed. Bonnet) 61 Col. 2, 14 65 Ps. 40, 5; Sir. 10, 10 66 Ps. 68, 2–3 68–69 Ps. 88, 10 69–70 4 Macc. 13, 6 71 Gen. 3, 6 71–74 Jo. 5, 21 72 Mt. 1, 23 72–73 τὴν ζωὴν τὴν ἐνυπόστατον: respicit Christum

ὥδῃ ε΄. Ὁ φωτίσας τῇ ἐλλάμπει

Θανάτωσον ἐν ἡμῖν τὴν δεινῶς βασιλεύουσαν
ἀμαρτίαν
καὶ τυχεῖν βασιλείας ἀξίωσον
80 οὐρανοῦ, ἔνδοξε,
τὸν βασιλέα τῶν ἀπάντων
καθικετεύων καὶ κύριον.

Ὡς ὠραῖοι σοῦ οἱ πόδες, Θωμᾶ, βηματίζοντες
ἐν ταῖς τρίβοις
85 τοῦ σεπτοῦ καὶ ἀγίου κηρύγματος
καὶ τὴν ὑπερέχουσαν
ἅπαντα νοῦν, σοφέ, εἰρήνην
τοῖς ἐπὶ γῆς καταγγέλλοντες.

Μακρυνθέντας τοῦ θεοῦ ταῖς πολλαῖς παραβάσεσιν
90 μεσιτείας
ἱεραῖς σου ἡμᾶς νῦν οἰκείωσον
καὶ ποιεῖν εὐδόωσον
τὰ συντελοῦντα καθ' ἑκάστην
πρὸς σωτηρίαν, ἀπόστολε.

θεοτ. 95 Ἄνόρθου με προσβολαῖς ἐναντίας κλονοῦμενον,
πανάμωμε,
καὶ στερέωσον γνώμη τρεπόμενον,
ὅπως μακαρίζω σε
ἐν ἀκλονήτῳ διανοίᾳ
100 καὶ νηφαλέῳ φρονήματι.

heirm. ε΄ EE 1, Joannis

77–80 Rom. 5, 21 79–80 Mt. 3, 2 81 Act. 4, 24 83 Rom. 10, 15 84–85
Ps. 24, 4 86–87 Phil. 4, 7 87–88 Lc. 2, 14 89 Ps. 72, 27 92–93 Is. 55, 11
95 2 Macc. 5, 3; Ps. 144, 14 99–100 Tit. 2, 2

ὥδῃ στ'. Ἐκύκλωσεν ἡμᾶς ἐσχάτη ἄβυσσος

Τῷ πόθῳ τοῦ Χριστοῦ ἀναφλεγόμενος
ἠγάπησας τὸν θάνατον
ἀναδέξασθαι σὺν τούτῳ ἐκβοῶν
τοῖς συναποστόλοις: «δεῦτε ἄγωμεν
105 καὶ τῷ θανεῖν
προελομένῳ συναποθάνωμεν».

Ἀψάμενος χειρὶ τῆ πολυπράγμονι
πλευρᾶς Χριστοῦ, ἀπόστολε,
ἐβεβαίωσας ἡμᾶς τῆ εἰς αὐτὸν
110 πίστει ἀρραγεῖ: ἐν ἧ στηρίζεσθαι
πάντας ἀεὶ,
Θωμᾶ, δυσώπει, θεομακάριστε.

Ἵπήκοα Χριστῷ τὰ ἔθνη ἔλαβες,
Θωμᾶ, τοῖς σοῖς διδάγμασιν·
115 οἷς ἐμμένειν τε καὶ πράττειν καὶ ἡμᾶς
πάντα τὰ συμφέροντα δυνάμωσον
τὸν δυνατὸν
καὶ εὐεργέτην ἐξίλειούμενος.

θεοτ.
120 Τὸν νόμου πληρωτὴν εἰς τὰ πληρώματα
τῶν χρόνων ἀπεκύησας·
ὄν ἰκέτευε πληρῶσαι τὰς ἡμῶν,
πάνανγε, καρδίας κατανύξεως
τῶν ἀληθῆ
θεοῦ μητέρα ὁμολογούντων σε.

heirm. στ' EE 1, Joannis

103 ἀναδέξασθε cod. **105** τῷ θανεῖν: ὡς παθεῖν cod. **120** τὸν χρόνον cod.

103–106 Jo. 11, 16 **107–108** Jo. 20, 27–28. Cf. ... πολυπραγμονήσω ταύτη μου τῆ χειρὶ τὴν δι' ἐμὲ κεντηθεῖσαν πλευρὰν ...: Procl. Const. *Homil. in s. apost. Thomam* (p. 240,16–241,1 ed. Leroy) **110** 1 Petr. 5, 10 **113** Mt. 28, 19 **115** Act. 14, 22 **116–117** Ps. 67, 29 **118** Ps. 12, 6 **119–120** Gal. 4, 4

ὥδῃ ζ'. Σε νοητήν, θεοτόκε, κάμινον

125 Ἦλων ποτὲ
διατρήσεις, ἔνδοξε,
ὡς ἐνηλάφησας, Θωμᾶ,
ἐπιστώθης ἀναβοῶν·
«σὺ θεὸς καὶ κύριος,
130 ὁ δι' ἀγαθότητα
προσομιλήσας θείοις παθήμασιν,
ὁ αἰνετὸς τῶν πατέρων
θεὸς καὶ ὑπερένδοξος».

Νέφη παθῶν
135 τῆς ἡμῶν ἀπέλασον
ψυχῆς, πανεύφημε Θωμᾶ,
τῷ φωτὶ σοῦ τῶν πρεσβειῶν
καὶ τῶν καρδιῶν ἡμῶν
νῦν τὰ αἰσθητήρια
140 καταλαμπρύνας μέλπειν ἐνίσχυσον·
«ὁ αἰνετὸς τῶν πατέρων
θεὸς καὶ ὑπερένδοξος».

Στυλὸς ὀφθεις
ἐκκλησίας ἄσειστος,
145 ἀιμακάριστε Θωμᾶ,
ἀκλονήτους πάντας ἡμᾶς
πρέσβευε φυλάττεσθαι
ἐκ τοῦ πολεμήτορος
τῶν προσβολῶν <πιστῶς> ἀναμέλποντας·

heirm. ζ' EE 1, Joannis

125–129 Jo. 20, 27–28 132–133 Dan. 3, 53–54 134–140 Job 37, 11
138–139 Jer. 4, 19 141–142 Dan. 3, 53–54 143–144 1 Tim. 3, 15

150 «ὁ αἰνετὸς τῶν πατέρων
θεὸς καὶ ὑπερένδοξος».

θεοτ. Ὁ ἐκ πλευρᾶς
διαπλάσας, ἄχραντε,
Ἀδὰμ τὴν Εὐάν κατ' ἀρχὰς
155 ἐκ νηδύος σου σαρκωθείς
ὅλον ἀναπλάττει με
πάλιν ὠραιότερον,
τὸν συντριβέντα φθόνῳ τοῦ ὄφεως,
ὁ αἰνετὸς τῶν πατέρων
160 θεὸς καὶ ὑπερένδοξος.

ὥδῃ ἡ'. Ἐν καμίνῳ παῖδες Ἰσραὴλ

Ἰατροῖον πέφυκε ψυχῶν
ὁ θεῖος οὗτος οἶκος
τῇ κλήσει σου τῇ ἀγία,
παμμακάριστε Θεομᾶ,
165 ἐν πίστει τιμῶμενος·
ἐν ᾧ πάντων τὰς φωνὰς προσδέχου
τῶν σὲ λιτανευόντων
καὶ τῷ παντεπόπτη
προσάγαγε δεσπότη.
170 Φεγγοβόλος οἴαπερ ἀστήρ
τὴν σύμπασαν φωτίζεις·

152 πλευρὰς cod.
heirm. ἡ' EE 1, Joannis

150–151 Dan. 3, 53–54 152–154 Gen. 2, 22 155 Jo. 1, 14 158 Prov. 10, 29;
23, 32 159–160 Dan. 3, 53–54 162 et passim οἶκος respicit templum s. Thomae
in Constantinopoli 163 2 Tim. 1, 9 166–167 Oda 14, 22 166–169 Job 5, 8
168 2 Macc. 9, 5 170–171 Tob. 13, 13; Sir. 50, 6

διό με τὸν σκοτισθέντα,
ἀξιάγαστε Θωμᾶ,
τοῦ βίου τοῖς πάθεσιν
175 μεσιτεῖαις θείαις καταυγάσας
υἶδὸν ἡμέρας δεῖξον
καὶ τῶν σωζομένων
τῆς ἀγαθῆς μερίδος.

< E — — — — —
180 — — — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — —
185 — — — — —
— — — — —
— — — — — >.

Ῥώμη θεία σὺ καταβαλὼν
τὸν ἄρχοντα τοῦ σκότους
190 δογμάτων ὀχυρότησι,
ἀπόστολε Θωμᾶ,
λαοὺς ἐδυνάμωσας·

179–187 troparium deest. In margine cod. manus rec. supplevit:

Ἔχοντά [ἔχοντι cod.] σε, μάκαρ, πρὸς θεὸν
ὡς [ὡς: ὅς cod.] τοῦ σου διδασκάλου
ἀχράντως μέγαν [μέγας cod.] πρέσβυν
τὸ σωτήριον αὐτοῦ
προσάδομεν ὄνομα·
«εὐλογεῖτε τὰ ἔργα κυρίου,
τὸν κύριον ὑμνεῖτε
καὶ ὑπερυψοῦτε»
μετά σου, θεωρήμον.

190 δογμάτων: δογμάτων σου cod.

172–175 1 Cor. 4, 5 176 1 Thess. 5, 5 178 Lc. 10, 42 188–192 Eph. 6, 10–12

οὓς ἐμμένειν πράττοντας τὰ θεῖα
ἐνίσχυσον, παμμάκαρ,
195 τοὺς ὑπὸ τὴν σκέπην
τὴν σὴν προσπεφυγότας.

θεοτ. Ὡραιώθης θεῖαις καλλοναῖς
τεκοῦσα τὸν ὠραῖον,
πανάμωμε, ὑπὲρ πάντας,
200 παρθένε, τοὺς βροτούς,
Χριστὸν τὸν θεὸν ἡμῶν,
ὃ βοῶμεν· «πάντα τὰ ἔργα
τὸν κύριον ὑμνεῖτε
καὶ ὑπερυψοῦτε
205 αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας».

ὠδὴ θ'. *Τύπον τῆς ἀγνῆς λοχείας σου*

Ἴνα σε τιμῶμεν πάντοτε
ὡς ἀγαθὸν προστάτην ἡμῶν, ἀπόστολε,
λύτρωσαι ἡμᾶς
ταῖς σαῖς ἀγίαις δεήσεσιν
210 ἀτιμίας παθῶν, δυσωποῦμεν σε,
καὶ πειρασμῶν τοῦ πλάνου
καὶ πάσης ἄλλης περιστάσεως.

Ὡσπερ οὐρανὸς κατάστερος,
ὁ σὸς ὄραται οἶκος λάμπων τοῖς θαύμασιν,
215 ἐν ᾧ προσφοιτῶν

199 ἅπαντας cod.
heirm. θ' EE 1, Joannis
207 ἀγαθῶν cod.

193 Act. 14, 22 | οἷς: respicit doctrinas; cf. supra, v. 190 **195** Is. 49, 2
202–205 Dan. 3, 57 **210** Rom. 1, 26 **211** 2 Jo. 7,3

οἷαπερ ἥλιος ἄδυτος
καταυγάζεις ἡμῶν τὰ νοήματα
καὶ παύεις τὰ σκοτώδη
ἐκ τῶν ψυχῶν ἡμῶν νοσήματα.

220 Στῆσον τὸν χειμῶνα, ἄγιε,
τὸν καθ' ἡμῶν ἀπαύστως ἐπεγειρόμενον,
θραῦσον τῶν παθῶν
τὴν τυραννίδα τὴν ἄστατον,
τοὺς ἡμᾶς πολεμοῦντας πολέμησον
225 καὶ σύντριψον ἐν τάχει
ἐξιλεούμενος τὸν κύριον.

 Ἦλιος ὥσπερ πολύφωτος
καταφαιδρύνεις πάντα τῆς γῆς τὰ πέρατα·
διὸ καὶ ἡμῶν
230 τοὺς πειρασμοὺς τῆς οἰήσεως
κατασβέσαι αἰτοῦμεν, πανεύφημε,
ἵνα σε, Χριστοῦ μύστα,
καὶ μετανοία μεγαλύνωμεν.

θεοσ.
235 Φλόγα δέδοικα τὴν ἄσβεστον
καὶ τιμωρίαν πᾶσαν ἐκδεχομένην με·
οὐ γὰρ συνιῶ
καὶ τὸ καλὸν οὐκ ἐργάζομαι.
Παναγία παρθένε, βοήθει μοι
τῷ τεταπεινωμένῳ,
240 ἵνα σωζόμενος δοξάζω σε.

227–233 in lacuna cod. manus rec. scripsit 231 κατασβέσας cod.

216–219 1 Jo. 2, 8 220–221 Job 37, 6–7 224 Ps. 34, 1 225 Rom. 16, 20
227–228 Tob. 13, 13 230–231 Prov. 15, 18a 234 Mt. 25, 41 237 Gal. 6, 10
238 Mt. 15, 25

IN SANCTUM THOMAM

A₃ = Athous Lavrae B 4, f. 42–48^v

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Δέχου δέησιν δευτέραν, Χριστοῦ φίλε. Ἰωσήφ.

Ἦχος β΄.

ὠδὴ α΄. *Τὴν Μωσέως ὠδὴν ἀναλαβοῦσα*

Δόξης τε καὶ χαρᾶς
ἐπαπολαύων ἐν τοῖς οὐρανοῖς
τοὺς σὲ νῦν χαρμονικῶς
δοξολογοῦντας παντοίας λύπης
5 λύτρωσαι, Θωμᾶ, ἱκετεύων Χριστόν.

Ἐκολλήθης Χριστῷ
τὰ ἐν τῷ βίῳ πάντα παριδῶν
ὄν ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς

tit. ἕτερος κανὼν εἰς τὸν ἅγιον Θωμᾶ τὸν ἀπόστολον. In margine cod. manus rec.
δέχου δέησιν ... Ἰωσήφ scripsit
heirm. α΄ EE 57, Andreae
5 ἱκετεύον cod.

10 ἀεί, παμμάκαρ, ποθεῖν ἀπαύστως
θείαις σου λιταῖς ἐνδυνάμωσον.

Χαλεπῶν συμφορῶν
καὶ τῶν ἐν βίῳ πάντων δυσχερῶν,
ἐξ ἔθνων ἐπιδρομῆς
καὶ ἐμφυλίου ἡμᾶς πολέμου
15 λύτρωσαι ταῖς σαῖς ἰκεσίαις, Θωμᾶ.

< O _ ' _ _ _ ' _
_ _ _ _ ' _ _ _ _ _ _ _ _ _
_ _ _ _ ' _ _ _ _ _ _ _ _ _
_ _ _ _ ' _ _ _ _ _ _ _ _ _
20 ' _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ >.

< Y _ ' _ _ _ ' _
_ _ _ _ ' _ _ _ _ _ _ _ _ _
_ _ _ _ ' _ _ _ _ _ _ _ _ _
_ _ _ _ ' _ _ _ _ _ _ _ _ _
25 ' _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ >.

θεοτ.

Διὰ σοῦ ὁ θεὸς
τοὺς τῷ καρπῷ φθαρέντας καινουργεῖ·

16–20 troparium deest. In margine cod. manus rec. supplevit:

Ὅλην ἐν τοῖς κακοῖς
καταναλώσας, θεόπτα, αἰσχροῶς
τὴν ἐμὴν βιοτήν
ἐκλιπαρῶ σε, Χριστοῦ ὦ φίλε,
βράβευσόν μοι κόπους τῆς ἐπιστροφῆς.

21–25 troparium deest. In margine cod. manus rec. supplevit:

Ἐτεὸς παρασχῶν
καὶ δακρύων, μυστολέκτα, πηγὰς
τῆ ψυχῆ μου τῆ σκληρᾶ
μὴ παύση, ὅπως ἐναποσμήξω
πράξεις μου αἰσχροῶς ἰκετεῦων Χριστόν.

10 2 Tim. 2, 1 13–14 2 Cor. 11, 26 27 Gen. 3, 6; 1 Cor. 15, 22

30 ὄν ἰκέτευε, ἀγνή,
ἐκ τῶν ἀκάρπων ἔργων ῥυσθῆναι
πάντας τοὺς εἰς σὲ καταφεύγοντας.

ὠδὴ γ'. Στειρωθέντα μου τὸν νοῦν

< E _ ' _ _ _ _ ' _
_ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _
_ _ _ _ ' _ _ _ _
_ _ _ ' _ _ _ _ ' _
35 _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _
_ _ _ _ _ ' _ _ _ _ > .
< H _ ' _ _ _ _ _ ' _
_ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _
_ _ _ _ ' _ _ _ _
40 _ _ _ ' _ _ _ _ ' _

heirm. γ' EE 57, Andreae

31–36 troparium deest. In margine cod. manus rec. supplevit:

Ἐχοντά [ἔχοντί cod.] σε πρὸς θεὸν
πρέσβυν πάντες ὡς θερμὸν
ἐκδυσωποῦμεν
ἐν ναῶ σου θερμῶς
λιτανεύοντες, Θωμᾶ,
ῥῦσαι παντοίων δεινῶν.

37–42 troparium deest. In margine cod. manus rec. supplevit:

Ἡ σὴ πᾶσαν πρὸς τὴν γῆν
ὡς διέδραμε φωνή,
ἐξοφωμένας
τὰς καρδίας ἡμῶν [ἡμῶν: ἰδῶν cod.]
κατεφώτισε, Θωμᾶ,
ὑπὲρ χιόνα λαμπρῶς.

29 Eph. 5, 11

— — — — —
— — — — — >.

Στηριγμὸς ἡμῖν γενοῦ
ἐπηρείαις τοῦ ἐχθροῦ
45 σαλευομένοις,
ὁ τὴν πέτραν, Χριστόν,
τὴν ἀσάλευτον, Θωμᾶ,
πάση κηρύξας τῇ γῆ.

Ἰατρὲ τῶν ἀσθενῶν,
50 φυτουργὲ τῶν ἀγαθῶν,
ἐμφυτευθῆναι
ἐν ἐμοὶ τοῦ Χριστοῦ
τὸν ἀγνότατον νυνὶ
φόβον ἰκέτευε.

55 Νομοθέτης γεγωνῶς
συντηρεῖν ἡμᾶς καλῶς
θεοῦ τοὺς νόμους
κατευόδου ἀεὶ
δυσωπῶν τὸν ἀγαθὸν
60 καὶ πανοικτίρμονα.

θεοτ. Διανοίας ὀφθαλμοῖς
ἐνοπτρίζομαι, ἀγνή,
σὲ ἀεννάως
καὶ βοᾷ σοὶ πιστῶς·
65 «ἐν ἡμέρᾳ καὶ νυκτὶ
σκέπε καὶ φρούρει με».

45 σαλευομένους cod. 59 ἀγαθῶν cod. 65 ἐννημέρα cod.

43 1 Petr. 5, 10 45–47 Heb. 12, 27–28 46–47 1 Cor. 10, 4 48 Mc. 13, 10
49 Mt. 10, 8 50 Gen. 2, 8 52–54 Eph. 5, 21 53–54 2 Cor. 7, 11 55 Ps.
24, 8 56–57 Sir. 35, 1 57–58 Prov. 13, 13a 61–63 2 Cor. 3, 18 65 Eccl. 8, 16
66 Ps. 90, 14

ὠδὴ δ'. *Τὴν ἐκ παρθένου σοῦ γέννησιν*

Εἰς τὰ τοῦ κόσμου πληρώματα
σοῦ ὁ φθόγγος ἐξῆλθε
ὁ σωτήριος, Θεοῦ,
70 ἑναποφράττων τὰ στόματα
τῶν θεομάχων
καὶ κινῶν τὰς γλώττας
πρὸς τερπνὴν ὑμνωδίαν
τῶν εὐφρόνως πιστευσάντων εἰς Χριστόν.

75 Ὕψος καὶ βάθος ἀμέτρητον
τῆς σαρκώσεως, μάκαρ,
τοῦ σωτήρος καὶ θεοῦ
ὑψηγορίαις ἐτράνωσας·
ὄθεν βοῶμεν·
80 «ὕψωσον ἐκ βάθους
χαλεπῶν συμπτωμάτων
τὰς καρδίας τῶν τιμώντων σε, Θεοῦ».

Τὴν χαλεπὴν ἀμαυρότητα,
τὴν δεινὴν ἀβλεψίαν
85 τοῦ νοός μου, δυσωπῶ,
καὶ τὴν συνέχουσαν πώρωσιν
τῆς ταπεινῆς μου,
ἄγιε, καρδίας

heirm. δ' EE 57, Andreae

70 ἑναποφράττων cod. 87–88 τὴν ταπεινὴν μου · ἄγιε καρδίαν cod.

67–69 Rom. 10, 18 70 Rom. 3, 19 70–72 cf. ... καὶ κατακρίνω τὴν θεομάχον συναγωγὴν ...: Procl. Const. *Homil. in s. apost. Thomam* (p. 245,19–246,1 ed. Leroy); ... ἐμφράττει γὰρ τῶν θεομάχων τὰ στόματα ... γλώττης ...: Procl. Const. *In s. Stephan.* (p. 6,28–29 ed. Aubineau) 72–73 Ps. 118, 171–172 74 1 Jo. 3, 23 75 Bar. 3, 25 75–77 Rom. 8, 39 76 Jo. 1, 14 77 Lc. 1, 47 80–82 Ps. 63, 7–8 86–88 Eph. 4, 18

ἀπελάσας εὐχαῖς σου
90 ἴασαί μου τὴν χρονίαν συντριβήν.
θεοτ. Ἐν ἀμελείᾳ βιοῦντα με
καὶ εἰς αἴσθησιν ὅλως
μὴ βουλόμενον ἐλθεῖν
καὶ διὰ τοῦτο ὑπόδικον
95 ὄντα γεέννης,
δέσποινα τοῦ κόσμου,
βελτιώσασα τρόποις
μετανοίας καθοδήγησον πρὸς φῶς.

ὠδὴ ε΄. Τῆς νυκτὸς διελθούσης

Ῥέουσιν ὥσπερ μέλι
100 αἱ θεηγορίαι
τοῦ σεπτοῦ σου, πάνσοφε, στόματος
καὶ τὴν ἔμπικρον πλάνην
μειοῦσιν τελείως
καὶ πιστῶν καρδίας γλυκαίνουσιν.
105 Ἅγιος ὁ ναός σου,
ἐν ᾧ ἀθροισθέντες
σὲ πιστῶς, Θωμᾶ, μακαρίζομεν·
σὺ γὰρ οἶκος ὠραῖος
τῆς τριάδος ὠφθης,
110 ἐν ᾧ μυστικῶς ἀνεπαύσατο.

92 ὅλος cod.
heirm. ε΄ EE 55, Joannis

92–93 Prov. 2, 10 94 Rom. 3, 19 95 Mc. 9, 43 99–101 Ps. 118, 103
102–103 Eph. 4, 31 105 et passim ναὸς respicit templum s. Thomae in Constan-
tinopoli 108 Ps. 67, 13

Ναυαγήσας ὡς πλοῖον
πελάγει τοῦ βίου
ἀρετῶν τὸν φόρτον ἀπόλεσα·
μετανοίας τοῖς τρόποις
115 βελτιώσας, λόγε,
σῶσον με Θεωμᾶ παρακλήσεσιν.

θεοτ. Χαῖρε, μόνη, τεκοῦσα
τὴν χαρὰν τῷ κόσμῳ,
κεχαριτωμένη θεόνυμφε·
120 τῇ ἐν σοὶ μεσιτεία
ψυχοφθόρου λύπης
καὶ ἀμαρτιῶν ἡμᾶς λύτρωσαι.

ὠδὴ στ´. Ἄβυσσος ἀμαρτημάτων

Ῥαίνων σου καθάπερ μύρα
τοὺς λόγους ἐν ταῖς καρδίαις
125 τῶν προσερχομένων σοι, Θεωμᾶ,
τὴν πρὶν ἐνυπάρχουσαν
ἐδίωξας δυσωδίαν τῆς πλάνης.

Ἴθυνον πρὸς τοὺς λιμένας
τῆς ἀληθοῦς μετανοίας
130 ἅπαντας πρεσβείαις σου, Θεωμᾶ,
δεινῶς θαλαττεύοντας
ταῖς χαλεπαῖς τοῦ βίου φιληδονίαις.

111 πλοίων cod. **115** λόγε βελτιώσας cod.
heirm. στ´ EE 59, Germani

111–113 4 Macc. 7, 1; Act. 27, 10; 2 Cor. 11, 25 **117–119** Lc. 1, 28; Jo. 16, 21
118–121 Jo. 16, 20 **121–122** Sir. 14, 1 **123–128** Lc. 7, 37–38 **127** Jac. 5, 20
128–132 4 Macc. 13, 6–7 **132** 2 Tim. 3, 4

Σύντριψον ὑπὸ τοὺς πόδας
ἡμῶν τὸν δόλιον ὄφιν
135 δυσωπῶν τὸν κύριον, Θωμᾶ,
τὸν σὲ ἀναδείξαντα
ὑπέρμαχον τῶν καταπονουμένων.

θεοτ. Τόμον σε, πατρὸς δακτύλω
ἐν ᾧ ὁ λόγος ἐγράφη,
140 ἄχραντε, εἰδότες διὰ σοῦ
γραφῆναι δεόμεθα
ὑμνοῦντες σε ἐν τῇ βίβλῳ τῶν ζώντων.

ὠδὴ ζ'. *Τὰ Χερουβὶμ μιμούμενοι*

Ὁ τὴν πλευρὰν τὴν ἄχραντον
ιδὼν τε καὶ ψηλαφήσας
145 μετὰ ταφήν ἁγίαν
καὶ ἐξανάστασιν Θωμᾶς
λόγῃ πλευρὰν κεντᾶται καὶ πόμα σωτήριον
μαρτυρίου πῶν μετεβιάσθη πρὸς φῶς·
αὐτοῦ ταῖς προσευχαῖς σῶσον πάντας, λόγε,
150 τοὺς σὲ δοξολογοῦντας.

Ἵποταγεῖς, θεόσοφε,
τῷ λόγῳ καθυποτάττεις
αὐτῷ ὑποταγέντας
τῇ ἀνομία τοὺς λαούς·
155 ὄν πάντοτε δυσώπει θεῖαν πρὸς εὐπέθειαν

137 καταπονουμένον cod. 142 τὸν cod.
heirm. ζ' EE 57, Andreae

133–134 Rom. 16, 20 135–137 3 Macc. 2, 2 138–139 Is. 8, 1 142 Phil. 4, 3
143–144 Jo. 20, 27 145–146 Jo. 19, 42; 20, 17 147 cf. ... ἔνυξαν αὐτὸν τοῖς
δόρασιν· καὶ πεσῶν ἐτελεύτα ...: *Acta Thomae* (AAA 2.2, p. 282,15 ed. Bonnet)
151–153 1 Cor. 15, 27–28 155–158 4 Macc. 5, 16

συνελαύνειν ἡμῶν τοὺς ἀκάμπτους λογισμοὺς
καὶ τούτου ἐκπληροῦν τὰς νομοθεσίας
καρδίας ταπεινώσει.

Φιλαμαρτήμων γέγονα,
160 δέδοικα καὶ πτοοῦμαι,
μὴ ἐκκοπῶ ταχέως
ὥσπερ ἡ ἄκαρπος συκῆ
καὶ εἰς τὸ τῆς γεέννης πῦρ ἀποπεμφθήσομαι·
οἴκτειρον καὶ δεῖξον με καρποφόρον, Χριστέ,
165 ἀγίας προσευχαῖς τοῦ σοῦ ἀποστόλου
Θωμᾶ ὡς ἐλεήμων.

θεοτ. Ἴκετηρίαν ποίησον
πρὸς τὸν ἐκ σοῦ σαρκωθέντα,
ὅπως ἡμᾶς οἰκτείρη
170 καὶ ἐλεήση ἐν πολλαῖς
καταπεπονημένους ἀμαρτίαις, ἄχραντε,
βυθίσας πελάγει τοῦ ἐλέους αὐτοῦ
τὰ πταίσματα ἡμῶν τῶν σὲ προστασίαν
μεγάλην πλουτησάντων.

ὠδὴ η´. *Τὸν ἐν τῇ βάρῳ Μωσῆ*

175 Λύειν, Θωμᾶ, καὶ δεσμεῖν
εἰληφῶς ἐξουσίαν
πάντα σύνδεσμον λύσον
τῶν ἡμῶν ἀμαρτιῶν

heirm. η´ EE 57, Andreae
178 τὸν cod.

156 4 Macc. 3, 4 157 4 Macc. 17, 16 158 Sir. 2, 17 159 Prov. 17, 19
160 Mc. 5, 33 161–162 Lc. 13, 7 163 Mt. 5, 22 164 Jer. 2, 21 167–171
Heb. 5, 7 169–170 Ps. 50, 3 173–174 Eph. 3, 16 175–176 Mt. 16, 19 177–178
Is. 58, 6

180 δεσμῶν ἡμᾶς γνησίως
 ἐν τῇ ἀγάπῃ Χριστοῦ
 τοῦ μόνου εὐεργέτου.

Ἔστησας ρείθροις, Θωμᾶ,
 τῶν πανσόφων σου λόγων
 ἀνομίας χειμάρρους·
 185 διὸ παῦσον τῶν ἐμῶν
 κακῶν τὰς ἀναβλύσεις
 αἰτούμενός μοι, σοφέ,
 κατάνυξιν καρδίας.

190 < T _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _
 _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _
 _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _
 _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _
 _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _
 195 _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ >.

183 πανσόφον σου λόγον cod.

189–195 troparium deest. In margine cod. manus rec. supplevit:

Τοῦ θεηγόρου πιστοί,
 δυσωποῦντες ἐν ὕμνοις
 διαπύρῳ τε πόθῳ
 καὶ καρδίας τῷ φλογμῷ
 τῇ ἐκ πίστεως μέθῃ
 Θωμᾶν τὸν θεόπτην
 δεῦτε διαναστῶμεν.

179 Phil. 2, 20 180 1 Cor. 13, 1–13 184 Ps. 17, 5

Οἱ φωτισθέντες τὸν νοῦν

προσκυνοῦμεν πατέρα
καὶ υἱὸν καὶ τὸ πνεῦμα,
τρισυτόστατον θεόν,
200 ἀμέριστον τῇ φύσει,
ἰσότιμον τῇ δόξει,
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

θεοτ.

Ἵπὲρ ἡμῶν, ἀγαθή,
τὸν ἐκ σοῦ σαρκωθέντα
205 ὑπὲρ φύσιν καὶ λόγον
ἐκδυσώπει ἐκτενῶς
πταισμάτων ἡμῶν λύσιν
καὶ πειρασμῶν ἀνοχὴν
δωρήσασθαι, παρθένε.

ὠδὴ θ'. *Τῶν γηγενῶν τίς ἤκουσε*

210

Ἰχνηλατῶν τὸ πάθος τοῦ δεσπότου
λόγῃ ἐνύγης τὴν πλευρὰν
προψηλαφήσας, αὐτόπτα, τὴν τοῦ κυρίου μου,
ἐξ ἧς ῥανίδες ῥυεῖσαι, αἷμα καὶ ὕδωρ,
ἀνέπλασαν τὸν κόσμον, μάκαρ Θωμᾶ,
215 χρεωστικῶς· διὰ τοῦτο εὐφημοῦμεν σε.

heirm. θ' EE 62, Theodori Studitae

214 κόσμων cod., sed manus rec. ov supra lineam scripsit

196 Heb. 6, 4 197–202 cf. ... ἀγιάζει ἰσοτιμία, καὶ εἰς αὐτὴν ὁμολογεῖ ἀμε-
ρίστως, ἀχωρίστως, καὶ αὐτῇ προσκυνεῖ μὴ σφαλλομένη, καὶ ὁμολογεῖ καὶ δοξάζει.
Αὐτῇ τῇ τρισυποστάτῳ μονάδι πρέπει δόξα, εὐχαριστία, τιμὴ, κράτος, μεγαλωσύνη
τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἀγίῳ πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώ-
νων ...: Ephr. Syr. *Sermo in transfig. domini et dei salvat. nostri Jesu Christi* (vol.
7, p. 30,31–35 ed. Phrantzolas) 202 Tob. 8, 15 204 Jo. 1, 14 208 Rom. 3, 26
210 1 Petr. 2, 21 211–213 Jo. 19, 34

Ὡς ποταμὸς εἰρήνης ἐπικλύζων
 πᾶσαν ἐπέδραμες τὴν γῆν
 τὰ τῶν πιστῶν καταρδεύων, μάκαρ, συστήματα·
 διὸ βοῶ σοι· «ψυγένητα τὸν λογισμὸν μου
 220 παθῶν τῇ ἀύχηριᾷ σαῖς προσευχαῖς
 φέρειν νοήματα θεῖα κατευόδωσον».

Στῶμεν πιστῶς ἐν οἴκῳ τοῦ κυρίου
 καὶ μακαρίσωμεν ὁμοῦ
 τῶν ἀποστόλων τὸ κλέος, Θωμᾶν τὸν ἔνδοξον,
 225 ἐν ἐκτενεῖα βοῶντες· «φίλε κυρίου,
 φιλίας τῆς πρὸς σάρκα φθοροποιοῦ
 σαῖς προσευχαῖς ἡμᾶς ῥύσαι τοὺς τιμῶντας σε».

Ἡ θεωρρήμων σου γλῶττα, παμμάκαρ,
 «ἐὰν μὴ ἴδω αὐτοψεῖ
 230 τὴν κεντηθεῖσαν ἀγίαν πλευρὰν» βοήσασα
 «ποδῶν τε τρήσεις καὶ χειρῶν, οὐ μὴ πιστεύσω»
 ἐδίψα τοῦ δεσπότη ἀναδραμεῖν
 <τῶν παθῶν> ἀκριβῶς πρὸς τὴν ἐκμίμησιν.

θεοτ. Φωτιστικαῖς ἀκτίσι σου, παρθένε,
 235 φωταγωγοῦσα μου τὸν νοῦν
 ἀμαυρωθέντα τῷ σκότει τῶν παραβάσεων
 καὶ ῥαθυμίας ἐν λάκκῳ κατωκισμένον
 πρὸς τρίβους μετανοίας ἀληθινῆς
 ὡς ἀγαθή, θεοτόκε, καθοδήγησον.

216 ἐπικλύζων cod. **219** λογισμῶν cod., sed manus rec. o supra lineam scripsit
220 ὄχηριᾷ cod. **221** φέρει cod. **224** τὸν ἀπόστολον cod., sed manus rec. in
 τῶν ἀποστόλων mutavit **228–233** in lacuna cod. manus rec. scripsit

216 Is. 66, 12 **218** 2 Reg. 23, 15–16 **221** Phil. 4, 7 **225** Judith 4, 9 **226** Jac.
 4, 4 **229–231** Jo. 20, 25 **233** 1 Cor. 4, 16 **234–236** Act. 26, 18 **237** Ps. 142, 7
238–239 Prov. 16, 17; Sap. 11, 23

CANON

6 OCT.

IN SANCTUM THOMAM

A₃ = Athous Lavrae B 4, f. 49–55^v

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Τρίτην φέρω σοι, παμμάκαρ, μελωδίαν. Ἰωσήφ.

Ἦχος γ΄.

ὠδὴ α΄. Ὁ τὰ ὕδατα πάλαι νεύματι θείῳ

Τῆ σαγήνῃ τῆς γλώττης
σοῦ, θεηγόρε,
ἐλκύσας ἐκ τοῦ βυθοῦ τῆς ἀπάτης
τὰ τῆς γῆς πέρατα
5 θεῶ προσήγαγες
ὄψον ὠραιότατον
χρεωστικῶς· διὰ τοῦτο
πίστει εὐφημοῦμεν σε,
Θωμᾶ ἀπόστολε.

tit. ἕτερος κανὼν. In margine cod. manus rec. ἡ ἀκροστιχίς, τρίτην φέρω ... Ἰωσήφ scripsit
heirm. α΄ EE 95, Joannis

10 Ῥῆμα ζῶν ἐν καρδίᾳ
ἔχων ἠρεῦξω,
παμμάκαρ, τοὺς ποταμοὺς τῆς σοφίας
καὶ πικρὰ ρεύματα
κακίας ἔστησας·
15 ὄθεν σου δεόμεθα·
τὰς διεκχύσεις, παμμάκαρ,
πάσας τῶν παθῶν ἡμῶν
τελείως ξήρανον.

Ἰατρὲ τῶν νοσοῦντων
20 πάντων, τὰς νόσους
ψυχῶν τε καὶ τῶν σωμάτων εὐχαῖς σου
ἱεραῖς ἴασαι,
ὅπως σωζόμενοι
καὶ κατευοδούμενοι
25 σὲ καταχρέως τιμῶμεν
πρέσβυν σε πλουτήσαντες
νῦν ἀκαταίσχυντον.

θεοτ. Τὰς ἡμῶν ἀμαρτίας
οὔσας βαρείας
30 καὶ πλήθη ὑπερβαινούσας τῆς ψάμμου
οἰκτιρμῶν ἔχουσα
πέλαγος, δέσποινα,
σοῦ ταῖς παρακλήσεσι
ταῖς πρὸς τῶν πάντων δεσπότην,
35 ἄχραντε, ἐξάλειψον,
ὅπως ὑμνοῦμεν σε.

10 Jo. 6, 63 10–18 Jo. 7, 38 12 Sir. 47, 14 13–14 Jer. 4, 18 16–18 Sir.
40, 13 19–20 Mt. 10, 8 21–22 Ps. 40, 5 23–25 Act. 2, 47 28–30 Oda 12, 9
28–35 Ps. 50, 3 31–35 2 Cor. 1, 3–4 34 Act. 4, 24

ὥδῃ γ'. Ὁ ἐκ μὴ ὄντων τὰ πάντα παραγαγὼν

Ἦκονημένον
ὡς βέλος ὁ δυνατός,
Θωμᾶ, σὲ ἀπέστειλεν
40 ὀλεθρίους μὲν δαίμονας
θανατοῦντα χάριτι,
τοὺς δὲ τρωθέντας
ιώμενον, παμμάρκαρ.

Νενεκρωμένους
45 τῷ δῆγματι τοῦ ἐχθροῦ
ἐζώσας χάριτι
τοὺς ἀνθρώπους, μακάριε·
διὸ τῶν νεκρούντων με
παθῶν τελείως
50 ἀπάλλαξον εὐχαῖς σου.

Φάνηθι μέσον
ἡμῶν τῶν εἰλικρινῶς
νῦν λιτανευόντων σε
καὶ ἐν οἴκῳ ἀγίῳ σου
55 εὐσεβῶς ὑμνοῦντων σε,
Θωμᾶ, βραβεύων
τοῖς πᾶσιν τὰς ἰάσεις.

θεοτ. Εὐλογημένη
παρθένε, ἡ τὸν θεὸν
60 ἀσπόρως κυήσασα
εὐλογία τὰ σύμπαντα

heirm. γ' EE 95, Joannis
43 ἰώμενος cod. 61 εὐλογίας cod.

37–38 Ps. 44, 6 40–43 Act. 10, 38 44–46 Rom. 6, 11 54 et passim οἶκος
respicit templum s. Thomae in Constantinopoli 58–60 Mt. 1, 23; Lc. 1, 42 61–62
Ps. 20, 4

στεφανοῦντα, ἄχραντε,
αὐτὸν δυσώπει
ἡμᾶς κατοικτειρήσαι.

ὠδὴ δ΄. Ἔθου πρὸς ἡμᾶς κραταιὰν ἀγάπησιν

65 Ῥήξας τὰ δεσμὰ
τὰ τῆς πλάνης, μάκαρ ἀπόστολε,
τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν σειρὰς
ἐκδυσωπῶν τὸν κτίστην διάρρηξον,
ὅπως σε δοξάζωμεν ἐν εὐφροσύνῃ
70 πάντοτε σωζόμενοι.

Ἦφθης ὡς λαμπὰς
ἐμπιρῶν τῆς πλάνης ζιζάνια·
ὄθεν σοι κραυγάζομεν, Θωμᾶ·
«πᾶσαν ἡμῶν τὴν ὕλην κατάφλεξον
75 παθῶν τὴν ψυχόλεθρον καὶ τῆς γεέννης
λύτρωσαι πρεσβείαις σου».

Σὺ τὰς τῶν Ἰνδῶν
σκοτεινὰς καρδίας ἐφώτισας·
ὄθεν σοι κραυγάζομεν, Θωμᾶ·
80 «τοῖς ἀφειδῶς ἡμῖν ἐπεμβαίνουσι

heirm. δ΄ EE 95, Joannis

65 Ps. 2, 3 67 Prov. 5, 22 68 2 Reg. 22, 32 68–69 Ps. 29, 12–13 69–70
Act. 2, 47 71 Sir. 48, 1 72 Mt. 13, 40 74 Is. 10, 16–17 75 Mc. 9, 43 77–78
cf. ... ἄπελθε εἰς τὴν Ἰνδιάν καὶ κήρυξον ἐκεῖ τὸν λόγον· ἡ γὰρ χάρις μου ἐστὶν μετὰ
σοῦ ...: *Acta Thomae* (AAA 2.2, p. 100,10–11 ed. Bonnet) 78 Ps. 17, 29

σαρκικοῖς Αἰθίοψιν ἐπιτιμήσας
πάντας ἡμᾶς φύλαττε».

θεοτ.

Οἶκος καθαρὸς
τοῦ ἐν σοὶ σκηνώσαντος γέγονας·
85 τοῦτον οὖν ἰκέτευε, ἀγνή,
εἰσοικισθῆναι ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν
τῶν μακαριζόντων σε ὡς πλατυτέραν
οὐρανῶν, πανύμνητε.

ὠδὴ ε΄. Ὡς εἶδεν Ἡσαΐας συμβολικῶς

Ἰάτρευσον τὸν νοῦν μου
90 τῇ ἀμελείᾳ, μάκαρ, συνεχόμενον
καὶ τῇ ῥαθυμίᾳ ἐξασθενήσαντα
καὶ δίδου βαδίζειν τρίβους,
ἃς ὑπέδειξε βαδίζων ἐπὶ γῆς
ὁ πάντων δεσπότης,
95 Θωμᾶ μακαριώτατε.

Πλατύνας τῆς ψυχῆς σου
τὰ νοητά, παμμάκαρ, αἰσθητήρια
ὄλην ὑπεδέξω χάριν τοῦ πνεύματος·
διό μου ἐστενωμένην
100 τὴν καρδίαν ἀμελείᾳ δεκτικὴν
ποιήσον εὐχαῖς σου,
πατρός, υἱοῦ καὶ πνεύματος.

82 φύλαττε: φύλαττε ἄγιε cod. **84** σκηνώματος cod., sed manus rec. σκηνώ-
σαντος in margine cod. scripsit **88** πανύμνητε: πανύμνητε δέσποινά cod.
heirm. ε΄ EE 101, Cosmae

81 cf. ... φαίη δ' ἂν τις καὶ ἐτέρως Αἰθίοπας ὀνομάζεσθαι τοὺς εἰδωλολάτρας,
οἷς ὁ βίος ἐστὶ σαρκικὸς ...: Cyril. Alex. *Comment. in xii prophet. minor.* (vol. 2, p.
142,18–20 ed. Pusey) **84** Jo. 1, 14 **89–90** Mt. 4, 24; Heb. 2, 3 **92–93** Jer. 6, 16
94 Act. 4, 24 **96–97** Heb. 5, 14 **98** 2 Cor. 13, 13 **99–100** Esth. 5, 1b

105 Ἀγίασον εὐχαῖς σου
τοὺς ἐν ἀγίῳ οἴκῳ ἀγιάζοντας
τὸν ἐν τοῖς ἀγίοις ἀναπαυόμενον
δεσπότην καὶ σὲ τιμῶντας,
τὸν ἀπόστολον αὐτοῦ, μάκαρ Θωμᾶ,
μέγαν ὡς προστάτην
ἀπάντων χρηματίζοντα.

θεοτ. 110 Μαρία, ἡ κυρία
πάσης, ἀγνή, τῆς κτίσεως τυγχάνουσα,
μὴ παραχωρήσης κυριευθῆναι με
ἀπάταις ἐχθροῦ δολίου
κυριεύοντος καὶ πάντοτε πτωχὸν
115 συλλαβεῖν ζητοῦντος
καὶ πένητα, πανάμωμε.

ὧδὴ στ´. Ἄβυσσος ἐσχάτη ἁμαρτιῶν

120 Μάρτυρα παθῶν οἰκείων Χριστός,
Θωμᾶ, σὲ ἀπέστειλεν
πρὸς ἀπάθειαν ἔλκοντα
τῆς σαρκὸς τοῖς πάθεσι
τοὺς δεινῶς ὑποκύψαντας·
διὰ τοῦτο σε
συνελθόντες γεραίρομεν.

heirm. στ´ EE 95, Joannis
122 τοῦτω cod.

105–106 Is. 57, 15 113 Sap. 4, 11 114–116 Ps. 34, 10 115 1 Macc. 12, 40
117–118 cf. ... ἄψαι τοῦ σώματός μου ... καὶ διδάχθητι διὰ τῆς πείρας αὐτῆς ... τί
τὸ παθητόν μου τί τὸ ἀπαθές μου ...: Procl. Const. *Homil. in s. apost. Thomam* (p.
245,9–12 ed. Leroy) 120 4 Macc. 7, 18

Ἄβυσσον ἐλέους τὸν λυτρωτὴν

- 125 ὑπάρχοντα αἴτησαι
τῶν κακῶν μου τὸ πέλαγος,
ιερὲ ἀπόστολε,
ἐκμειῶσαι καὶ σῶσαι με
ἀμαρτάνοντα
130 καὶ ἐν σκότει βαδίζοντα.

Κοίμησον, παμμάκαρ, τοὺς πειρασμοὺς
τῶν ἀγρυπνούντων
καὶ ἐν οἴκῳ ἀγίῳ σου
ἐκτενῶς ὑμνούντων σε
135 ὡς προστάτην ἀκοίμητον
καὶ πρὸς κύριον
ιερὸν ἀντιλήπτορα.

- θεοτ. Ἄνθρακα, ὃν ἔτεκες ἐν σαρκί,
λαβὶς παναμώμητε,
140 ἐκδυσώπει τοὺς ἄνθρακας
κατασβέσαι, δέομαι,
τῶν παθῶν τῆς καρδίας μου
καὶ γεέννης με
αἰωνίου λυτρώσασθαι.

124 Ps. 77, 35 **124–128** cf. ... ἀποξήρανον τὰ πονηρὰ πελάγη τῶν ἐμῶν ἀμαρ-
τιῶν· καὶ ὡς ὑπάρχεις τοῦ ἐλέους ἄβυσσος ...: Ephr. Syr. *Precat. e sacr. scriptur.*
collect. (vol. 6, p. 308,24–26 ed. Phrantzolas) **126** 4 Macc. 7, 1 **130** 1 Esd. 4, 24
132 Mc. 13, 33 **133–134** Joel 1, 14 **135** Sap. 7, 10 **137** Ps. Sal. 16, 4
138–139 Is. 6, 6 **139–141** 2 Reg. 14, 7 **143–144** Mc. 9, 43

ὠδὴ ζ'. Τῷ πρὶν εἰκόνι τῆ χρυσοῦ

145 Ῥώμη θεοῦ παντουργικῆ
τεμένη κατέαξας
ἀπωλείας καὶ ἡγειρας
ἐκκλησίας εἰς δόξαν τοῦ σωτῆρος,
ἀξιάγαστε Θωμᾶ,
150 Χριστοῦ ἀυτόπτα.

Μακρὰν τυγχάνοντα θεοῦ
τὰ ἔθνη προσήγαγες
αὐτῷ πιστῶς σωζόμενα·
ὄθεν πάντες ὡς κήρυκά σε θεῖον
155 μακαρίζομεν θεοῦ
ἀξιοχρέως.

Ἐξ ἀδοκῆτων πειρασμῶν,
ἐκ πάσης στενώσεως
καὶ παθῶν ἐνοχλήσεως
160 ἱκετεύων Χριστὸν τὸν εὐεργέτην
ἀπολύτρωσαι ἡμᾶς,
Θωμᾶ παμμάκαρ.

θεοτ. Λαὸν καὶ πόλιν ἐπὶ σοί,
ἀγνή, καταφεύγοντας

heirm. ζ' EE 97, Joannis
155 μακαρίζομεν cod.

145 Eph. 6, 10 145–148 cf. ... ὡςπερ σὺ ἐπιστρέφεις τοὺς ἀνθρώπους εἰς ζωὴν αἰώνιον, οὕτως κἀγὼ ἀποστρέφω τοὺς ὑπακούοντάς μοι εἰς ἀπώλειαν ... οἱ γὰρ κατασκευάσαντες τὰ πάντα ξόανα ἐν αὐτοῖς χαίρουσιν μᾶλλον σοῦ ... καὶ ὁ ἀπόστολος εἶπεν· καὶ αὐτοὶ νῦν καταργηθήσονται σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτῶν ...: *Acta Thomae* (AAA 2.2, p. 191,16–192,12 ed. Bonnet) 146–147 Jer. 30, 18; Ezech. 6, 4 147–148 Mt. 16, 18 148 Phil. 2, 11 151–152 Act. 22, 21 151–153 cf. ... αὐτὸς γέγονεν πρόφασις πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ Ἰνδία σφζομένοις ...: loc. cit. (p. 242,17–18) 157 Sap. 18, 17 160 Act. 10, 38 163 πόλιν: respicit Constantinopolim

165 ἀκλονήτους διάσωσον
τοῦ δολίου τὰς πονηρὰς ἐνέδρας
διαλύουσα ταῖς σαῖς
σεπταῖς πρεσβείαις.

ὦδὴ ἡ'. Τὸν ὑπ' ἀγγέλων ἀσιγήτως

Ὡς μιμητὴς τοῦ θεοῦ πάθους
170 χρηματίσας, παμμακάριστε,
λόγῃ ἐνύγης τὴν πλευρὰν
ψηλαφήσας πρώην, ἔνδοξε,
χειρῶν τὰς διατρήσεις
καὶ τῆς πλευρᾶς,
175 ἐξ ἧς προῆλθον κρουνοὶ σωτηρίας.

Δαιμονικὰς ἀπείργων φάλαγγας
κοσμικῶν πειρατηρίων ἡμᾶς,
ἀμαρτιῶν παντοδαπῶν
καὶ κινδύνων καὶ στενώσεως
180 πρεσβείαις σου ἁγίαις
ῥῦσαι, Θεομᾶ,
τὸν ἀγαθὸν ἐκτενωῶς ἱκετεύων.

Ἴνα θεώσῃ τὸ ἀνθρώπινον,
ὁ θεὸς ἄνθρωπος γέγονε
185 καὶ διὰ πάθους τὰ ἡμῶν
ἐθεράπευσε παθήματα·
αὐτὸν οὖν ἐκδυσώπει,
μάκαρ Θεομᾶ,
τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν ἐξαλεῖψαι.

heirm. η' EE 106, Andreae

166 Sir. 11, 29 169 Eph. 5, 1 172–174 Jo. 20, 25 176–181 cf. ... καὶ νοσοῦν-
τας θεραπεύει καὶ δαίμονας ἀπελαύνει καὶ ἄλλα πολλὰ ποιεῖ παράδοξα ... συνεχῶς
γὰρ νηστεύει καὶ εὐχεται ...: *Acta Thomae* (AAA 2.2, p. 130,10–131,6 ed. Bonnet)
177 Tit. 2, 12 184–186 1 Petr. 4, 1 189 Jer. 18, 23

προσηνέχθης, Θωμᾶ, καὶ κατέπαυσας
 φερομένας τῷ ἐχθρῷ
 ἀνοήτους θυσίας·
 ὅθεν δυσωποῦμεν σε·
 210 τὰς προσευχὰς ἡμῶν
 πάσας ἐναντίον θεοῦ
 νῦν κατεύθυνον.

Ὡς ὠραῖοι οἱ πόδες! τρίβους γὰρ
 ἐβημάτισαν καλῶς
 215 τοῦ ἁγίου ἐν πίστει κηρύγματος
 καὶ ὑπέδειξας ὁδοὺς
 σωτηρίας τῆς πλάνης
 εἰς βάραθρα πίπτουσιν,
 μάκαρ ἀπόστολε,
 220 ἄδυτε λαμπτήρ τῶν πιστῶς
 εὐφημούντων σε.

Συντριβεῖσαν πολλοῖς ἀμαρτήμασι
 τὴν ἀθλίαν μου ψυχὴν
 καὶ εἰς βάθη κακῶν ὀλισθήσασαν
 225 καὶ νοσοῦσαν σφαλερῶς
 τῇ ἐν σοὶ παρρησίᾳ
 ἐπίσκεψαι, ἅγιε,
 ὅπως σωζόμενος
 ἐν ἀγαλλιάσει ἀεὶ
 230 μακαρίζω σε.

220 τὸν cod.

206–208 cf. ... θύοντες αὐτοῖς καὶ τὰς τροφὰς προσάγοντες ἐν σπονδαῖς ... καὶ ὁ ἀπόστολος εἶπεν· καὶ αὐτοὶ νῦν καταργηθήσονται σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτῶν ...: *Acta Thomae* (AAA 2.2, p. 192,8–12 ed. Bonnet) **207–208** Dt. 32, 31 **210–212** Ps. 140, 2; Dan. 9, 20 **213** Rom. 10, 15 **216–217** Act. 16, 17 **217–218** Is. 14, 23 **222** Is. 1, 28 **223–225** Sap. 17, 8 **226** Heb. 4, 16 **227** Ps. 105, 4 **228–229** Ps. 30, 8

Ἡ ἅγια, θεόπτα, ὀμήγουρις
ἐκθειάζει τῶν ἐθνῶν,
ἐκ δαιμόνων ἦν λύθρου ἀπήλλαξαι,
τὴν ἁγίαν σου σεπτῶς
235 μνήμην, μυστολέκτα,
τὴν θεῖαν καὶ πανσέβαστον·
ἵλεως οὖν πάρεσο
σοῦ τῷ θείῳ ναῶ
τοῖς ὑμνοῦσιν ὑπερθεν.

θεοτ. 240 Φοβερὸς ὁ τοῖς νότοις καθήμενος
τῶν ἁγίων Χερουβιμ
ἐν ἀγκάλαις ἁγίαις ἐκάθισεν,
ὡς ἐν θρόνῳ φλογερῶ
245 σοῦ τῆς μόνης ἁγίας
καὶ παρθενομήτορος·
ὄν ἐκδυσώπησον
πάντων ἁγιάσαι ψυχὰς
τῶν ὑμνούντων σε.

231–237 in lacuna cod. manus rec. scripsit 238–239 in margine cod. manus rec.
τοῖς ὑμνοῦσιν ὑπερθεν σοῦ τῷ θείῳ ναῶ scripsit

240–241 Sir. 1, 8; Dan. 3, 55 243 Apoc. 4, 5 247 1 Thess. 5, 23

IN SANCTUM THOMAM

A₃ = Athous Lavrae B 4, f. 55^v–61^v

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Τέταρτος οὔτος σοι πρέπει, Θωμᾶ, κρότος. Ἰωσήφ.

Ἦχος δ΄.

ὠδὴ α΄. Ἀσομαί σοι, κύριε, ὁ θεός μου

Τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος παρρησία
παρεστηκώς, μάκαρ Θωμᾶ,
τοῖς πόθῳ τιμῶσι σε
πταισμάτων ἀπολύτρωσιν
5 δοθῆναι καθικέτευε.

Ἔστησας τοὺς πόδας σου ἐπὶ πέτραν
δικαιοσύνης καὶ ὁδοῦς
εὐθείας ἐβάδισας·

tit. ἕτερος κανὼν. In margine cod. manus rec. ἀκροστιχίς, τέταρτος οὔτος ... Ἰωσήφ scripsit
heirm. α΄ EE 146, Germani

10 ἐν αἷς ἡμᾶς πορεύεσθαι,
παμμάκαρ, κατευόδωσον.

 < T _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
 _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ '
 _ _ ' _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
 _ _ ' _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
 15 _ _ ' _ _ _ _ ' _ _ _ _ >.

 Ἅγιον τὸ τέμενός σου, παμμάκαρ,
 ἐν ᾧ τιμῶντας σε, Θωμᾶ,
 ναοὺς ἡμᾶς πνεύματος
 ἀγίου ἀποτέλεσον
 20 ἀγίαις μεσιτείαις σου!

θεοτ. Ῥάβδος ἀνεβλάστησας ἐκ τῆς ρίζης
 τοῦ Ἰησοῦ ἀνθος ζωῆς
 τὸν κύριον φέρουσα·
 ὄν αἵτησαι, πανάμωμε,
 25 τοῦ σῶσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

11–15 troparium deest. In margine cod. manus rec. supplevit:
 Τοῦ παίσαντος ἀκρηθῶς ὑπουργοῦ σοι [σοι: σε cod.]
 ἐκταθεῖσαν τὴν δεξιὰν
 τῷ θηρὶ παραπέμπεις
 διὰ πολλὴν ὠφέλειαν
 τῶν Ἰνδῶν καὶ βελτίωσιν.

10 Ps. 67, 20 **16** et passim τέμενος respicit templum s. Thomae in Constantinopoli **18–19** 1 Cor. 6, 19 **21–22** Is. 11, 1 **25** Job 33, 28

ὥδῃ γ'. Τόξον δυνατῶν ἠσθένησε

Τόξον δυνατὸν ἐνέτεινε
λόγος τοῦ θεοῦ σε, Θωμᾶ παμμακάριστε,
ὥσπερ βέλος κατατιτρώσκον
πολεμίων τὰ συστήματα.

30 Ὅρος νοητὸν γεγένησαι
θεῖον γλυκασμὸν ἐναποστάζον, ἀπόστολε,
καὶ πικρίαν πᾶσαν ἐξαΐρον
πολυθέου ματαιιότητος.

35 Σῶσον, Ἰησοῦ φιλόανθρωπε,
τοῦτον τὸν λαόν σου ταῖς ἱεραῖς παρακλήσεσι
τοῦ ἐνδόξου σου ἀποστόλου
ἐν εἰρήνῃ συντηρῶν ἡμᾶς.

θεοτ.
40 Ὅλον τὸν Ἀδάμ ἐφόρεσεν
ὄλως σαρκωθεὶς ἐν γαστρὶ σου, πανάμωμε,
ὁ δεσπότης ὃν ἐκδυσώπει
οἰκτειρῆσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

heirm. γ' EE 144, Cosmae
30 γεγέννησαι cod. 31 γλυκασμῶν cod.

26–28 Lam. 3, 12 27 Lc. 8, 11 30–31 Am. 9, 13 32–33 Dt. 29, 17 33 Ps.
143, 11 34–35 Ps. 27, 9 36 2 Cor. 8, 23 37 Sir. 41, 14 38–40 1 Cor. 15, 54
39 Mt. 1, 23

ὠδὴ δ'. Δι' ἀγάπησιν, οἰκτιῖρμον

Ἵψηλὸς ἐν ταπεινώσει γεγενημένος
τὸν ὑψηλῆ καρδία
καυχησάμενον ὄρη
45 καταβαλεῖν δράκοντα,
Θωμᾶ, ἐταπεινώσας.

Τῷ κηρύγματι τῷ θεῷ φωταγωγήσας
ἔθνη, φυλὰς καὶ γλώσσας
καὶ πολύσπορα γένη
50 κῆρυξ ὠραιότατος,
Θωμᾶ, ἐχρημάτισας.

< O _
_ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
_ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
55 _
_ >.

Σωματούμενον ἐκήρυξας θεὸν λόγον·
ὄν ἐκτενῶς δυσώπει

heirm. δ' EE 138, Joannis

52–56 troparium deest. In margine cod. manus rec. supplevit:

Ὅν ἐβρόντησας, παμμάρκα, δυσειδεστάτη,
Θωμᾶ, ἐν τῇ Ἰνδία,
ὁμοούσιον λόγον·
τούτου κάμῃ δίδαζον,
ποιεῖν τὰ ἐντάλματα.

42 Judith 7, 32 42–46 Is. 10, 33 43 Is. 9, 8 43–46 cf. Καὶ ταῦτα εἰπόντος τοῦ δράκοντος ἐκείνου παντὸς τοῦ ὄχλου κατακούοντος, ἐπάρας ὁ ἀπόστολος τὴν φωνὴν αὐτοῦ εἰς ὕψος εἶπεν· παῦσαι λοιπὸν ἀναιδέστατε, καὶ αἰσχύνθητι νεκρούμενος ὄλος ...: *Acta Thomae* (AAA 2.2, p. 149,23–150,1 ed. Bonnet) 47–48 4 Macc. 17, 5; 2 Tim. 4, 17 48 Dan. 3, 2 48–50 1 Tim. 2, 7. Cf. etiam ... τὰ τῶν ἐθνῶν πολύσπορα γένη τῆς οἰκείας σαγήνης ...: Joannis Chrys., ut fertur, *In caten. s. Petri* (p. 980,28–29 ed. Batareikh) 57 Jo. 1, 1; 1, 14

60 ψυχικῶν συντριμμάτων
πάντας ἡμᾶς ρύσασθαι,
Θωμᾶ παμμακάριστε.

θεοτ. Συντριβέντα με τῷ βέλει τῆς ἀμαρτίας,
ἢ τὸν θεὸν τεκοῦσα,
ἀνακαίνισον, κόρη,
65 ὅπως ἐν αἰνέσει σε
δοξάζω σωζόμενος.

ὧδὴ ε΄. Τὸν φωτισμὸν σου, κύριε

Ὁλολαμπῆς ὡς ἥλιος
ἀνέτειλας, Θωμᾶ,
καταφωτίζων
70 ἀνθρώπων καρδίας
τὰς τῷ σκοτασμῷ τῆς δυσσεβείας
κρατηθείσας τὸ πρότερον.

Ἴσοσθενῆ, ὁμότιμον
κηρύξας τῷ πατρί,
75 Θωμᾶ, τὸν λόγον
αὐτὸν ἐκδυσώπει
σώζεσθαι ἡμᾶς πειρατηρίων
καὶ σκανδάλων τοῦ ὄφους.

Πλευρὰν ἐξορυττόμενος
80 ὡς θεῖος μιμητῆς
τοῦ διδασκάλου

62 τὸ βέλη cod.
heirm. ε΄ EE 143, Cosmae

59–60 Ps. 146, 3 62 Ps. 10, 2; Is. 1, 28 63 Mt. 1, 23 64 Heb. 6, 6 65–66
Act. 2, 47 67–69 Dan. 12, 3 69–71 1 Cor. 4, 5 70–71 Mc. 7, 21 77 Ps. 17, 30
80 1 Cor. 4, 16

μακάριον τέλος
εΐληφας, Θωμᾶ, ὑπὲρ τοῦ κόσμου
τὰς αἰτήσεις ποιούμενος.

θεοτ. 85 Ῥῦσαι ἡμᾶς, πανάμωμε,
παθῶν καὶ πειρασμῶν
καὶ ἁμαρτίας
πυρός τε γεέννης,
σκότους ἀφεγγοῦς καὶ αἰωνίου
90 καὶ φρικτῆς κατακρίσεως.

ὥδῃ στ´. *Ἐβόησε προτυπῶν τὴν ταφήν*

Ἐλίπανας ἐν ἐλαίῳ τῆς χάριτος, ἔνδοξε,
διανοίας νεκρωθείσας κακία τοῦ ὄφους
ὡς τοῦ λόγου κῆρυξ,
ὡς σεπτῶν μυστηρίων διάκονος.

95 Παλάτια εὐσεβῶς νοητὰ ὠκοδόμησας,
τοῖς ἀπίστοις ἀπωλείας τεμένη, ἀπόστολε,
πρῶτον καταστρέψας,
ὡς Χριστοῦ οἰκοδόμος παμμακάριστος.

Ἐπίβλεπον ἐφ' ἡμᾶς, ὁ θεός, τοὺς ὑμνοῦντας σε
100 καὶ συνήθως τὰ ἐλέη σου πᾶσι κατάπεμπον
τοῦ σοῦ ἀποστόλου
ἱεραῖς καὶ σεπταῖς παρακλήσεσι.

heirm. στ´ EE 172, anonymi

82–83 Apoc. 14, 13 84 Jo. 14, 14 85–87 Ps. 38, 9 88 Mt. 5, 22 89–90 Mt.
25, 46 90 Mc. 16, 16 91 Ps. 22, 5 93 2 Tim. 4, 2 94 1 Cor. 4, 1 95 cf. Πράξεις
τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ ὅτε εἰσηλθεν ἐν τῇ Ἰνδία καὶ τὸ ἐν οὐρανοῖς παλάτιον
ὠκοδόμησεν ...: *Acta Thomae* (AAA 2.2, p. 124,13–14 ed. Bonnet) 98 Eph. 4, 12
99 Ps. 12, 4

θεοτ. Ἰάτρευσον τὴν ψυχὴν μου ἀνίατα πάσχουσαν,
ἢ τεκοῦσα ἰατρόν, τὸν σωτῆρα Χριστὸν τὸν θεόν,
105 τὸν ἡμῶν τὰς νόσους
συμπαθῶς, θεοτόκε, βαστάζοντα.

ὥδῃ ζ'. *Αβραμιαῖοι ποτὲ ἐν Βαβυλῶνι*

Θαυματουργῶν ἱερῶς
ἐξ ἀνιέρου πλάνης
λαοὺς ἐξαίρεις ἀναμέλποντας,
110 Θωμᾶ παμμακάριστε·
«ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν θεὸς
εὐλογητὸς εἶ».

Ὡς μυστικὸς ποταμὸς
τὴν οἰκουμένην πᾶσαν
115 ἀρδεύεις, μάκαρ· διὰ τοῦτο σε
πιστῶς ἱκετεύομεν·
φλογμοῦ ἀμαρτημάτων εὐχαῖς
σοῦ πάντας ρῦσαι.

Μὴ καταλείπῃς ἡμᾶς,
120 Θωμᾶ, ἀπροστατεύτους
καιρῶ παντοίας περιστάσεως
καὶ ἐν ὥρᾳ κρίσεως·
τὸν ἀγαθὸν δυσώπει ἡμᾶς
κατοικτεῖρῃσαι.

heirm. ζ', poema Cosmae, in EE non apparet, sed in MB 3, 7 (II Martii, can. in sanctum Hesychium)

107 θαυματουργὸν cod.

103 Ps. 40, 5 103–104 Mt. 9, 12 104 Lc. 2, 11 105–106 Mt. 8, 17 111–112
Tob. 8, 5 113–115 Is. 43, 19–20 115–117 Sir. 3, 30 117 Ps. 105, 18 119–121
2 Cor. 4, 9 122 Apoc. 14, 7 123 Mc. 10, 18

145 πρὸς ὄν ἐπόθεις, κύριον·
κατ' ἐχθρῶν δὲ ῥομφαία
ἐστιλβωμένη
ἀνεδείχθης· διὸ εὐφημοῦμεν σε.

Τὸν ἡμῶν σὺν θεῷ ἀντιλήπτορα,
150 τὴν πηγὴν τῶν ἀπείρων ἰάσεων,
σὲ δυσωποῦμεν, ἅγιε·
τῶν ψυχῶν ἡμῶν πάθη
καὶ τῶν σωμάτων
δραστικῷ σου φαρμάκῳ θεράπευσον.

155 < Ο _ ' _ _ ' _ _ _ ' _ _ _
_ _ ' _ _ _ ' _ _ _ ' _ _ _
_ ' _ _ _ _ ' _ _ _
_ _ _ ' _ _ _
_ _ _ _ ' _ _
160 _ _ _ ' _ _ _ _ ' _ _ _ _ ' _ _ _ >.

θεοτ. Σαρκοθέντα θεὸν ἀπεκήσας
τοὺς ἀνθρώπους δι' οἶκτον θεώσαντα,
θεογεννήτορ δέσποινα·
ὄν ἀπαύστως δυσώπει
165 κατοικτειρήσαι
τὰς ψυχὰς τῶν πιστῶς ἀνυμνούντων σε.

155–160 troparium deest. In margine cod. manus rec. supplevit:

Ὅταν μέγα ἠχήσωσι σάλπιγγες,
ὅταν φόβῳ ἐκεῖ παριστάμενοι
τὸν λόγον ἀποδώσωμεν
πάντες τῶν πεπραγμένων,
τότε μου φεῖσαι
τοῦ ἀθλίου, Θεοῦ, ταῖς πρεσβεΐαις σου.

163 θεογεννήτωρ cod.

146–147 Ps. 7, 13 149 Ps. Sal. 16, 4 150 Sir. 38, 2; Jo. 4, 14 150–152 Ps.
40, 5 161 Mt. 1, 23; Jo. 1, 14

ὥδῃ θ'. Ὁ τόκος σου ἄφθορος ἐδείχθη

Ἴδου ἡ εὐπρέπεια τοῦ οἴκου
τοῦ σοῦ καθορᾶται ὡσπερ ἄλλος
οὐρανός, θεηγόρε, ταῖς ἀνγαῖς
170 τῶν σῶν δογμάτων καταφωτίζων
πάντας ἐν τούτῳ
τοὺς πιστῶς σε μακαρίζοντας.

Ὡς ἵππος θεόλεκτος ἐπέβησεν
θαλάσση τοῦ βίου συνταράσσω
175 ἄλμυρᾶς ἀπιστίας τὰ πικρά,
Θωμᾶ θεόπτα, ὕδατα· ὄθεν
σὲ συνελθόντες
καταχρέως μακαρίζομεν.

Σκανδάλων τοῦ βίου πολυτρόπων,
180 ἐχθροῦ καθεκάστην ἐνοχλοῦντος,
ψυχικῶν συντριμμάτων καὶ παθῶν
καὶ ἁμαρτίας λύτρωσαι, μάκαρ,
τοὺς ἐν αἰνέσει
καταχρέως εὐφημοῦντας σε.

Ἡ πρὸς τὸν διδάσκαλον ἀγάπη
185 ἄδολος ἐδείχθη σου, θεόπτα,
σὺν τοῖς συμμύσταις βοῶντος· «καὶ ἡμεῖς
ἄγωμεν πάντες σὺν τῷ δεσπότη,
ἵνα προθύμως
190 μετὰ τούτου ἀποθάνωμεν».

heirm. θ' EE 144, Cosmae

178 μακαρίζομεν cod. 185–190 in lacuna cod. manus rec. scripsit

167 Ps. 25, 8 168–170 Sir. 43, 9 170 Act. 16, 4 173–176 Abac. 3, 15
175–176 Jer. 23, 15 187–190 Jo. 11, 16

θεοτ. Φωτὸς οἰκητήριον, παρθένε,
 τὴν ἐσκοτισμένην μου καρδίαν
 φωταγωγήσον, ὅπως τοῦ φωτὸς
 ἐπιτελέσας ἔργα προθύμως
195 τῶν σωζομένων
 τῆς μερίδος ἐπιτύχοιμι.

CANON

6 OCT.

IN SANCTUM THOMAM

A₃ = Athous Lavrae B 4, f. 61^v-67

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Πέμπτην, Θωμᾶ, σοὶ νῦν δέησιν εἰσφέρω. Ἰωσήφ.

Ἦχος πλ. α΄.

ὠδὴ α΄. Ἰππον καὶ ἀναβάτην

Πάσαις ταῖς οὐρανίαις
συνῶν δυνάμεσι
καὶ φωτὶ τῷ μεγάλῳ
ἐν δόξῃ παριστάμενος
5 τὸν νοῦν φωταγωγήσον
τῶν πιστῶς σε πάντοτε
εὐφημούντων, Θωμᾶ μακάριε.

tit. ἕτερος κανὼν. In margine cod. manus rec. πέμπτην δέησιν τήνδε Θωμᾶ σοὶ φέρω scripsit. Nomen hymnographi ex odae novae litteris initialibus deducitur heirm. α΄ EE 182, Joannis

Ἔστησας τῆς ἀπάτης,
σοφέ, τὰ ρεύματα
10 τῆ πλημμύρα τοῦ λόγου
τοῦ ἱεροῦ κηρύγματος·
διὸ δυσωποῦμεν σε·
διεκχύσεις ξήρανον
τῶν πταισμάτων ἡμῶν πρεσβείαις σου.

15 Μάρανον τὴν ἀθέσμως
ἀναβλαστάνουσαν
ἐν ἐμοὶ ἀμαρτίαν
καὶ πρόρριζον ἀπόκοπον,
Θωμᾶ, ἐμφυτεύων μοι
20 θεῖον φόβον πάσης με
ἀμαρτίας ἀποκαθαίροντα.

θεοτ. Τὴν κεχαριτωμένην
καὶ ἀειπάρθενον
δυσωποῦμεν σε πίστει·
25 τοὺς δούλους σου περίσωζε
παθῶν ἀμαυρώσεως
καὶ μελλούσης κρίσεως
καὶ κινδύνων καὶ περιστάσεως.

ὧδὴ γ'. Ὁ πῆζας ἐπ' οὐδενὸς τὴν γῆν

Ἠγήσω
30 τὰ ἐν τῷ κόσμῳ, ἔνδοξε, σκύβαλα

13 διεκχύσις cod. 19 ἐμφυτεύον cod.
heirm. γ' EE 182, Joannis
30 ἐν τῷ κόσμῳ: ἐν το κόσμῳ πάντα cod.

10 Job 40, 23 11 Mc. 16, 20 13–14 Sir. 40, 13 15–16 Job 15, 30 17–18
Mc. 9, 43 20 Gen. 42, 18 21 Prov. 15, 27a 22 Lc. 1, 28 26 Sap. 4, 12 27 Jac.
2, 12 29–31 Phil. 3, 8

καὶ Χριστὸν σωτῆρα μόνον ἐκέρδησας·
τοῦτον οὖν ἰκέτευε, Θωμᾶ,
ἡμῶν καταπλουτῆσαι
τὰς διανοίας θεαῖαις πράξεσι
35 καὶ καταξιώσαι τῆς δόξης αὐτοῦ.

Νοός μου
τὰς ἀμαυρώσεις καὶ τὴν σκοτόμηναν
καὶ τῆς ἀμελείας ὕπνον ἐκδίωξον
τὸν ἀγαθοδότην καὶ θεόν,
40 Θωμᾶ, καθικετεύων
καὶ θεῖαν δίδου μοι ἐγγήγορσιν,
ὅπως εὐφημῶ σε σωζόμενος.

Θαυμάτων
ἀναβλυστάνεις πάντοτε πέλαγος
45 ποταμὸς εἰρήνης, Θωμᾶ, γενόμενος·
ὅθεν σοὶ βοῶμεν· «τὰς ἡμῶν
κατάρδουσιν καρδίας
πρὸς εὐκαρπῖαν θεῖων πράξεων,
τῶν εἰλικρινῶς εὐφημούντων σε».

θεοτ. 50 Ὡς θρόνον
τοῦ βασιλέως, θεοχαρίτωτε,
σὲ ὑμνολογοῦμεν καὶ μακαρίζομεν·
ἐν σοὶ γὰρ ἀνεπαύσατο ἡμῶν
κουφίζων πάντα πόνον·
55 ὅθεν πιστῶς ὑμνολογοῦμεν σε
καὶ χρεωστικῶς μακαρίζομεν.

53 ἐν σοὶ: σοὶ cod.

31 Tit. 3, 4 33–35 Eph. 3, 16 37 Ps. 10, 2 38–42 Ps. Sal. 3, 1–2 42 Act.
2, 47 45 Is. 66, 12 47–48 Ps. 1, 3 50–51 3 Reg. 1, 20 54 4 Macc. 9, 31

ὥδῃ δ'. Τὴν θεῖαν ἐννοήσας σου κένωσιν

Μεγάλως σε μυοῦσαν εὐράμενος
 τὰ ὑπὲρ ἔννοιαν, σοφέ,
 πατὴρ σοφίαν ἐσόφισας
 60 τοὺς πρὶν ἀσόφους κακίας,
 Θωμᾶ, τοῦ σοφιστοῦ λυτρωσάμενος.

Ἀπάτη με τοῦ βίου πλανώμενον
 καὶ σκοτιζόμενον ἀεὶ
 ταῖς πονηραῖς ἐνθυμήσεσι
 65 ταῖς πρὸς θεὸν μεσιτεῖαις
 οἰκτείρησον καὶ σῶσον, ἀπόστολε.

Συνέτριψας παγίδας τοῦ ὄφεως·
 οὗ τῆς κακίας καὶ ἡμᾶς
 τοὺς σὲ τιμώντας ἐκλύτρωσαι
 70 τὸν λυτρωτὴν τῶν ἀπάντων
 ἀπαύστως ἱκετεύων, ἀπόστολε.

θεοτ. < Ο ' _ _ _ _ ' _ _ _ _ ' _ _ _ _
 _ _ _ _ ' _ _ _ _ '
 _ ' _ _ _ ' _ _ _ _ _
 75 _ _ _ _ ' _ _ _ _ '
 _ ' _ _ _ _ ' _ _ _ _ ' _ _ _ _ >.

heirm. δ' EE 182, Joannis

60 κακία cod. 67–71 troparium ut θεοτοκίον in cod. refertur 70 τῶν: τὸν cod.
 71 ἱκετεύων cod.

58–59 Prov. 24, 7 59–61 Eph. 5, 15. Cf. etiam ... τῆς γὰρ ἀληθείας διδάσκαλος
 αὐτός ἐστιν καὶ τῶν σοφῶν ὁ σοφιστής ...: *Acta Thomae* (AAA 2.2, p. 194,8–9 ed.
 Bonnet) 62 Tit. 3, 3 64 Mt. 9, 4 67 Ps. 24, 15 70 Ps. 77, 35

ὥδη ε΄. Ὁ ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἰμάτιον

Ἰασιν ἐν πτέρυξιν

ἐπιφερόμενος

Χριστὸς ἀρρήτως ἐξανατέλλει

80 ἐξ ἀγνῆς θεόπαιδος·

οὗ ταῖς φρυκτωρίαῖς

ἠυγάσθης, παμμακάριστε.

Νέκρωσον κινήματα

καὶ τὰ σκιρτήματα

85 τὰ τῆς σαρκὸς μου ζωοποιῶν με

νεκρωθέντα πάθεσι,

μαθητὰ τοῦ ζῶντος

θεοῦ, Θωμᾶ ἀπόστολε.

Ἵπὲρ τῶν προσφύγων σου

90 πρεσβείαν ποιήσον,

ὑπὲρ λαοῦ σου παρακαλοῦντος,

Θωμᾶ, παρακάλεσον

τὸν ἀγαθοδότην

οἰκτεῖραι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

θεοτ. 95

Νόμου σε χαράγματα

καὶ προτυπώματα

τῶν προφητῶν τε θεηγορίαί

μητέρα θεσπίζουσι

θεοῦ τοῦ ὑψίστου,

100 παρθένε ἀπειρόγαμε.

heirm. ε΄ EE 182, Joannis

77–79 Mal. 3, 20 83–85 4 Macc. 1, 35 85–86 Rom. 6, 11 87–88 Dt. 4, 33
90 2 Macc. 4, 11 92 2 Tim. 4, 2 95–96 Is. 7, 14 97–100 Mt. 1, 22–23
99 Mc. 5, 7

ὠδὴ στ'. *Μαινομένην κλύδωνι ψυχοφθόρῳ*

Δῆμον ἀθροιζόμενον
ἐν τῷ θεῷ οἴκῳ σου, σοφέ,
καὶ τὸν ὑπεράγαθον δοξάζοντα
πάσης βλάβης ταῖς προστασίαις σου λύτρωσαι.

105 Ἐκ τῆς συνεχούσης με
ἀμελείας, ἐκ τοῦ χαλεποῦ
τῶν πταισμάτων κούφισον πρεσβείαις σου
ἐκδυσωπῶν τὸν εὐεργέτην, ἀπόστολε.

110 Ἡ λαμπὰς τῆς γλώσσης σου
πᾶσαν ὕλην ἔφλεξεν, Θωμᾶ,
τῆς πολυθειᾶς· ὅθεν δέομαι·
τοῦ πυρός με τοῦ αἰωνίου ἐξάρπασον.

θεοτ.
115 Σὲ τὴν μόνην ἄφθορον
ἱκετεύω πάσης με φθορᾶς
καὶ σκανδάλων λύτρωσαι πρεσβείαις σου
πρὸς τὴν ζωὴν χειραγωγοῦσα, πανάμωμε.

ὠδὴ ζ'. *Ὁ ὑπερυψούμενος*

ἴασαι, ἀπόστολε,
πάθη τῆς καρδίας μου,
χεῖρα βοηθείας μοι
120 πρεσβείαις σου ἔκτεινον

heirm. στ' EE 182, Joannis

heirm. ζ' EE 182, Joannis

102 et passim οἴκος respicit templum s. Thomae in Constantinopoli **107** 1 Esd. 8, 84 **108** Ps. 56, 3 **109** Sir. 48, 1 **110** Is. 10, 17 **112** Mt. 25, 41 **113** Lc. 1, 34–35 **114–116** Gal. 6, 8 **115** Ps. Sal. 4, 23 **117** Ps. 40, 5 **119–121** Mt. 14, 31

καὶ σῶσον με βοῶντα·
«ὁ θεὸς εὐλογητὸς εἶ».

Νόμῳ με τροπούμενον
ἀμαρτίας πάντοτε,
125 ὁ νόμον σωτήριον
κηρύξας τοῖς ἔθνεσιν,
διόρθωσον βοῶντα·
«ὁ θεὸς εὐλογητὸς εἶ».

Εὐροιμί σε, ἔνδοξε
130 Θωμᾶ, ἐν τῷ κρίνεσθαι
προστάτην ρυόμενον
δεινῆς κατακρίσεως
καὶ τῆς αἰωνιζούσης
ἐν γεέννῃ τιμωρίας.

θεοτ. 135 Ἴνα εὐχαρίστως σε
μεγαλύνω πάντοτε,
δεινῶς συντριβέντα με
τοῦ βίου τοῖς πάθεσιν
καινούργησον, παρθένε,
140 δυσωποῦσα τὸν σωτήρα.

ὠδὴ η΄. Σοὶ τῷ παντουργῷ ἐν τῇ καμίνῳ

Στῶμεν νουνεχῶς
ἐν τῷ ναῷ κυρίου

123–134 troparia in cod. inverso ordine scripta sunt **125** νόμων cod. heirm. η΄ EE 182, Joannis

122 Tob. 11, 14 **125–126** Is. 51, 4–5 **127** Jer. 7, 3 **128** Tob. 11, 14
130 Rom. 3, 4 **132–134** Mt. 25, 46; Mc. 9, 43 **137–139** 1 Cor. 15, 22
140 Phil. 3, 20 **141** Mc. 12, 34

145 Θωμᾶν τὸν ἀπόστολον
 ὕμνοις γεραίροντες,
 ὅπως ταῖς τούτου
 ἀγίαις μεσιτείαις
 λάβωμεν παντοίων
 ἀμαρτημάτων λύσιν.

150 Φῶς ὡς ἀληθῶς
 ἐκ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων
 ἐστάλης πολύθεον
 νύκτα σκεδιάζων, Θωμᾶ·
 ὅθεν τοὺς πάλαι
 155 κακίας σκοτισθέντας
 ἔδειξας ἡμέρας
 υἱοὺς καὶ κληρονόμους.

Ἔστησας, Θωμᾶ,
 τῆς ἀθεΐας ρύσιν
 τοῖς ὄμβροισ τῶν λόγων σου·
 160 ὅθεν κραυγάζω σοι·
 «στῆσον κακῶν μου
 τὰς ἀναβλύσεις πάσας,
 ὅπως εὐφημῶ σε
 σωζόμενος ἀπαύστως».

165 < P' _ _ _ _ ' _
 _ _ _ _ ' _ _ _ _
 _ ' _ _ _ _ ' _ _ _
 ' _ _ _ _ ' _ _ _
 ' _ _ _ _ ' _ _ _
 170 _ ' _ _ _ _ ' _ _ _

143 ἀπόστολων cod.

150 Jac. 1, 17 155–156 1 Thess. 5, 5 159 Dt. 32, 2 164 Act. 2, 47

´ — — — — ´ — —
— — — — — ´ — — >.

θεοτ. Ὡς φωτοειδῆς
 τοῦ βασιλέως πύλη
175 μετανοίας, ἄχραντε,
 πύλας ὑπάνοιζον
 πᾶσιν ἀνθρώποις
 τοῖς σὲ ὑμολογοῦσιν
 ὡς θεοῦ μητέρα
180 καὶ κεχαριτωμένην.

ὠδὴ θ´. *Ἡσαΐα, χόρευε· ἡ παρθένος*

 Ἱερῷ κηρύγματι
 ἀνιέρου πλάνης τοὺς βροτοὺς
 ἐξήρπασας, ἱερὲ μύστα τοῦ Χριστοῦ,
 καὶ τέκνα τυγχάνοντας
185 πρώην ὀργῆς ἔδειξας υἱοὺς
 διὰ βαπτίσματος
 τοῦ σωτῆρος τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

 Ὡς Χριστοῦ ἀπόστολος
 ὡς τοῦ λόγου μύστης ἀκριβῆς
190 διέδραμες πανταχοῦ φέγγει νοητῷ
 φωτίζων τὰ πέρατα
 καὶ δαιμόνων παύων τὴν ἀγλύν·

heirm. θ´ EE 182, Joannis

174 Ezech. 44, 2 175–176 Ps. 117, 19; Act. 26, 19 180 Lc. 1, 28 184–185
Gen. 3, 22–23 185–187 Rom. 6, 4 188 1 Cor. 1, 1 188–189 cf. ... ὁ ἀπόστολος
τοῦ ὑψίστου καὶ συμμύστης τοῦ λόγου τοῦ Χριστοῦ ...: *Acta Thomae* (AAA 2.2, p.
156,13–14 ed. Bonnet) 190 Mc. 16, 20 191 Tob. 13, 13

ὄθεν τιμῶντες σε
ἐν αἰνέσει μακαρίζομεν.

195 Στήσον τὸ κλυδώνιον
τῶν παθῶν μου, φίλε τοῦ Χριστοῦ
Θωμᾶ, καὶ ἀνάγαγε λάκκου καὶ βυθοῦ
καὶ τοῦ βορβόρου με
τῶν ἀνομιῶν, ἵνα εὐσεβῶς
200 ὡς χριστοκῆρυκα
ἐν αἰνέσει μεγαλύνω σε.

 Ἡ τοῦ κτίστου ἔλευσις
ἐπὶ θύραις! Πρόσεχε ψυχή,
ἐργάζου τὸ ἀγαθόν, φεῦγε τὸ κακόν,
205 σπεῦσον, μετανόησον
καὶ τῷ πάντων βόησον κριτῆ·
«σῶσον με, κύριε,
ταῖς πρεσβείαις τῶν ἁγίων σου».

θεοτ. Φωτοφόροις λάμπησι
210 τοῦ ἀφράστως λάμπαντος ἐκ σοῦ
τὰ ὄμματα τῆς ἐμῆς φώτισον ψυχῆς,
πανάμωμε δέσποινα,
τὸν σκοτασμὸν τῶν ἁμαρτιῶν
ἀποδιώκουσα,
215 ὅπως πίστει μακαρίζω σε.

193 τιμῶμεν cod., sed manus rec. ντες supra lineam scripsit **194** μακαρίζομεν
cod. **195–201** in lacuna cod. manus rec. scripsit **204** κακῶν cod. **213** σκοτασμών
cod.

194 Ps. 68, 31 **195** Jon. 1, 11 **197–198** Ps. 39, 3; 68, 3; Jer. 45, 6 **201** Ps.
68, 31 **202–203** Mt. 24, 33 **204** Rom. 2, 10 **205** Act. 8, 22 **207** Ps. 11, 2
209 Prov. 4, 18 **211** Eph. 1, 18 **211–214** 1 Jo. 2, 8

IN SANCTUM THOMAM

A₃ = Athous Lavrae B 4, f. 67–73

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Ἐκτην δέησιν τήνδε, Θωμᾶ, προσδέχου. Ἰωσήφ.

Ἦχος πλ. β΄.

ὠδὴ α΄. Ως ἐν ἠπείρῳ πεζεύσας

Ἐν οὐρανοῖς τῷ δεσπότῃ παρεστηκῶς
ὡς αὐτοῦ διάκονος
καὶ ἀπόστολος σεπτὸς
τοὺς ἐν γῆ τιμῶντας σε, Θωμᾶ,
5 πειρασμῶν παντοδαπῶν
βίου διάσωζε.

Καταστραπτόμενος δόξῃ τῇ θεϊκῇ
μέσον ἡμῶν πάρεσο
τῶν τιμώντων σε, Θωμᾶ,

tit. ἕτερος κανὼν τοῦ ἀγίου ἀποστόλου Θωμᾶ. In margine cod. manus rec. ἔκτην δέησιν ... Ἰωσήφ scripsit
heirm. α΄ EE 224, Joannis

10 ἐν τῷ θείῳ τούτῳ σου ναῶ
προσφοιτήσεσι σεπταῖς
καθαγιάζων ἡμᾶς.

Τὸν ἀγαθὸν ἐκδυσώπει διηνεκῶς
πόλιν διασώζεσθαι
15 τὴν τιμῶσαν σε, Θωμᾶ,
σεισμοῦ καταπτώσεως, ἐθνῶν
πονηρᾶς ἐπιδρομῆς
καὶ πάσης θλίψεως.

θεοτ. Ἑλιακῶν λαμπηδόνων πλέον ἢ σὴ
20 χάρις, παναμώμητε,
ἐξαστράπτει ἀληθῶς·
δι' ἧς πάντων φώτισον ψυχὰς
τῶν πιστῶς καὶ εὐσεβῶς
μακαριζόντων σε.

ὥδῃ γ'. *Οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς σὺ*

25 Νεκρῶν ξοάνων λατρευτὰς
τοὺς τὸ πρὶν πεφυκότας
θεοῦ ζῶντος εἰργάσω
ἀληθεῖς προσκυνητὰς
ταῖς σαῖς, Θωμᾶ, διδαχαῖς,
30 θεοκῆρυξ,
μάκαρ πανσεβάσμιε.

Δαιμόνων πάσης βλαβερᾶς
ἐνοχλήσεως, μάκαρ,

heirm. γ' EE 224, Joannis

10 et passim ναὸς respicit templum s. Thomae in Constantinopoli 14 πόλιν: re-
spicit Constantinopolim 16–17 Mt. 24, 7–9 18 Ps. 53, 9 19–22 Jo. 1, 9 27 Dt.
4, 33 28 Jo. 4, 23 29–30 2 Tim. 4, 2

καὶ παθῶν ἀτιμίας
35 καὶ γεέννης τοῦ πυρὸς
τοὺς σὲ τιμῶντας πιστῶς
μεσιτεΐαις
θείαις ἀπολύτρωσαι.

Ἐν ᾧρα κρίσεως, Θωμᾶ,
40 ὅταν μέλλω εὐθύνας
καθυφίστασθαι πάντων
ᾧνπερ ἔπραξα δεινῶν,
ἐξελοῦ με τῆς δεινῆς
καὶ φρικώδους
45 τότε κατακρίσεως.

θεοτ. Ἡ σὴ, πανάμωμε, νηδὺς
οὐρανῶν πλατυτέρα
ὑπὲρ λόγον ἐδείχθη
ὡς χωρήσασα θεὸν
50 τὸν μηδαμοῦ χωρητόν·
ὄν δυσώπει
σῶσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

ὡδὴ δ΄. *Χριστός μου δύναμις*

Σταυρὸν καὶ θάνατον
καὶ τὴν ἀνάστασιν
55 τοῦ Χριστοῦ διαγγέλλων

heirm. δ΄ EE 224, Joannis
55 διαγγέλων cod.

34 Rom. 1, 26 35 Mt. 5, 22 39 Apor. 14, 7 46–50 3 Macc. 2, 2; Mt. 1, 23
52 Job 33, 28 53–55 cf. ... οὐκ ἐπαύετο κηρύσσων καὶ λέγων αὐτοῖς καὶ ὑπο-
δεικνύων ὅτι οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς περὶ οὗ αἱ γραφαὶ ἐκήρυξαν, ὃς ἐλθὼν
σταυροῦται καὶ ἐγείρεται διὰ τριῶν ἡμερῶν ἐκ νεκρῶν ...: *Acta Thomae* (AAA 2.2,
p. 176,5–8 ed. Bonnet)

τοὺς εἰς βυθὸν
ἀπωλείας πρότερον
κατολισθήσαντας, Θωμᾶ,
οὐρανίους ἀπετέλεσας.

60 Ἰάσεις χάριτι
τοῦ παντοκράτορος
ἐκτελῶν ἐν τῷ θείῳ
τούτῳ ναῶ,
μέγιστε ἀπόστολε,
65 τὰ ψυχικὰ ἡμῶν, Θωμᾶ,
ἀρρωστήματα θεράπευσον.

Ναὸς γενόμενος
τοῦ θείου πνεύματος
τὸν τῆς θείας σου κλήσει
70 τοῦτον ναόν,
ἔνδοξε, τιμώμενον
λιμένα ἔδειξας ψυχῶν
σωζομένων διὰ πίστεως.

θεοτ. Τὸ θεῖον τέμενος
75 τοῦ παντοκράτορος,
τὴν καλὴν καὶ ὠραίαν
ἐν γυναιξί,
πάναγνε, ὑμνοῦμεν σε·
ναοὺς ἀνάδειξον ἡμᾶς
80 τῆς τριάδος μεσιτείαις σου.

73 σωζομένον cod.

56–58 Ex. 15, 5 57–58 Sir. 9, 9 59 Mt. 5, 48 61 Apoc. 1, 8 65–66 Ps.
40, 5; Sir. 10, 10; Mt. 14, 14 67–68 1 Cor. 6, 19 69 2 Tim. 1, 9 72–73 4 Macc.
13, 6–7 73 Jac. 5, 15 74 τέμενος; respicit deiparam 76 Cant. 6, 4 77 Lc. 1, 42
79–80 1 Cor. 6, 19

ὠδὴ ε΄. Τῷ θεῷ φέγγει σου, ἀγαθὲ

Ἦκονημένον τοῦ δυνατοῦ
βέλος ἀπεστάλης πονηροῦς
κατατιτρώσκων μὲν δαίμονας,
τοὺς δὲ ὑπ' ἐκείνων
85 τραυματισθέντας δεινῶς
ιώμενος, κυρίου σοφὲ ἀπόστολε.

Νομοθεσίας τοῦ λυτρωτοῦ,
μάκαρ, συντηρεῖν ἡμᾶς καλῶς
ταῖς μεσιτεῖαις σου ποιήσον
90 πάσης ἀνομίας
καὶ ἀμαρτίας ἡμᾶς
τηρῶν ἀπαρατρώτους
σὲ μακαρίζοντας.

Δεσμεῖν καὶ λύειν ὡς εἰληφῶς,
95 μάκαρ, ἐξουσίαν τὰς ἡμῶν
νῦν ἀμαρτίας διάλυσον
καὶ δι' ἀπαθείας
καὶ καθαρότητος
ὀδεύειν ταῖς εὐχαῖς σου,
100 Θωμᾶ, ἐνίσχυσον.

θεοτ. Ἐν ἀμαρτίαις καὶ συλληφθεῖς,
ἄχραντε ἀγνή, καὶ γεννηθεῖς
σέ, τὴν θεὸν ἀναμάρτητον
τέξασαν ἀρρήτως,

heirm ε΄ EE 224, Joannis
84 ἐκείνον cod.

81–82 Ps. 44, 6 83–86 Lc. 9, 1 87–88 4 Macc. 17, 16; Sir. 35, 1 90–91
Job 13, 23 94 Mt. 16, 19 97–99 cf., e.g., ... διὰ καθαρότητός τε καὶ ἀπαθείας ...:
Greg. Nyss. *De perfect. christian. ad Olymp. monach.* (vol. 8.1, p. 206,9–10 Jaeger)
101–102 Ps. 50, 7 103–104 Mt. 1, 23

105 ἐπικαλοῦμαι· τὴν σὴν
βοήθειάν μοι δίδου,
ὅπως σωθῆσομαι.

ὠδὴ στ'. Τοῦ βίου τὴν θάλασσαν

Θεοῦ παντοκράτορος
ψηλαφήσας τὴν πλευρὰν
110 λόγῃ τρωθεῖσαν, ἔνδοξε,
λόγχαϊς τὸ τέλος εἴληφας τῆς ζωῆς
ρόμφαία γενόμενος
κατ' ἐχθρῶν πολεμίων, ἀξιάγαστε.

Ὡς ἄλλος ὁρώμενος
115 οὐρανὸς ὁ σὸς ναὸς
μέσον σε ἔχει ἥλιον
φωταγωγούντα πάντων τοὺς λογισμοὺς
τῶν πίστει τιμώντων σε
καὶ ψαλλόντων εἰς δόξαν τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

120 «Μὴ στήσης με, κύριε,
ἐν ἡμέρᾳ φοβερᾷ
ὄλον γυμνὸν κατάκριτον,
μὴ στηλιτεύσης τότε μου τὰ κρυπτὰ»
θερμῶς ἰκετεύει σε
125 ὁ κλεινὸς μαθητῆς σου, πολυέλεε.

heirm στ' EE 224, Joannis
117 φωταγωγούντων cod.

106–107 Ps. 118, 117 108–109 Jo. 20, 25 110 Jo. 19, 34 112–113 Ps. 16, 13
115–117 Sir. 50, 7 119 Oda 14, 28 120–121 Mt. 25, 31–32 122 2 Cor. 5, 3
123 Rom. 2, 16

θεοτ. Ἄγια θεόνυμφε
ὑπεράγιον θεὸν
ὑπερφυῶς κηύσασα,
ἁγιασμὸν παράσχου καὶ φωτισμὸν
130 τοῖς πόθῳ τιμῶσι σε
καὶ γνησίως, παρθένε, μακαρίζουσι.

ὠδὴ ζ'. Δροσοβόλον μὲν τὴν κάμινον

Παραδόξοις καθεκάστην
σεμννόμενος
σημείοις τε καὶ τέρασι
135 σοῦ, ἀπόστολε,
ὁ σεβάσμιος οὗτος ναὸς
τὰς νόσους ἡμῶν τῶν ἐν αὐτῷ
μακαρίζόντων σε, Θωμᾶ,
ἀποδιώκει αἰεὶ.

140 Ῥαθυμίας με βαρέως
ὑπνου, ἅγιε,
ἐξέγειρον ἀγρύπνοις σου
παρακλήσεσιν,
κατακοίμησον δὲ τῆς σαρκὸς
145 κινήσεις ἀτάκτους καὶ πρὸς φῶς
τῆς ἀπαθείας καὶ ζωῆς
νῦν καθοδήγησον.

129 ἁγιασμῶν cod.
heirm. ζ' EE 224, Joannis
132 παραδόξως cod.

129 Rom. 6, 22; 2 Cor. 4, 6 134 Sap. 10, 16 137–139 Lc. 9, 1 140–142 Sir.
22, 9 142–143 Eph. 6, 18 145–146 Jo. 8, 12

Ὁ τὰ μέγιστα ἐν κόσμῳ
ἐργασάμενος,
150 Θωμᾶ θεομακάριστε,
ἐκ μεγίστων με
τῶν ἐν βίῳ λύτρωσαι κακῶν
τὸν μέγαν θεὸν ἐκδυσωπῶν
σὲ μεγαλύνοντα, σοφέ,
155 ὡς ὑπηρετήν αὐτοῦ.

θεοτ. Συμπαθεία σου, παρθένε
παναμώμητε,
τοὺς δούλους σου οἰκτείρησον
κινδυνεύοντας
160 ἀπολέσθαι ταῖς δαιμονικαῖς
ἀεὶ μεθοδείαις τοῦ ἐχθροῦ,
ἐπιβουλαῖς φθοροποιῶν,
ὅπως ὑμνοῦμεν σε.

ὠδὴ η΄. Ἐκ φλογὸς τοῖς ὀσίοις

Δεδεμένους κακία
165 τοῦ πολεμήτορος
τοὺς ἀνθρώπους βαδίζειν
ὀρθῶς ἐπαίδευσας·
ὅθεν σοι βοῶ·
«τὰ δεσμὰ τῶν πταισμάτων μου
170 λῦσον ἱκετεύων,
σοφέ, τὸν εὐεργέτην».

162 φθοροποιῶν cod.
heirm. η΄ EE 224, Joannis

151–152 2 Macc. 2, 18 153 2 Esd. 18, 6 155 1 Cor. 4, 1 161 Eph. 6, 11
164–170 Mt. 16, 19 166–167 Is. 40, 3; Jer. 6, 16 169–170 Is. 58, 6

Ἐκ πολλῶν καὶ ποικίλων
 ἡμᾶς κακώσεων
 τὸν θεὸν ἱκετεύων
 175 ῥῦσαι, ἀπόστολε,
 καὶ εἰρηνικὴν
 πᾶσιν δίδου κατάνυξιν,
 ὅπως σε τιμῶμεν
 ὡς μέγιστον προστάτην.

180 Χαρισμάτων παντοίων
 ὑπάρχων ἔμπλεως
 τὰς ἡμῶν διανοίας,
 μάκαρ, χαρίτωσον,
 νεύρωσον ἡμῶν
 185 τὰς καρδίας, ἀπόστολε
 πρὸς ἀποπληρώσεις
 τῶν θείων θελημάτων.

< Ο — — — — —
 — — — — —
 190 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 195 — — — — — >.

θεοτ. Ὑποδὺς σοῦ τὴν μήτραν
 ὁ ἀθεώρητος
 τοῖς ἀνθρώποις ὠράθη
 σαρκὸς παχύτητι·

181 ὑπάρχον cod.

172–175 Ps. 17, 19 180–181 Rom. 12, 3–8 182–183 Eph. 1, 6 187 Mc.
 3, 35 196–199 Mt. 1, 23; Jo. 1, 14

200 τοῦτον οὖν, ἀγνή,
ὡς υἷόν σου δυσώπησον
πάσης ἀμαρτίας
ἡμᾶς ἐλευθερῶσαι.

ὥδη θ'. Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον

Ἴσχὸν καὶ κράτος περιζωσάμενος
205 παρὰ θεοῦ ἰσχὸν τοῦ πονηροῦ ἐταπείνωσας
καὶ ψυχὰς παρεθείσας ἐνεύρωσας
λόγοις διδασκαλίας
πράττειν, ἀπόστολε,
τὰ καθοδηγοῦντα πρὸς ζωὴν
210 διαιωρίζουσαν.

Ὡς φῶς, ὡς ἥλιος ἀνατέταλκας
φωταγωγῶν, ἀπόστολε, τοῦ κόσμου τὰ πέρατα·
τοὺς πιστῶς σε διὸ μακαρίζοντας
φώτισον, θεηγόρε,
215 σκότος βαθύτατον
ἐκ τῶν καρδιῶν ἡμῶν ἀεὶ,
μάκαρ, ὠθούμενος.

< Σ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
_ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
220 _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
_ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ >.

heirm. θ' EE 224, Joannis

202–203 Rom. 6, 22 204 Ps. 64, 7 205 Jud. 5, 13 207–208 1 Tim. 4, 6
209–210 Mt. 19, 16 211–212 Tob. 13, 13 214–215 Job. 12, 22

225 Ἡμᾶς τοὺς πόθῳ σε μακαρίζοντας
ὡς τοῦ Χριστοῦ ἀπόστολον, Θωμᾶ, χρηματίζοντα
πειρασμῶν πολυτρόπων καὶ θλίψεων
καὶ τῆς αἰωνιζούσης
ῥῦσαι κολάσεως
230 ταῖς πρὸς τὸν πανάγαθον θεὸν
σοῦ παρακλήσεσι.

θεοτ. Φωτὸς γεγένησαι οἰκητήριον
καὶ χωρητόν, ἀγνή, τοῦ ἀχωρήτου παλάτιον·
ἐπὶ σοὶ γὰρ Χριστὸς ἀνεπαύσατο
235 πάντων ἡμῶν τὸ σκότος
προσαφελόμενος,
ἄχραντε πανάμωμε· διὸ
σὲ μακαρίζομεν.

226 χρηματίζοντας cod. 232 γεγέννησαι cod. 235 τοῦ σκότους cod.

226 1 Cor. 1, 1 228–229 Mt. 25, 46 232 Eph. 2, 22 235–236 Ps. 106, 14

IN SANCTUM THOMAM

A₃ = Athous Lavrae B 4, f. 73–79

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Δέχου δέησιν ἐβδόμην ταύτην, μάκαρ. Ἰωσήφ.

Ἦχος βαρύς.

ὦδὴ α΄. *Νεύσει σου πρὸς γεώδη*

Δήμοις τῶν ἀσωμάτων
καὶ ἀποστόλων χορείαις
ἀεὶ συνταττόμενος
σὺν τούτοις ἐξιλέωσαι,
5 μάκαρ, τὴν θείαν τριάδα
πᾶσιν ἰλασμὸν τῶν πταισμάτων δωρήσασθαι.

Ἐφανεσαν ἐν τῷ κόσμῳ
αἱ ἀστραπαὶ σοῦ τῶν λόγων
τὸ σκότος, ἀπόστολε,

tit. ἕτερος κανὼν. In margine cod. manus rec. δέχου δέησιν ... Ἰωσήφ scripsit
heirm. α΄ EE 280, Joannis
6 ἰλασμῶν cod. 8 τὸν λόγον cod.

6 1 Jo. 2, 2 7–8 Ps. 76, 19

10 τῆς ἀγνωσίας λύουσαι·
ὄθεν πίστει δυσωποῦμεν·
φώτισον ἡμῖν τῆς ψυχῆς αἰσθητήρια.

Χεῖμαρροι ἀνομίας
τὴν ταπεινὴν μου καρδίαν
15 ἀεὶ συνταράσσουσιν
δαιμόνων ἐπιθέσεις·
χεῖρα δίδου βοηθείας
σοῦ ταῖς πρὸς τὸ θεῖον, Θωμᾶ, παρακλήσεις.

θεοτ.

Ἵλον ἐμὲ φορέσας
20 ἐκ σοῦ ὁ λόγος ὠράθη
ἀφράστως σαρκούμενος,
ἀγνή θεομακάριστε·
τοῦτον δυσώπει ἀπαύστως
πᾶσιν ἰλασμὸν καταπέμψαι καὶ ἔλεος.

ὥδῃ γ'. Ὁ κατ' ἀρχὰς τοὺς οὐρανοὺς

25 Ὑπὸ Χριστοῦ ὥσπερ ἀρνὸς
μέσον ἐστάλης τῶν λύκων
μεταπλάττων τούτους ἱερῶς
πρὸς τὸν φωτισμὸν τῆς θείας χάριτος·
ἐν ἧ στερέωσον ἡμῶν,
30 μάκαρ Θωμᾶ, τὰς καρδίας
τῶν χρεωστικῶς μακαριζόντων σε.

24 ἰλασμῶν cod.
heirm. γ' EE 280, Joannis

10 1 Petr. 2, 15 12 Jer. 4, 19 13 Ps. 17, 5 14 Sir. 25, 23 15 Ps. 41, 6 17 Mt.
14, 30–31 19–21 1 Cor. 15, 54 20–21 Jo. 1, 14 24 Zach. 7, 9; 1 Jo. 2, 2 25–26
Lc. 10, 3 28 2 Cor. 4, 6 29–30 1 Reg. 2, 1

Δεδοξασμένος ὁ ναός
ὁ σὸς ἀεὶ χρηματίζων
τοὺς ἐν τούτῳ δόξαν τῷ θεῷ
35 καρδίᾳ εὐθὺ προσαναφέροντας
σαῖς παρακλήσεσι, Θωμᾶ,
ἀντιδοξάζει λαμπρύνων
καὶ σὲ μακαρίζειν προτρεπόμενος.

Ἐκ τῶν τοῦ βίου δυσχερῶν,
40 ἀπὸ παθῶν ἀτιμίας,
τῶν σκανδάλων τῶν τοῦ πονηροῦ,
ἐκ πάσης ὀργῆς, Θωμᾶ, καὶ θλίψεως
καὶ αἰωνίου καὶ φρικτῆς
ῥῦσαι κολάσεως, μάκαρ,
45 τοὺς ὑπὸ τὴν σκέπην σου προστρέχοντας.

θεοτ. Ἡ τῶν ἀγγέλων τοὺς χοροὺς
χαρᾶς ἐμπλήσασα κόρη,
ἀποστόλων καὶ τῶν προφητῶν
καὶ τῶν ἀθλητῶν, παρθένε ἄχραντε,
50 διαιωνίζουσα τιμὴν,
νῦν σὺν αὐτοῖς ἐκδυσώπει
πάντα τὸν λαόν σου περισώζεσθαι.

ὧδὴ δ'. Ὁ πατρικὸς κόλπος μὴ λιπῶν

Στόμα Χριστοῦ, μάκαρ, γεγωνῶς
φάρυγγος λύκου νοητοῦ ἐξήρπασας

34 τοῦτο cod. 35 εὐθεῖ cod. 37 λαμπρύνων cod. 50 τιμὴν: τιμὴ cod.
heirm. δ' EE 280, Joannis

32 et passim ναός respicit templum s. Thomae in Constantinopoli 34 Ps. 67, 35
35 Ps. 7, 11 40 Rom. 1, 26 42 Ps. 77, 49 43–44 Mt. 25, 46 45 Is. 49, 2
46–48 1 Reg. 10, 10 48 Eph. 4, 11 49 4 Macc. 17, 16 50 1 Tim. 1, 17
53 Act. 15, 7 54–55 Jo. 10, 12

55 οὓς κατάβρωμα εἰργάσατο,
καὶ θεῶ προσήγαγες
διὰ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος.

Ἰερωτάταις σου καὶ φαιδραῖς
καὶ καθαραῖς πρὸς τὸν θεὸν δεήσεσι
60 τὸν λαόν σου διαφύλαττε
τὸν πόθῳ τιμῶντα σε
ἀπὸ πάσης βλάβης, ἀπόστολε.

Νομοθεσίαις σου ἱεραῖς
διακενῆς τοὺς ἀνομοῦντας ἔσωσας·
65 ἀπὸ πάσης οὖν, ἀπόστολε,
παρανόμου πράξεως
τοὺς σὲ τιμῶντας ἐκλύτρωσαι.

θεοτ. Εὐλογημένη ἐν γυναιξί,
τὸν παντευλόγητον θεὸν κυήσασα,
70 τοὺς πιστῶς σε μακαρίζοντας,
παρθένε, εὐλόγησον
καὶ ποιεῖν τὰ θεῖα εὐδόωσον.

ὦδὴ ε΄. *Κύριε ὁ θεός μου ἐκ νυκτὸς*

Βέλος ἠκονημένον,
εἰς τὸν πάντα κόσμον ἐξαπεστάλης
75 τιτρώσκων μὲν δαίμονας,
βροτοὺς δὲ ἰώμενος

61 τιμῶντον cod.
heirm. ε΄ EE 280, Joannis
75 τιτρώσκων cod.

59 Ps. 29, 9 63 4 Macc. 17, 16 64 Ps. 24, 3 68 Lc. 1, 42 69 Mt. 1, 23
72 1 Par. 22, 13 73 Ps. 44, 6

ὕπ' ἐκείνου τραυματισθέντας,
μαθητὰ Χριστοῦ ἀξιάγαστε.

80 Δόξα πάντων καὶ κλέος
γεγονὸς ὡς μύστης θεοῦ τοῦ λόγου
τοὺς σὲ νῦν δοξάζοντας
τυχεῖν δόξης ποιήσον
τῆς ἐκεῖ ταῖς σαῖς μεσιτεῖαις,
ἀποστόλων θεῖον ἀγλαῖσμα.

85 Ὅμβρισον ἡμῖν, λόγε,
τεταπεινωμένοις τὰ σὰ ἐλέη,
πάριδε τὰ παίσματα
ἡμῶν τὰ ἀνείκαστα
ἱεραῖς Θωμᾶ ἰκεσίαις
90 τοῦ πανευκλεοῦς ἀποστόλου σου.

θεοτ. Μήτηρ θεοῦ τοῦ ζῶντος,
τεθανατωμένον ταῖς ἁμαρτίαις
ζώωσόν με, δέομαι,
ὅπως μακαρίζω σε,
95 προστασία πάντων τῶν ἀνθρώπων
καὶ καταφυγὴ καὶ διάσωσμα.

ὦδῃ στ'. *Ναυτιῶντα σάλω*

Ἡ σκηνὴ σου αὕτη
ὥσπερ οὐρανὸς δεδειγμένη
ἐν μέσῳ σε ἥλιον μέγαν ἔχει

80 γεγονὸς cod. 95 τὸν cod. 96 καὶ καταφυγὴ καὶ διάσωσμα manus rec. in
margine cod. scripsit
heirm. στ' EE 286, Cosmae

82 2 Tim. 2, 10 91 Dt. 4, 33 92–93 Rom. 6, 11 96 Ps. 17, 3 97 et passim
σκηνὴ respicit templum s. Thomae in Constantinopoli 99–100 Sir. 42, 16

100 καταφωτίζοντα πάντων, ἀπόστολε,
τῶν μακαριζόντων σε καρδίας
καὶ τῶν νοσημάτων σκότος διαλύοντα.

Νοσημάτων πάντων,
ἐκ πειρατηρίων παντοίων,
105 ἐκ ζάλης καὶ θλίψεως καὶ κινδύνων
καὶ αἰωνίου ἡμᾶς κατακρίσεως
λύτρωσαι, ἀπόστολε, εὐχαῖς σου
τοὺς ὑπὸ τὴν σκέπην σου, Θωμᾶ, προστρέχοντας.

Τῆς πλευρᾶς τὰς τρώσεις
110 τῆς ζωοποιοῦ ἐρευνήσας
ταῖς λόγχαις, ἀπόστολε, θανατοῦσαι
καὶ κατ' ἐχθρῶν πολεμίων γεγένησαι
δίστομος ῥομφαία· διὸ πάντας
τῶν τοῦ πονηροῦ βελῶν ἡμᾶς διάσωσον.

θεοτ. 115 Ἀπειράνδρως, κόρη,
τὸν Ἐμμανουὴλ ἀποτίκτεις
ἡμᾶς ἀπαλλάττοντα τοὺς φθαρέντας
καὶ προφανῶς τῇ κακίᾳ δουλεύοντας·
ὄθεν ὡς αἰτίαν σε ὑμνοῦμεν
120 πάντων τῶν καλῶν, μήτηρ θεοῦ πανάμωμε.

102 καὶ τὸν νοσημάτων σκότος λύοντα cod. **104** πειρατηρίον cod. **114** τοῦ πονηροῦ βελῶν διάσωσον cod. Τῶν et ἡμᾶς manus rec. supra lineam scripsit

100–101 Eph. 1, 18 **102** Ps. 106, 14 **104–107** Ps. 17, 30 **105–107** 3 Reg. 1, 29 **106** Mt. 25, 46 **108** Is. 49, 2 **109–110** Jo. 20, 27 **110** Jo. 5, 21 **112** 2 Esd. 8, 31 **112–113** Ps. 16, 13 **115–116** Lc. 1, 31–35 **116** Is. 7, 14 **117** 1 Cor. 15, 42 **118** Tit. 3, 3

ὠδὴ ζ'. Κάμινον παῖδες πυρίφλεκτον

Ἐψηγορίαις

τῶν λόγων σου, μάκαρ,
τοὺς εἰς βυθὸν ὀλισθήσαντας
κακοπιστίας πρὸς ὕψος ἀνείλκυσας
125 πίστεως καὶ γνώσεως
ὡς Χριστοῦ ἀπόστολος ἔνθεος.

Ταῖς δροσοβόλοις

πρεσβείαις σου παῦσον
τὰ πυρπολοῦντα, ἀπόστολε,
130 ἁμαρτημάτων ἡμᾶς ὑπεκκαύματα
καὶ φλέξον τὰ ἔνυλα
τῆς κακίας πάθη· δεόμεθα.

Ἡ θεία, μάκαρ,

σὲ ἄμπελος κλῆμα
135 ὡς ἐμφορώτατον ἤνεγκεν
οἶνον ἡμῖν ἀποστάζοντα γνώσεως
καὶ μέθην ἐξαίροντα
τὴν τῆς ἁμαρτίας ἐν χάριτι.

θεοτ.

Νόμος λυχνίαν

140 ἐτύπου σε πάλαι·
τὸ νοητὸν γὰρ λαμπάδιον,
θεογεννήτορ, ἐβάστασας, δέσποινα,

heirm. ζ' EE 280, Joannis

139 νόμου cod. 142 θεογεννήτωρ cod.

123 Ex. 15, 5 124 Jo. 12, 32 125 2 Cor. 8, 7 126 1 Cor. 1, 1 127–130 Sir.
18, 16 129–132 Sir. 28, 9–10 133–135 Jo. 15, 1–8 136 Prov. 10, 31 137–138
Lc. 21, 34; Rom. 5, 15 139–142 Zach. 4, 2

δι' οὗ φωτιζόμενοι
ἀγνωσίας νύκτα ἐκφεύγομεν.

ὧδὴ η΄. Ἀφλεκτος πυρὶ ἐν Σινᾷ

145 Μύρον εὐώδες, τὸν Χριστόν, ἐπιποθήσας
ταῖς μυριπνόοις, ἔνδοξε,
διδασκαλίαις σου τὰ πρόσωπα
καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πιστῶν
κατευωδίασας, Θωμᾶ,
150 τῶν μελωδούντων αἰεί·
«πάντα τὰ ἔργα κυρίου
τὸν κύριον ὑμνεῖτε
καὶ ὑπερυψοῦτε
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

155 Ἄγιωσύνην ἐκ θεοῦ καταπλουτίσας
ἀγιασμοῦ μετέδωκας
καὶ φωτισμοῦ πᾶσιν, ἀπόστολε·
διό σοι ἀναβοῶ·
«ἀγίασόν μου τῆς ψυχῆς
160 τὰ αἰσθητήρια,
ὅπως ἀπαύστως κραυγάζω·
τὸν κύριον ὑμνεῖτε
καὶ ὑπερυψοῦτε
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

144 νύκταν cod.
heirm. η΄ EE 286, Cosmae

143–144 Is. 60, 19. Cf. etiam ... ἵνα τῇ λαμπρότητι τῆς θεότητος τὴν νύκτα ἐκδιώξῃ τῆς ἀγνωσίας ...: Procl. Const. *Laudat. de genetr. Mariae* (p. 304,26–27 ed. Leroy) 144 1 Petr. 2, 15 145 2 Cor. 2, 15 151–154 Dan. 3, 57 155–156 Ps. 95, 6 157 2 Cor. 4, 6 159–160 Jer. 4, 19 162–164 Dan. 3, 57

- 165 Κῆρυξ ἔθνῶν πανευκλεῆς, μύστης τοῦ λόγου
ἐξαπεστάλης, ἔνδοξε,
ναοὺς εἰδώλων καταστρέφων μὲν,
ἐξανιστῶν δὲ σεπτοὺς
οἴκους εἰς δόξαν τοῦ θεοῦ,
170 οὗ οἶκος γέγονας·
ὄθεν ἐν τούτῳ τῷ θείῳ
τεμένει σου ἐν πίστει
σὲ ὑμνολογοῦμεν
σωζόμενοι εὐχαῖς σου.
- 175 Ἄυλον ψυχὴν κεκτημένος θεοεικότως
βορβόρῳ κατερρύπωσα
τῆς φιληδονίας ὁ δύστηνος
καὶ ζάλης τῶν πειρασμῶν
τῆς ἐνοικύσεως μοι, Θωμᾶ,
180 καὶ τῆς οἰήσεως.
Ποῦ θήσω φιλαργυρίαν;
Ἦν ἔκτιλον μου, μάκαρ,
ὡς κακίας ρίζαν
πρόρριζον ταῖς εὐχαῖς σου.
- θεοτ. 185 Ῥάβδος ἐτύπου Ἀαρὼν τὴν σὴν λοχείαν
ἄνευ ἀνδρός, πανάμωμε,
γεγεννημένην ὑπὲρ ἔννοϊαν·

165 πανευκλεεῖς cod. 167 καταστρέφο cod. 171 τούτῳ τῷ: τοῦτο τὸ cod.
175–184 in margine cod. manus rec. scripsit 185 λογχίαν cod. 187 γεγεννη-
μένην cod.

165 Joel 4, 9. Cf. etiam ... συμμύστης τοῦ λόγου τοῦ Χριστοῦ ...: *Acta Thomae* (AAA 2.2, p. 156,13–14 ed. Bonnet) 167 cf. ... οἱ γὰρ κατασκευάσαντες τὰ πάντα ξόανα ... νῦν καταργηθήσονται σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτῶν ...: *Acta Thomae* (AAA 2.2, p. 192,6–12 ed. Bonnet) 167–170 2 Cor. 6, 16 168–169 Heb. 3, 4 169 Oda 14, 28 170 1 Petr. 2, 5 173–174 Act. 2, 47 174 Prov. 15, 29 175 Gen. 2, 7 176 2 Petr. 2, 22 177 2 Tim. 3, 4 181–184 1 Tim. 6, 10 182–183 Jer. 51, 34 185 Num. 17, 23 185–186 Mt. 1, 23

διό σε χρεωστικῶς
 ὑμνολογοῦμεν οἱ πιστῶς
 190 ἀεὶ κραυγάζοντες·
 «πάντα τὰ ἔργα κυρίου
 τὸν κύριον ὑμνεῖτε
 καὶ ὑπερυψοῦτε
 εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

ὡδὴ θ'. *Μὴ τῆς φθορᾶς διαπέιρα*

195 Ἰσχυροτάταις νευραῖς σου
 τῶν λόγων, πάνσοφε,
 τὰς τῶν ἐχθρῶν μυριάδας
 ἐναπηγχόνησας,
 ὑφ' ὧν ἐκάστοτε
 200 ἡμᾶς συμπινομένους,
 ἀπόστολε κυρίου
 καὶ μύστα τῶν ἀρρήτων,
 ὡς προστάτης ἡμῶν περίσωζε.

Ἦ, πῶς τὸν μέγαν ἀξίως
 205 Χριστοῦ ἀπόστολον
 ὑψηγορίαις αἰνέσω
 (καὶ γὰρ οὐ δύναμαι)
 θείας ἀψάμενον
 πλευρᾶς τῆς ζωηρρύτου
 210 καὶ ζώνην δεξάμενον

heirm. θ' EE 286, Cosmae
 196 τὸν λόγον cod. 202 in margine cod. manus rec. scripsit 204–210 in lacuna
 cod. manus rec. scripsit

191–194 Dan. 3, 57 200 Lc. 8, 14 201 Judae 17,2 205 1 Cor. 1, 1 208–209
 Jo. 20, 27

τὴν πάναγον ἐξ ὕψους
καὶ παναγίαν θεοδέγμονα;

Στῶμεν ἐν οἴκῳ συμφώνως
πάντες θεοῦ ἡμῶν
215 τὸν θεηγόρον ἐνθέως
Θωμᾶν γεραίροντες
καὶ ἐκβοήσωμεν·
«ταῖς τούτου ἱκεσίαις
καὶ πάντων τῶν ἁγίων,
220 φιλόανθρωπε οἰκτίρμον,
τὸν λαόν σου σῶσον, οἰκτείρησον».

Ἡ φοβερὰ ἐπὶ θύραις
ἡμέρα πάρεστιν
καὶ τί ποιήσω ὑπάρχων
225 ὅλως ἀνέτοιμος;
Πῶς μέλλω κρίνεσθαι
κατάκριτος ὑπάρχων;
Ἄλλ' οἰκτειρόν με, λόγε,
Θωμᾶ τοῦ ἀποστόλου
230 ἱκεσίαις ὡς ὑπεράγαθος.

θεοτ. Φωτοειδέστατος θρόνος
κυρίου γέγονας,
ἐν ᾧ καθήσας τὴν φύσιν
ἡμῶν ἐξήγειρεν
235 τῆς πάλαι πτώσεως
τιμήσας συνεδρία
πατρὸς θεοῦ ἀνάρχου·

220 οἰκτίρμων cod. 225 ὅλος cod.

211 Lc. 1, 78 221 Ps. 27, 9 222–223 Mt. 24, 33 226 Jac. 2, 12 231 Dan.
7, 9 233 Apc. 3, 21 235 Gen. 3, 23

παρθένε θεοτόκε·
διὰ τοῦτο σε μακαρίζομεν.

CANON

6 OCT.

IN SANCTUM THOMAM

A₃ = Athous Lavrae B 4, f. 79^v-86

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Δέχοιο τήνδε τὴν παράκλησιν, μάκαρ. Ἰωσήφ.

Ἦχος πλ. δ΄.

ὠδὴ α΄. *Ἡ κεκομμένη τὴν ἄτομον ἔτεμε*

Δεσμεῖν καὶ λύειν
λαβὼν ἁμαρτήματα
τὴν ἐξουσίαν, Θωμᾶ,
πάντα μου διάλυσον
5 τὰ πταίσματα Χριστὸν
ἀεὶ ἐξιλεούμενος,
τὸν μόνον συμπαθεῖ καὶ ἀγαθόν,
καὶ φώτισόν με ψάλλοντα·

tit. ἕτερος κανὼν τοῦ ἁγίου Θωμᾶ τοῦ ἀποστόλου. In margine cod. manus rec.
δέχοιο τήνδε ... Ἰωσήφ scripsit
heirm. α΄ EE 316, Joannis
2 λαβὼν cod. 7 ἀγαθῶν cod.

10 «τῷ κυρίῳ ᾄσωμεν·
ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται».

Ἐν ὁμοσίᾳ
ἡμᾶς πολιτεύεσθαι
καὶ εὐσεβεῖ λογισμῷ
καὶ ἐνθέοις πράξεσι
15 εὐόδωσον, Θωμᾶ,
Χριστὸν ἐπικαλούμενος
καὶ λύτρωσαι πειράζοντος ἐχθροῦ
καὶ μάτην ἐνεδρεύοντος
καὶ ἀμέτροις θλίψεσιν
20 ἀεὶ καταβαπτίζοντος.

Χειμαζόμενοις
τοῦ βίου τῷ κλύδωνι
καὶ ταῖς ποικίλαις ἐχθροῦ
μεθοδείαις πάντοτε
25 πρὸς πάθη χαλεπά,
Θωμᾶ, κατολισθαίνουσι
χειρὶ πρεσβευτικῆς σου στηριγμὸς
γενοῦ καὶ ἀπολύτρωσις,
ὅπως σε σωζόμενοι
30 ἀπαύστως μακαρίζομεν.

θεοτ. Οἱ ἀναλάμπαν
ἐκ σοῦ φῶς τὸ ἄχρονον
ἐν χρόνῳ βλέψαντες νῦν
τούτου φωτιζόμενοι,
35 παρθένε, ταῖς ἀγαῖς

22 τῷ: τὸ cod.

12 Phil. 1, 27 13 4 Macc. 1, 1 14–15 1 Par. 22, 13 16 1 Cor. 1, 2 17–18
Sap. 10, 12 19–20 cf. ... ὑπὸ τῶν θλίψεων καταβαπτίζόμενος ...: Joannis Chrys.
In epist. ad Philip. (MPG 62 275,28) 22–24 Eph. 4, 14 27 1 Petr. 5, 10 28 Col.
1, 14 29–30 Act. 2, 47 31–37 2 Cor. 4, 6 32–37 Jo. 8, 12

ἀπαύστως σου δεόμεθα·
 σκότους ἡμᾶς πολλῶν ἀμαρτιῶν
 καὶ πειρασμῶν καὶ θλίψεων
 λύτρωσαι πρεσβείαις σου
 40 τοὺς πόθῳ σε γεραίροντας.

ὠδὴ γ'. Σὺ εἶ τὸ στερέωμα τῶν προστρεχόντων

Ἰασαι, ἀπόστολε,
 τὰ τῶν ψυχῶν ἡμῶν τραύματα
 τὰ χαλεπὰ τὸν ἀγαθοδότην
 δυσωπῶν, παμμακάριστε.

45 Οἶκος θείου πνεύματος
 ἀποδειχθεῖς, Θωμᾶ, φρούρησον
 πάντας ἡμᾶς τοὺς ἐν τῷ ναῷ σου
 εὐσεβῶς σε γεραίροντας.

50 Τεῖχος ἡμῖν φάνηθι
 καὶ ὀχυρώτατον ἔρεισμα
 σῶζον ἡμᾶς πάντων πολεμιῶν
 ἀχειρώτους, ἀπόστολε.

θεοτ. Ἦνθησας τὸν ἄσταχυν
 τὸν ἀγεώργητον, ἄχραντε
 55 σῶζοντα ἡμᾶς τρέφοντα καρδίας
 ἱεραῖς ἐπιγνώσεσιν.

heirm. γ' EE 321, Joannis

44 δυσωπῶ cod. 55 σῶζον ἡμᾶς τρέφοντα καρδίας cod.

37 Ps. Sal. 15, 10 38–39 Ps. 24, 22 41–42 Ps. 40, 5 45 1 Cor. 6, 19 46–47
 Phil. 4, 7 47 et passim ναὸς respicit templum s. Thomae in Constantinopoli 49–50
 Prov. 14, 26; 1 Tim. 3, 15 53–55 Is. 5, 6–7; 2 Cor. 9, 10 55–56 Col. 2, 2

ὥδῃ δ'. *Εἰσακήκοα, κύριε, τῆς οἰκονομίας*

Νομοθέτης γενόμενος
νόμον κατεγράψω ψυχαῖς καινότατον
πάντα τύπον παλαιότατον
60 ἐκλεάνας, μάκαρ, θεία χάριτι.

Διασχὼν τὴν κατέχουσαν,
μάκαρ, τὴν καρδίαν μου ἀμαυρότητα
φωταγωγήσόν με, δέομαι,
καὶ τοῦ αἰωνίου σκότους λύτρωσαι.

65 Ἐμαυτὸν ἀποκλαίομαι
βίον ἀδιόρθωτον ἔχων πάντοτε·
μαθητὰ Χριστοῦ, βοήθει μοι
τῷ κατεγνωσμένῳ πολλοῖς πταίσμασιν.

θεοτ.
70 Τὸν ναὸν σὲ τὸν ἅγιον
τοῦ παμβασιλέως νῦν ἰκετεύομεν
ἐν ναῷ ἁγίῳ, δέσποινα·
τῆς τριάδος οἶκους ἡμᾶς ποιήσον.

ὥδῃ ε'. *Ἰνατί με ἀπόσω*

Ἦκολούθησας χαίρων
τῷ ἐκλεξαμένῳ σε λόγῳ, πανόλβιε·
75 οὗ τοὺς θείους νόμους
συντηρεῖν ἡμᾶς πάντας εὐδόωσον

heirm. δ' EE 322, Cosmae
65 ἔμαντῶν cod. 66 ἔχον cod.
heirm. ε' EE 314, Joannis

57 Ps. 24, 8 58–59 Rom. 7, 6 62–64 Act. 26, 18 64 Job 10, 22 65 Jer.
38, 15 67 Mt. 15, 25 68 Gal. 2, 11 69–70 1 Esd. 5, 57 70 Sir. 50, 15 73–74
Mc. 3, 13–18 75–76 1 Par. 22, 13; 2 Macc. 4, 17

ὁδηγῶν, εἰσάγων
πρὸς τὰς ὁδοὺς τῆς μετανοίας
μεσιτεία σου, μάκαρ ἀπόστολε.

- 80 Νυσταγμοῦ ἀμελείας,
ὑπνου ῥαθυμίας τε γεννώσης θάνατον
τοὺς ἐπαγρυπνοῦντας
ἐν τῷ θείῳ σου οἴκῳ ἐκάστοτε
καὶ θεὸν ὑμνοῦντας
85 καὶ σέ, Θωμᾶ, ἀνευφημοῦντας
ἀκοιμήτῳ πρεσβείᾳ σου λύτρωσαι.

- Πειρασμῶν καταγίδες,
πάθη ἀλλεπάλληλα ἡμᾶς χειμάζουσι.
Ἄλλὰ δίδου χεῖρα
90 βοηθείας ἡμῖν κινδυνεύουσιν
ἀγαθὸς προστάτης
παρὰ θεοῦ δοθεὶς τοῖς πίστει
τῇ σῇ σκέπῃ, Θωμᾶ, καταφεύγουσι.

- θεοτ. Ἀδιόδευτε πύλη,
95 μόνη ἀειπάρθενε, τῆς μετανοίας ἡμῖν
τὰς εἰσόδους δεῖξον
ἱεραῖς πρὸς θεὸν μεσιτείας σου,
ὅπως τὰς φερούσας
πρὸς ἄδου πύλην ἀμαρτίας
100 ἀποκλίναντες πίστει ζησόμεθα.

93 καταφεύγοντας cod.

77–78 Ps. 24, 4–5 80–81 Dan. 4, 33b 82–86 Lc. 21, 36 87–88 Ps. 68, 2–3
89–90 Mt. 14, 30–31 92 Jo. 1, 6 94 Ezech. 44, 2 95–96 Act. 13, 24; 2 Petr.
1, 11 99 Is. 38, 10

ὠδὴ στ´. Τὴν δέησιν ἐκχεῶ πρὸς κύριον

Ῥημάτων σου διεδόθη ὁ φθόγγος
εἰς τὰ πέρατα, Θωμᾶ θεηγόρε,
τὴν σκοτεινὴν ἀθειᾶν ἐξαίρων
καὶ τοὺς ἐν ζόφῳ τῆς πλάνης ὑπάρχοντας,
105 ἀπόστολε, υἱοὺς φωτὸς
ἐργαζόμενος σθένει τοῦ πνεύματος.

Ἀνέβλυσας ποταμοὺς διδαγμάτων
καὶ κατήρδευσας ψυχὰς χερσωθείσας·
ᾧθεν σε νῦν δυσωποῦμεν, θεόφρον,
110 ἁμαρτιῶν ἡμᾶς ρύπου καθάρισον
τὴν ἄβυσσον τῶν οἰκτιρμῶν,
Ἰησοῦν τὸν Χριστόν, ἐξαιτούμενος.

Κατάβαλε ἐν ἡμῖν τὴν ἀθλίως
βασιλεύουσαν, σοφέ, ἁμαρτίαν
115 ἐκδυσωπῶν τὸν σωτήρα τῶν ὅλων
καὶ βηματίζειν ὀρθῶς κατευόδωσον
ἐκκλίνοντας τοῦ πονηροῦ,
θεηγόρε, τὰ ἄμετρα σκάνδαλα.

θεοτ. Λιμένα σε σωτηρίας, παρθένε,
120 οἱ πελάγει θαλαττεύοντες πάντων
τῶν δυσχερῶν κεκτημένοι βοῶμεν·
«τῆς εὐσπλαγχνίας πηγὴν ἢ κύψασα,

heirm. στ´ EE 314, Joannis

111 ἄβυσσων cod. 113 κατάβαλαι cod. 115 τὸν: τῶν cod. 121 κεκτημένοι:
καὶ κτημένοι cod.

101–102 Ps. 18, 5 103–104 Job 12, 25; 2 Petr. 2, 17 105 Eph. 5, 8 106 1 Petr.
5, 10 107 Jo. 7, 38–39 107–108 Is. 43, 19–20 108 Prov. 24, 31 110 Sir. 38, 10;
Is. 4, 4 111–112 Phil. 2, 1 114 Rom. 6, 12 115 2 Macc. 14, 35; Phil. 3, 20
116 Ps. 67, 20; 106, 7 117–118 Rom. 16, 17 119–121 4 Macc. 13, 6 122–124
Oda 12, 7

διάσωσον ἁμαρτιῶν
καὶ πταισμάτων τοὺς δούλους σου, δέσποινα».

ὥδῃ ζ'. Παῖδες Ἑβραίων ἐν καμίνῳ

125 Ἦλῶν τοὺς τύπους ψηλαφήσας
βεβαιότερον προσήλωσας τῇ πίστει
τὰς καρδίας ἡμῶν
τοῦ δι' ἡμᾶς παθόντος,
μάκαρ Θωμᾶ ἀπόστολε,
130 τῶν πιστῶς σε εὐφημούντων.

< Σ' _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _
_ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
_ _ _ ' _ _ _ _ _
_ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
135 _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
_ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ >.

Ἰχνεσι βαίνειν τῶν ὀσίως,
παμμακάριστε, ἐν γῆ πολιτευσάντων
ἐνισχύων ἡμᾶς
140 μὴ παύση, ὅπως πᾶσαν
ἀποφυγόντες κάκωσιν
τῆς ζωῆς ἀξιοθῶμεν.

θεοτ. Νύξ με συνέχει ἀμελείας
καὶ καλύπτει με ὀμίχλη ἁμαρτίας.
145 Τῷ ἐν σοὶ φωτισμῷ
καταύγασόν με, κόρη,

heirm. ζ' EE 315, Joannis

125 Jo. 20, 27 128 1 Petr. 4, 1 137 1 Petr. 2, 21 138 Phil. 1, 27 141 2 Petr.
1, 4 142 Rom. 2, 7 143–146 Ps. 138, 12 144–146 Sap. 2, 4

Κυμαιομένην θάλασσαν
 170 τῶν ἔθνῶν διετάραξας
 ταύτη ἐπιβάς, καθάπερ ἵππος ἄριστος,
 καὶ τοὺς θαλαττεύοντας
 ἐλεεινῶς διέσωσας
 καὶ πρὸς σωτηρίας διεβίβασας ὄρμον·
 175 ἐν ᾧ ἡμᾶς φρουρεῖσθαι
 τὸν Χριστὸν ἐκδυσώπει
 τοὺς σέ, Θωμᾶ, προστάτην
 πεπλουτηκότας μέγαν.

< A — — — — —
 180 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 185 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — — >.

θεοτ. Ῥεῖθρον ζωῆς ἀνέβλυσεν
 190 ἐκ νηδύος σου, πάναγνε,
 καὶ τὰς ἀναβλύσεις τῶν κακῶν ἐξήρανε
 καὶ πάντων κατήρδευσεν
 τὰς διανοίας χάριτι·
 ὅθεν σε τιμῶμεν εὐσεβῶς μελωδοῦντες·
 195 «οἱ παῖδες εὐλογεῖτε,
 ἱερεῖς ἀνυμνεῖτε,

170 διετάραξας cod. 174 ὄρμων cod. 191 ἀναβλύσεις cod.

169–171 Is. 17, 12 169–174 Abac. 3, 8 172–174 4 Macc. 13, 6 174–175
 1 Per. 1, 5 189 Apoc. 22, 1 191 Sir. 40, 13 193 1 Petr. 1, 13 195–198 Dan. 3, 57

λαὸς ὑπερυψοῦτε
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

ὧδὴ θ'. *Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ ὁ οὐρανὸς*

Ἰστίῳ περωθεῖσα σου ἡ ψυχὴ
200 τοῦ σταυροῦ ἔπλει βίου τὴν θάλασσαν
πρὸς γαληνοὺς
ὄρμους ἐμβιβάζουσα τοὺς ποτὲ
πολυθειῖας κύμασι
ἀποπνιγομένους ἐλεεινῶς,
205 ἀπόστολε κυρίου,
φωστήρ τῆς ἐκκλησίας,
χειμαζομένων καταφύγιον.

Ὡς στῦλος καθωράθης νέου λαοῦ
προηγούμενος θεῖῳ ἐν πνεύματι,
210 ὡς ἀστραπή
πᾶσαν περιῆλθες, Θωμᾶ, τὴν γῆν
καὶ ὡς νεφέλη ἔμψυχος
ἤρδευσας καρδίας τῶν εὐσεβῶν
διό σε ἰκετεύω·
215 φλογμῶ με ἐκτακέντα
τῆς ἀμαρτίας καταδρόσισον.

Συνήθως τὰς πρεσβείας ὑπὲρ ἡμῶν
μὴ ἐλλείπης ποιεῖσθαι πρὸς κύριον,
ὅπως καλῶς
220 ᾧδε βιοτεύσαντες τῆς ἐκεῖ

heirm. θ' EE 314, Joannis

199–200 Mt. 16, 24–25 200–202 4 Macc. 13, 6 206 Phil. 2, 15 207 Ps. 17, 3
208–212 Ex. 13, 22 210–211 Lc. 17, 24 212 Is. 19, 1 215–216 Sir. 43, 22
217–218 2 Macc. 4, 11 219–220 Sir. prol.,36

ἀξιωθῶμεν ἅπαντες
 δόξης καὶ λαμπρότητος καὶ χαρᾶς
 οἱ πόθῳ σε τιμῶντες
 ἐν τούτῳ τῷ σεπτῷ σου
 225 ναῶ, πανένδοξε ἀπόστολε.

< H ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
 _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
 _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
 ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
 230 _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
 ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
 _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
 _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
 _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ >.

θεοτ. 235 Φαρμάκοις συμπαθείας τὴν ταῖς πληγαῖς
 τῶν παθῶν πληρωθεῖσαν καρδίαν μου,
 μήτηρ θεοῦ,
 ὅλην ἀποτέλεσον ὑγιῆ,
 ὅπως μὴ καταλάβῃ με
 240 αἴφνης ἀθεράπευτον ἢ τομή,
 παρθένε, τοῦ θανάτου
 καὶ ὡς ἄκαρπον δένδρον
 πυρὶ ἀσβέστῳ παραπέμψῃ με.

243 παραπέμψῃ cod.

222 1 Thess. 2, 20 235–236 Sir. 25, 13 239–243 Mt. 3, 10

CANON

26 OCT.

IN SANCTUM DEMETRIUM

C₁ = Constant. S. Sepulcri 181, f. 1–7^v

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Δημητρίῳ νῦν πρῶτον ὕμνον εἰσφέρω. Ἰωσήφ.

Ἦχος α΄.

ὠδὴ α΄. Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιὰ

Δοξάσας τοῖς μέλεσι τοῖς σοῖς
τὸν ὑπὸ πάντων θεὸν δοξαζόμενον,
μέγιστε Δημήτριε,
τοὺς εὐσεβῶς ἐν πίστει σὲ δοξάζοντας
5 δόξης αἰωνίου
μετόχους δεῖξον πρεσβείαις σου.

Ἦγίασας αἵματι τὴν γῆν
ὑπὲρ Χριστοῦ ἐναθλήσας στερρότατα·
τοῦτον οὖν ἰκέτευε

tit. ὁ κανὼν τοῦ ἁγίου φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε, Δημητρίῳ νῦν ... Ἰωσήφ
heirm. α΄ EE 1, Joannis

1 1 Cor. 12, 26 2 Act. 4, 21 5 Sap. 10, 14 7 Joel 4, 19 8 Heb. 10, 32

10 ἁγιασμὸν καὶ φωτισμὸν καὶ ἔλλαμψιν
ἐπιχορηγῆσαι
ἡμῖν, θεόφρον Δημήτριε.

Μαστίξας δαιμόνων τὴν πληθὸν
ταῖς καρτεραῖς σου, παμμάκαρ, ἐνστάσσει
15 πάσης ἡμᾶς μαστιγὸς
τοῦ πονηροῦ καὶ ἐπηρείας λύτρωσαι
καὶ πυρὸς γεέννης
ταῖς πρὸς θεὸν μεσιτεῖαις σου.

θεοτ. Ἡ τῶν ἀθλοφόρων καλλονή,
20 καλλοποιὸν Ἰησοῦν ἢ κυήσασα,
πάντας κατακάλλυνον
τῶν ἀρετῶν ταῖς καλλωναῖς πρεσβεῖαις σου,
ὅπως ἐν αἰνέσει
χρεωστικῶς ἀνυμνοῦμεν σε.

ὥδῃ γ'. Ὁ μόνος εἰδὼς τῆς τῶν βροτῶν

25 Τῷ πόθῳ Χριστοῦ πυρποληθεῖς,
ἀοίδιμε Δημήτριε,
τῆς ἀσεβείας ὕλην ἐνέπρησας·
διὸ βοᾶ σοι· «τὰ φρυγανώδη μου
πάθη νῦν κατάφλεξον
30 καὶ πυρὸς με λύτρωσαι
αἰωνίου σεπταῖς ἰκεσίαις σου».

heirm. γ' EE 1, Joannis

10 Rom. 6, 22; 2 Cor. 4, 6 10–11 Gal. 3, 5 13–16 Ps. 38, 11 16 Mt. 6, 13
17 Mt. 5, 22 19 4 Macc. 15, 29 19–22 cf. ... τῆς καλλοποιουῦ καὶ κεχαριτωμέ-
νης ὠραιότητος θεωνυμίας ... τὸ δὲ ὑπερούσιον καλὸν κάλλος μὲν λέγεται διὰ τὴν ἀπ'
αὐτοῦ πᾶσι τοῖς οὐσί μεταδιδομένην οἰκειῶς ἐκάστῳ καλλονὴν ... : Dion. Areopag., ut
fertur, *De divin. nomin.* (p. 151,1–7 ed. Suchla) 25–27 Is. 10, 17 28–29 Is. 47, 14
30–31 Mt. 25, 41

Ῥομφαία ὠράθης κατ' ἐχθρῶν
ὡς λόγγων διατρήσεσι
μαρτυρικῶς τελέσας τὸν δρόμον σου·
35 διὸ πιστῶς σοι βοῶμεν, ἅγιε·
«τῶν βελῶν τοῦ ὄφεως
καὶ σκανδάλων ἅπαντας
τοὺς πιστῶς σε τιμῶντας περίσωζε».

Ἴσχύι Χριστοῦ πᾶσαν ἰσχὺν
40 δαιμόνων ἐξενεύρωσας
καὶ κατ' αὐτῶν μεγάλως ἠρίστευσας·
διὸ βοῶμεν· «πάντας ἐνίσχυσον
καὶ πιστῶς κραταίωσον
τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημα
45 τοῦ κυρίου, παμμάρκα Δημήτριε».

θεοτ. Ὡς θρόνος πυρίμορφος, ἀγνή,
ἀγκάλαις σου ἐβάστασας
τὸν τοῖς πυρφόροις θρόνοις ἀπρόσιτον·
αὐτὸν δυσώπει ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν
50 ἐπανάναί, δέσποινα,
τὴν αὐτοῦ ἀγάπησιν
τὴν ἡμῶν ἀβλεψίαν φωτίζουσαν.

40 ἐξηνεύρισας cod. 46 θρόνος: ὄρθρος cod.

32 Ps. 16, 13 33 Job 16, 13 34 2 Tim. 4, 7 37–38 Ps. Sal. 4, 23 39–40
Eph. 6, 10 39–40 cf. ... τοῦ διαβόλου τὴν ἰσχὺν ἐξενεύρωσε ... τοὺς δαίμονας ...:
Joannis Chrys. *Pater, si possib. est, transeat* (MPG 51 35,12–14) 43 Judith 13, 7
44–45 Ps. 142, 10 46 Dan. 7, 9. Cf. etiam Δέσποινα, ὑπεραγία μου θεοτόκε
... θρόνε πυρίμορφε...: Ephr. Syr. *Precat. ad dei matrem* (vol. 6, p. 362,20–22 ed.
Phrantzolas) 48 1 Tim. 6, 16 51–52 Abac. 3, 4

ὠδὴ δ'. Ὅρος σε τῇ χάριτι τῇ θείᾳ

Ναόν σε γενόμενον κυρίου πανάγιον
οἰκοδομία ἀρετῶν
55 καὶ παθημάτων ἱερῶν
ναῶ ἐν ἀγίῳ σου
περιχαρῶς
σὲ ἀνυμνοῦμεν, Δημήτριε,
πνεύματος θείου ναοὺς ἡμᾶς ἔργασαι.

60 Ὑψωσε Χριστός σε καρτερῶς ἐναθλήσαντα·
ὄν ἐκδυσώπει ἐκτενῶς
ἀπὸ κοπρίας τῶν παθῶν
ὑψῶσαι τοὺς πίστει σε
εἰλικρινεῖ
65 νῦν ἀνυψοῦντας, Δημήτριε,
καὶ ἐν αἰνέσει θερμῶς μακαρίζοντας.

Νάμασι κατάρρυτος θαυμάτων, Δημήτριε,
πνεύματος ὄφθης ποταμός·
διὸ βοῶμεν σοι ἀεὶ·
70 «πλουσίως κατάρδευσον
πάντων ἡμῶν
τὰς διανοίας, Δημήτριε,
καὶ νοσημάτων τὸν ρύπον ἀπόπλυνον».

θεοτ.
75 Πράϋνον τὰ κύματα, ἀγνή, τῆς καρδίας μου,
παῦσον τὸν σάλον τῶν παθῶν,
τὰς καταγίδας τῶν δεινῶν
παράγαγε, δέσποινα,

heirm. δ' EE 1, Joannis
64 εἰλικρινῆ cod.

53–54 1 Esd. 5, 57 55 Heb. 10, 32 56 et passim ναὸς respicit templum s. De-
metrii in Thessalonike 59 1 Cor. 6, 19 60 Mt. 23, 12 62–63 Ps. 112, 7 67–70
Cant. 8, 2 68 Jo. 7, 38–39 73 Is. 4, 4 74–75 Ps. 88, 10 76–77 Prov. 10, 25

ὡς ἀγαθὴ
καὶ τὴν ψυχὴν μου εἰρήνευσον
80 ταραττομένην ἐχθροῦ μηχανήμασιν.

ὠδὴ ε΄. Ὁ φωτίσας τῇ ἐλλάμψει

Ῥῆμα θεῖον
ἐξηρεύξω, θεόφρον Δημήτριε,
καὶ ἐγένου
ἀπλανὴς ὁδηγὸς ἡμῖν χάριτι
85 πλανωμένοις ἅπασιν·
διὸ βοῶμεν σοι· «τῆς πλάνης
τοῦ δυσμενοῦς ἡμᾶς λύτρωσαι».

Ὠραιώθης
μαρτυρίου σεπταῖς ὠραιότησιν,
90 ἐδοξάσθης
τῶν θαυμάτων πολλαῖς ἐπιδείξειςι,
θαυμαστὲ Δημήτριε·
διὸ σε πίστει δυσωποῦμεν·
ῥῦσαι ἡμᾶς πάσης θλίψεως.

95 Τὸν παρέσει
χρονικῆ συμπεσόντα ἀνώρθωσας·
ὡς ἐκείνου
τὴν δεινὴν συντριβὴν ἐθεράπευσας·
παρειμένην πάντοθεν

heirm. ε΄ EE 1, Joannis

79–80 Jo. 14, 27 81–82 Ps. 44, 2 84–87 Job 12, 23 88–91 2 Reg. 1, 26
94 Ps. 53, 9 95 Rom. 3, 25 95–96 cf. ... ἔπαισε τὸν ἄνδρα πληγῆ παρέσεως
σωματικῆς ... ἀνορθῶν τοὺς κατερραγμένους ...: Joann. Thess. *S. Demetrii mirac.*
prim.: De Mariano Illyr. praef. (vol. 1, p. 60,14–15 et 66,7–8 ed. Lemerle) 99–100
Sir. 2, 13

100 τὴν παναθλίαν μου καρδίαν
ἴασαι, μάρτυς Δημήτριε.

θεοτ. Οὐκ ἐφθάρης
ἐν τῷ τίκτειν ἀσπόρως, πανάμωμε·
διὰ τοῦτο
105 ἐκτενῶς ἰκετεύω σε, δέσποινα·
τὴν φθαρεῖσαν πάθεσι
καὶ λογισμοῖς ψυχὴν μου ῥῦσαι
τῆς αἰωνίου κολάσεως.

ὥδη στ´. Ἐκύκλωσεν ἡμᾶς ἐσχάτη ἄβυσσος

Νομίμως ἐναθλῶν
110 νομίμως εἴληφας
τῆς νίκης τὸ διάδημα
καὶ κατήσχυνας ἀνόμους, ἀθλητά·
πᾶσαν ἀνομίαν οὖν ἐξάλειπον
ἐκ τῶν ψυχῶν
115 ἡμῶν, παμμάκαρ, τῆ μεσιτεία σου.

Ὑφάνας σεαυτῷ
δόξης ἱμάτιον
οἰκεῖον ἐξ αἱμάτων σου
γυμνωθέντα με κακῶν ἐπιμοναῖς
120 θεῖαις μεσιτεῖαις πάλιν ἔνδυσον
καταστολήν
σωτηριώδη, μάρτυς Δημήτριε.

heirm. στ´ EE 1, Joannis

102–106 Lc. 1, 31–35; Gal. 6, 8 **103** Mt. 1, 23 **107** Ps. 6, 5 **108** Mt. 25, 46
109–111 2 Tim. 2, 10 **110–111** Sap. 5, 16 **112** Ps. 24, 3 **113** Ps. 50, 11
116–121 Ps. Sal. 11, 7 **118** Apoc. 19, 13 **119–120** 2 Cor. 5, 3 **120–122** Gal.
3, 27 **121–122** Is. 61, 3

- Μεγάλα κατ' ἐχθρῶν
ἐστήσω τρόπαια,
125 μέγਾਲως τεθαυμάστωσαι
ἐπιδείξεις θαυμάτων φοβερῶν·
μέγας οὖν ἡμῖν πρόμαχος φάνηθι
ἐξ ἀναγκῶν,
μάρτυς, μεγάλων ἡμᾶς λυτρούμενος.
- θεοτ. 130 Νενέκρωται ἐχθρὸς
τῷ ζωηφόρῳ σου,
πανάμωμε, κηήματι·
νεκρωθεῖσαν οὖν ἀκάρποις λογισμοῖς
ζώωσον, παρθένε, τὴν καρδίαν μου,
135 ἵνα ὑμνῶ
καὶ μεγαλύνω τὴν προστασίαν σου.

ὦδὴ ζ'. Σὲ νοητήν, θεοτόκε, κάμινον

- Ὁ τοῦ λοιμοῦ
πάλαι τὴν ψυχόλεθρον
στήσας, Δημήτριε, φορὰν
140 μεσιτείας σου ἱεραῖς
ῥῦσαι καταπτώσεως
πάσης τε κακώσεως
πόλιν τὴν σὴν πᾶσαν χώραν τε
τὴν εὐσεβῆ,
145 πόθῳ τιμῶσαν τὰς ἀριστείας σου.

heirm. ζ' EE 1, Joannis
137 λοιμοῦ: λιμοῦ cod.

123–124 2 Macc. 5, 6 125–126 Ps. 138, 14 128–129 Ps. 106, 6 130–134
Jo. 5, 21 133 Mt. 13, 22 133–134 Eph. 2, 5 137–139 cf. ... τοῦ λοιμοῦ φορὰ καὶ
σώματα μειζόνως καὶ ψυχὰς ἐληΐζετο ...: Joann. Thess. *S. Demetrii mirac. tert.: De
fame* (vol. 1, p. 76,25 ed. Lemerle) 141–142 Ps. 17, 19 143 Esth. 8, 12x

- 150 Νόσους δεινάς
πρὸ θανάτου ἔλυσας
καὶ μετὰ θάνατον, σοφέ·
τῶν ψυχῶν ἡμῶν τὰ πολλὰ
ἴασαι συντρίμματα,
πάσας τῶν σωμάτων τε
τὰς μαλακίας ἀπέλασον
τὸν αἰνετὸν
ἰκετεύων θεόν, μάρτυς Δημήτριε.
- 155 Ἐξ ἔθνικῆς
συμφορᾶς ἀπήλλαξας
πόλιν ποθοῦσαν σε θερμῶς·
ἦν περισώζε και τανῦν
πρέσβυν σε πλουτήσασαν,
160 μάρτυς, ἀκαταίσχυντον
βαρβαρικὰς τρέπων φάλαγγας
τὰς κατ' αὐτῆς
κινουμένας ἀεὶ, μάκαρ Δημήτριε.
- θεοτ.
165 Ἴνα θεὸς
γένηται ὁ ἄνθρωπος,
ἐκ σοῦ σεσάρκωται θεός·
ὄν ἰκέτευε ἐκτενῶς,
ἄχραντε πανάμωμε,
σώζεσθαι τοὺς δούλους σου
170 ἐπηρειῶν τοῦ ἀλάστορος
καὶ χαλεπῆς
ἐκ γέννης φλογὸς καὶ πάσης θλίψεως.

146–152 Mt. 4, 23 149–150 Ps. 40, 5 150 Ps. 59, 4 153–154 Dan. 3, 26
164–166 Rom. 8, 3 166 Jo. 1, 14 172 Ps. 53, 9; Mt. 5, 22

ὠδὴ η΄. Ἐν καμίνῳ παῖδες Ἰσραὴλ

Σοῦ ὁ Νέστωρ
 θεΐαις προσευχαῖς
 175 ῥωννύμενος Λυαίου
 τοῦ πλάνου τὰς πανουργίας
 νῦν διέλυσε, σοφέ,
 καὶ χαίρων ἐνήθλησε·
 τῆς ἐκείνου δεῖξον μερίδος
 180 ἡμᾶς τοὺς σὲ ποθοῦντας
 λύων τῶν δαιμόνων
 δεινὰς μηχανουργίας.

Φωτοβόλος
 ἤστραψας ἀστὴρ
 185 φωτίζων τοὺς ἐν σκότει·
 διό σε ἐκδυσωποῦμεν·
 φωταγωγήσον ἡμῶν
 καρδίας, Δημήτριε,
 ῥαθυμίας καὶ τῆς ἀμαρτίας
 190 τὸ σκότος ἀπελαύνων,
 ὅπως σε ὑμνοῦμεν
 ὡς μέγιστον προστάτην.

Ἐν πελάγει
 πάλαι τοῖς πιστοῖς
 195 ἐπέφανασι πλωτῆρσι

heirm. η΄ EE 1, Joannis

173–175 Eph. 6, 10 176 2 Jo. 7,3 179 Lc. 10, 42 183–184 Sir. 50, 6
 183–185 Act. 26, 18 187–190 1 Cor. 4, 5 193–199 cf. ... πλωτῆρας, τοὺς ἐπὶ
 παρακομιδῇ καρπῶν ἐν τῇ βασιλευούσῃ ἀνιόντας πόλει ... μάρτυρος μετὰ τῶν λοιπῶν
 ἀγίων καθοπλισαμένου ... καὶ φέρειν σῖτον, ὄσπρια, ἄλλους ἀποσκευὰς καὶ τὰ λοιπὰ
 τὰ πρὸς ἀποτροφήν ...: Anon. *S. Demetrii mirac. quart.: De fame et de captivit.*(p.
 220,7–8 et 220,21–31 ed. Lemerle) 193–201 Act. 27, 33–38

- τὴν πόλιν σου σιταρκῆσαι,
 παμμακάριστε, ποθῶν
 λιμῶ τότε κάμνουσαν
 τὴν πεινῶσαν· ὅθεν βοῶ σοι·
 200 «καρδίαν μου ταῖς θεαῖς
 κόρεσον εὐχαῖς σου,
 Δημήτριε παμμάκαρ».
- Ῥεῖθρον πάλαι,
 μάκαρ, ἀβλαβῶς
 205 ποτάμιον διέβη
 ὁ πίστει τὴν εὐλογίαν
 κοιμίζομενος τὴν σὴν,
 Δημήτριε, ὑπαρχος·
 τὸν τοῦ βίου ροῦν με περῶντα
 210 διάσωσον ὡσαύτως
 ρεῖθρα μοι παρέχων
 καθαρτικὰ δακρύων.
- θεοτ. Ὡς ἐκ ρίζης
 πάλαι Ἰεσσαὶ
 215 βλαστήσασα προφέρεις
 τὸ ἄνθος, θεοκυῆτορ,
 τὸ ἀμάραντον, Χριστόν·
 ὅθεν ἰκετεύω σε
 τῶν παθῶν μου πάσας προρρίζους
 220 ἀνάσπασον ἀκάνθας
 καὶ τὸν θεῖον φόβον
 ἐμφύτευσόν μοι, κόρη.

198 κάμνουσα cod. 200 τὰ θεῖα cod. 203–212 troparium in margine cod.

203–205 2 Esd. 5, 3 206–210 Tob. 5, 17 212 cf. ... δάκρυα ... καθαρτικὰ ... : Ephr. Syr. *Precat. ad dei matrem* (vol. 6, p. 401,35 ed. Phrantzolas) 213–215 Is. 11, 1
 219–220 cf. ... τὰς ἀκάνθας ταύτας προρρίζους ἀνάσπασον ... : Joannis Chrys. *In epist. ad Rom.* (MPG 60 625,50) 221 Gen. 42, 18

ὠδὴ θ'. Τύπον τῆς ἀγνῆς λοχείας σου

225 Ἴνα τοὺς λαμπροὺς ἀγῶνας σου
καὶ τοὺς γενναίους πόνους καὶ τὰ παλαιίσματα
καὶ τὰ κατὰ γῆν τετελεσμένα καὶ θάλασσαν
ἐκθειάζομεν, μάρτυς, σοῦ θαύματα,
τοῦ βίου τῶν σκανδάλων
τῶν βλαβερῶν ἡμᾶς περισώζε.

230 Ὁφθης μέγιστος ἐν μάρτυσιν,
ὄφθης θαυμάτων βρύσις, ὄφθης χαράκωμα
πάντων τῶν πιστῶν, μεγαλομάρτυς Δημήτριε·
διὰ τοῦτο μέγਾਲως δοξάζει σε
πᾶσα πόλις καὶ χώρα
τὰς ἀριστείας σου κηρύττουσα.

235 Σῶσον τὸν λαόν σου, εὐσπλαγγνε,
ταῖς Δημητρίου θείαις νῦν παρακλήσεσι,
λύτρωσαι ἡμᾶς ἀπὸ σεισμοῦ καταπτώσεως
καὶ βαρβάρων ἀνόμων ἀλώσεως,
πολέμου ἐμφυλίου
240 καὶ πάσης ἄλλης περιστάσεως.

Ἦδη οὐρανοῦς, Δημήτριε,
περιπολῶν τοῖς κάτω ἡμῖν κατέλιπες
τὸ καρτερικὸν καὶ πλήρες χάριτος σῶμα σου
ἀγιάζον ἡμᾶς ταῖς προσψαύσεσι
245 καὶ παῦον πᾶσαν νόσον
ταῖς τῶν θαυμάτων ἐπιδόσεσιν.

heirm. θ' EE 1, Joannis

244 ἀγιάζον: ἀγιάζων cod. **245** παῦον: παύων cod.

223–225 2 Tim. 4, 7 **224** 4 Macc. 6, 9–10 **227–228** Ps. Sal. 4, 23 **235** Ps.
27, 9; Oda 12, 7 **243** Jo. 1, 14 **243–244** cf. ... τῷ ἡγιασμένῳ αὐτοῦ κιβωρίῳ προσ-
ψαῦσαι ...: Joann. Thess. *S. Demetrii mirac. septim.*: *De Onesiphoro* (vol. 1, p.
98,20–21 ed. Lemerle) **244** Jo. 17, 17 **245** Mt. 4, 23

θεοτ.

Φῶς μοι νοερὸν ἀνάτειλον
κατωκισμένῳ σκότει τῶν παραβάσεων
καὶ ἐν ἀμελείᾳ τὴν ζωὴν διανύοντι
καὶ μηδὲ ὅλως κατάνυξιν ἔχοντι,
250 ἀγία θεοτόκε,
ἁμαρτανόντων ἢ βοήθεια.

IN SANCTUM MICHAEL ARCHANGELUM

M₁ = Meteor. Metamorphoseos 160, f. 41–46^v

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Τῷ δημαγωγῷ τῶν νόων τιμὴ πρέπει. Ἰωσήφ.

Ἦχος γ´.

ὠδὴ α´. *Θαυμαστός ἐνδόξως ποιῶν τέρατα*

Τῶν νοῶν τῶν θείων

ὡς προστατεύοντα πίσται σε ὑμνῶ·

χαρίτωσον τὸν νοῦν μου

καὶ λάμπρυνον ἐνθέως

5 μακρὰν ἀποδιώκων

τῆς ἀγνοίας τὸν χαλεπὸν μου σκοτασμόν.

Ὡς νοὶ τῷ πρώτῳ

παριστάμενος καὶ ταῖς μυστικαῖς

λαμπόμενος ἀκτῖσι

tit. ἕτερος κανὼν εἰς τὸν μέγαν πρωτοστάτην τῶν ἀγγέλων Μιχαήλ, οὗ ἡ ἀκρο-
στιχίς, τῷ δημαγωγῷ ... πρέπει. Nomen hymnographi in margine
heirm. α´ EE 108, Andreae

10 τοὺς πίστει σε τιμῶντας,
Μιχαήλ, ἀγάζοις
καὶ τὸ σκότος τῶν πειρασμῶν ἀποσοβοῖς.

Διαθέων πᾶσαν
τὴν γῆν, μέγιστε ὄντως Μιχαήλ,
15 διώκεις τὴν κακίαν
τῶν πονηρῶν δαιμόνων·
ἴασαι πᾶσαν νόσον
τῶν σωμάτων καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν ἀεὶ.

θεοτ. Ἡ παρθένος μήτηρ,
20 Χριστέ, πάντοτε σὲ παρακαλεῖ
μετὰ τοῦ ἀρχαγγέλου·
οἰκτείρησον τὸν κόσμον,
συγχώρησιν πταισμάτων
πᾶσι δίδου ὡς ὑπεράγαθος θεός.

ὠδὴ γ´. *Στεῖρα ψυχὴ καὶ ἄγονε*

25 Μετὰ πασῶν δυνάμεων
δόξαν προσάγων θεῶ
τοὺς ἐπὶ γῆς δοξάζοντας
σοῦ τὴν λαμπρότητα, Μιχαήλ,
τῆς δόξης ἰκέτευε
30 τυχεῖν καὶ λαμπρότητος τοῦ παντάνακτος.

Ἄβυσσος θείας γνώσεως
ὑπάρχων σύ, Μιχαήλ,
καὶ ποταμὸς σεπτῶν δωρεῶν

heirm. γ´ EE 108, Andreae

11–12 Jo. 12, 46 15–18 Mt. 4, 24 17–18 Ps. 40, 5 19 Mt. 1, 23 20–22 Ps.
4, 2 25–27 Lc. 2, 13–14 29–30 Bar. 4, 24 31 Rom. 11, 33 33 Jo. 4, 10 33–35
Cant. 8, 2

35 ἐποχετεύοις πᾶσιν ἡμῖν
ιάσεωννάματα
τὸν ῥύπον καθαίροντα τῶν ὑμνούντων σε.

Γενοῦ ἡμῖν τοῖς δούλοις σου
παντὶ καιρῷ βοηθός,
γενοῦ ἡμῖν ἀντίληψις,
40 γενοῦ ἡμῖν τεῖχος ἀρραγές
καὶ μάχαιρα τέμνουσα
δαιμόνων τὰς φάλαγγας, ἀρχιστράτηγε.

θεοτ. Ὡς τῶν ἀγγέλων, ἄχραντε,
καὶ τῶν βροτῶν ποιητὴν
45 ἐπὶ τῆς γῆς κυήσασα
μετὰ πασῶν τῶν ἐν οὐρανοῖς
δυνάμεων πρέσβευε
εὐρεῖν ἡμᾶς ἔλεος ἡμέρα κρίσεως.

ὠδὴ δ΄. Τὸ κατάσκιον ὄρος

Γρηγορεῖν ἡμᾶς πάντα
50 πρὸς ὑμνωδίας ἐνθέους
ἐνίσχυσον ἀεὶ, Μιχαήλ,
τὸν ὕπνον ἀπωθούμενος
τῆς ῥαθυμίας ἐκ τῶν ψυχῶν
ἡμῶν πάντοτε, προστάτα,
55 τῶν θερμῶς σε ποθούντων.

Ὡραιότατος ἄγαν
καὶ συμπαθέστατος ὄντως

heirm. δ΄ EE 108, Andreae

36 Is. 4, 4 37–40 Ps. 17, 3; 26, 9 40 Ps. 70, 3 41–42 Is. 65, 12 44 Gen.
1, 27 44–45 Mt. 1, 23 46–47 Mt. 24, 29 48 Mt. 12, 36; 2 Tim. 1, 18 49–53 Ps.
Sal. 3, 1–2 56–58 Ps. 44, 4

δεικνύμενος σεπταῖς καλλοναῖς
διέρχη τὰ οὐράνια
60 καὶ ἀφικόμενος τοὺς ἐν γῆ,
ἀρχιστράτηγε, μεγίστων
ἐκλυτροῦσαι κινδύνων.

Ταξιάρχα ἀγγέλων,
δημαγωγὲ τῶν αὐλῶν,
65 κυρίου ἀρχιστράτηγε,
ιάτρευσον τὰ τραύματα
τὰ τῆς καρδίας μου, δυσωπῶ,
καὶ κυβέρνησον πρὸς τρίβους
ἀγαθὰς τὴν ζωὴν μου.

θεοτ. 70 Ὡς τῶν ἄνω ταγμάτων
ὑψηλοτέρα δειχθεῖσα
τῇ ὑπὲρ νοῦν κηύσει, ἀγνή,
σὺν τούτοις καθικέτευε
τῶν χαμαιζήλων ἡμᾶς παθῶν,
75 παναμώμητε, ῥυσθῆναι
καὶ πυρὸς αἰωνίου.

ὠδὴ ε΄. Τὸ φῶς σὺ τὸ ἀνέσπερον

Νοσοῦντων ἰατρέ, ἐγγυητὰ
ἀμαρτανόντων τε,
Μιχαήλ, ἴασαι
80 τῶν ψυχῶν ἡμῶν τὰ νοσήματα
καὶ τῶν σωμάτων τὰς ἀσθενείας.

heirm. ε΄ EE 107, Andreae

59–60 Gen. 28, 12 **61–62** 2 Macc. 1, 11 **65** Jos. 5, 15 **68–69** Prov. 16, 17
71–72 Sir. 24, 4; Mt. 1, 20 **76** Mt. 25, 41 **77** Mt. 10, 8 **79–80** Ps. 40, 5
80–81 Mt. 8, 17

Νυμφῶνος νοητοῦ ἡμᾶς τυχεῖν
τοὺς ἐν παστάδι τῇ σῆ
ὕμνολογοῦντας σε νῦν
85 καθικέτευε, ἀρχιστράτηγε,
τὸν λυτρωτὴν πάντων καὶ σωτῆρα.

Ὁ οἶκος σου ταῖς θεαῖς πρὸς αὐτὸν
ἐπιφορτίσεις
λιμὴν σωτήριος
90 πᾶσι δείκνυται θαλαττεύουσιν,
ὦ Μιχαήλ, τρικυμίασι βίου.

θεοτ. Ὠράθης πλατυτέρα οὐρανῶν
θεὸν χωρήσασα·
ὄν καθικέτευε,
95 μητροπάρθενε, λυτρωθῆναι με
στενοχωρίας πάσης ἀτόπου.

ὠδὴ στ´. *Βυθός μοι τῶν παθῶν*

Νεκρὸν με παραβάσεις πάσαις
ὀφθέντα ζωτικαῖς σου πρεσβείαις
ζώωσον, ὅπως σωθῆς
100 σὲ ἀνυμῶ, θεοῦ λειτουργέ,
ὡς προσφυγῶν τῇ ἀγία σου σκέπη.

Τὰ πάθη τῆς ἀθλίας ψυχῆς μου,
τοὺς σπύλους τοὺς ἐξ ἀπροσεξίας

heirm. στ´ EE 104, Andreae

82 Mt. 9, 15 83 ἐν παστάδι et 87 et passim οἶκος respicit templum hierarchiae angelicae in Constantinopoli 86 Tit. 2, 13–14 89–91 4 Macc. 13, 6 92–93 3 Macc. 2, 2; Mt. 1, 23 94–96 2 Thess. 3, 1–2 95–96 Job 36, 21 96 Rom. 2, 9 97 Rom. 6, 11 97–99 Jo. 5, 21 100 Rom. 13, 6 103–106 Is. 4, 4

105 προσγενομένους μοι νῦν,
δημαγωγὲ τῶν θείων νοῶν,
καθάρισον δυσωπῶν τὸν σωτῆρα.

Ἴδού σε ὥσπερ ἥλιον μέγαν
ὁ θεῖος κεκτημένος σου οἶκος
καταφωτίζει ἡμᾶς
110 τοὺς ἐν αὐτῷ, θεοῦ λειτουργέ,
ὑμνοῦντας σοῦ τὰς μεγίστας δυνάμεις.

θεοτ. Μὴ φλέξαν, ἀλλὰ μᾶλλον δροσίσαν
τὸ πῦρ σε τῆς θεότητος, κόρη,
ῥῆκεσε σοῦ τὴν νηδὺν
115 φλέγον ἡμῶν τὰ πάθη τῶν ψυχῶν
ταῖς σαῖς θερμαῖς, θεοτόκε, πρεσβείαις.

ὥδη ζ'. *Τρεῖς παῖδες ἐν καμίνῳ*

Ἁγίασας, ὁ μόνος ὑπεράγιος κύριος,
τῶν ἀγγέλων τοὺς χορούς·
ὧν ἀρχηγὸν Μιχαήλ
120 ἀπειργάσω τὸν μέγαν.
Δι' οὗ ἁγίασον ἡμῶν,
λόγε θεοῦ, τὰς ψυχάς.

Παράδεισος ὁ οἶκος σου, πρωτάγγελε, δείκνυται
ὥσπερ ἄνθη μυστικὰ
125 φέρων τὰ θαύματα,
εὐωδιάζοντα πάντων

111 τὰς μεγίστους cod.
heirm. ζ' EE 111, Germani

106 Ps. 50, 4 **107–109** Sir. 50, 7 **110** Rom. 13, 6 **112–113** 3 Macc. 6, 6
121–122 1 Thess. 5, 23 **123** Gen. 2, 9 **124–126** Sir. 39, 14

τῶν εὐσεβῶν τοὺς λογισμοὺς
τῶν εὐφημούντων σε.

130 Ῥομφαία σου αὐλῶ τοὺς τῆς Ἰαγὰρ ἀνάλωσον
ἐπεμβαίνοντας ἡμῖν
καὶ πολεμοῦντας δεινῶς,
ἀρχιστράτηγε θεῖε,
τοὺς δὲ ληφθέντας ὑπ' αὐτῶν
τάχος ἀνάρρυσαι.

θεοτ. 135 Ἐκ σοῦ ἡ σωτηρία τοῖς ἀνθρώποις ἐπέφανε,
μητροπάρθενε ἀγνή·
ὄθεν βοῶμεν σοι·
«σῶσον πάντας ἀδίκου
ἐπικρατείας καὶ παθῶν
140 καὶ περιστάσεων».

ὠδὴ η΄. *Τὸν ὑπ' ἀγγέλων ἀσιγήτως*

Πεποικιλμένος θεία δόξη
καθωράθης καὶ τὸν δέσμιον
ἐπαπολύσας τῶν δεσμῶν
τῶν ἀφύκτων, ἀρχιστράτηγε,
145 ἐκ μέσου τῶν βαρβάρων
μιᾶ ῥοπή
ἐξήγαγες σὲ θερμῶς ἀνυμνοῦντα.

Ἐπιφαινόμενος τὰς φάλαγγας
καταρράσσεις, ἀρχιστράτηγε,

heirm. η΄ EE 106, Andreae

127 4 Macc. 8, 1 129 τοὺς τῆς Ἰαγὰρ: respicit Arabos 129–131 Ps. 34, 1–3
132 Jos. 5, 15 135 Ps. 17, 3; 117, 27 138–140 4 Macc. 3, 18 141 Ps. 44, 14
141–145 Jos. 5, 13–15 142–143 Is. 42, 7 148–150 Apoc. 12, 7–9 149 Jos.
5, 15

150 τὰς τῶν δαιμόνων φοβερός,
 ἐν θαλάσῃ δὲ καλούμενος
 κοιμίζεις τρικυμίας
 καὶ ἀβλαβεῖς
 λυτροῦσαι τοὺς σὲ πιστῶς προσκυνοῦντας.

155 Ἴκετηρίαν, ἀρχιστράτηγε,
 τῷ θεῷ ἡμῶν προσάγαγε,
 ὅπως πταισμάτων ἐνοχῆς
 καὶ κινδύνων καὶ κολάσεων,
 ἐθνῶν ἐπιδρομῆς τε
 160 καὶ τῶν ἐκεῖ
 κολαστηρίων δεινῶν λυτρωθῶμεν.

θεοτ. Ἴνα φωναῖς χαριστηρίοις
 τοῦ κυρίου τὴν λοχεύτριαν
 ὑμνολογῶ διὰ παντὸς
 165 ὁ οἰκέτης σου, πανάμωμε,
 κατάνυξιν μοι δίδου
 τὸν μολυσμὸν
 ἐκπλύνουσας τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων.

ὥδῃ θ'. Ἐν Σιναίῳ τῷ ὄρει κατεῖδε σε

170 Ὡς θεοῦ παραστάτης παράστηθι
 ἐν ἀνάγκαις βοηθός,

168 ἐκπλύνουσα cod.
 heirm. θ' EE 104, Andreae
169 παράστηθι: παρίστα μοι cod.

151–153 4 Macc. 13, 16–17 **155** Jos. 5, 15 **155–160** Heb. 5, 7 **157–161**
 cf. ... ἐνοχῆς τῶν πταισμάτων λυτρωθῆναι ...: Roman. Mel. *De nativ. Mariae virgin.*
 (p. 276,5 edd. Maas et Trypanis) **158–159** 2 Cor. 11, 26 **162–164** Sir. 50, 18
167–168 2 Cor. 7, 1 **169** Apoc. 7, 11 **169–170** Dan. 12, 1 **170** Ps. 106, 13

λειτουργὸς ὡς τοῦ λόγου παμμέγιστος
 τὰς μικρὰς μου πρὸς αὐτὸν
 λειτουργίας δεχθῆναι,
 Μιχαήλ, ἰκέτενε
 175 καταφωτίζων μου
 τὰ ἔσκοτισμένα ψυχῆς αἰσθητήρια.

Σὲ νυκτὸς καὶ ἡμέρας προβάλλομαι
 βοηθὸν πίστει θερμῇ·
 μὴ ἐάσης με οὔν ἀπροστάτευτον,
 180 μὴ γυμνώσης με τῆς σῆς,
 ἀρχιστράτηγε, σκέπης,
 ὅπως μὴ καυχῆσονται
 οἱ τὴν ἀπώλειαν
 τὴν ἐμὴν ζητοῦντες ἐχθροὶ πολυμήχανοι.

185 Ἡ σκηνὴ σου σκηνὴ ἀγιάσματος,
 ἀρχιστράτηγε θεοῦ·
 ἐν αὐτῇ γὰρ πιστῶς ὁ ἐρχόμενος
 κομιεῖται ὁ ποθεῖ·
 ἐν αὐτῇ σε ὑμνοῦμεν
 190 πόθῳ καὶ δεόμεθα·
 βίου διόρθωσιν
 δίδου ταῖς εὐχαῖς σου ἡμῖν καὶ κακῶν ἀποχίν.

θεοτ. Φυλακτήριον ἔσο μοι, πάναγνε,
 ἐν ἡμέρᾳ καὶ νυκτὶ
 195 τὰς ἐνέδρας ἐχθρῶν ἀποπαύουσα
 καὶ τὰς βλάβας τὰς αὐτῶν
 καὶ φωτίζουσα ὅλον

188 ποθῆ cod.

171 Rom. 13, 6 175–176 Ps. 17, 29; Jer. 4, 19 181 Jos. 5, 15 182 2 Cor.
 10, 17 185 Ex. 29, 44 | σκηνή: respicit templum 186 Jos. 5, 15 191 Jer. 7, 3
 192 Job 2, 3 194 Eccl. 8, 16 197–198 Ps. 17, 29

δεινῶς ἀμαυρούμενον
τῇ ἀμελείᾳ με,
200 ἵνα σε ὑμνῶ ἐκτενῶς ἀγαλλόμενος.

CANON

8 NOV.

IN SANCTUM MICHAEL ARCHANGELUM

M₁ = Meteor. Metamorphoseos 160, f. 59–65

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Γενοῦ, μέγιστε Μιχαήλ, μοὶ προστάτης. Ἰωσήφ.

Ἦχος πλ. α΄.

ὠδὴ α΄. Ἰππον καὶ ἀναβάτην

Γλῶσσαν πρὸς ἱκεσίαν
τὴν σὴν κινῆσαι τολμῶ
καὶ καρδίαν ῥυπῶσαν
μυρίοις πλημμελήμασι·
5 προστάτης μοι φάνηθι,
δυσωπῶ σε,
μέγιστε ἀρχιστράτηγε,
πρὸς τὸν κύριον.

tit. ἕτερος κανὼν εἰς τὸν μέγαν ἀρχιστράτηγον Μιχαήλ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς, γενοῦ, μέγιστε ... προστάτης. Nomen hymnographi ex odae novae litteris initialibus deducitur heirm. α΄ EE 182, Joannis

1–3 Ps. 65, 17–19 3–4 Sir. 38, 10 7 Jos. 5, 15

Ἔχων σε πρὸς τὸν κτίστην
10 μεσίτην ἄριστον
τῶν πολλῶν μου πταισμάτων
ρύσθήσομαι, ἀρχάγγελε,
καὶ εὔρομι ἔλεος
ἐν ἡμέρᾳ
15 κρίσεως, ὅτε κρίνη
θεὸς τὰ σύμπαντα.

Νάμασι τὴν ψυχὴν μου
ἐνθέοις πότισον
ἀμαρτίας τῇ καύσει
20 πυρέττουσαν, ἀρχάγγελε,
πυρός τε τοῦ μέλλοντος
λύτρωσαί με,
δέομαι, τῇ σκέπῃ σου
νῦν προστρέχοντα.

θεοτ. 25 Ὅλος ἐπιθυμία
καὶ ὄλος ἔφεσις,
γλυκασμὸς ὁ υἱός σου
καὶ φῶς ὑπάρχει ἄδυτον,
παρθένε θεόνυμφε·
30 ὄν δυσώπει
σῶσαι με τὸν ἐν πίστει
μακαρίζοντα.

9–11 Gal. 3, 19–20 13 2 Tim. 1, 18 14–16 Mt. 25, 31–32 15–16 Ezech. 7, 14
17–18 Cant. 8, 2 21 Heb. 10, 27 23–24 Ps. 120, 5 25–27 Cant. 5, 16

ὠδὴ γ'. Ὁ πῆζας ἐπ' οὐδενὸς τὴν γῆν

Ἰλαίοις

καὶ κεχραμένοις χεῖλεσιν, αὐλε
35 ἀρχηγὲ ἀγγέλων, δέησιν φέρω σοι·
ἴδε μου τὸν πόθον τῆς ψυχῆς,
ἴδε μου τῆς καρδίας
τὴν καθαρὰν πρὸς σὲ διάθεσιν
καὶ τῶν ἀναγκῶν με ἐξάρπασον.

40 Μακρύνων

τῶν ἐντολῶν θεοῦ τὴν καρδίαν μου
περιπίπτω βλάβαις καὶ κλυδωνίζομαι·
ἴθυνον πρὸς ὄρμον γαληνὸν
ἐνθέου σωτηρίας
45 καὶ πρὸς λιμένα μετανοίας με,
ἅγιε θεοῦ ἀρχιστράτηγε.

Ἐν γῆ μοι

συνοδοιπόρος βίου γενήθητι,
ἐν θαλάσση ρύστης ἀγρίου κλύδωνος,
50 ἐν ἀποδημίαις βοηθὸς
καθεύδοντα φυλάττων,
ἐγρηγορότα περισκέπων με
βλάβης τοῦ ἐχθροῦ, ἀρχιστράτηγε.

θεοτ. Γενοῦ μοι

55 καταφυγῆ, παρθένε, καὶ δύναμις,

heirm. γ' EE 182, Joannis

36–37 Ps. 24, 18–19 37–38 Ps. 72, 7 39 Ps. 106, 19 40–41 Ps. 72, 27
42 Eph. 4, 14 43–45 4 Macc. 13, 6 46 Jos. 5, 15 48–52 cf. ... ἐν τῷ πολυω-
δύνῳ τούτῳ βίῳ εἰμι ... πλέοντι σύμπλευσον· ὁδοιποροῦντι συνοδοιπόρησον· ἐγρηγο-
ρῶτα συντήρησον· καθεύδοντα σκέπασον ...: Ephr. Syr. *Precat. ad dei matrem* (vol.
6, p. 372,25–27 ed. Phrantzolas) 49 Prov. 23, 34 51–52 Prov. 6, 22; 1 Thess. 5, 6
53 Jos. 5, 15 55 Ps. 45, 2

ἡ θεὸν τεκοῦσα τὸν ὑπεράγαθον,
καὶ ἐξασθενήσασαν πολλῇ
κακίᾳ τὴν ψυχὴν μου
τῇ μετανοίᾳ περιποίησαι,
60 ἵνα σε δοξάζω σωζόμενος.

ὠδὴ δ΄. *Τὴν θείαν ἐννοήσας σου κένωσιν*

Ἴσχὸν ἐνδεδυμένος ἀήτητον
τοὺς πολεμοῦντας με ἐχθροὺς
ἐν τάχει, δέομαι, σύντριπον
καὶ τῷ Χριστῷ σεσωσμένον
65 παράστησόν με, θεῖε ἀρχάγγελε.

Συντήρησόν με σῶον, ἀπήμονα
ἀπὸ παντοίου πειρασμοῦ
καὶ τὴν ψυχὴν μου κατεύθυνον
πρὸς τὸν τῶν ὅλων δεσπότην
70 ἱστῶν με σεσωσμένον, παμμέγιστε.

Τῇ ὥρᾳ, ἐν ἣ μέλλει με κύριος
ἀποχωρίζειν τῆς σαρκός,
προστάτης μέγας μοι φάνηθι
ἐκ τῶν ἀρχῶν με τοῦ σκότους
75 λυτρούμενος, θεοῦ ἀρχιστράτηγε.

< E ' _ _ _ _ ' _ _ _ _ ' _ _ _ _
_ _ _ _ ' _ _ _ _ '
_ _ ' _ _ ' _ _ _ _ ' _ _ _ _

heirm. δ΄ EE 182, Joannis

56 Mt. 1, 23 58–59 Heb. 10, 39 60 Act. 2, 47 62–63 Ps. 34, 1 63 Rom.
16, 20 64–65 2 Cor. 11, 2; Eph. 2, 5 68–69 2 Par. 30, 19 69 3 Macc. 2, 3 70 Ps.
17, 34 74 Eph. 6, 12 75 Jos. 5, 15

καὶ τῷ παντεπόπτη
νῦν ἐξομολογήσομαι.

θεοτ. Ἦλπισα ὁ δοῦλος σου
105 εἰς σέ, πανάμωμε,
τὴν πάντων οὔσαν πιστῶν ἐλπίδα·
μὴ οὖν κατασχύνης με,
ἀλλὰ πρόστηθί μοι
ἐν ὥρᾳ τῆς ἐτάσεως.

ὧδὴ στ´. *Μαινομένην κλύδωνι ψυχοφθόρῳ*

110 Λῦσον τῶν πταισμάτων μου
τὰς ἀμέτρους,
ἔνδοξε, σειρὰς
καὶ ὀρθῶς βαδίζειν με εὐόδωσον
ἐν τῇ τρίβῳ
115 τῶν ἐντολῶν τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

Μὴ ἀποσυλήση με
σοῦ τῆς σκέπης
ὄφεις ὁ δεινός,
μὴ θηρεύση δόλω με ὁ δόλιος,
120 δυσωπῶ σε
πίστει θερμῇ, ἀρχιστράτηγε.

Ὁ ναός σου πάντοτε
ἰαμάτων
βλύζει ποταμούς
125 ἐπομβρίας θείας σου, ἀρχάγγελε,

heirm. στ´ EE 182, Joannis

102 2 Macc. 9, 5 104–107 Ps. 24, 20 110–112 Prov. 5, 22 113–115 Jer.
6, 16 116–119 Ps. 90, 3 121 Jos. 5, 15 122 et passim ναός respicit templum
hierarchiae angelicae in Constantinopoli 124–127 Is. 43, 19–20

καὶ ἀρδεύει
πάντων ψυχὰς τῶν τιμώντων σε.

θεοτ. Ἰλασμόν μοι δώρησαι
τῶν πταισμάτων,
130 λόγε τοῦ πατρός,
ὁ τεχθεὶς καὶ ἄνθρωπος γενόμενος
ἐκ παρθένου,
ἵνα θεώσης τὸν ἄνθρωπον.

ὠδὴ ζ'. Ὁ ὑπερυψούμενος τῶν πατέρων

Πᾶσαν ἡμῶν πλήρωσον
135 αἴτησιν, ἀρχάγγελε,
τῶν πεπλουτηκότων σε
πρέσβυν ἀκαταίσχυτον
πρὸς τὸν ἀγαθοδότην
καὶ σωτῆρα τῶν ἀπάντων.

140 Ῥῦσαι τὴν τιμῶσαν σε
πόλιν, ἀρχιστράτηγε,
βαρβάρων ἀλώσεως,
σεισμοῦ καταπτώσεως,
ἀνθρώπων παρανόμων
145 καὶ σκανδάλων τοῦ Βελίαρ.

Ὅτε σου τὸ ἅγιον
ὀνομάζω ὄνομα,
θεοῦ ἀρχιστράτηγε,

heirm. ζ' EE 182, Joannis

128–133 1 Jo. 4, 10 130–131 Jo. 1, 14 131–132 Lc. 1, 31–35 133 1 Cor.
15, 54 139 Sap. 16, 7 140–145 Ps. Sal. 4, 23 141 Jos. 5, 15 | πόλιν: respicit
Constantinopolim 144 Ps. 36, 7 145 2 Cor. 6, 15 146–147 Is. 26, 13 148 Jos.
5, 15

150 ψυχὴν ἀγιάζομαι
καὶ θείας ἐμπιπλῶμαι
εὐφροσύνης ἀνυμνῶν σε.

θεοτ. Στόματι καὶ γλῶττι σε,
 θεοτόκε ἄχραντε,
 δοξάζω ὁ δοῦλος σου·
155 κινδύνων με λύτρωσαι
καὶ πάσης ἁμαρτίας
καὶ σκανδάλων τῶν τοῦ βίου.

ὧδὴ η΄. Σοὶ τῷ παντουργῷ ἐν τῇ καμίνῳ

 Τὸν φωτοειδῆ
 τῆς ἐκκλησίας στῦλον,
160 λαμπτήρα τὸν ἄδυτον,
τὸν νοῦν τὸν ἄυλον,
τὸν ὀλετήρα
παθῶν καὶ τῶν δαιμόνων
πάντες ἀνυμνοῦμεν
165 εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

 «Ἄγιος» βοᾶς
 «πατήρ, υἱὸς καὶ πνεῦμα»
 σὺν πάσαις, ἀρχάγγελε,
 θεαῖς δυνάμεσιν·
170 ὄθεν βοῶ σοι·
 «ἀγίασον τὸν νοῦν μου

heirm. η΄ EE 182, Joannis

149 1 Tim. 4, 4–5 150–151 Act. 14, 17 152–154 Ps. 65, 17 155–157 Ps. Sal.
4, 23 159 1 Tim. 3, 15 160 Prov. 24, 20 164–165 Dan. 3, 57 166–169 Is. 6, 3
171 1 Thess. 5, 23

τὸν τῇ ἁμαρτίᾳ
ἀχρεῖον γεγονότα».

175 Τίμιος ὁ σὸς
περικαλλῆς ὑπάρχει
ναός, ἀρχιστράτηγε,
ἐν ᾧ προστρέχοντες
πάντες τὰς λύσεις
τῶν δυσχερῶν τοῦ βίου
180 σὲ ὑμνολογοῦντες
κομίζονται πλουσίως.

185 Ἡ καταφυγὴ
τῶν καταπονουμένων,
πιστῶν τὸ διάσωσμα
καὶ περιτείχισμα,
σῶζε κινδύνων
καὶ βλάβης, ἀρχηγέτα,
καὶ τῆς τῶν βαρβάρων
ἡμᾶς ἐπικρατείας.

θεοτ. 190 Σύνθρονος πατρὶ
ὁ σὸς υἱὸς ὑπάρχων
ἐκ σοῦ ἀνελάβετο
βρότειον φύραμα,
ὅπως ἀγγέλοις
195 τοὺς γηγενεῖς συνάψῃ,
κεχαριτωμένη
ἀγία θεοτόκε.

173 Lc. 17, 10 176 Jos. 5, 15 182–184 Ps. 17, 3 186–188 2 Cor. 11, 26
190–193 Lc. 1, 31–32 193 Jo. 1, 14 195 Sap. 7, 1 197 Lc. 1, 28

ὠδὴ θ'. *Ἥσαῖα, χόρευε· ἡ παρθένοσ*

Ἱερῶσ χορεύοντες

τῷ τεμένει
200 σοῦ τῷ ἱερῷ
καλοῦμεν σε ἀρχηγὸν
τῶν ἀγγελικῶν
δυνάμεων· πάρεσο
μέσον ἡμῶν
205 καὶ τὰς προσευχὰς
καὶ τὰ αἰτήματα
τῶν σῶν δούλων ἀποπλήρωσον.

Ὡσ φρικτὸν τὸ εἶδος σου,
ὡσ ὠραῖον,
210 ὡσ περικαλλές!
Μεθ' οὗ παρίστασαι νῦν
τῷ παμβασιλεῖ
ἡμῖν ἐξαιτούμενοσ
ἁμαρτιῶν
215 καὶ τῶν πειρασμῶν
λύσιν καὶ ἔλεοσ
τοῖσ σοῖσ δούλοισ, ἀρχιστράτηγε.

Στεναγμοῖσ καὶ δάκρυσι
σοὶ προσπίπτω
220 ὄντι συμπαθεῖ·
γενοῦ μοι σὺ βοηθὸσ
καὶ καταφυγὴ
καὶ πρὸσ τὸν φιλάνθρωπον
καὶ σωτῆρα

heirm. θ' EE 182, Joannis

205–207 Col. 1, 9 208 Jud. 13, 6 211–212 Apoc. 5, 11 213–216 1 Macc.
3, 44 217 Jos. 5, 15 218 3 Macc. 4, 2 221–222 Ps. 17, 3 224 Tit. 3, 4

225 θεῖος πρεσβευτής,
ὅπως μου φείσῃται
ἐν τῇ κρίσει, ἀρχιστράτηγε.

Ἡ τοῦ κτίστου ἔλευσις
ἐπὶ θύραις!
230 Πρόσεχε, ψυχή,
ἐτοίμαζε σεαυτὴν
ὅπως τῷ κριτῇ.
Λόγον, ὧν περ ἔπραξας,
ἀποδώσεις
235 κράζουσα αὐτῷ·
«τοῦ ἀρχαγγέλου σου
ἰκεσίαις, σῶτερ, σῶσον με».

θεοτ. Φεγγοβόλοις λάμπησι,
παναγία
240 μῆτερ τοῦ φωτός,
ἀπέλασον τὸ βαθὺ
σκότος τῶν ἐμῶν
δεινῶν παραπτώσεων
καὶ μελλούσης
245 δεῖξον κοινωνὸν
θείας λαμπρότητος
προσφυγόντα τῷ ἔλεει σου.

232 ὄντως cod.

225 2 Cor. 5, 20 226–227 Jac. 2, 12 227 Jos. 5, 15 228–229 Mt. 24, 33
230–231 Sir. 2, 1 232 Act. 10, 42 233–234 Mt. 12, 36 237 Ps. 11, 2
240 φωτός: respicit Christum 240–242 Ps. 17, 29; Eph. 4, 18 244–246 Bar.
4, 24

CANON

8 NOV.

IN SANCTUM MICHAEL ARCHANGELUM

M₁ = Meteor. Metamorphoseos 160, f. 65–71^v

Ὁ κανών.

Ἦχος πλ. β΄.

ὠδὴ α΄. Ὡς ἐν ἠπείρῳ πεζεύσας

Ὡς παρεστὼς τῷ ἀστέκτῳ
καὶ φοβερῷ
θρόνῳ τοῦ παντάνακτος
ἐκτενῶς ὑπὲρ ἡμῶν
5 παρρησίαν ἔχων πρὸς αὐτὸν
ἐκδυσώπει, Μιχαὴλ
θεοῦ ἀρχάγγελε.

Ἐν πεποιθήσει καρδίας
εὐλκρinoῦς
10 πίστει σοι προσπίπτομεν·

tit. ἕτερος κανὼν εἰς τὸν πάνσεπτον ταξιάρχην Μιχαὴλ. Nomen hymnographi ex
odae novae litteris initialibus deducitur
heirm. α΄ EE 224, Joannis

1–3 Oda 12, 5; Apoc. 7, 11 3–6 Heb. 4, 16 8 2 Cor. 3, 4

διαφύλαττε ἡμᾶς
σκέπη τῶν πτερύγων σου ἀεὶ
περιέπων, συντηρῶν,
θεοῦ ἀρχάγγελε.

15 Ἐν τῷ πανσέπτῳ ναῶ σου
πίστει θερμῇ,
Μιχαήλ, προστρέχομεν
ἐξαιτούμενοι τὴν σὴν
ἐκ θεοῦ βοήθειαν· διό,
20 ταξιάρχχα, τὰς ἡμῶν
δεήσεις πρόσδεξαι.

θεοτ. Ὡς ἀνωτέραν σε οὖσαν
τῶν Χερουβίμ,
παναγία δέσποινα,
25 τὴν φωνὴν τοῦ Γαβριήλ
εὐλαβῶς βοῶμεν σοι, ἀγνή·
«χαῖρε, μήτηρ τοῦ θεοῦ,
χαῖρε, ἡ πάντων χαρά».

ὠδὴ γ'. Οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς σὺ

30 Ἡ θεία χάρις τοῦ θεοῦ
ἐν τῷ θείῳ ναῶ σου
εἰς ἀεὶ προσφοιτῶσα
τὰς ἀφθόνους δωρεὰς
παρέχει τοῖς εὐσεβῶς

heirm. γ' EE 224, Joannis

11–12 Ps. 16, 8 15 et passim ναὸς respicit templum hierarchiae angelicae in Constantinopoli 19 Ps. 7, 11 20–21 Oda 14, 22 25–28 Lc. 1, 26–28 28 2 Cor. 2, 3 29–34 2 Cor. 9, 14–15

35 σὲ αἰτοῦσι,
Μιχαὴλ ἀρχάγγελε.

Ἵπὸ τὴν σκέπην σου αἰεὶ
καταφεύγομεν πίστει
ἐξαιτούμενοι πάντες
τὴν βοήθειαν τὴν σὴν·
40 μὴ ὑπερίδῃς ἡμῶν
τὰς δεήσεις,
Μιχαὴλ ἀρχάγγελε.

Ἐπιστασία σου φρικτῆ
ἐπιστὰς οὐρανόθεν
45 διαφύλαττε πάντα
τοὺς τιμῶντας σε πιστῶς
καὶ ῥῦσαι ἐκ πειρασμῶν
καὶ κινδύνων,
Μιχαὴλ ἀρχάγγελε.

θεοτ. 50 Δεδοξασμένα περὶ σοῦ
ἐλαλήθη, ἡ πόλις
τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου·
διὰ τοῦτο τὴν φωνήν,
παρθένε, τοῦ Γαβριὴλ
55 σοὶ βοῶμεν·
«χαῖρε, πάντων δέσποινα».

36 Is. 49, 2 37–39 Heb. 4, 16 40–41 Ps. 54, 2 43–46 Ps. 90, 11 47–48
2 Macc. 1, 11 50–52 Ps. 86, 3 51 πόλις; respicit Sionem 52 Gen. 14, 18 53–56
Lc. 1, 26–28

ὠδὴ δ΄. Χριστός μου δύναμις

Τὸ περιβόητον
καὶ θεῖον ὄνομα

60 τῆς αὐλοῦ σου δόξης περιφανῶς
ἄδεται, δοξάζεται
καὶ πᾶσα γλῶσσα σε ὑμνεῖ,
Μιχαήλ θεοῦ ἀρχάγγελε.

Ἴδου ἡ ἄφθονος
χάρις τοῦ πνεύματος
65 ἐν τῷ θείῳ ναῶ σου διηνεκῶς
βρῦει τὰνάματα
τοῖς προσιοῦσι σοὶ πιστῶς,
Μιχαήλ, θεοῦ ἀρχάγγελε.

70 Τοὺς καταφεύγοντας
ὑπὸ τὴν σκέπην σου
καὶ ἐν οἴκῳ σου θεῖῳ εἰλικρινῶς
πίστει σε δοξάζοντας
παντοίων ῥῦσαι πειρασμῶν
καὶ παθῶν, θεοῦ ἀρχάγγελε.

θεοτ. 75 Ἡ οὐρανῶσασα
φύσιν τὴν ἐκπρωτον
τῶν ἀνθρώπων τῷ θείῳ σοῦ τοκετῷ,
δέσποινα πανάμωμε,
σὺν ἀρχαγγέλῳ Γαβριήλ
80 ἐκδυσώπει τοῦ σωθῆναι ἡμᾶς.

heirm. δ΄ EE 224, Joannis
66 τὰνάματα: τὰτάματα cod.

58–59 Oda 8, 52 58–60 Is. 42, 10 61 Is. 45, 23 65–67 ex contrario Heb.
10, 1 66 Cant. 8, 2 70 Is. 49, 2 77 Mt. 1, 23

ὠδὴ ε΄. Τῷ θεῷ φέγγει σου, ἀγαθὲ

Στῦλος ὠράθης φωτοειδῆς
πάντας τοὺς πιστοὺς φωταγωγῶν
πρὸς σωτηρίαν, ἀρχάγγελε·
ὄθεν σοι προσπίπτω· φώτισον, δέομαι,
85 ψυχῆς μου τὰς αἰσθήσεις φωτὶ σῆς γνώσεως.

Δημαγωγός τε καὶ συνεργός,
φύλαξ καὶ προστάτης καὶ φρουρός
καὶ ἀντιλήπτωρ καὶ πρόμαχος
φάνηθι συνήθως ἡμῖν, ἀρχάγγελε,
90 καὶ ῥύσαι ἡμᾶς πάσης ἐπιβουλῆς τοῦ ἐχθροῦ.

Ἐν τῇ ἐλεύσει τῇ φοβερᾷ
τοῦ παμβασιλέως καὶ θεοῦ,
ὄταν σαλπίσσης, ἀρχάγγελε,
καὶ τοὺς ἀπ' αἰῶνος ἐξαναστήσης νεκρούς,
95 προστάτης ἡμῖν φάνηθι ἀκαταίσχυντος.

θεοτ. Ἴδου σε πᾶσαι αἱ γενεαί,
δέσποινα, ὡς ἔφης, εὐλαβῶς
μακαρίζοντες ὑμνοῦμεν αἰεὶ
καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου φωνὴν σοι ἄδομεν·
100 «χαῖρε, τοῦ θεοῦ πνεύματος οἰκητήριον».

heirm. ε΄ EE 224, Joannis
98 μακαρίζοντες cod.

82–83 Act. 13, 47 84–85 Os. 10, 12 86 1 Cor. 3, 9 87–88 2 Reg. 22, 3
91–94 1 Thess. 4, 16 96–98 Lc. 1, 48 99–100 Lc. 1, 26–28 100 Eph. 2, 22

ὧδὴ στ'. Τοῦ βίου τὴν θάλασσαν

Λαὸν χριστεπώνυμον
περιφύλαττε ἀεὶ
βαρβαρικῆς ἀλώσεως
ὄπλα καὶ τόξα, βέλη καὶ θυρεοὺς
105 συντρίβων, ἀρχάγγελε,
κραταιᾶ σου παλάμη τῶν ἀθέων ἐχθρῶν.

Τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι
ὅταν μέλλῃς ἐκ νεκρῶν
διανιστᾶν, ἀρχάγγελε,
110 τοὺς ἀπ' αἰῶνος θνήξαντας ἐν ῥιπῇ,
τότε ἡμῖν φάνηθι
καὶ προστάτης καὶ ῥύστης ἐτοιμότητος.

Τῶν πλημμελημάτων μου
τὸ φορτίον τὸ βαρὺ
115 ἐλάφρυνον πρεσβείαις σου
ταῖς πρὸς θεόν, ἀρχάγγελε Μιχαήλ,
καὶ τῆς αἰωνίου με
κατακρίσεως ῥῦσαι καὶ κολάσεως.

θεοτ.
120 Ὡς πύλην οὐράνιον
καὶ ὡς ἔμψυχον ναὸν
καὶ θρόνον τοῦ παντάνακτος,
τοῦ ἀρχαγγέλου πάντες σοι τὴν φωνήν,
τὸ «χαῖρε», σοὶ κράζομεν
«χαῖρε, ἄχραντε νύμφη, χαῖρε, πάντων χαρά».

heirm. στ' EE 224, Joannis

104–105 Ps. 45, 10; Eph. 6, 16 **107–110** 1 Cor. 15, 52 **112** Ps. 17, 3 **113–115**
Ps. 37, 5; Mt. 11, 28–30 **117–118** Mt. 25, 46 **119** Gen. 28, 17 **121** Mt. 5, 34
122–123 Lc. 1, 26–28

ὥδῃ ζ'. Δροσοβόλον μὲν τὴν κάμινον

125 Καὶ τὸ εἶδος σου πυρίμορφον, ἀρχάγγελε,
καὶ τὸ κάλλος θαυμάσιον!
περιθέεις γὰρ
τῇ αὐτῷ φύσει πανταχοῦ
πληρῶν τὰ προστάγματα θεοῦ
130 καὶ διασώζων τοὺς πιστούς,
Μιχαὴλ μέγιστε.

Ῥεῖθρα βλύζων τῶν θαυμάτων ὁ πανσέβαστος
ναός σου, ἀρχιστράτηγε,
ρύπον ἅπαντα
135 παθημάτων πλύνει τῶν βροτῶν
καὶ χάριν ἀένναον ἡμῖν
ἀναπηγάζει τοῖς πιστοῖς,
Μιχαὴλ μέγιστε.

Ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου περίθαλε
140 ἡμᾶς, θεοῦ ἀρχάγγελε,
ἐκλυτρούμενος
ἐκ παντοίων νόσων καὶ παθῶν,
κινδύνων καὶ θλίψεων δεινῶν
καὶ πάσης βλάβης ὀρατῶν
145 καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν.

heirm. ζ' EE 224, Joannis

125 Ex. 24, 17; 2 Thess. 1, 7–8 126 Judith 10, 14 127–130 cf. ... ὁ αἰεὶ ὀρῶν
τὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν ὦν καὶ πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάντα περιέχων καὶ πληρῶν
... καὶ τῷ σῶ ἔλεει περισκεπάζων τοὺς ἐπὶ σὲ ἐλπίζοντας ...: *Acta Joann.* (AAA 2.1,
p. 206,12–207,3 ed. Bonnet) 129 Ex. 18, 16 133 Jos. 5, 15 134–135 2 Cor. 7, 1

136–137 cf. ... ἀναπηγάζει ἐξ ἀενάων τοῦ ἁγίου πνεύματος χαρισμάτων ...: *Vita
Nicet. Patric.* (p. 349,23–24 ed. Papachryssanthou) 139 Ps. 16, 8 142–145 2 Cor.
11, 26–27 144–145 Col. 1, 16

Τῆ φλογίνῃ σου ῥομφαία διασκόρπισον
 Ἀγαρηνῶν ἀθέων πληθὺν
 καὶ χορήγησον
 βασιλεῖ τὴν νίκην κατ' ἐχθρῶν
 150 λαὸν χριστεπώνυμον αἰεὶ
 διαφυλάττων, Μιχαήλ,
 θεοῦ ἀρχάγγελε.

θεοτ. Σὺν τῷ θεῷ Γαβριήλ ἀναβοῶμεν σοι
 τὸ «χαῖρε», παναμώμητε·
 155 «χαῖρε, ἔμψυχε
 οὐρανὲ καὶ θρόνε τοῦ θεοῦ,
 ἡ κλιμαξ, ἣν εἶδεν Ἰακώβ,
 χαῖρε, λυχνία φωτεινή,
 χαῖρε, ἡ πάντων χαρά».

Ὡδὴ η´. Ἐκ φλογὸς τοῖς ὁσίοις

160 Εἰς τὰ πέρατα πάντα
 τῆς γῆς τὸ ὄνομά σου τὸ ἔνδοξον ὄντως
 καὶ ὑπερθαύμαστον ἄδεται πιστῶς,
 Μιχαήλ, καὶ δοξάζεται·
 σὲ γὰρ πᾶσα γλῶσσα
 165 ὑμνεῖ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ
 σὲ προσκαλούμεθα, τὸν θερμότατον πρέσβυν
 καὶ ἀντιλήπτορα· λύτρωσαι ἡμᾶς,

heirm. η´ EE 224, Joannis

146 Gen. 3, 24 147 Ἀγαρηνῶν: respicit Arabos 153–154 Lc. 1, 26–28
 156 Ps. 102, 19 157 Gen. 28, 12 158 Ex. 38, 13 160–161 Ps. 66, 8
 161–163 Is. 42, 10 164–165 Is. 45, 23 166–167 Eccl. 8, 16 167–168 Ps. Sal.
 16, 4

170 Μιχαήλ ἀρχιστράτηγε,
πάσης δυσχερείας
καὶ νόσων καὶ κινδύνων.

Τοὺς ἡμᾶς πολεμοῦντας
σὺ ἐκπολέμησον, τοὺς ἡμᾶς ἀδικοῦντας,
Μιχαήλ, δίκασον καὶ τὰς τῶν ἐχθρῶν
175 κακουργίας ματαίωσον
σκέπων, περιέπων
ἡμᾶς τοὺς σὲ ὑμνοῦντας.

θεοτ. Ἡ χαρὰ τῶν ἐν θλίψει,
χαῖρε, πανάμωμε, ἡ ἐλπίς τῶν περάτων,
180 χαῖρε, πανύμνητε, ἡ καταφυγὴ
τῶν πιστῶν καὶ βοήθεια,
χαῖρε, θεοτόκε,
ἡ πάντων σωτηρία.

ὧδὴ θ'. Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον

Ἴσχὴν καὶ κράτος ἡμᾶς περιζῶσον
185 τῇ πανσθενεῖ
πρεσβείᾳ σου, ἀρχάγγελε μέγιστε,
τῶν δαιμόνων ἀπείργων τὰς φάλαγγας
καὶ τὴν τῶν νοσημάτων
λύων σκοτόμαιναν,
190 χάριν, ἰλασμὸν καὶ φωτισμὸν
ἡμῖν δωροῦμενος.

heirm. θ' EE 224, Joannis

169 Jos. 5, 15 **172–174** Ps. 34, 1 **174–175** Ps. 34, 17 **178** 2 Cor. 8, 2
179 Ps. 64, 6 **181–182** 2 Reg. 22, 3 **184** Ps. 64, 7 **187** Apoc. 12, 7–9
188–189 Ps. 106, 14 **190–191** Eph. 4, 7

- Ως ὦν τοῦ θεοῦ φωτὸς ἀνάπλεως
 καὶ τῶν πιστῶν
 ὑπέρμαχος καὶ φύλαξ καὶ πρόμαχος
 195 καὶ λιμὴν τῶν ἐν ζάλῃ σωτήριος
 ἔπιδε οὐρανόθεν
 ἐπὶ τοὺς δούλους σου
 σκέπων, περιέπων, συντηρῶν,
 θεοῦ ἀρχάγγελε.
- 200 Στερρόν σε ὄπλον καὶ τεῖχος ἄρρηκτον
 πάντες πιστοὶ
 κεκτήμεθα, θεοῦ ἀρχιστράτηγε,
 καὶ τὴν σὴν ἐξαιτοῦμεν βοήθειαν·
 πρόφθασον, ῥῦσαι πάντα
 205 πάσης κακώσεως,
 πάσης προσβολῆς τῶν ὀρατῶν
 καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν.
- Ἦνίκα θρόνοι τεθῶσι κρίσεως
 τῷ ποιητῇ
 210 ἀγγέλων ἀρχαγγέλων ἐνώπιον
 μυριάδων, πρωτάγγελε μέγιστε,
 εὐροιμί σε προστάτην
 καὶ ἀντιλήπτορα
 στάσει σεσωσμένων δεξιᾷ
 215 συναριθμοῦντα με.
- θεοτ. Φωνὴν βοῶμεν σοι χαριστήριον
 τοῦ Γαβριήλ,
 παρθένε θεοτόκε πανύμνητε·

215 με: μο cod.

195 4 Macc. 13, 6 196–197 cf. ... ἔπιδε οὐρανόθεν ... ἐπὶ τοὺς δούλους σου ... :
 Basil. Caes. *Liturgia* (MPG 31 1653,4–5) 202 Jos. 5, 15 204–207 Ps. 16, 13; 17, 19
 206–207 Col. 1, 16 208–210 Dan. 7, 9; Apoc. 5, 11 212–213 2 Reg. 22, 3
 214–215 Mt. 25, 33 216–218 Lc. 1, 26–28

220 «χαῖρε, θρόνε κυρίου πυρίμορφε,
χαῖρε, φωτὸς νεφέλη,
κλίμαξ οὐράνιε,
χαῖρε, ἡ ἐλπίς χριστιανῶν,
χαῖρε, τοῦ κόσμου χαρά».

219 Dan. 7, 9. Cf. etiam ... ὑπεραγία μου θεοτόκε ... θρόνε πυρίμορφε...: Ephr. Syr. *Precat. ad dei matrem* (vol. 6, p. 362,20–22 ed. Phrantzolas) **220** Mt. 17, 5
221 Gen. 28, 12 **222** Rom. 8, 24

IN SANCTUM MICHAEL ARCHANGELUM

M₁ = Meteor. Metamorphoseos 160, f. 84–90^v

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Ἀρχιστράτηγε, τὴν ἐμὴν εὐχὴν δέχου. Ἰωσήφ.

Ἦχος βαρὺς.

ὠδὴ α΄. *Νεύσει σου πρὸς γεώδη*

Ἄρχοντα τῶν ἀγγέλων
σὲ ὁ προάναρχος λόγος
κατέστησε πύρινον
δεικνύμενον καὶ φλέγοντα
5 πάθη εἰλικρινῶς σε
ἀνυμνολογούντων, θεοῦ ἀρχιστράτηγε.

Ῥώμη παντοδυνάμω
ὡς δυνατὸς ἐν ἰσχύι
τὸν λόγον τοῦ κτίσαντος

tit. ἕτερος κανὼν εἰς τὸν μέγαν ἀρχιστράτηγον Μιχαήλ, οὗ ἡ ἀκροστιχίς, ἀρχιστράτηγε τὴν ἐμὴν ... δέχου. Nomen hymnographi in margine cod. heirm. α΄ EE 280, Joannis

10 ἀνύεις, ἀρχιστράτηγε·
ὄθεν πίστει δυσωπῶ σε·
τούτου με τὸ θέλημα πράττειν εὐόδωσον.

Χεῖρας προθύμως αἴρω
καὶ ἐπανοίγω σοι χεῖλη·
15 τὴν δέησιν δέξαι μου
καὶ ῥῦσαι με κακώσεως
πάσης καὶ πειρατηρίων
καὶ τῆς ἐν γεέννη φλογός, ἀρχιστράτηγε.

θεοτ.

Ἰασαι τὴν νοσοῦσαν
20 ταῖς ἁμαρτίαις ψυχὴν μου
καὶ παῦσον τὸν τάραχον,
γαλήνην ἢ κυήσασα,
ὅπως πίστει σε δοξάζω
τὴν τῶν ἄσωμάτων χορῶν ὑπερέχουσαν.

ὦδὴ γ'. Ὁ κατ' ἀρχὰς τοὺς οὐρανούς

25 Στρατολογίας, Μιχαήλ,
τῶν ἄσωμάτων ἀγγέλων
ὑπερεστῶς ἐμφαίνῃ τοῖς ἐν γῆ
σημεῖα τελῶν, διώκων δαίμονας,
ἔθνη τροπούμενος δεινὰ
30 καὶ τῆς αὐτῶν προσδοκίας
σώζων τοὺς ἀνθρώπους, ἀρχιστράτηγε.

heirm. γ' EE 280, Joannis

10 Jos. 5, 15 11–12 Rom. 1, 10 13 Ps. 62, 5 14 Job 32, 20 16–17 Ps.
17, 30 18 Jos. 5, 15; Mt. 5, 22 19–20 Ps. 40, 5 21–22 4 Macc. 14, 6 25–31
troparium respicit narratio de miraculo in Chonis 25–26 Lc. 2, 13 28 Mc. 16, 17
29–31 Lc. 21, 26 31 Jos. 5, 15

Τί σοῦ τὸ εἶδος φοβερὸν,
τί σοῦ ὥραϊον τὸ κάλλος,
τί τὸ κλέος μέγα, Μιχαήλ;
35 χειρὶ γὰρ κρατῶν τὸ σκῆπτρον ἴστασαι
σὺ κατενώπιον θεοῦ
τοῦ βασιλέως τῆς δόξης
ὑπὲρ τῶν τιμώντων σε δεόμενος.

Ῥεῖθρα πηγάζεις προφανῶς
40 θείων θαυμάτων καὶ παύεις
νοσημάτων καύσωνα ἀεὶ,
θεοῦ λειτουργέ· διό σου δέομαι·
τὴν τῷ αὐχμῷ τῶν δυσχερῶν
κατατακεῖσαν ψυχὴν μου
45 δρόσισον καὶ δεῖξον εὐκατάνυκτον.

θεοτ. Ἀνατολὴ τοῦ νοητοῦ
ἡλίου μόνη ἐδείχθη,
τοῦ τὰ πάντα πλήσαντος φωτὸς
νεφέλη, ἀγνὴ παρθένε ἔνδοξε·
50 ὃν ἐκδυσώπει τὴν ἐμήν
φωταγωγῆσαι καρδίαν
ὄλην σκοτισθεῖσαν πλημμελήμασιν.

ὥδῃ δ'. Ὁ πατρικὸς κόλπος μὴ λιπὼν

Τὸν φοβερὸν ὄντα τῇ μορφῇ,
τὸν ἐν σημείοις θαυμαστὸν καὶ τέρασι,

heirm. δ' EE 280, Joannis

32 Jud. 13, 6 33 Ps. 44, 3 35 1 Reg. 14, 43 35–37 Judae 24,2 37 Ps. 23, 10
41–45 Sir. 18, 16 42 Rom. 13, 6 46–47 Mt. 2, 2. Cf. etiam ... κεχαριτωμένη,
τοῦ νοητοῦ ἡλίου ἢ ἀνατολῆ ...: Greg. Thaum., ut fertur, *In annunt. s. virgin. Mariae*
(MPG 10 1152,20) 48–49 Mt. 17, 5 51–52 2 Cor. 4, 6 53–54 Sap. 10, 16–17

55 τῶν ψυχῶν ἡμῶν τὸν φύλακα,
Μιχαὴλ ὑμνήσωμεν,
τὸν πολύφωτον ἀρχιστράτηγον.

Ἡ ἐνιαία καὶ τριφεγγὴς
τριάς δεδώρηται ἡμῖν σωτήριον
60 σὲ χαράκωμα καὶ στήριγμα,
Μιχαὴλ ἀρχάγγελε,
πειρασμῶν ἡμᾶς ἐξαιρούμενον.

Γῆ καὶ σποδὸς ὧν διαπαντὸς
σὲ παροργίζω ἐκτελῶν τὰ ἄτοπα.
65 Ἀλλὰ δίδου μοι διόρθωσιν
ταῖς τοῦ ἀρχαγγέλου σου
ἱεραῖς, οἰκτῖρμον, δεήσεσιν.

θεοτ. Ἐπὶ τῆς γῆς τέτοκας θεὸν
τὸν οὐρανῶσαντα ἡμῶν τὸ φύραμα,
70 παναγία μητροπάρθενε,
ἀγγέλων εὐπρέπεια
καὶ πιστῶν ἀνθρώπων βοήθεια.

ὠδὴ ε΄. Κύριε ὁ θεός μου ἐκ νυκτὸς

Τίτι ἐξωμοιώθης,
ταπεινὴ ψυχὴ μου, ἐθελουσίως
75 κακοῖς ἐπιμένουσα;
Βόησον τῷ κτίστη σου
ταῖς τοῦ ἀρχαγγέλου πρεσβείαις·
«ἐπίστρεψον, σῶσον με, κύριε».

heirm. ε΄ EE 280, Joannis

55 Ps. 120, 7 57 Jos. 5, 15 59–60 2 Esd. 9, 8 63 Gen. 18, 27 64 Job 27, 6
65 Jer. 7, 3 68 Mt. 1, 23 68–71 Ps. 103, 1–4 73 Ezech. 31, 18 75 Rom.
6, 1 78 Ps. 6, 5

80 Ἦδη τὰς οὐρανίους
κατοικῶν σκηνώσεις φάνηθι μέσον
ἡμῶν, ἀρχιστράτηγε,
ἐπιδιορθούμενος
τὰς ἡμῶν ὁδοὺς καὶ φωτίζων
τὰ κατὰ θεὸν διαβήματα.

85 Νεύσεσι καθυπείκων
τοῦ θεοῦ ἐπίνευσον, δυσωποῦμεν,
ἐφ' ἡμᾶς, ἀρχάγγελε,
νεύοντας πρὸς τὰ ἅτοπα
καὶ ἀνάενυσιν πᾶσι δίδου
90 τοῖς εἰλικρινῶς σε δοξάζουσιν.

θεοτ. Ἐπίδε, θεοτόκε,
ἐπὶ κλῆρον, ἄχραντε, καὶ λαόν σου
σεισμοῦ καταπτώσεως,
βαρβάρων ἀλώσεως
95 καὶ παντοίας ἄλλης ἀνάγκης
σώζουσα ἀεὶ τοὺς ὑμνοῦντας σε.

ὠδὴ στ'. *Ναυτιῶντα σάλῳ*

Μολυσμῶν παντοίων
καὶ ἀμαρτημάτων ἀμέτρων
ἀνάπλεων ἔχω ψυχὴν ὃ τάλας
100 καὶ τιμωρίας καθέστηκα ἄξιος.
Θεῖε τῶν ἀγγέλων πρωτοστάτα,
ἔχων παρρησίαν πρὸς θεὸν βοήθει μοι.

heirm. στ' EE 286, Cosmae

79–80 Is. 40, 22 81 Jos. 5, 15 82–84 Prov. 15, 29b 83–84 Ps. 36, 23 85–86
2 Macc. 8, 18 88 Job 27, 6 89 Oda 12, 10 91–92 3 Macc. 6, 3 96 Act. 2, 47
97–99 Is. 6, 5 100 Heb. 10, 29 102 Mt. 15, 25; Heb. 4, 16

Ἡ βοήθειά σου
περικυκλωσάτω με τάχος
105 ἐξαίρουσα πάσης με ἀθυμίας
καὶ δυσχερείας τοῦ βίου, ἀρχάγγελε,
καὶ τῆς ἐν γενένη τιμωρίας
καὶ τῆς τῶν δαιμόνων ἐνοχῆς καὶ θλίψεως.

Νοερῶν ἀγγέλων
110 ὡς δημαγωγὸς συγχορευῶν
ταῖς σαῖς καταλάμπρυνον <φεγγοβόλοις>
τὸ νοερὸν μου ἀκτίσιν, ἀρχάγγελε,
καὶ τὸ ἐνυπάρχον λῦσον σκότος
καὶ τῆς ἀμαρτίας τὴν ἀχλὺν ἀπέλασον.

θεοτ. 115 Ἐμφανὲς τὸ ὄρος,
πάλαι ὁ προφήτης ὡς ἔφη,
κυρίου γεγένησαι, θεομήτορ,
ἐξ ἧς ὠράθη σαφῶς σωματούμενος·
τοῦτον οὖν δυσώπει ἀφανίσει
120 πάντα τὰ κρυπτὰ καὶ φανερά μου πταίσματα.

ὥδῃ ζ'. *Κάμινον παῖδες πυρίφλεκτον*

Ὑψος πρὸς μέγα
τὸ σὸν ἀτενίσαι
ἀδυνατοῦμεν, ἀρχάγγελε,
τῇ χαμαιζήλω κακία σκοτούμενοι·
125 ἐξ ἧς ἡμᾶς λύτρωσαι
δυσωπῶν τὸν μόνον θεὸν ἡμῶν.

heirm. ζ' EE 280, Joannis

103–104 Is. 30, 32 105 Ps. 118, 53 107 Mt. 23, 33 111–114 Act. 13, 11
112–114 Sap. 2, 4 113–114 Act. 13, 11 115–117 Mich. 4, 1 118 Jo. 1, 14
119–120 Ps. 145, 9 120 Lc. 8, 17 121–124 Oda 12, 9

Χειρας ἀλόγοις
ἐμόλυνα ἔργοις
καὶ ταύτας αἴρω πρὸς δέησιν·
130 μὴ με βδελύξῃ, κυρίου ἀρχάγγελε,
μὴ ἐξουδενώσης με,
ἀλλὰ σαῖς με σῶσον δεήσεσιν.

Ἡ βοηθεία
τῶν ἀβοηθήτων,
135 ἀναψυχή τῶν ἐν θλίψεσι,
τῶν αἰχμαλώτων ταχεῖα ἀνάρρυσις
σὺ εἶ, ἀρχιστράτηγε,
τὸ γλυκὸν καὶ πρᾶγμα καὶ ὄνομα.

θεοτ. Νέκρωσιν πᾶσαν
140 Ἀδὰμ ἐξεδύθη·
ὁ πλαστουργὸς γάρ, πανάμωμε,
ἐκ τῆς γαστρὸς σου αὐτὸν ἐνεδύσατο
γυμνώσας τὸν δόλιον
τὸν ἡμᾶς ἀθέως γυμνώσαντα.

ὠδὴ η΄. Ἀφλεκτος πυρὶ ἐν Σινᾷ
145 Δεσμεύεις ἐχθροὺς πονηροὺς
καὶ ἀπολύεις
δεσμῶν ἀλύτων ἅπαντας
τοὺς σὲ πιστῶς προσκαλοῦντας πάντοτε·

heirm. η΄ EE 286, Cosmae

127–129 Ps. 62, 5 130 Sir. 11, 2 131 Sir. 31, 22 134 Ps. 87, 5 135 Ps.
65, 12 137 Jos. 5, 15 138 cf., e.g., ... τὸ γλυκὸν καὶ πρᾶγμα καὶ ὄνομα ...: Orig.
Fragm. in Lc. (in caten.) (p. 335,12–13 ed. Rauer) 139–142 1 Cor. 15, 54; 2 Cor.
4, 10–11 140–141 Gen. 3, 21 142 Mt. 1, 23 143–144 2 Cor. 5, 3–4 145–151
Mt. 16, 19

150 διό μου τὰ χαλεπὰ
 τῶν παραπτώσεων δεσμὰ
 λῦσον, ἀρχάγγελε,
 ὅπως κραυγάζω· «τὰ ἔργα
 τὸν κύριον ὑμνεῖτε
 καὶ ὑπερυψοῦτε
 155 εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

Ἐπιστάσιά σου φρικτῆ
 σκεδάζεις ἔθνη,
 χριστιανοῖς βραβεύεις δὲ
 160 τὴν κατ' αὐτῶν νίκη, ἀρχάγγελε·
 διό μοι κατὰ παθῶν
 τῶν τῆς σαρκὸς σαῖς προσευχαῖς
 νίκας χορήγησον,
 ὅπως κραυγάζω· «τὰ ἔργα
 τὸν κύριον ὑμνεῖτε
 165 καὶ ὑπερυψοῦτε
 εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

< X _ _ _ ' _ _ _ _ _ _ _ _ _
 _ _ _ _ _ _ _ _ _
 _ _ _ _ _ _ _ _ _
 170 _ _ _ _ _ _ _ _ _
 _ _ _ _ _ _ _ _ _
 _ _ _ _ _ _ _ _ _
 _ _ _ _ _ _ _ _ _ >

175 «πάντα τὰ ἔργα κυρίου
 τὸν κύριον ὑμνεῖτε
 καὶ ὑπερυψοῦτε
 εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

Οὐδεις προστρέχων ἐν τῇ σῆ
 τιμίᾳ σκέπη

152–155 Dan. 3, 57 157 Ps. 32, 10 157–159 Sap. 10, 12 160–162 4 Macc.
 3, 17; 7, 18 163–166 Dan. 3, 57 174–177 Dan. 3, 57

- 180 ἐπάνεισι λυπούμενος,
ἀλλὰ λαμβάνει ὅπερ ἤτησεν·
ὑπάρχεις γὰρ συμπαθῆς
ὡς μιμητῆς τοῦ συμπαθοῦς
θεοῦ, ᾧ ψάλλομεν·
- 185 «πάντα τὰ ἔργα κυρίου
τὸν κύριον ὑμνεῖτε
καὶ ὑπερυψοῦτε
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

- θεοτ. Ὑπερυψούμενον θεὸν
- 190 σαρκὶ τεκοῦσα
ὑπερυψώθης, ἄχραντε,
τῶν Χερουβίμ, παρθένε, ὑπερθεν·
διό μου τὸν λογισμὸν
ἐν ταπεινώσει θεϊκῆ
195 βοῶντα ὕψωσον·
«πάντα τὰ ἔργα κυρίου
τὸν κύριον ὑμνεῖτε
καὶ ὑπερυψοῦτε
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

ὠδὴ θ'. *Μὴ τῆς φθορᾶς διαπείρα*

- 200 Ἴσχυν θεοῦ ἐζωσμένος
ἀκαταμάχητον
ἔθνη τροποῦσαι ἀπαύστως
πολέμους θέλοντα,
δαίμονας πάντοτε

heirm. θ' EE 286, Cosmae

181 Mt. 7, 8 183 Eph. 5, 1 185–188 Dan. 3, 57 189–192 Phil. 2, 7–9
190 Jo. 1, 14 193–195 Ezech. 21, 31 196–199 Dan. 3, 57 200–201 Ps. 64, 7
202–203 2 Macc. 8, 6

205 σοβεῖς, ἐκ τῶν ἀνθρώπων
 νοσήματα διώκεις
 καὶ πάθη φυγαδεύεις,
 συμπαθέστατε ἀρχιστράτηγε.

Ὡς φοβερόν σου τὸ εἶδος
 210 χάριτος ἔμπλεων,
 ὡς θαυμαστά σου τὰ ἔργα,
 ἅπερ τοῖς νεύμασι,
 θεῖε ἀρχάγγελε,
 ὑπείκων τοῦ δεσπότου
 215 ἐργάζῃ παραδόξως
 ἐκπλήττων τοὺς ὀρώντας
 καὶ συμφώνως σε μακαρίζοντας!

< Σ _ _ _ ' _ _ _ ' _ _

' _ _ _ _ ' _ _ _ _

220 _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ ' _ _

_ _ _ _ _ ' _ _ _ _

_ _ _ _ _ ' _ _ _ _

_ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _

_ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _

225 _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _

_ _ _ _ ' _ _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ >.

Ἡλιακῶν λαμπηδόνων
 πλέον ἢ χάρις σου
 ἐπὶ τὰ πέρατα πάντα
 230 φαίνει, ἀρχάγγελε·
 φῶς γὰρ σὲ δεύτερον
 ὁ ἥλιος τῆς δόξης
 ἀνέδειξε· διό σου
 δεόμεθα· τὰς κόρας
 235 τῆς καρδίας ἡμῶν καταύγασον.

208 Jos. 5, 15 209 Jud. 13, 6 211 Sir. 11, 4 212–214 2 Macc. 8, 18
 227–230 Jo. 1, 9 229 Tob. 13, 13 232 Sir. 42, 16 234–235 Lc. 11, 34

θεοτ. Φιλαμαρτήμων ὑπάρχων
 τρέμω καὶ δέδοικα!
 Ἡ ἀναμάρτητον λόγον
 ἀποκυσήσασα,
240 σπεῦσον, βοήθει μοι,
 τῷ ἐξαπορουμένῳ
 καὶ κατακεκριμένῳ,
 καὶ μὴ καταισχυνθείην,
 θεοτόκε· εἰς σὲ ἐλπίζω γάρ.

236 Prov. 17, 19 237 Mc. 5, 33 238–239 Jo. 1, 14 240 Mt. 15, 25 241 ex
contrario 2 Cor. 4, 8 243–244 Ps. 30, 2

IN SANCTUM MICHAEL ARCHANGELUM

K₁ = Crypt. E. γ. I, f. 124–130

M₁ = Meteor. Metamorphoseos 160, f. 106–112^v

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Ἀρχιστράτηγε, συμμάχει σοῖς οἰκέταις. Ἰωσήφ.

Ἦχος πλ. δ΄.

ὥδη α΄. Ὑγρὰν διοδεύσας ὡσεὶ ξηρὰν

Ἀὐτῶν ἀγγέλων ταξιαρχῶν

ἡμῖν τοῖς ἐνύλοις

νῦν γενήθητι βοηθὸς

καὶ θραῦσον ἀθέους πολεμίους

5 τοὺς πολεμοῦντας ἡμᾶς, ἀρχιστράτηγε.

tit. ὁ κανὼν τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ φέρει ἀκροστιχίδα, ἀρχιστράτηγε ... Ἰωσήφ K₁ ἕτερος κανὼν εἰς τὸν μέγαν ταξιάρχην Μιχαὴλ παρακλητικὸς ἐπὶ παρατάξει πολέμου, οὗ ἡ ἀκροστιχίς, ἀρχιστράτηγε ... οἰκέταις M₁ Nomen hymnographi in margine M₁

heirm. α΄ EE 315, Joannis

Ῥομφαία σου πλῆξον τοὺς καθ' ἡμῶν
 ἐπεγειρομένους
 καὶ ζητούντας καταπιεῖν
 λαὸν εὐσεβοῦντα καὶ τῇ κλήσει
 10 τῇ τοῦ Χριστοῦ, Μιχαήλ, σεμνυνόμενον.

Χορήγησον νίκας τῷ βασιλεῖ
 κατὰ πολεμίων
 ἀνομούντων διακενῆς
 καὶ ῥύσαι τῆς τούτων προσδοκίας
 15 χριστιανίζοντα δῆμον, ἀρχάγγελε.

Ἴσχυν ἀπροσμάχητον κατ' ἐχθρῶν
 προβάλλεται πίστει
 τὴν πρεσβείαν σου τῶν πιστῶν
 στρατός, ἀρχηγέτα τῶν ἀγγέλων·
 20 προασπιστῆς τούτων μέγας γενήθητι.

θεοτ. Σὲ μόνην κεκτήμεθα βοηθόν,
 ἀγία παρθένε·
 ὑπερμάχησον τοῦ πιστοῦ
 λαοῦ σου καὶ θραῦσον πολεμίων
 25 ὀλεθροτόκον ἰσχὺν μεσιτεία σου.

9 κλίσει K₁ 14 προσδοκίας: τυραννίδος M₁ 16–20 troparium deest in M₁
 16 ἰσχὺς K₁ 17 προβάλλετε K₁ 23–24 ὑπερμάχησον τοῦ πιστοῦ · λαοῦ σου
 καὶ λῦσον πολεμίων K₁ ὑπερμάχησον τοῦ λαοῦ · τοῦ πιστοῦ καὶ θραῦσον πολεμίων
 M₁

6–7 Sir. 46, 1 8–9 Ps. Sal. 8, 30 9–10 2 Tim. 1, 9 13 Ps. 24, 3 14 Lc. 21, 26
 16 Judith 13, 11. Cf. etiam ... κατὰ τῶν πολεμίων ... τὴν ἀπροσμάχητόν σου ῥώ-
 μην ...: Phot. *Homil. prim. de oppugnat. barbar.* (p. 36,1–4 ed. Laourdas) 22–24
 cf. Εἴπωμεν τῇ μητρὶ τοῦ λόγου ... πρὸς σὲ πίστιν καὶ τὸν πόθον ἀδιστάκτως φυλάτ-
 τομεν ... τοῦ λαοῦ σου ὑπερμάχησον ...: Phot. *Homil. sec. de oppugnat. barbar.* (p.
 52,5–9 ed. Laourdas) 23–24 1 Macc. 16, 3 24–25 cf. ... θραύοντα τῶν ἐχθρῶν τὴν
 ἰσχὺν ...: Phot. *Homil. prim. de oppugnat. barbar.* (p. 38,5 ed. Laourdas)

ὠδὴ γ'. Οὐρανίας ἀψίδος

«Τοῦ λαοῦ σου τὸ κέρασ
κατὰ ἐχθρῶν ὕψωσον,
ὅπως καθ' ἡμῶν μὴ ἀφρόνως
ἤδη καυχῆσονται,
30 κύριε, κύριε»
ἐκδυσωπεῖ σε ἀπαύστως
Μιχαήλ ὁ μέγιστος
σοῦ ἀρχιστράτηγος.

Ῥυπωθέντα σοὶ χεῖλη
35 ἀμαρτιῶν πλήθεσι
νῦν εἰς ἱκεσίαν κινουῦμεν,
θεοῦ ἀρχάγγελε·
σύμμαχος φάνηθι
ἐν παρατάξει πολέμου
40 τοῖς πιστῶς παρεῖναι σε
καθικετεύουσιν.

Ἄγνοοῦντα σε ἔθνη
καὶ πολεμεῖν θέλοντα
ἔθνος, ὦ, Χριστέ, ἠρετήσω
45 γνωστῶς εἰδέναι σε,
ἐκ μέσου ποιήσον
ἐξαφανίσας ἐν τάχει
θείαις παρακλήσεσι
τοῦ ἀρχαγγέλου σου.

heirm. γ' EE 315, Joannis

32 ἔνδοξος M₁ 40–41 τοῖς πιστοῖς οἰκέταις σου καθικετεύομεν M₁ 47 ἐν τά-
χει: συντόμως K₁

26–27 1 Reg. 2, 1 28–29 2 Cor. 11, 16 32–33 Jos. 5, 15 34–36 1 Reg. 1, 13
35–36 Sir. 5, 6 39 1 Par. 12, 34 40 Mt. 24, 45 42 Act. 17, 23 42–43 Ps.
67, 31 44–45 1 Cor. 11, 3 45 Prov. 27, 23

θεοτ. 50 Τὸ προπύργιον πάντων
χριστιανῶν, δέσποινα,
σὲ παρακαλοῦμεν ὀρέξαι
χεῖρα τοῖς δούλοις σου,
ἥνικα μέλλουσιν
55 ἐν παρατάξει πολέμου
τοῖς ἐχθροῖς ἀνθίστασθαι
τοῖς μὴ εἰδόσι σε.

ὠδὴ δ'. *Εἰσακήκοα, κύριε, τῆς οἰκονομίας*

Ἡ μεγίστη ἀντίληψις
σοῦ καὶ παρρησία μεγίστως δείκνυται
60 πρὸς τὸν κτίστην, ἀρχιστράτηγε·
τοὺς σοὺς δούλους σῶσον δυσωπούμενος.

Γαβριὴλ ἀρχιστράτηγε,
Μιχαὴλ πρωτάγγελε, τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν
ἀφανεῖα παραπέμψατε
65 καὶ πιστοῖς τὴν νίκην χορηγήσατε.

Ἐναντία στρατεύματα
καὶ παρεμβολὰς ἀθέους διόλεσον
τῇ ἐνθέῳ μεσιτεῖα σου,
Μιχαὴλ, κυρίου ἀρχιστράτηγε.

51 τῶν εὐσεβῶν K₁
heirm. δ' EE 322, Cosmae

59 σοῦ τοῦ παρουσίαν μεγίστην ἔχοντος K₁ 61 σῶσον δυσωπούμενος: φθάσει
δυσωποῦμεν σε K₁ 63 ἀρχάγγελε M₁ 64 ἀφανὶ K₁

52–53 Mt. 14, 31 55 1 Par. 12, 34 57 2 Thess. 1, 8 59–60 1 Jo. 3, 21
60 2 Reg. 22, 32; Jos. 5, 15 61 Ps. 85, 2 69 Jos. 5, 15

70 Σοβαρῶς ἐπαιρόμενον
τὸν τοῦ Ἰσμαὴλ λαόν, ἀρχιστράτηγε,
νῦν αἰσχύνῃς ἀποπλήρωσον
καὶ τῆς τούτου βλάβης ἐξελοῦ ἡμᾶς.

θεοτ.

75 Ὑψηλὸν ἐνδιαίτημα
τοῦ ἐν ὑψηλοῖς οἰκοῦντος θεοῦ ἡμῶν,
ἅπαν ὕψωμα ταπείνωσον
ἀνομούντων ἔθνους, θεονύμφευτε.

ὠδὴ ε΄. Ὁρθρίζοντες βοῶμεν σοι

Μυρίασις ἀσωμάτων συμπρέσβευε μυριάσιν
ἔθνῶν ἀφανίζεσθαι
80 τὰς μυριάδας, ἀρχάγγελε.

Μεγίστη σου δυνάμει κατάβαλε τὴν μεγίστην
ἔθνῶν ἐπανάστασιν,
ὦ ἀρχιστράτηγε μέγιστε.

85 Ἀπράκτους τὰς βουλὰς τῶν ἀθέων ἐχθρῶν ἐν τάχει
ποίησον, δεόμεθα,
ὦ Μιχαὴλ ἀρχιστράτηγε.

70–73 troparium deest in M₁ 70 σοβαρὸς cod. 75 ὑψηλοῖς: οὐρανοῖς M₁
77 ἀνομοῦντος M₁
heirm. ε΄ EE 324, Germani
79 ἀφανίζεσθε K₁ 84 ἀπράκτους τῶν ἀθέων ἐχθρῶν ἐν τάχει M₁ ἀπράκτους
τὰς βουλὰς τῶν ἀθέων ἔθνῶν ἐν τάχει K₁ 86 ὦ ἀρχιστράτηγε μέγιστε M₁

70–73 Jer. 48, 10–14 71 Jos. 5, 15 | τοῦ Ἰσμαὴλ λαόν: respicit Arabos
72 Ps. 24, 3 74–77 Is. 10, 33 75 Ps. 112, 5 78 Apoc. 5, 11 79 Dt. 19, 1
81 Job 26, 3 83 Jos. 5, 15 86 Jos. 5, 15

θεοτ. Χειρὸς πονηροτάτης ἀχείρωτον τὸν λαόν σου,
πανάμωμε, ποιήσον
ταῖς μητρικαῖς ἱκεσίαις σου.

ὠδὴ στ'. *Τὴν δέησιν ἐκχεῶ πρὸς κύριον*

90 Ἐνίσχυσας καὶ εὐώδωσας πάλαι
Ἰησοῦν ἱεριχούντεια τείχη
καταβαλεῖν, ἀρχηγὲ τῶν ἀγγέλων,
καὶ δυσμενεῖς εὐχειρώτους ἐποίησας·
ὡσαύτως νῦν τῷ βασιλεῖ
95 ἔθνικὰς καθυπόταξον φάλαγγας.

Ἰκέσιον προσαγάγωμεν αἶνον
τῷ τῶν ὄλων ἐκβοῶντες δεσπότη·
«βουλάς ἔθνῶν διασκέδασον, λόγε,
καὶ κατ' αὐτῶν τὸν λαόν σου ἐνίσχυσον»·
100 πρεσβεῦει γὰρ ὑπὲρ ἡμῶν
ὁ τῶν ἄνω ταγμάτων ταξίαρχος.

Σὺ κύριε βασιλεῦ τῶν αἰώνων,
δι' ἀγγέλου ὁ ποτὲ Ἀσσυρίους
μιᾶ νυκτὶ καταστρώσας ἀθρώως,
105 τοὺς πολεμοῦντας ἡμᾶς ἐκπολέμησον
καὶ ὄλεσον ἀφανισμῷ
παντελεῖ παραπέμπων· δεόμεθα.

89 ἱκεσίαις σου: σου δεήσειςιν M₁
heirm. στ' EE 314, Joannis

93 εὐχειρώτους: ἀνισχύρους K₁

97 τὸν τῶν ὄλων ἐκβοῶντες δεσπότην K₁ τῷ τὸν ὄλων ἐκβοῶντες δεσπότη M₁

87–89 Esth. 4, 17z 90–93 Jos. 6, 1–5 97 2 Macc. 14, 35 98 Ps. 32, 10
99 1 Par. 19, 13 102 Ex. 15, 18 103–104 4 Reg. 19, 35 105–106 Ps. 34, 1
106 3 Reg. 13, 34

θεοτ. Οἱ δοῦλοι σου δυσωπεῖν σε τολμῶμεν,
 τοῦ δεσπότου τὴν μητέρα καὶ δούλην·
 110 «μητρικῇ πρὸς αὐτὸν παρρησία
 παρεμβολὰς ἐθνικὰς ἐξαφάνισον
 καὶ ἄτρωτον καὶ ἀσινῆ
 τὸν λαόν σου συντήρησον, ἄχραντε».

ὠδὴ ζ´. *Οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας κατανήσαντες*

Ἰστάμενος ἐν μέσῳ
 115 φλογιζούσης καμίνου
 ἀγγέλου σχήματι,
 Χριστέ, τοῖς νεανίαις
 ὠράθης· ὅθεν σώζων
 τὸν λαόν σου ἐμφάνηθι
 120 τὰς πυριφλέκτους ὀρμὰς
 σβεννύων τῶν ἀθέων.

108 δυσωπεῖν σε τολμῶμεν: δυσωποῦμεν τολμῶντες M₁ **110** deest in K₁ |
 μητρικῇ: πρεσβευτικῇ cod.

heirm. ζ´ EE 321, Joannis | Παῖδες Ἑβραίων K₁

114–121 Ἰστάμενος ἐν μέσῳ
 φλογιζούσης ὠράθης
 ἀγγέλου σχήματι,
 Χριστέ, τοῖς νεανίαις,
 ὡσαύτως τοῦ λαοῦ σου
 μέσος [μέσως cod.] φάνηθι
 σώζων αὐτούς
 καὶ τὰς φλογώδεις [φλογώδης cod.] ὀρμὰς
 σβεννύων τῶν ἀθέων. K₁

120 πυριφλέκτους: πυριφλόγους codd.

109 cf. ... ἡ Μαρία ὅτι γέγονε μήτηρ καὶ δούλη ... τοῦ δεσπότου ...: Procl. Const.
Homil. in s. virg. ac dei genitr. Mariam (p. 262,3–4 ed. Constas) **110** 1 Jo. 3, 21

111 1 Macc. 4, 7 **114–117** Dan. 3, 49–50 **118–119** Ps. 27, 9 **120–121** Sir.
 3, 30

Σὲ πολλάκις φανέντα
καὶ πολέμια ἔθνη
ἐξαφανίσαντα,
125 Μιχαήλ, δυσωποῦμεν·
ἐπίφανον καὶ πάντα
ἐναντίους πολέμησον
καὶ δίδου νίκας λαῶ
πρὸς σὲ καταφυγόντι.

130 Ὁ φαιδρὸς ἑωσφόρος,
ὁ τῷ θρόνῳ τῆς δόξης
νῦν παριστάμενος
σκιᾶ τῶν σῶν πτερύγων
ἐν ἡμέρᾳ πολέμου
135 τοὺς πιστοὺς ἐπισκίασον
καὶ παρατάξεις ἐχθρῶν
ἐκλέπτυνον ὡς κόνιν.

Ἰκεσίαις ἀπαύστοις
πρὸς τὸν ὄλων δεσπότην
140 χρώμενος, μέγιστε
ἀρχάγγελε κυρίου,
πρὸς τὸν κατὰ βαρβάρων
πολεμίων ἐνίσχυσον
ὑποστρωννύων αὐτοὺς
145 ὥσπερ γῆν πατουμένην.

θεοτ. Κατ' ἐχθρῶν τῶν ἀθέων
καὶ δολίων βαρβάρων
τὸν βασιλέα ἡμῶν,

124 ἐξαφανίσαντα: ὡς ἀφανίσαντα M₁ 127 πολεμίους ἀφάνισον M₁ 128 ὁ
τῶν πατέρων ἡμῶν K₁ 132 νῦν παριστάμενος: παρεστηκῶς Μιχαήλ M₁ 138–145
troparium deest in M₁ 146 κατὰ πάντων ἀθέων K₁

123–124 Dt. 19, 1 126–128 Ps. 34, 1–2 131–132 Apoc. 7, 11 133 Ps. 56, 2
134–135 Ps. 139, 8 137 Dan. 2, 35 139 3 Macc. 2, 3 142–143 3 Macc. 3, 24

150 παρθένε, νικηφόρον
ἀνάδειξον καὶ σῶσον
τὸν λαόν σου κραυγάζοντα·
«ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν
θεὸς εὐλόγητὸς εἶ».

ὠδὴ η´. *Νικηταὶ τυράννου καὶ φλογὸς*

155 Ἐχειραγωγῆθη Ἰσραὴλ προστάξει σου
ἀπειθήσας πάλαι
καὶ χειρὸς ἐρύσθη,
Μιχαὴλ παμμέγιστε,
μάτην θλιβούσης·
ὡς ἐκείνῳ τότε
160 καὶ ἡμῖν βοήθησον
ἐπὶ παρατάξει
ἀθέου δυναστείας.

«Τὶ τὸ ὄνομά σου;» Ἰησοῦς ἠρώτησεν,
ἠνίκα εἶδεν
165 Μιχαὴλ σε εἶδος
κεκτημένον ἔκκληξιν
ποιοῦν μεγίστην·
ὡς ἐκείνῳ τότε
προηγῆσω, φάνηθι
170 καὶ ἡμῖν ἀθέου
ἐξαίρων δυναστείας.

heirm. η´ EE 316, Joannis

155 ἀπειθήσας: ποθήσας K₁ πειθήσας M₁ **159** ἐκείνων K₁ **168** ἐκείνου K₁

150–151 Ps. 27, 9 **152–153** Tob. 8, 5 **154–156** Dan. 10, 21; 12, 1 **160** Ps.
78, 9 **163–167** Jos. 5, 13–14 **169–171** Ex. 6, 6

Ἀμαρτιῶν πλήθη ἀντιπαράσσοντα
 ταῖς ἐναντίαις
 συμπλοκαῖς ἀπαύστως
 175 κεκτημένοι κράζωμεν
 ἐν ὁμοσίᾳ·
 «ἀρχηγὲ ἀγγέλων,
 σπεῦσον καὶ βοήθησον
 τοῖς ἀπεγνωσμένοις
 180 καὶ τεταπεινωμένοις».

Ἱεροὶ προφήται, εὐκλεεῖς ἀπόστολοι,
 μάρτυρες θεῖοι,
 Μιχαὴλ τὸν μέγαν
 θεοῦ ἀρχιστράτηγον
 185 παραλαβόντες
 εὐλογεῖτε πάντα
 τὰ ἔργα τὸν κύριον
 καὶ ὑπερυψοῦτε
 αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

θεοτ. 190 Σὲ τὸ φωτοφόρον ἄρμα τοῦ θεοῦ ἡμῶν
 ἐκδυσωποῦμεν·
 ἄρματα ἀθέων
 σύντριψον καὶ λέπτυνον
 ὡς κόνιν, κόρη,
 195 καὶ ἡμᾶς τῆς τούτων
 προσδοκίας λύτρωσαι,

172 ἀμαρτίας πλήθει K₁ 173 πρὸς ἐναντίους K₁ 174 συμπλοκάς K₁
 175–176 κεκτημένοι κράζωμεν ἐν μετανοίᾳ K₁ κεκτημένοι κράζωμεν ἐν ὁμο-
 νοσίᾳ M₁ 181–189 troparium deest in M₁ 192 ἀθέου K₁ 193–194 δυναστείας σύν-
 τριψον ἄωρασία K₁

172 Sir. 5, 6 173–176 Sap. 10, 5 178–180 Judith 9, 11 181–182 Apoc.
 18, 20 184 Jos. 5, 15 186–189 Dan. 3, 57 190 Ps. 67, 18 193–194 Dan. 2, 35
 195–196 Lc. 21, 26

μόνη προστασία
πιστῶν, θεογεννήτορ.

ὠδὴ θ'. Ἐφριξε πᾶσα ἀκοή τὴν ἀπόρρητον

Ἰδωμεν πτῶσιν προφανῆ
200 γενομένην τῶν εἰς πτῶσιν ἐκάστοτε
συγκινουμένων ἡμῖν
ἔθνῶν ἀθέων, ὧ ἀρχιστράτηγε,
ἐκτελουμένην διὰ σοῦ
καὶ φόβῳ τὸν κύριον
205 δοξολογήσωμεν
εὐχαρίστοις σε φωναῖς μεγαλύνοντες.

Ἵφθητι οἶα φοβερὸς
καὶ κατάπληξον ἐχθρούς, ἀρχιστράτηγε,
καὶ διασκέδασον
210 βαρβάρων νέφη καὶ διασκόρπισον
παρὰ τὸν ἄδην τὰ ὀστᾶ
τούτων μεσιτεία σου,
ἵνα τιμῶμεν σε
ὡς προστάτην οἱ πιστοὶ ἀκαταίσχυντον.

215 Σύντριψον τόξα τῶν ἐχθρῶν,
παρειμένας δεξιᾶς τούτων ποιήσον,

heirm. θ' EE 317, Joannis

199 ἴδοιμεν M₁ **201** ἡμῶν K₁ **206** μεγαλύνωμεν K₁ **207** ωφθητε K₁
208 κατάταξον K₁ **215** ὄπλα M₁

202 Jos. 5, 15 **204–206** Ps. 21, 24 **208** Jos. 5, 15 **209–210** Sap. 2, 4. Cf. etiam ... ὅτι νέφος βαρβάρων ὀρῶ ...: Phot. *Homil. prim. de oppugnat. barbar.* (p. 33,30 ed. Laourdas) et ... τὸ νέφος τῶν ἐχθρῶν διασκεδάζουσιν ...: loc. cit. (p. 39,10–11) **210–211** Ps. 140, 7 **215** Ps. 45, 10 **216–217** Sir. 2, 12

220 ἔνθου δειλίαν αὐτοῖς
 διδόναι νῶτα λαῶ̃ πλουτοῦντι σε
 προασπιστήν καὶ ἀρχηγὸν
 πιστῆς παρατάξεως,
 θεοῦ ἀρχάγγελε,
 ἵνα πίστει σε αἰεὶ μεγαλύνωμεν.

225 Ἦλθοσαν ἔθνη καθ' ἡμῶν
 ἀνομοῦντα καὶ ὡς νέφη φαινόμενα
 ἐπαπειλοῦσιν ἡμῖν
 καὶ ὄνειδιζουσι τὸν θεὸν ἡμῶν.
 Ἀλλ' Ἀσσυρίους ὡς ποτὲ
 διώλεσας, ἔνδοξε,
 καὶ νῦν, ἀρχάγγελε,
 230 δυσωποῦμεν σε, ὅσα τῶν τούτων λέπτυνον.

θεοτ. Φύλαξον, ἄχραντε, στρατὸν
 ἀπαράτρωτον βελῶν τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν
 καὶ δίδου νίκας αἰεὶ
 τοῖς βασιλεῦσι τὸν βασιλέα Χριστὸν
 235 ἐκδυσωποῦσα ἐκτενῶς,
 ἵνα σε ὡς δέσποιναν

217 ἐνθεις M₁ 218 νῶτα: ὦτα K₁ 219 προαρχηγὸν προασπιστήν M₁

223–230 Ἦκουσαι

πάλαι διὰ σοῦ
 μεγαλεῖα τῶ̃ λαῶ̃ τοῦ θεοῦ ἡμῶν
 γεγενημένα σαφῶς·
 νῦν ἐπὶ πλεῖον ἐνδοξασθήσεται
 τὸ ὄνομά σου, Μιχαήλ,
 εἵπερ τὴν εὐχὴν ἡμῶν
 ἀποπλ<η>ρῶν συμπαθῶς
 ἀφανίσεις δυσμενῶν τὰ στρατεύματα. K₁

233 νῆκος K₁ 234–238 desunt in M₁

217 Ps. 88, 41 218 2 Reg. 22, 41 226 4 Reg. 19, 16 227–228 4 Reg. 19, 35
 230 Dan. 6, 25 234 Mt. 21, 5

καὶ προστασίαν ἡμῶν
καταχρέως οἱ πιστοὶ μεγαλύνωμεν.

IN SANCTUM MICHAEL ARCHANGELUM

M₁ = Meteor. Metamorphoseos 160, f. 90^v–97^v

Ὁ κανών.

Ἦχος πλ. δ΄.

ὠδὴ α΄. Σταυρὸν χαράζας Μωσῆς

Τῷ θρόνῳ τῷ φοβερῷ
τῆς ἀστέκτου δόξης
θεοῦ τοῦ παντοκράτορος
παρεστηκῶς, ἀρχάγγελε,
5 μεθέξει πρώτου φωτὸς
φῶς ὠράθης δεύτερον
φωτίζον ἅπαντα
τὰ πέρατα τοῦ κόσμου

tit. ἕτερος κανὼν εἰς τὸν μέγαν ταξιάρχην Μιχαήλ. Nomen hymnographi ex odae
novae litteris initialibus deducitur
heirm. α΄ EE 322, Cosmae

1–4 Apoc. 7, 11 2 Oda 12, 5 3 Apoc. 4, 8 5–6 cf. ... ἄγγελος ἐκεῖνο ὄν
κατὰ μέθεξιν δευτέρως, ὅπερ κατ' αἰτίαν τὸ ἀγγελλόμενον πρώτως ... φανέρωσις τοῦ
ἀφανοῦς φωτὸς ...: Dion. Areopag., ut fertur, *De divin. nomin.* (p. 169,22–170,1 ed.
Suchla) 7–8 Tob. 13, 13

- καὶ λαμπρύνον τοὺς πάντας.
 10 Καὶ νῦν ἡμᾶς φώτισον
 τοὺς ὑμνοῦντας σε, Μιχαὴλ μέγιστε.
- Τὸ εἶδος σου φοβερὸν,
 ἢ στολὴ ὠραία,
 τὸ κάλλος ὑπερθαύμαστον,
 15 τὸ ὄνομα παμμέγιστον,
 ἢ δόξα φωτολαμπής,
 παναλκῆς ἢ δύναμις,
 ἢ φύσις ἄυλος
 ὑπάρχει, ταξιάρχα·
 20 σὺ γὰρ φύλαξ ἐδόθης
 παρὰ θεοῦ ἅπασι
 τοῖς πιστεύουσι <εἰς> αὐτοῦ τὸ ὄνομα.

- Ἐν πεποιθήσει ψυχῆς
 ἐν τῇ θείᾳ σκέπῃ
 25 τῶν σῶν πτερύγων ἅπαντες
 προστρέχομεν ἐκ πίστεως
 βοῶντες σοι ἐκτενῶς·
 «πάσης ἡμᾶς λύτρωσαι
 ὀργῆς καὶ θλίψεως
 30 καὶ νόσων καὶ πταισμάτων
 καὶ ἐχθρῶν ἀοράτων
 καὶ ὀρατῶν, μέγιστε
 ἀρχιστράτηγε, θεοῦ ἀρχάγγελε.

- θεοτ.
 35 Ὡς ὑπερτέρα, ἀγνή,
 οὔσα τῶν ἀγγέλων
 σὺν τούτοις καθικέτευε
 θεόν, ὃν ἐσωμάτωσας
 ὑπὲρ ἡμῶν τῶν πιστῶς,

12 Jud. 13, 6 13 Is. 63, 1 14 Judith 10, 23 15 Tob. 11, 14 16 Apoc. 21, 23
 20–21 Ex. 23, 20 22 Jo. 1, 12 23–29 Eph. 3, 12–13 24–25 Ps. 16, 8 27 Jon.
 3, 8 29 Ps. 77, 49 31–32 Col. 1, 16 33 Jos. 5, 15 37 Jo. 1, 14

40 παναγία δέσποινα,
 ὕμνολογούντων σε,
 τυχεῖν ἡμᾶς ἐλέους
 ἐν ἡμέρᾳ τῆς δίκης·
 σὺ γὰρ πιστῶν καύχημα
 καὶ στήριγμα καὶ ἀγαλλίαμα.

ὠδὴ γ'. *Ράβδος εἰς τύπον*

45 Ὑπεραστράπτει
 ἡ θεία χάρις ἢ ἐν τῷ οἴκῳ σου
 τῷ πανσέπτῳ ἐνθέως ἐπιφοιτῶσα
 καὶ ἀγιάζουσα πάντας
 τοὺς ἐν πίστει σοὶ προστρέχοντας,
50 ὦ Μιχαήλ,
 κυρίου ἀρχιστράτηγε.

 Ὑπὸ τὴν σκέπην
 τῶν σῶν πτερύγων πάντες προστρέχομεν.
 Ἐπισκίασον ἡμᾶς τοὺς σοὺς οἰκέτας,
55 ὦ Μιχαήλ ταξιάρχα,
 καὶ συνήθως τὰ ἐλέη σου
 δίδου ἡμῖν
 τὰ πλούσια· δεόμεθα.

 ὦ σεβασμία
60 καὶ φωτοφόρε δυὰς καὶ πάντιμε,
 Μιχαήλ καὶ Γαβριήλ οἱ ταξιάρχαι,
 ἀπὸ παντοίων κινδύνων

heirm. γ' EE 322, Cosmae

42 Joel 4, 14 43–44 Sir. 1, 11 46 Tit. 2, 11 | 46 et passim οἶκος respicit
templum hierarchiae angelicae in Constantinopoli 51 Jos. 5, 15 52–53 Ps. 60, 5
53–54 Ps. 90, 4 56–58 Eph. 2, 4 62–65 2 Cor. 11, 26–27

καὶ πταισμάτων ἡμᾶς ῥύσασθε
καὶ πειρασμῶν
65 καὶ νόσων καὶ ἐχθρῶν ἀπειλῆς.

θεοτ. Δεδοξασμένη,
εὐλογημένη μήτηρ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ,
σὺν ἀγγέλοις ἐκδυσώπει καὶ ἀρχαγγέλοις
τὸν σὸν υἱὸν καὶ δεσπότην
70 οἰκτειρῆσαι τοὺς ὑμνοῦντας σε·
σὺ γὰρ πιστῶν
βοήθεια καὶ καύχημα.

ὠδὴ δ΄. Εἰσακήκοα, κύριε, τῆς οἰκονομίας

Καὶ τὸ εἶδος σου πύρινον
καὶ τὸ θεῖον κάλλος σου ὑπερθαύμαστον,
75 Μιχαήλ, θεοῦ ἀρχάγγελε,
ὡς φωτὶ τῷ θεῷ πλησιάζοντος!

Τὴν ψυχὴν τετραυμάτισμαι
καὶ τὸ σῶμα νόσοις νῦν κατατρύχομαι·
ἀμφοτέρωθέν με ἴασαι,
80 Μιχαήλ, τῇ θεῷ ἐπισκέψει σου.

Συμπαθῶς με ἐπίσκεψαι
τὸν ἐν ἀμαρτίαις νῦν κατακεῖμενον
καὶ ἐν νόσοις ἐταζόμενον
καὶ ἀνάστησόν με, ἀρχιστράτηγε.

heirm. δ΄ EE 322, Cosmae

67 Lc. 1, 42 73 Ps. 103, 4 74 Judith 10, 7–8 76 Jo. 1, 9; Apoc. 7, 11
80 Gen. 50, 24 81–82 Lc. 1, 77–78 83–84 Jo. 5, 29 84 Jos. 5, 15

θεοτ. 85 Ἡ θεὸν σωματώσασα
τὸν ἀπερινόητον, παναμώμητε,
σὺν ἀγγέλοις τούτῳ πρέσβευε
καὶ τοῖς ἀρχαγγέλοις τοῦ σωθῆναι ἡμᾶς.

ὠδὴ ε΄. Ὁ τρισμακάριστον ζύλον

90 Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ σε
καθωπλισμένον φαιδρῶς
ὡς εἶδε, προσεκύνησεν
ἐρωτήσας σοῦ τὸ ὄνομα τὸ θεῖον,
Μιχαήλ, τῶν νοερῶν
δυνάμεων ταξίαρχε
95 πρωτοβάθμιε,
τῶν ἀγγέλων ἀρχιστράτηγε.

Ἐν κατανύξει καρδίας
προσπίπτομέν σοι πιστῶς,
ὦ Μιχαήλ ἀρχάγγελε·
100 ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐκ πάσης δυσχερείας
καὶ ἐκ βλάβης ὀρατῶν
ἐχθρῶν καὶ ἀοράτων δεινῶν,
τοὺς προστρέχοντας
ἐν τῇ σκέπη τῶν πτερύγων σου.

105 Ἡ φωταυγῆς καὶ τιμία
ἀρχαγγέλων δυάς,
ὦ Μιχαήλ πρωτάγγελε,
τῶν πιστῶν ὁ κραταιότατος φύλαξ,

87 τούτῳ: τοῦτον cod.
heirm. ε΄ EE 322, Cosmae

85 Jo. 1, 14 89–92 Jos. 5, 13–14 100–102 Ps. 58, 2 101–102 Col. 1, 16
103–104 Ps. 90, 4

Γαβριήλ, ὁ τῆ ἀγνῆ
110 τὸ «χαῖρε» προσφθεγζάμενος,
ἵκετεύσατε
τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

θεοτ. Ἴνα θεώση τὴν φύσιν
τὴν τῶν βροτῶν ὁ θεός,
115 ἐκ σοῦ, ἀγνή, σεσάρκωται·
ὄν δυσώπει σὺν ἀγγέλοις καὶ ἀρχαγγέλοις
τοῦ δωρήσασθαι ἡμῖν
ἀμαρτημάτων ἄφεσιν
καὶ τυχεῖν ἡμᾶς
120 αἰωνίου καὶ ἀφθάρτου ζωῆς.

ὧδὴ στ'. *Νοτίου θηρὸς ἐν σπλάγχνοις*

Ἀγάλλου καὶ τέρπου πᾶσα
ἀγγέλων ἢ χορεία ταξιάρχην κεκτημένη
Μιχαήλ τὸν φωσφόρον
καὶ παντεξάκουστον
125 περιφρουροῦντα τῶν πιστῶν
ἅπαν τὸ πλήρωμα καὶ σώζοντα τὸν χριστολάτριν λαὸν
ἐξ ἐχθρῶν ἀοράτων καὶ τῶν ὀρατῶν
καὶ μεθ' ὑμῶν δυσωποῦντα
Χριστὸν τοῦ σῶσαι ἡμᾶς.

130 Εἰρηνικὸν ἄγγελόν μοι,
ἠνίκα τὴν ἀθλίαν μου ψυχὴν μέλλεις χωρίζειν
τοῦ δυστήνου σαρκίου,

heirm. στ' EE 322, Cosmae

109–110 Lc. 1, 26–28 **112** Ps. Sal. 17, 17 **113–114** 1 Cor. 15, 54 **114–115**
Jo. 1, 14 **118** Ps. 24, 18 **120** 1 Tim. 1, 16–17 **121** Mt. 5, 12 **123** 2 Petr. 1, 19
126 Ps. 27, 9 **127** Col. 1, 16 **129** 1 Tim. 1, 15 **130** Is. 33, 7

Χριστέ, ἀπόστειλον
 ἀποσοβοῦντα τοὺς ἐχθροὺς
 135 τοὺς κατασπάσαι πειρωμένους με εἰς ἄδου βάραθρα
 καὶ πρὸς τρίβους ζωῆς ὀδηγοῦντα με,
 ἐκδυσωπεῖ σε Μιχαήλ
 ὁ μέγας ἀρχάγγελος.

Δυὰς σεβασμιωτάτη
 140 τῶν θεῶν ἀρχαγγέλων Μιχαήλ καὶ Γαβριήλ τε,
 οἱ τοῦ κόσμου προστάται
 καὶ ἀντιλήπτορες,
 διαφυλάξατε ἡμᾶς
 ἀπὸ παθῶν καὶ περιστάσεων, νόσων καὶ θλίψεων,
 145 καὶ ἐν ὥρᾳ τῆς κρίσεως φάνητε
 προασπισταὶ καὶ πρεσβευταὶ
 καὶ ῥῦσται θερμότατοι.

θεοτ. Ὡ μῆτερ θεοῦ παρθένε
 τοῦ πάντων ποιητοῦ καὶ βασιλέως καὶ δεσπότου,
 150 ἐκδυσώπει ἀπαύστως
 ὑπὲρ ἡμῶν τῶν πιστῶς
 ὑμνολογούντων σε ἀεὶ
 σὺν ἀρχαγγέλοις καὶ ἀγγέλοις καὶ θεαῖς δυνάμεσιν,
 ὅπως λάβωμεν πταισμάτων ἄφεσιν
 155 καὶ ἰλασμὸν ἁμαρτιῶν
 ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως.

136 ὀδηγοῦντας cod.

135 Is. 14, 23 136 Prov. 16, 17 141–147 Ps. 17, 3 145 Apoc. 14, 7 148 Mt.
 1, 23 149 Act. 4, 24 152–153 Ps. 148, 2 154–155 Act. 1, 43 155 1 Jo. 2, 2
 156 Mt. 12, 36

ὠδὴ ζ'. Ἔκνοον πρόσταγμα

Ἐπὶ τὴν σκέπην σου
προστρέχομεν πιστῶς,
Μιχαὴλ μέγιστε·
160 σκέπασον ἡμᾶς
παντοδυνάμω σου δεξιᾷ,
τοὺς πολεμοῦντας
ἡμᾶς πολέμησον
ἐχθροὺς ἀοράτους
165 καὶ ὀρωμένους διαφυλάττων
ἐκ παντοίων θλίψεων
καὶ νόσων καὶ κακώσεων
καὶ περιστάσεων
καὶ παράσχου ἡμῖν
170 συγχώρησιν πταισμάτων.

Φύλαξ καὶ πρόμαχος
γενοῦ καὶ ἀρραγῆς
τοῦ χριστωνύμου λαοῦ
σκέπη κραταῖα
175 καὶ ἀντιλήπτωρ καὶ βοηθὸς
ἐχθρῶν ματαίων
συγκόπτων φάλαγγας
καὶ τόξα καὶ βέλη
ἀορασίᾳ συντρίβων πάντα
180 τῇ παναλκεστάτῃ σου
δυνάμει, ἀρχιστράτηγε,
καὶ διαφύλαττε

heirm. ζ' EE 322, Cosmae

157–159 Is. 49, 2 160–161 Sap. 5, 16 162–163 Ps. 34, 1 164–165 Col. 1, 16
165–166 Prov. 21, 23 174 Sir. 6, 14 175 Ps. 17, 3 176–179 2 Macc. 10, 30
178 4 Reg. 13, 15 181 Jos. 5, 15 181–182 Ps. 90, 11

ἐκ παντοίων κακῶν
ἡμᾶς τοὺς σὲ ὑμνοῦντας.

- 185 Ἡ πανυπέρφωτος
δυὰς καὶ θαυμαστή
τῶν ἀρχαγγέλων θεοῦ,
οἱ προασπισταὶ
καὶ ἀντιλήπτορες τῶν πιστῶν,
190 ἠνίκα μέλλει
ἐξ ὕψους ἔρχεσθαι
Χριστὸς μετὰ δόξης
τοῦ κρῖναι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην,
προστάται μου φάνητε
195 καὶ πρεσβευταὶ θερμότατοι
ἀπολυτρούμενοι
αἰωνίου πυρὸς
καὶ σκότους ἐξωτέρου.

- θεοτ. Σὺν τοῖς στρατεύμασι
200 καὶ θείοις λειτουργοῖς
τῶν ἄνω τάξεων
πρέσβευε, ἀγνή,
ὄνπερ ἐκύησας ἐν σαρκί,
Χριστόν, τὸν μόνον
205 θεὸν καὶ κύριον,
παρθένε Μαρία,
ἡμᾶς ῥυσθῆναι τῆς αἰωνίου
καὶ φρικτῆς κολάσεως
<αὐτὸν καθικετεύουσα·>
210 σὺ γὰρ πιστῶν ἡ ἐλπίς,

188–189 Ps. 17, 3 191–192 Mt. 24, 30; Lc. 1, 78 193 Ps. 95, 13; 97, 9
197 Mt. 25, 41 198 Mt. 8, 12 199–200 Lc. 2, 13 203–205 Mt. 1, 23
205 Mt. 4, 10 207–208 Mt. 25, 46 210–212 1 Thess. 2, 19

σὺ ἡ σωτηρία,
σὺ ἡ χαρὰ τοῦ κόσμου.

ὠδὴ ἡ'. *Εὐλογεῖτε παῖδες τῆς τριάδος*

Ἐν τῇ θείᾳ σκέπῃ
τῶν πτερύγων σου σκέπασον
215 ἡμᾶς τοὺς πεποηθότας εἰς σέ, τὸν μέγαν
τῶν χριστιανῶν προστάτην,
Μιχαὴλ ἀρχάγγελε αὐλῶν νοῶν,
τοὺς ἐν τῷ πανσέπτῳ
ναῶ σου ἀθροιζομένους
220 καὶ ἀνυμνοῦντας σε εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὅταν μέλλῃς, σῶτερ,
τοῦ δυστήνου μου σώματος
τὴν παναμάρτητόν μου ψυχὴν χωρίσαι,
ἄγγελον εἰρηνικόν μοι,
225 ἐλεῆμον κύριε, ἐξαπόστειλον
τὸν ἀποσοβοῦντα
δυνάμεις τὰς ἐναντίας
καὶ ὀδηγοῦντα με πρὸς σωτηρίαν.

Ἀρχηγὲ ἀγγέλων,
230 ὅταν μέλλῃς τῇ σάλπιγγι
τῇ φοβερᾷ σαλπίσει καὶ ὡς ἐξ ὕπνου
πάντας τοὺς ἐκ τοῦ αἰῶνος
τεθνηκότας εἰς κρίσιν ἄξι Χριστοῦ

211 σὺ ἡ: σὺ εἶ cod. 212 σὺ ἡ: σὺ εἶ cod.

heirm. ἡ' EE 322, Cosmae

231 τῇ φοβερᾷ: τῇ φοβερᾷ σου cod. 233 τεθνηκότας: πάλαι τεθνηκότας cod.

213–214 Ps. 90, 4; Is. 49, 2 219–220 Dan. 3, 53 224 Is. 33, 7 228 Ps. 24, 5
230–234 1 Thess. 4, 16 231 Rom. 13, 11 232–233 Gal. 1, 4 233–234 Apoc.
16, 7

235 τοῦ παμβασιλέως,
<ἀπαύστως> ἐκδυσσωπῶ σε,
τότε μου φάνηθι θερμὸς προστάτης.

θεοτ. Ἡ τὸ πῦρ, παρθένε,
τῆς θεότητος τέξασα
καὶ μὴ φλεχθεῖσα, μήτερ θεοῦ, δυσώπει
240 σὺν τοῖς ἱεροῖς ἀγγέλοις
τοῦ πυρὸς ῥυσθῆναι καὶ τῆς κολάσεως
καὶ τῆς αἰωνίου
ζωῆς με ἀξιωθῆναι,
ὅπως δοξάζω σε εἰς τοὺς αἰῶνας.

ὥδῃ θ'. Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ζύλου

245 Ἴσχὸν καὶ κράτος καὶ ῥομφαίαν
καὶ ὄπλον ἀπροσμάχητον
κέκτηταί σε πᾶς πιστός,
Μιχαὴλ ἀρχάγγελε,
καὶ τὸ σεπτὸν σου ὄνομα ἀεὶ
250 αἰτεῖται εἰς βοήθειαν
καὶ λυτροῦται ἐκ πάσης κακώσεως
ἐχθρῶν τε ἀοράτων
καὶ ὀρατῶν τῇ πρεσβείᾳ σου.

255 Ὡς φοβερὸς ὁ τόπος οὐτος,
ἐν ᾧ περ σοῦ τὸ τέμενος
ἴδρυται τὸ ἱερόν,

heirm. θ' EE 322, Cosmae

237–239 Ex. 3, 2 238 Mt. 1, 23 241–243 Mt. 25, 46 244 Rom. 11, 36
245 Dt. 8, 17 245–246 Ps. 75, 4 249–251 Ps. Sal. 15, 1 251 Ps. 17, 19
252–253 Col. 1, 16 255 τέμενος: respicit templum Michael Archangeli in Cho-

nis

— ' — — — — ' — — —
— — — ' — — — — — — — ' — — —
— — — ' — — — — — ' — — —
— — — — — ' — — — — — ' — — — >.

CANON

27 DEC.

IN SANCTUM STEPHANUM

- A₂ = Athous Konstamonitou 32, f. 182–191
A₇ = Athous Panteleimonos 471, f. 100–104^v
K₂ = Crypt. 272, f. 269–273^v
Π₁ = Patm. 197, f. 148–152

Ὁ κανών.

Ἦχος α΄.

Ὡδή α΄. *Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε*

Χριστοῦ κειμήλιον ἔμψυχον,
Χριστοῦ τῶν μυστηρίων διάκονε,
Χριστοῦ ἱερὸν ἀνάθημα,
πάντων ἀρχὴ μαρτύρων, τὰς ἀπαρχὰς

tit. ὁ κανὼν τοῦ ἁγίου Στεφάνου A₂ ἕτερος κανὼν τοῦ ἁγίου ἀποστόλου πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχidiaκόνου Στέφανου A₇ εἰς Στέφανον K₂ κανὼν εἰς τὸν ἅγιον πρωτομάρτυρα Στέφανον Π₁. Nomen hymnographi ex odae novae litteris initialibus deducitur

heirm. α΄ EE 8, Cosmae

1 Χριστὸς K₂ 4 τὰς ἀπαρχὰς: τὴν ἀπαρχὴν A₂ A₇ K₂

2 Col. 1, 7

5 δέξαι μου τῶν λόγων
χαριτώσας μου τὸν νοῦν
τοῦ ἀνυμῆσαι σε.

Ῥημάτων θείων ὑπήκοος
Χριστοῦ τοῦ σαρκωθέντος γεγένησαι
10 καὶ τούτου τρανῶν τὴν ἔλευσιν
λόγῳ σου καὶ σοφίᾳ τοὺς ἀπειθεῖς
ἤλεγξας Ἑβραίους
ἀναιροῦντας σε δεινῶς,
πάνσοφε Στέφανε.

15 Ἴσχύς σοι ἄνωθεν δέδοται
καὶ χάρις σοῦ τοῖς χεῖλεσιν κέχυται
λαλεῖν θεοῦ τὰ μυστήρια,
τέρατα καὶ σημεῖα ἐπιτελεῖν,
Στέφανε, μαρτύρων
20 ἀπαρχὴ καὶ προτροπὴ
καὶ ἀκροθίνιον.

θεοτ. Σαρκὸς φανεῖς ὁμοιώματι
ἐκ σοῦ ὁ ἀναφῆς ἐσπαργάνωται
καὶ λύει σειρᾶς, πανάμωμε,
25 τὰς τῶν ἁμαρτημάτων καὶ συνδεσμεῖ
πάντων ἀφθαρσίᾳ

5 τὸν λόγον A₂ A₇ K₂ 7 τοῦ ἀνυμῆσαι σε: εἰς τὸ ὑμῆσαι σε Π₁ 8 θεῖον
A₇ 9 γεγέννησαι A₂ 10 τρανῶς A₂ K₂ Π₁ 11 λόγο K₂ 12 ἤλεγχε Π₁
14 Στέφανε πάνσοφε K₂ 15 ἰσχύς σοι: ἰσχύσοι A₇ ἰσχύς ἢ Π₁ 16 σοῦ:
σὺν A₂ 23 ἐξ οὗ ὁ ἀναφῆς ἐσπαργάνωται K₂ ἐκ σοῦ ὁ ἀναφῆς ἐσπαργάνωται A₇
24 καὶ λύει σειρᾶς πανάμωμε A₂ A₇ καὶ λύει σειρὰς πανάχραντε Π₁ 25 τὰς:
ταῖς A₂ A₇

8–9 Rom. 10, 16–17 10–13 Act. 7, 55–59 11–12 Act. 6, 8–10 15–19 Act.
6, 8 16 Ps. 44, 3 19–21 cf. ... Στέφανος, τὸ τῶν μαρτύρων ἀκροθίνιον ...: Cyril.
Hier. *Catech. ad illumin.* (vol. 2, p. 280,3–4 edd. Reischl et Rupp) 22 Rom. 8, 3
22–23 Lc. 2, 6–7 24–25 Prov. 5, 22 25–27 2 Tim. 1, 10

τὴν ζωὴν ὡς ἀγαθὸς
καὶ παντοδύναμος.

ὥδῃ γ'. Τῷ πρὸ τῶν αἰώνων ἐκ πατρὸς

Τῶν ἐκλελεγμένων
30 ἐκλογὴ ἀποστόλων γενόμενος
πίστεως πλήρης ὡς ὑπάρχων
καὶ δυνάμεως θείας, σοφέ,
χρείαις διηκόνησας
ταῖς τῶν ἁγίων ἀγίως βοῶν·
35 «ἅγιος εἶ, κύριε».

Ὅλην δεδεγμένος
τὴν τοῦ πνεύματος χάριν κλονεῖς προφανῶς
καὶ διελέγχεις ἀνομοῦσαν
τὴν πληθὺν τῶν Ἑβραίων, σοφέ
40 Στέφανε μακάριε,
καὶ λιθαζόμενος ὄντως βοᾷς·
«ἅγιος εἶ, κύριε».

27 τὴν: καὶ A₂

heirm. γ' EE 8, Cosmae

29 τὸν ἐκλελεγμένον K₂ Π₁ 31 ὑπάρχων A₇ 34 τὰς τῶν ἁγίων ἀγίως βοῶν
K₂ ταῖς τῶν ἁγίων ἀπαύστως βοῶν A₂ A₇ K₂

36–42 Ὅλην δεδεγμένος

τὴν τοῦ πνεύματος χάριν κλονεῖς προφανῶς
τοὺς ἀχαρίστους Ἰουδαίους
πειρωμένους σε, μάρτυς Χριστοῦ,
ἀφιστᾶν τοῦ ζῶντος θεοῦ·
διὸ σὲ βάλλοντες λίθοις σεπτὸν
ἐργάζονται μάρτυρα. Π₁

27 Jo. 7, 12 29–34 Act. 6, 5–8 33–34 Rom. 12, 13 34–35 Is. 6, 3 35 Lev.
11, 44 37–40 Act. 6, 10–13 41 Act. 7, 59 42 Lev. 11, 44

Στόματι λαμπρῶ σε
 ἐλευθέρα φωνῆ τε ἐκήρυξε
 45 μέσον ἀνόμων ὁ ἐν πρώτοις
 τῶν μαρτύρων τὸ στέφος, Χριστέ,
 ἐπαναδησάμενος
 παντουργικῆ σου χειρὶ μελωδῶν·
 «ἅγιος εἶ, κύριε».

θεοτ. 50 «Πῶς σε νῦν εἰλίσσω
 καθορώμενον βρέφος σπαργάνοις, υἱέ;
 Πῶς ἐπὶ φάτνης ἀνακλίνω
 τὴν ἀνάκλησιν πάντων βροτῶν;
 Γάλακτι πῶς θρέψω σε
 55 τὸν διατρέφοντα πᾶσαν πνοήν;»
 ἔλεγεν ἡ πάναγνος.

ὥδῃ δ'. *Ράβδος ἐκ τῆς ρίζης Ἰεσσαὶ*

Ῥήγνυται χειρόγραφον Ἄδὰμ
 σπαργάνοις εἰληθέντος σου
 καὶ οὐρανὸς καὶ γῆ εὐφραίνεται
 60 τεχθέντος σου, βασιλεῦ,
 καὶ Ἐδὲμ ἀνοίγεται
 σοῦ ἐν Βηθλεὲμ φανερωθέντος

43 λαμπρὸς A₂ A₇ λαμπρῶς K₂ 44 ἐκήρυξας K₂ 45 μέσων K₂ 48 μελω-
 δὸν A₂ A₇ 50 νῦν εἰλίσσω A₂ νῦν εἰλισσω A₇ ἐνειλῆσω Π₁ 51 καθορώμενον
 βρέφος σπαργάνοις υἱέ A₂ καθορώμενον βρέφος σπαργάνοις Χριστέ Π₁ 54 πῶς
 γάλα ποτίσω σε Π₁ 55 πνοήν: πρωὴν K₂ 56 ἔλεγεσ πανύμνητε Π₁
 heirm. δ' EE 8, Cosmae
 57 Ἄδὰμ: τὸ τοῦ Ἄδὰμ A₂ 59 γῆ: γῆ νῦν Π₁

43–46 Act. 7, 59–60 45–47 cf., e.g., ... πρῶτος τὸν στέφανον τῆς μαρτυρίας
 ἀναδησάμενος ...: Greg. Nyss. *Encom. prim. in s. Stephan. protomart.* (p. 6,1 ed.
 Lendle) 46–48 Is. 62, 3 49 Lev. 11, 44 50–52 Lc. 2, 7; 2, 12 55 Act. 17, 25
 57 Col. 2, 13–14 58–62 Lc. 2, 12–15 59 Ps. 95, 11 61 Gen. 2, 8

καὶ σπήλαιον ὡς τερπνόν,
λόγε, ὑπελθόντος παλάτιον.

- 65 Τεχθέντι σοι, μόνε βασιλεῦ,
ὡς στέφανος πολύτιμος
διηνησμένος θείοις ἄνθεσι,
ὡς μαργαρίταις τερπνοῖς
λίθοις πολυτίμοις τε
70 ὄλος φωταυγῆς ώραῖσμένος
προσφέρεται σοι, Χριστέ,
Στέφανος ὁ πρῶτος ἐν μάρτυσιν.

- Ὅρᾳς ἀναιρούμενος, σοφέ,
γενόμενος μετέωρος
75 τῶν οὐρανῶν ἀνεωρότων σοι
ἐν δεξιᾷ τοῦ πατρὸς
τὸν υἱὸν ἱστάμενον
καὶ σοι δεξιὰν ὡς ἀθλοθέτην
προτείνοντα ἱερὰν
80 νίκης τε τὸν στέφανον, Στέφανε.

- θεοτ. «Πτωχεύσαντα γνώμη σε, υἰέ,
ὡς πλοῦτον φέρω ἄσυλον
καταπλουτοῦντα τὴν πτωχεύσασαν
ἀνθρώπων φύσιν δεινῇ
85 παραβάσει πρότερον»
ἢ τοῦ πλαστοουργοῦ ἐβόα μήτηρ

63 σπήλαιον ὡς: ἐν σπηλαίῳ Π₁ 64 ὑπελθόντος: ὑπελθόν τε Κ₂ ὑπελθόντα Π₁
65 τεχθέντος σου Π₁ 67 διηνησμένος ἄθλοις τε πάντοθεν Π₁ 68 μαργαρίτας
Α₂ Κ₂ 69 λίθος πολυτίμης τε Κ₂ 70 ὄλος Κ₂ 73 ὄρᾳς: χεῖρας Α₂ Α₇ 75 τὸν
οὐρανὸν ἀνεωρότα σοι Κ₂ 77 καθήμενον Π₁ 79 προτείναντα ἱερᾶς Π₁ 82 φέ-
ρουσα Α₂ φέρον Κ₂

66–69 Ps. 20, 4 68–69 Apoc. 17, 4 73–77 Act. 7, 55–56 75 Jo. 1, 51 78–80
Sap. 5, 16 81–84 2 Cor. 8, 9 84–85 Rom. 5, 14

κρατοῦσα τοῦτον χερσίν·
ἦν ὡς θεοτόκον δοξάζομεν.

ὥδη ε΄. Θεὸς ὢν εἰρήνης, πατὴρ οἰκτιρμῶν

Συνέσχον τὰ ὄτα κωφεύσει νοδς
90 οἱ παράφρονες καὶ ὥσπερ λέοντες
ἐφώρμησαν τὸν Στέφανον
δολίως ἀνελεῖν,
ὄν καὶ λιθολευστοῦντες
πρὸς ἀκρογωνιαῖον
95 διεβίβασαν λίθον
ὄρους τμηθέντα, τῆς θεόπαιδος.

Ἐπάρχων δυνάμεως πλήρης θεοῦ
ἐπετέλει σημεῖα ὁ Στέφανος
ἰώμενος νοσήματα
100 καὶ πνεύματα σοβῶν·
ὅθεν Ἑβραῖοι φθόνῳ
αὐτὸν ὡς τὸν δεσπότην
ἀναιροῦσι μαρτύρων
τὴν θύραν πρῶτον ὑπανοίγοντα.

105 Δοξάζει Χριστὸς σε ἐν μέσῳ κριτῶν
παρανόμων ἀδίκως κρινόμενον·
ἑώρων γάρ σου, Στέφανε,

heirm. ε΄ EE 8, Cosmae

89 συνέσχοντα ὄτα A₇ συνέσχων τὰ ὄτα K₂ **94** πρὸς ἀκρογωνιαῖον: ἀκρογωνιαίων K₂ **96** τμηθέντος Π₁ **98** ἐπιτελεῖ K₂ **100** καὶ πνεύματα deest in Π₁ **104** τὴν θύραν πρῶτος ὑπανοίγοντα A₂ τὴν θύραν πρώτων ὑπανοίγοντα A₇ καὶ τὴν θύραν πρῶτον ὑπανοίγοντα K₂ στάδιον πρῶτον ὑπανοίξαντα Π₁

89–93 Act. 7, 57–58 **94–95** 1 Petr. 2, 6 **95–96** Dan. 2, 45 **97–103** Act. 6, 8–13 **101–102** Mt. 27, 18 **104** Apoc. 3, 7–8 **105–109** Act. 6, 11–15

110 τὸ πρόσωπον φαιδρὸν
ὡς πρόσωπον ἀγγέλου
τῆς ἔνδοθεν πλουσίως
τοῖς ἐκτὸς ὀρωμένοις
διαδοθείσης εὐμορφίας σου.

θεοτ. Οἱ μάγοι κρατοῦσαν ὡς εἶδον χερσὶν
τὸν τὰ πάντα κρατοῦντα χειρὶ κραταιᾷ,
115 τὰ δῶρα προσεκόμεζον
βοῶντες σοι, ἀγνή·
«πόθεν σοι τοῦτο, κόρη,
τὸ κλέος νῦν ἐφάνη;
Πῶς θεοῦ ὄφθης μήτηρ
120 τοῦ σαρκωθέντος ὑπὲρ ἔννοιαν;»

ὠδὴ στ´. *Σπλάγχχνων Ἰωνᾶν ἔμβρυον*

Ὅχημα τερπνόν,
βαθμίδες καὶ κλίμακες
σὲ πρὸς οὐρανὸν ἀναβιβάζουσαι
αἱ τῶν λίθων σοι
125 θαυμασίων νιφάδες γεγόνασι,
δι' ὧν αἵματι οἰκείῳ σου σταζόμενος,

108 φαιδρὸν: ἀγγέλου K₂ **109** deest in K₂ **111** τῆ ἐκτὸς ὀρωμένη A₂ τῆς ἐκτὸς ὀρωμένη A₇ τῆ ἐκτὸς ὀρωμένης K₂ τὴν ἐκτὸς ὀρωμένην Π₁ **112** εὐφίας K₂ εὐμορφία Π₁ **113** κρατοῦσα A₂ κρατοῦσον K₂ **115–116** ἐν φόβῳ προσεκόμενησαν βοῶντες σου σε αγνή Π₁ **117** πόνθεν A₂ A₇ **118** νῦν ἐφάνη: ἐπεφάνη Π₁ **120** τοῦ σαρκωθέντος: σωματουμένου Π₁ heirm. στ´ EE 8, Cosmae **123** οὐρανῶν A₇ **124** σου Π₁ **125** θαύμασι A₂ A₇ **126** σου: συ Π₁

113–115 Mt. 2, 11 **114** Dt. 4, 34 **117–120** Lc. 1, 27–35 **122–123** Gen. 28, 12
124–125 Act. 7, 58 **126** Act. 22, 20

μάκαρ, πρὸς θεὸν ἀνέδραμες
τοὺς τῆς νίκης στεφάνους δεχόμενος.

Χθὲς ὁ ποιητῆς
130 τοῦ βίου τὸ σπήλαιον
ὑπῆλθε σαρκὶ πτωχὸς γενόμενος·
ὁ πλουτήσας δὲ
τὴν ἐκείνου καὶ χάριν καὶ ἔλλαμψιν
τὴν σπιλάδα τῆς σαρκὸς ἐναποτίθεται
135 πλάνων χερσὶν ἀναιρούμενος,
ὁ πανάγιος σήμερον Στέφανος.

Πρῶτος ἀθλητῶν
ὑπῆλθες τὸ στάδιον
καὶ πρῶτος αὐτοῖς θύραν ἀνέφξας
140 τῆς ἀθλήσεως,
προπομπή τε καὶ μίμησις ἔνθεος
τῶν μετέπειτα ἀγίων ἐχρημάτισας·
ὅθεν πρῶταθλον εἰδότες σε
οἱ πιστοὶ μακαρίζομεν, Στέφανε.

θεοτ. 145 Ἐδειξεν ἀστήρ
τὸν ἄδυτον ἥλιον
τοῖς μάγοις ποτὲ σπηλαίῳ κείμενον,

128 τοῖς τῆς νίκης στεφάνοις κοσμούμενος A₂ A₇ K₂ **135** πλάνων ταῖς χερσὶν κτεινόμενος A₂ A₇ K₂ πλάνως χερσὶν ἀναιρούμενος Π₁ **139** αὐτὸς K₂ **141** ἐν-θέως A₇ **142** τοῖς μετέπειτα ἀγίοις Π₁

127–128 Sap. 4, 2 **129–136** cf. ... χθὲς ἡμᾶς ὁ τοῦ παντὸς δεσπότης εἰστίασε, σήμερον ὁ μιμητῆς τοῦ δεσπότη ... ἐκεῖνος τὸ τοῦ βίου σπήλαιον δι' ἡμᾶς ὑπερχόμενος ... οὗτος ὑπὲρ ἐκείνου καταλιθούμενος. Ἐκεῖνος ἀναιρῶν τὸν θάνατον, οὗτος ἐπεμβαίνων τῷ θανάτῳ κειμένῳ ...: Greg. Nyss. *Encom. prim. in s. Stephan. protomart.* (p. 4,3–10 ed. Lendle) **131–134** 2 Cor. 8, 9 **134** Judae 23,23 **135** Act. 22, 20 **137–138** 1 Cor. 9, 24–25 **139** Apoc. 3, 7–8 **141** Eph. 5, 1 **145–147** Mt. 2, 1–2

150 ἐκ νεφέλης μὲν
 προελθόντα παρθένου ἀρρήτως σαρκί,
 τὴν δὲ γῆν καταφαιδρύναντα τῇ λάμπει αὐτοῦ·
 ὅθεν ταύτην ἐμακάρισαν
 ὡς μητέραν θεοῦ παναμώμητον.

ὠδὴ ζ'. *Oi paides eusebeia syntrafentes*

155 Χωννύμενος τοῖς λίθοις
 πρὸς τὴν πέτραν τῆς ζωῆς τὴν ἄρρηκτον
 μετεβίβασθης ἐμφανῶς
 λελουμένος τοῖς σοῖς αἵμασιν
 καὶ στεφάνοις ἀμαράντοις ἐγκοσμούμενος,
 στεφανηφόρε Χριστοῦ, μαρτύρων κλέος.

160 Πρῶτος ἐν διακόνους
 διαπρέψας τῇ ζωῇ ὠμίλησας,
 πρῶτος ποτήριον πιεῖν
 μαρτυρίου κατηξίωσαι,
 πρῶτος στέφος ἀφθαρσίας σὺ κεκλήρωσαι,
 Στέφανε, πάντων ἀρχὴ τῶν ἀθλοφόρων.

148 ἐκ νεφέλης ὀχούμενον A₂ ἐκνεφέλησμενον A₇ K₂ **151** ἐμακάρισεν Π₁
152 θεοῦ: τοῦ θεοῦ K₂
 heirm. ζ' EE 8, Cosmae
153 ῥωνύμενος K₂ **154** deest in Π₁ **155** ἐβίβασθης ἐμφανῶς πρὸς κύριον Π₁
156 καὶ λελουμένος καθαροῖς σοῖς αἵμασι πανεύφημε Π₁ **160** διαπρέψας ἐν τῇ
 γῆ θεσπέσιε A₂ A₇ K₂ **163** στέφος: στέφανος A₂ στέφανον A₇ | σὺ κεκλήρω-
 σαι: κληρωσάμενος A₂ A₇ K₂ **164** ἀθλησάντων Π₁

148–149 Is. 19, 1 **150** Tob. 13, 13 **153** Act. 7, 58 **154** Ps. 80, 17 | πέ-
 τραν τῆς ζωῆς: respicit Christum **156** Jo. 13, 10; Act. 22, 20. Cf. etiam ... καὶ
 λελουμένον τῶ αἵματι ...: Aster. *Encom. in s. Stephan. protomart.* (p. 170,16 ed.
 Datema) **157** 1 Petr. 5, 4 **159–160** Act. 6, 4–7 **160** τῇ ζωῇ: respicit Christum
161–162 Mt. 20, 22–23 **163** 1 Cor. 9, 25 **164** 4 Macc. 15, 29

165 Τέρατα καὶ σημεῖα
ἐκτελῶν θεοπρεπῶς ὁ Στέφανος
καθάπερ ἄγγελος ἐν γῆ
τοῖς ὀρῶσιν ἐγνωρίζετο
πρὸς ἐπίγνωσιν λαοὺς ἔλκων σωτήριον
170 καὶ μελωδῶν· «ὁ θεὸς εὐλογητὸς εἶ».

θεοτ. Ποιμένες μετὰ μάγων
τὸν σὸν τόκον ἱερῶς ἀνύμνησαν
ἐν τῷ σπηλαίῳ Βηθλεεμ
καθορῶντες βρέφος κείμενον,
175 τὸν συνάναρχον πατρὶ καὶ θείῳ πνεύματι,
θεογεννητορ ἀγνή εὐλογημένη.

ὠδὴ η´. Θαύματος ὑπερφουῶς ἡ δροσοβόλος

Θαύματα ἐπιτελοῦντα καὶ σημεῖα
καθορῶντες σε οἱ θεοκτόνοι
τῇ δυνάμει, Στέφανε,
180 τοῦ τεχθέντος ἐν Βηθλεεμ
συγκινοῦνται ἀνελεῖν σε (οἱ παράφρονες!).
Αὐτὸς δὲ θεῶ χαίρων ἐκραύγαζες·
«εὐλογεῖτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν κύριον
καὶ ὑπερυψούτω αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας».

167 ἄμπελος K₂ 169 λαοῦ A₂ 170 καὶ μελωδῶν: καὶ μελωδὸν A₂ A₇ ἀνα-
βοῶν Π₁ 171 μάγων A₇
heirm. η´ EE 8, Cosmae
178 καθορῶντων A₂ 181 συγκαλοῦνται Π₁ 182 θεῶ χαίρων: εἰς θεὸν χαῖρον
A₂

165–168 Act. 6, 8; 6, 15 169 1 Tim. 2, 4 170 Tob. 11, 14 171–174 Mt.
2, 11; Lc. 2, 15 176 Lc. 1, 42 177–181 Act. 6, 8–12 180 Mt. 2, 1 181–182
Act. 7, 58–59 181 cf. ... συγκινεῖ τὸ συνέδριον ...: Greg. Nyss. *Encom. prim. in s.*
Stephan. protomart. (p. 28,8 ed. Lendle) 183–184 Dan. 3, 74

185 Γέγονας τῶν εὐκλεῶν ἀρχὴ μαρτύρων
 οὐρανὸς θεώμενος ἀνεωγμένους
 καὶ πατρός τὸν σύνθρονον
 θεὸν λόγον ἐκ δεξιῶν
 παρεστῶτα καὶ τὸ στέφος σοι προτείνοντα·
 190 πρὸς ὃν ἀνεβόας ἀγαλλόμενος·
 «εὐλογεῖτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν κύριον
 καὶ ὑπερυψούτω αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας».

Στέφανον ἐκ λογικῶν πάντες ἀνθέων
 προσαγάγωμεν τῷ στεφηφόρῳ
 195 ἀθλητῇ νικήσαντι
 τὰς ἐνέδρας τοῦ πονηροῦ
 καὶ βραβείων ἀθανάτων ἀπολαύοντι
 καὶ μετὰ μαρτύρων ἀναμέλποντι·
 «εὐλογεῖτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν κύριον
 200 καὶ ὑπερυψούτω αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας».

θεοτ. Φέρουσα τὸν πλαστουργὸν ταῖς σαῖς ἀγκάλαις
 εἰς ἀνάπλασιν τῆς συντριβείσης,
 θεοτόκε, φύσεως
 τῶν ἀνθρώπων «τέκνον ἔμὸν»
 205 ἀνεβόας «πῶς ὀρῶ σε βρέφος νήπιον,
 τῶν πάντων αἰῶνων ἀρχαιότερον;

186 ἀνεωγόμενος A₂ A₇ K₂ **189** παρεστῶτα καὶ τοὺς ἄθλους καθορῶντα σου Π₁ **193** στέφανον ἐκλογικὸν πάντες ἀνθέων A₂ A₇ στέφανον ἐκ λογικῶν πάντες ἀθέων K₂ **194** προσαγάγωμεν τὸν στεφηφόρον Π₁ **195** ἀθλητὴν νικήσαντι A₂ ἀθλητὴν νικήσαντα Π₁ **196** τὰ ἔνεδρα K₂ **197** ἀπολάβοντα A₂ Π₁ **198** ἀναμέλων K₂ ἀναμέλποντι Π₁ **201** πλαστουργῶν A₇ **202** τοῖς συντριβήσεσι A₂ A₇ τῆς συντριβήσης K₂ **204** τὸν ἄνθρωπον A₂ τὸν ἀνθρώπων A₇ **205** βρέφος: λόγε A₂ A₇ K₂ **206** τὸν A₂ A₇ Π₁

185–189 Act. 7, 55–58 **189** Sap. 5, 16 **191–192** Dan. 3, 74 **193–197** 1 Cor. 9, 24–25 **196** Sir. 11, 29 **199–200** Dan. 3, 74 **201–203** Col. 3, 9–10 **206** Ps. 54, 20

Εὐλογῶ σε καὶ μετὰ μάγων δοξάζω σε
καὶ μετὰ ποιμένων ἀεὶ ὑμνολογῶ σε».

ὥδη θ'. *Μυστήριον ζένον ὄρω καὶ παράδοξον*

- Ἰάσεων βρύεις πελάγη τοῖς χρήζουσιν,
210 λύεις ἀρρωστήματα,
παύεις τὰς ψυχικὰς ἀσθενείας·
ὄθεν ἱατρόν σε ψυχῶν
καὶ σωμάτων εὐμοιρήσαντες πιστῶς
μακαρίζομεν, μαρτύρων ἀκροθίνιον.
- 215 Ὁραῖον σου ὤφθη τὸ πρόσωπον, Στέφανε,
ὀπηνίκα δῆμος σε
μέσον τῶν Ἰουδαίων κατέσχε
στερρῶς ἐναθλοῦντα· διὸ
λίθοις τότε ἀναιρούμενος εὐχαῖς
220 ἀνταμείβεις τοὺς πικρῶς λιθολευστοῦντας σε.
- Στησώμεθα πάντες ἐν οἴκῳ θεοῦ ἡμῶν
χοροῦς καὶ προσοίσωμεν

207–208 εὐλογεῖτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν κύριον · καὶ A₂

heirm. θ' EE 8, Cosmae

209 πελάγει A₂ A₇ K₂ **210** λύων Π₁ **211** παύων Π₁ **212** ὄθεν ἱατρῶν
σε ψυχῶν K₂ ὄθεν ἱατρόν σε τῶν ψυχῶν A₂ **214** μακαρίζωμεν μάρτυς K₂

215 ὠραίων K₂ **216** ὀπηνίκα: ὀπηνίκα καὶ A₂ A₇ **217** μέσσων K₂ **217–218**
κατέσχε στερρῶς: ὄρων καρτερῶς A₂ καταῖσχε στερρῶς K₂ κατεῖχε · στερρῶς Π₁

219 τότε: τοῦτον A₂ A₇ **220** ἀνταμείβειν τοὺς πικρῶς λιθολευστοῦντας σε A₂
ἀντιμίβον τοὺς πικρῶς λιθολευστοῦντα σε A₇ ἀνεδίδου τοῦ πικρῶς λιθολευστοῦντα
σε K₂ ἀνταμείβων τοὺς πικρῶς λιθοβολοῦντας σε Π₁ **222** προσοίσωμεν Π₁

207–208 Mt. 2, 11; Lc. 2, 15 **212** Ps. 40, 5 **214** cf. ... Στέφανος, τὸ τῶν μαρ-
τύρων ἀκροθίνιον ...: Cyril. Hier. *Catech. ad illumin.* (vol. 2, p. 280,3–4 edd. Reischl
et Rupp) **215** Act. 6, 15 **216–220** Act. 7, 57–60 **221** οἶκος respicit templum s.
Stephani in Constantinopoli **221–222** 4 Macc. 13, 8

ἄμα ὡσπερ στεφάνους τοὺς ὕμνους
πίστει τῷ πρωτάθλῳ Χριστοῦ·
225 τῇ γεννήσει γὰρ ἐξέλαμψεν αὐτοῦ
ἢ πανήγυρις ἡμᾶς καταφωτίζουσα.

Ἡ μνήμη σου τοῖς γενεθλίοις δεδόξασται
τοῦ ἡλίου, Στέφανε,
τοῦ ἐκ παρθενικῆς προελθόντος
230 νηδύος ἀσπόρωσ· ὄν νῦν
ἐκδυσώπει τοῦ φωτίζεσθαι ἡμᾶς
καὶ παθῶν καὶ πειρασμῶν ἀπολυτρώσασθαι.

θεοτ. Φορέσας με ἐκ γυναικὸς ὁ ὑπέρθεος
τίκτεται ὡς ἄνθρωπος
235 πόλει τῆς Βηθλεὲμ ἐν σπηλαίῳ·
τοῦτον πᾶσα κτίσις φωναῖς
ἀσιγήτοις μεγαλύνει καὶ ἡμεῖς
τὴν τεκοῦσαν ἐπαξίως μακαρίζομεν.

224 πίστει τὸ πρωτάθλῳ Χριστοῦ A₇ πίστει τῷ πρωτάθλῳ Χριστῷ K₂ ἀεὶ τοῦ
πρωτάθλου Χριστοῦ Π₁ **228** ἡλίου: ἡλίου πλέων A₂ **230** ὄν νῦν: ταύτην K₂

231–236 desunt in K₂ **232** καὶ παθῶν propter homoeoarcton, ut videtur, deest in
A₂ A₇ **234** ὡς deest in A₂ **235** τοῖς A₂ A₇ **236** κτήσις A₇ **237** ἀσιγήτοις με-
γαλύνοντες αὐτὸν A₂ A₇ Π₁ ἀσηγήτως μεγαλύνωντες K₂ **238** μακαρίζομεν K₂

228 ἡλίου: respicit Christum **228–231** Sir. 42, 16 **229–230** cf. ... ὁ ἐκ παρθε-
νικῆς καὶ ἀχράντου νηδύος ἀσπόρωσ προελθὼν ...: Chrysipp. *Encom. in Jo. Baptist.*
(p. 39,6–7 ed. Sigalas) **233** 1 Cor. 15, 54 **234–237** Lc. 2, 11–15

CANON

27 DEC.

IN SANCTUM STEPHANUM

A₇ = Athous Panteleimonos 471, f. 29–32^v

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Δέχου ὕμνον, παμμάκαρ Στέφανε, τοῦ Ἰωσήφ.

Ἦχος α΄.

ὠδὴ α΄. *Ψδὴν ἐπινίκιον ἄσωμεν*

Δεσμεύσας τοῖς ἄθλοις σου

τὸν ἐν κακίᾳ

ἀφρόνως καυχώμενον

τὰ δεσμὰ διάλυσον

5 τῶν ἐγκλημάτων μου, σοφέ,
σαῖς ἰκεσίαις πρὸς Χριστόν,
Στέφανε ἔνδοξε.

Ἐν πέτρᾳ τῆς πίστεως

ἐρηρυσμένος

tit. κανὼν εἰς τὸν ἅγιον τοῦ Χριστοῦ πρωτομάρτυρα Στέφανον, οὗ ἡ ἀκροστιχίς,
δέχου ὕμνον ... Ἰωσήφ
heirm. α΄ EE 15, Andreae

10 ἀκλόνητος ἔμεινας
προσβολαῖς, μακάριε,
<καὶ τρικυμίαις τῶν> κακῶν·
διὸ μὲ στήριζον πολλοῖς
κακοῖς κλονούμενον.

15 Χοροῖς συνηρίθμησαι
τοῖς τῶν δικαίων·
μεθ' ὧν ἡμῖν αἴτησαι
ἰλασμόν καὶ ἔλεος
<καὶ οἰκτιρμόν>, μάρτυς σοφέ,
20 τοῖς ἐν τῇ σκέπη σου θερμῶς
πίστει προστρέχουσιν.

θεοτ. Ὁ μόνος ἀόρατος
ἐκ σοῦ ὠράθη,
παρθένε, σαρκούμενος·
25 ὄν δυσώπει πάντοτε
τὰ θανατοῦντα με <πικρῶς>
πάθη νεκρῶσαι χαλεπά,
θεοχαρίτωτε.

ὠδὴ γ'. Στερεωθήτω ἡ καρδιά μου

Ἵπερνηξάμενος τὸ πέλαγος
30 τὸ τῶν λίθων αὔραις τοῦ πνεύματος
πρὸς τοὺς λιμένας τῆς ζωῆς
καθωρμίσθης, μακάριε·

heirm. γ' EE 16, Andreae
30 τὸ: τοῖς cod.

11–12 4 Macc. 7, 2 13–14 Ps. 144, 14 15–16 Mt. 25, 46 18–19 Zach. 7, 9
22–23 Heb. 11, 27 24 Jo. 1, 14 27 Col. 3, 5 29–30 Act. 7, 59 30–32 Ps.
106, 29–30

ἐν οἷς πρέσβευε ἀγάλλεσθαι
ἡμᾶς εὐφημοῦντας σε.

35 Ὑπὲρ Χριστοῦ, σοφέ, ἔθηκας
σοῦ τὸ σῶμα πρῶτος, μακάριε,
ταῖς τῶν βασάνων προσβολαῖς·
διὰ τοῦτο δεδόξασαι
ὡς Χριστοῦ ἱερομύστης,
40 θεῖε Στέφανε ἔνδοξε.

Μέγιστος ὄφθης διάκονος
καὶ μεγάλην εὐκλειαν εἴληφας,
Στέφανε ἔνδοξε, σαφῶς·
διὰ τοῦτο δεόμεθα·
45 ἐκ μεγάλων ἡμᾶς λύτρωσαι
κακῶν μεσιτείας σου.

Νέμεις τοῖς πίστει σοι προστρέχουσιν
οὐρανόθεν δόξαν, μακάριε·
«τὴν νεκρωθεῖσαν μου ψυχὴν»
50 διὰ τοῦτο κραυγάζω σοι
«ζωηφόροις μεσιτείας σου,
σοφέ, περιποίησον».

θεοτ. Ὁ ταῖς αὐλοῖς, κόρη, τάξειςιν
ὡς θεὸς ὑπάρχων ἀπρόσιτος
55 νῦν προσιτός μοι διὰ σοῦ
ὡς φιλόανθρωπος γέγονεν·
ὄν ἰκέτευε ῥυσθῆναι με
φρικτῆς ἀποφάσεως.

35–36 ὑπὲρ Χριστοῦ σοφὲ πρῶτος ἔθηκας · σοῦ τὸ σῶμα μακάριε cod.

47 πίστει σοι προστρέχουσιν: fort. πίστει προστρέχουσιν

35–37 Act. 7, 59 **41–43** Act. 6, 4–5 **47–48** Act. 6, 8 **49–52** Heb. 10, 39

51–52 Lc. 17, 33 **53–54** Is. 6, 2 **54** 1 Tim. 6, 16

ὥδη δ'. Ἐν πνεύματι προβλέπων

Νοὶ κεκαθαρμένῳ
60 ὁρῶν ἐκ δεξιῶν
τοῦ πατρός, μακάριε,
Χριστὸν τὸν Ἰησοῦν
οὐκ ἐσαλεύθης οὐδ' ὄλωσ, μάκαρ, ἡττήθης,
ἀλλὰ τὸν δρόμον τὸν καλὸν διετέλεσας,
65 Στέφανε μαρτύρων πρωτόαθλε.

Πολλοὶ οἱ πολεμοῦντες
ἀφ' ὕψους με ἐχθροί·
οὓς αὐτὸς πολέμησον,
Στέφανε σοφέ,
70 μὴ συγχωρῶν με βαπτίζεσθαι ἀμαρτίαις
μηδὲ πρὸς πάθη συνωθεῖσθαι ἀτιμίας,
ὅπως ὡς προστάτην γεραίρω σε.

Ἄγιως διανύσας
τὸν δρόμον σου, σοφέ,
75 σὺν ἀγίοις ἅπασιν
οἰκεῖς τοὺς οὐρανοὺς.
Ἀλλὰ δυσώπει ἀγιασμόν καὶ εἰρήνην
ἡμῖν δοθῆναι ἐν ναῶ σου παναγίῳ
σὲ περιφανῶς ἀγιάζουσιν.

θεοτ. 80 Μαραίνει τῆς κακίας
τὴν βλάστησιν Χριστὸς
ἐκ σοῦ, ἀειπάρθενε,

heirm. δ' EE 15, Andreae
64 διατελεσας cod. 79 ἀγιάζοντας cod.

59–62 Act. 7, 55–56 63 2 Reg. 22, 37 64 2 Tim. 4, 7 66–67 Ps. 55, 3 66–68
Ps. 34, 1 71 Rom. 1, 26 73–74 2 Tim. 4, 7 75–76 Is. 57, 15 77 Heb. 12, 14
78 et passim ναὸς respicit templum s. Stephani in Constantinopoli 80–85 Job
15, 30; Is. 65, 8–9

βλαστήσας ὑπὲρ νοῦν·
αὐτὸν δυσώπει προρρίζους ἐξαφανίσει
85 τὰς ἐκβλαστήσεις τῶν ἀκάρπων λογισμῶν μου,
ὅπως καταχρέως δοξάζω σε.

ὥδῃ ε΄. *Τὴν σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν*

Μαρτύρων ἐγκαλλώπισμα,
Στέφανε σοφέ,
ἀπάσαις τῶν καλῶν
90 ιδέαις καλλώπισον
ἀμαυρουμένην τὴν καρδίαν μου
ταῖς προσβολαῖς τοῦ πλάνου,
ὅπως ἀνευφημῶ σε.

Ἀγῶνας σὺ διήνυσας
95 πρῶτος διὰ Χριστόν·
ὅθεν σοι βοῶ·
«μακάριε Στέφανε,
ταῖς σαῖς πρεσβείαις ἐνδυνάμωσον
πρὸς ἐναντίων πάλην
100 τὴν ταπεινὴν ψυχὴν μου».

Κατέστρεψας, μακάριε,
<σημεῖα ἐκτελῶν>
Ἑβραίων φονευτῶν
τὸν οἶκον σοῖς δόγμασιν·
105 διὸ τοὺς πίστει ἐν τῷ οἴκῳ σου
σὲ ἀνυμνολογοῦντας
πάσης κακίας ρῦσαι.

heirm. ε΄ EE 15, Andreae

92 2 Jo. 7,3 94–95 Phil. 1, 29–30 98–100 Eph. 6, 10–12 101–104 Act.
6, 8–10

θεοτ. Ἀγία μητροπάρθενε,
πανάγιον θεὸν
110 τέτοκας ἐν σαρκί·
αὐτὸν οὖν δυσώπησον
ὡς ποιητὴν σου καὶ θεὸν ἡμῶν
καθαγιάσαι πάντα
τοὺς σὲ δοξολογοῦντας.

ὧδὴ στ´. Τὸν προφήτην Ἰωανᾶν

115 Ῥᾶστα, μάκαρ, καρτερῶν
τὴν πληθὺν τῶν δυσχερῶν
τῶν δαιμόνων τὴν πληθὺν
ἀπεδίωξας, σοφέ,
γενόμενος τῆς ἐκκλησίας
120 στῦλος καὶ ἔρεισμα.

Στέφανον εἴληφας σαφῶς
τὸν ὁμώνυμον, σοφέ,
πρὸς Χριστοῦ τῆς δεξιᾶς
ὡς ὑπάρχων μιμητής,
125 παμμάκαρ, <ἄριστος> τοῦ πάντων
δεσπότη, ἔνδοξε.

Τέμενος ὄφθης καθαρὸν
τοῦ κυρίου, ἀθλητά·
ἱεράς οὖν προσευχᾶς
130 σοὶ προσφέρομεν ἀεὶ

heirm. στ´ EE 15, Andreae

117 τῶν: καὶ cod., sed manus rec. τῶν supra lineam scripsit 129 ἱεραῖς οὖν
προσευχαῖς cod. 130 προσφέρομεν: προσφέροντες cod.

109–110 Jo. 1, 14 112 Act. 4, 24 119–120 Prov. 14, 26; 1 Tim. 3, 15
121 1 Cor. 9, 25 121–123 Mt. 27, 29 124–126 Eph. 5, 1

αἰτούμενοι πταισμάτων λύσιν,
σοφέ, πρεσβείαις σου.

< É — — — — —
— — — — —
135 — — — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — — >.

θεοτ. Φάνηθι, δέσποινα ἀγνή,
140 τῶν τοῦ βίου δυσχερῶν
ἀπαλλαγὴ καὶ στηριγμὸς
τῶν εἰς σὲ μετὰ θεόν,
πανάμωμε, ἐχόντων ἐλπίδας,
ἀγνή θεόνυμφε.

ὥδη ζ'. Τοὺς ἐν καμίνῳ παῖδας σου

145 Ἀπὸ σκανδάλων ῥῦσαι με, σοφέ, τοῦ δολίου,
μάρτυς· εὐπροσδέκτοις προσευχαῖς
ἄναψόν μου ἐν τῇ ψυχῇ
τὸν θεῖον <λύχνον τοῦ φωτὸς>
σβεννύοντα τὰς σαρκικὰς ἡδονάς,
150 ὅπως τιμῶ σε ἀεὶ.

Νέος ὄφθης ποδηγὸς τῶν μαρτύρων ἀπλανῆς
ὥσπερ πάλαι Μωσῆς τοῦ λαοῦ
<ὄφθης> τοῦ Ἰσραήλ· διὸ

heirm. ζ' EE 15, Andreae | τῶν ἐν καμίνῳ παίδων σου EE
152 τὸν λαὸν cod.

140–141 Heb. 2, 14–15 142–143 Act. 24, 15 145 Ps. Sal. 4, 23 147–149 Ps.
17, 29 148 2 Par. 4, 20 149 Prov. 13, 9 152–155 Ex. 3, 7–10; Ps. 80, 14–15

155 ἡμᾶς τῶν τοῦ ἐχθροῦ ὁδῶν
ἔξελον καὶ πρὸς ὁδοὺς ἀγαθὰς
πάντοτε εὐθνον.

θεοτ. Ἐκφαντικῶς ἐκάλει σε ποτέ, πανάμωμε,
ὄρος ὁ προφήτης Δαυὶδ·
λίθος ἐκ σοῦ ὁ νοητὸς
160 ἔναπετμήθη καὶ τῆς πλάνης
ξόανα καταλεπτύνας ἡμᾶς
ἐκαινοποίησεν.

ὦδὴ η΄. Ὅν φρίττουσιν ἄγγελοι

Τοῖς λίθοις θλιβόμενα
τὰ μέλη σου, σοφέ,
165 καὶ ὄμματα ἔπεμπες
ἀεὶ πρὸς οὐρανόν.
Βαλλόμενος λίθοις
οὐκ ἐνέδωκας,
ἀλλ' ἐμεγαλύνθης
170 τελέσας τὸν ἀγῶνα.

Ὁ νοῦς σου ταῖς νεύσεσι
ταῖς θείαις λαμπρυνθεῖς
ἐξένευεν, ἅγιε,
τελείως τῆς σαρκός·
175 διὸ δυσσωπῶ σε·
νεύοντά με ἀεὶ

155 ἐξελοῦ cod.
heirm. η΄ EE 15, Andreae

154–156 Sir. 49, 9 155–156 Jer. 6, 16 157–161 Dan. 2, 45 163–168 Act.
7, 55–58 170 2 Tim. 4, 7 171–172 2 Macc. 8, 18

πρὸς τὴν ἁμαρτίαν
ἐπίστρεψον εὐχαῖς σου.

180 Ὑπῆρξας ἀκλόνητος
καιρῶ τῶν πειρασμῶν·
διό με κλονούμενον
ἐχθροῦ ταῖς προσβολαῖς
ἀκλόνητον δεῖξον,
185 πρωτομάρτυς Χριστοῦ,
ὅπως ὡς προστάτην
θερμὸν ἀνευφημῶ σε.

θεοτ. Ἴλος, πανάμωμε,
παθῶν φθοροποιῶν
καὶ ζάλης καὶ θλίψεως
190 ἀτάκτων λογισμῶν
καὶ πάσης κακίας
ἐναντίων ἐχθρῶν
λύτρωσαί με, ὅπως
ἀεὶ ἀνευφημῶ σε.

ὠδὴ θ'. *Τὴν φωτοφόρον νεφέλην*

195 Ὡς ἀκαθαίρετον πύργον,
ὡς ἀπερίτρεπτον τεῖχος,
ὡς ἀληθῆ ἀγωνιστήν,
ὡς ἐχθροῦ καθαιρέτην
ἀνευφημοῦμεν σε πιστῶς,
200 μακάριε Στέφανε,
αἰτούμενοι
ἰλασμὸν τῶν πταισμάτων

heirm. θ' EE 17, Andreae

187–194 Ps. 39, 3–4 189–193 3 Reg. 1, 29 197 Sir. 4, 28 202 1 Jo. 2, 2

ἱεραῖς σου
ἀπολήψεσθαι εὐχαῖς.

205 Σὲ βοηθὸν κατὰ πάντα
ἐν πειρασμοῖς καὶ κινδύνοις
καὶ ταῖς τοῦ βίου συμφοραῖς
κεκτημένος, παμμάκαρ,
οὐ φοβηθήσομαι κακὰ
210 ἀεὶ τειχιζόμενος,
μακάριε,
τῇ ἁγίᾳ σου σκέπῃ
ὡς προστάτην
εὐμοιρήσας σε θερμόν.

215 Ἐλιοβόλοις ἀκτῖσι
πᾶσαν τὴν κτίσιν φωτίζεις
καθάπερ ἥλιος, σοφέ·
διὰ τοῦτο βοᾷ σοι·
«ἀμαυρωθέντα με πολλοῖς,
220 μακάριε, πταίσμασι
πρεσβείαις σου
καταλάμπρυνον, ὅπως
ἐπαξίως
ἀνυμνῶ σε τὸν σοφόν».

θεοτ. 225 Φέρεις τὸν φέροντα πάντα
χερουβικὸς ὡσπερ θρόνος,
θεοχαρίτωτε ἀγνή·
ὄν ἀπαύστως δυσώπει
μὴ κατακρῖναι τὸν πολλὰ
230 δεινῶς ἀμαρτάνοντα
καὶ τρέμοντα
τὴν αἰώνιον δίκην,

204 Col. 3, 24 205–209 Heb. 13, 6 215–217 Sir. 42, 16 219–222 1 Jo. 2, 8
225–226 Ezech. 10, 1 229–230 Jo. 8, 11 231–234 Mc. 5, 33 232 Judae 7,4

ἦς με ῥῦσαι
δυσωπῶ σε, ἀγαθή.

IN SANCTUM STEPHANUM

A₇ = Athous Panteleimonos 471, f. 32^v-36

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Στεφάνῳ νῦν δεύτερον πλέκω μέλος. Ἰωσήφ.

Ἦχος β΄.

ὠδὴ α΄. Δεῦτε λαοί, ἄσωμεν ἄσμα

Στέφος λαβὼν
παρὰ Χριστοῦ τὸ ἀμάραντον,
στεφανηφόρε Στέφανε,
διὸ μοι βράβευσον
5 πρὸς Χριστοῦ σωτηρίαν
καὶ λύσιν τῶν πταισμάτων, θεομακάριστε.

Τὸν τοῦ Χριστοῦ
δεῦτε στεφάνοις κοσμήσωμεν
<ἀγωνιστὴν καὶ μάρτυρα>

tit. ἕτερος κανὼν εἰς τὸν ἅγιον πρωτομάρτυρα Στέφανον. Ἡ ἀκροστιχίς, Στεφάνῳ
νῦν ... Ἰωσήφ
heirm. α΄ EE 51, Cosmae

10 καὶ εὐφημήσωμεν
ὡς Χριστοῦ ἀθλοφόρον,
Στέφανον, τὸν αἰοίδιμον πρωτομάρτυρα.

Ἐπὶ τῆς γῆς
ἀγωνιστῆς ὄφθης μέγιστος
15 καὶ πρωτομάρτυς, ἔνδοξε·
διὸ τοὺς πίστει σε
λιτανεύοντας ῥῦσαι
κινδύνων παντοίων καὶ περιστάσεων.

θεοτ. Φέρεις πηγὴν
20 τῆς ἀφθαρσίας, θεόνυμφε.
Τραυματισθέντα πάθει,
κόρη, θεράπευσον
καὶ πυρὸς αἰωνίου
ἐξάρπασόν με, μόνη θεοχαρίτωτε.

ὠδὴ γ'. *Στερέωσον ἡμᾶς ἐν σοὶ*

25 Ἀντέστης σταθερῶς, σοφὲ Στέφανε,
καὶ λίθοις βαλλόμενος ὑπ' ἀνόμων,
τῶν Ἑβραίων, παμμακάριστε·
διὰ τοῦτο Χριστός σε ἐστεφάνωσεν.

Νῦν δόξαν τοῦ Χριστοῦ ὀρῶν, ἅγιε,
30 δυσώπει ῥυσθῆναι <ἀπὸ> παντοίων

19 φέρεις: φέρων cod.

heirm. γ' EE 53, Cosmae

29 νῦν δόξαν τοῦ Χριστοῦ ἅγιε ὑπὲρ ἡμῶν cod.

11 4 Macc. 15, 29 13–15 Act. 7, 58 18 2 Cor. 11, 26 19–20 Eph. 6, 24
23 Mt. 25, 41 25–26 1 Cor. 9, 21 25–27 Act. 7, 58 28 1 Cor. 9, 25 29 Act.
7, 55

πειρασμῶν <καὶ περιστάσεων>
καὶ ζάλης τοῦ βίου ἡμᾶς τοὺς ὑμνοῦντας σε.

Ὡς ἄστρον φαεινόν, ὡς μέγας ἥλιος
τοῦ κόσμου τὰ πληρώματα φωτίζεις·
35 διὰ τοῦτο σοὶ κραυγάζομεν·
«τῶν παθῶν ἡμῶν <τὸν> σκοτασμὸν δίωξον».

θεοτ. Ναμάτων ζωτικῶν πηγῆ ὑπάρχουσα,
παρθένε, ὡς ζωῆς ὕδωρ τεκοῦσα
τὴν ψυχὴν μου νῦν κατάρδευσον
40 καὶ καρποὺς ἐναρέτους φέρειν ποιήσον.

ὦδὴ δ'. *Εἰσακήκοα, κύριε, τὴν ἀκοὴν*

Ἐψηλότερος γέγονας
τῶν τῆς σαρκός, παμμάκαρ, θελημάτων
καταράξας τῶν ἀνόμων φρυάγματα.

Νοερῶς εἰκονίζω σε
45 ὡς ἀγαθόν, μακάριε, προστάτην.
Περιστατουμένῳ νῦν μοι βοήθησον.

Διωχθεὶς διὰ κύριον,
μάρτυς Χριστοῦ, διάλυσον τοὺς βρόχους
τῶν ἐμῶν πταισμάτων τῇ μεσιτείᾳ σου.

32 ἡμᾶς τοὺς ὑμνοῦντας σε: ἡμῖν τοῖς ὑμνοῦσι σε cod.

34 τὰ πληρώματα: τὰ πληρώματα νῦν cod.

heirm. δ' in EE non apparet, sed in MB 1, 6 (I Januarii, can. in s. Basilium)

43 καταράξας ἀνόμων Ἑβραίων φρυάγματα cod.

33 Mt. 2, 9; 13, 43 **34** Tob. 13, 13 **36** Ps. 17, 29 **37** Cant. 8, 2 **38** Apoc.
22, 17 **39–40** Ps. 1, 3 **40** Mt. 12, 33 **41–42** Heb. 7, 26 **42** Eph. 2, 3 **43** Ezech.
24, 21 **47** Mt. 5, 10; Act. 8, 1

θεοτ. 50 Ἐπὶ σοὶ τὰς ἐλπίδας μου
μετὰ θεόν, παρθένε, ἀνεθέμην.
Μὴ μὲ ὑπερίδης κλυδωνιζόμενον.

ὠδὴ ε΄. Ὁ τοῦ φωτὸς χορηγὸς

Ἵψηλοτάτω νοῦ
ὑπείσελθῶν πρῶτος, σοφέ, στάδιον
55 τῶν ἀθλητῶν καὶ πεῖραν βασάνων
ὑπήνεγκας στερρῶς καὶ τῆς αἰωνίου
εὐκλείας ἐπέτυχες.

Τίμιον σκεῦος ὄφθεις
τοῦ παναγίου καὶ σεπτοῦ πνεύματος
60 πάσης ἡμᾶς, μακάριε, βλάβης,
ἀτίμου λυτροῦσαι πράξεως εὐχαῖς σου
τοὺς πίστει τιμῶντας σε.

Ἐν πεποιθήσει πολλῇ
ὑπὸ τὴν σκέπην σου ἀεὶ, ἅγιε,
65 ὡς σωστικὴν προστρέχομεν πάντες·
βοήθει οὖν ἡμῖν ἐξηπορημένοις
πολλαῖς περιστάσεσιν.

θεοτ. Ῥῦσαι ἡμᾶς πειρασμῶν,
ἐξ ἀοράτων τε ἐχθρῶν, ἄχραντε,
70 καὶ ὁρατῶν καὶ τῆς αἰωνίου
φρικτῆς τιμωρίας τοὺς σὲ θεοτόκον,
ἀγνή, καταγγέλλοντας.

heirm. ε΄ EE 51, Cosmae

50–51 Ps. 77, 7 **52** 1 Macc. 6, 11; Ps. Sal. 8, 30 **54–57** 1 Cor. 9, 24–25
58 2 Tim. 2, 21 **59** Act. 6, 5 **63** 2 Cor. 3, 4 **64** Is. 49, 2 **64–65** Ps. 120, 5
66 Ps. 87, 16 **68** Mt. 6, 13 **69–70** Col. 1, 16

ὠδὴ στ´. Ἐν ἀβύσσῳ πταισμάτων

Οἱ κρουνοὶ τῶν αἱμάτων σου, ἔνδοξε,
πέλαγος ἡμῖν ἰαμάτων ἐδείχθησαν
75 τοῖς εὐσεβῶς τιμῶσι σε
καὶ προστάτην πλουτοῦσι σε, Στέφανε.

Νεκρωθεὶς διὰ κύριον, ἔνδοξε,
τοὺς νενεκρωμένους ἡμᾶς πλημμελήμασι
ταῖς ζωηραῖς πρεσβείαις σου
80 αἰωνίου ζωῆς καταξίωσον.

Πυρπολήσας Ἑβραίων φρυάγματα
θείαις μεσιτείαις σου, Στέφανε ἔνδοξε,
πάντων ἡμῶν κατάφλεξον
τὰ ὑλώδη ἐγκλήματα, ἅγιε.

θεοτ. 85 Λαμπρυνθεῖσα τῷ πνεύματι, πάναγνε,
οἷαπερ λυχνία τὸ θεῖον λαμπάδιον
ἐν τῇ νηδύϊ ἐβάστασας
τὰ τοῦ κόσμου φωτίζον πληρώματα.

ὠδὴ ζ´. Εἰκόνοσ χρυσοῦς ἐν πεδίῳ

Ἐτύθης, σοφέ,
90 ὥσπερ ἄκακος ἀμνὸς
ἐθελουσίως
καὶ προσηνέχθης θῦμα ἄμωμον

heirm. στ´ EE 46, Joannis

87 ἐβάστασας: ἄχραντε cod. 88 φωτίζων cod.

heirm. ζ´ EE 53, Cosmae

73 2 Macc. 14, 45 77–80 1 Tim. 6, 12 78 Eph. 2, 1 81 Ezech. 7, 24 81–84
Is. 10, 17 86–88 Zach. 4, 2 88 Tob. 13, 13 89–90 1 Cor. 5, 7 89–94 Act. 8, 32;
1 Petr. 1, 19

τῷ ἐκουσίως ὡς πρόβατον
λόγω τεθυμένῳ καὶ χαίρων
95 ἐμελῳδοῖς, μακάριε·
«εὐλογητὸς εἶ ὁ θεὸς
ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν».

Κακίας ἐχθρῶν,
πονηρίας δυσμενῶν
100 ἀνθρώπων ρῦσαι με,
τῶν ἐν τῷ βίῳ περιστάσεων,
τῆς αἰωνίου κολάσεως,
μάρτυς, τῇ ἐν σοὶ παρρησίᾳ,
ἵνα μέλω γηθόμενος·
105 «εὐλογητὸς εἶ ὁ θεὸς
ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν».

Ὡραῖος τερπναῖς
εὐμορφίαις γεγονῶς
τῶν σῶν ἀγώνων
110 τῆς εἰδεχθοῦς με ἐλευθέρωσον,
Στέφανε, κακίας τοῦ ὄψεως
καὶ τῆς μοχθηρᾶς ἀμαρτίας
μεσιτεῖαις σου ψάλλοντα·
«εὐλογητὸς εἶ ὁ θεὸς
115 ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν».

θεοτ. Μαρία σεμνή,
οἰκητήριον, ἀγνή,
τοῦ φιλανθρώπου,
τὴν ταπεινὴν μου ἐλευθέρωσον

103 σοι: σῆ cod. **118** τοῦ φιλανθρώπου: τοῦ φιλανθρώπου θεοῦ

96–97 Tob. 8, 5 **98–100** 1 Cor. 5, 8 **102** Mt. 25, 46 **103** 1 Tim. 3, 13
105–106 Tob. 8, 5 **110–112** Rom. 6, 18 **114–115** Tob. 8, 5 **117** Tit. 3, 4
119–120 Jo. 8, 36

120 ψυχὴν παθῶν ἀμαυρότητος,
ὅπως τῆς ἁγίας τριάδος
μελωδῶν οἶκος γένομαι·
«εὐλογητὸς εἶ ὁ θεὸς
ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν».

ὠδὴ η΄. *Τὸν ἐν καμίνῳ τοῦ πυρὸς*

125 Ἐπὶ τὴν πέτραν τῆς ζωῆς
ἐρειδόμενος, σοφέ, ψυχῆς τὰς βάσεις
τῶν πετρῶν ταῖς νιφάσι
γενναίως ἐγκαρτερῶν
οὐδαμῶς ἐσαλεύθης, ἔνδοξε,
130 καὶ σαλευομένων στηριγμὸς ὄφθης μέγας.

Λελαμπρυσμένος παρεστῶς,
ἀθλοφόρε, τῇ σεπτῇ, μάκαρ, τριάδι
ἐκ νυκτὸς ἀγνωσίας,
ἀπὸ παθῶν βλαβερῶν,
135 ἐκ πάσης βίου περιστάσεως
πρέσβευε ῥυσθῆναι τοὺς πόθῳ σε τιμῶντας.

Οἶκος τριάδος γεγονῶς
ἐγνωρίσθης φωταυγῆς, Στέφανε θεῖε·
διὸ πιστεῖ βοῶμεν·
140 «τοὺς σὲ τιμῶντας ἀεὶ

124 ἡμῶν: θεὸς cod.

heirm. η΄ EE 47, Joannis

129 οὐδαμῶς: οὐδαμῶς μάκαρ cod.

123–124 Tob. 8, 5 125–126 Ps. 80, 17; 1 Tim. 3, 15 127–130 Act. 7, 59–60

129 Ps. 15, 8 130 Sir. 15, 4 131–133 Act. 26, 18 132 4 Macc. 15, 29

133 1 Cor. 15, 34

ναῶ σου τιμωμένῳ κλήσει σου
λύτρωσαι παντοίων κακῶν ἐπερχομένων».

θεοτ. Σεσαρκωμένον ὑπὲρ νοῦν
 ἐξ αἱμάτων σου ἀγνῶν τέτοκας λόγον·
145 ὄν ἀπαύστως δυσώπει
 τοῦ ἐλεῆσαι ἡμᾶς,
 παρθένε, πολλὰ ἀμαρτάνοντας
 καὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς καταξιῶσαι.

ὥδῃ θ´. Τὸν ἐκ θεοῦ θεὸν λόγον

 Ἱερωτάταις χορεΐαις
150 ἱερῶν ἀθλοφόρων
 συνῶν ὡς τῶν μαρτύρων καλλονή,
 θεόφρον μακάριε Στέφανε,
 τοὺς συναθροιζομένους
 ἐν τούτῳ τῷ πανσέπτῳ σου ναῶ
155 καὶ πιστῶς σε τιμῶντας
 εὐχαῖς σου περιφρούρησον.

 Ὡς τοῦ Χριστοῦ πρῶτος μάρτυς,
 ὡς ἀγγέλων πολίτης,
 ὡς πάντων κληρονόμος ἀγαθῶν,
160 ὡς διακόνων ὁ πρόκριτος
 τὸν σωτῆρα δυσώπει
 οἰκτεῖραι, ἐλεῆσαι καὶ ἡμᾶς

heirm. θ´ EE 46, Joannis

141 2 Tim. 1, 9 | ναὸς respicit templum s. Stephani in Constantinopoli
142 Prov. 27, 12 **143–144** Mt. 1, 23; Jo. 1, 14 **144** Ex. 30, 10 **146–147** Sap.
11, 23 **148** Mt. 25, 46 **149–151** 4 Macc. 18, 23 **150** 4 Macc. 15, 29 **158** Phil.
3, 20 **159** Mt. 19, 29 **160** Mc. 9, 35 **162** Is. 30, 18 **162–163** Ps. 9, 14

τοὺς τεταπεινωμένους
καὶ γνώμη κινδυνεύοντας.

165 Στῆσον, παμμάρκαρ, τὸν σάλον
τῶν τοῦ βίου σκανδάλων
καὶ πράϋνον ἀτάκτους λογισμούς,
τὸ συνταράσσον κλυδώνιον
τὰς ἡμῶν διανοίας,
170 καὶ δίδου ἐν εἰρήνῃ σταθερᾷ
καὶ ψυχῆς ὁμονοία
πάντας ἡμᾶς πορεύεσθαι.

 Ἡ φοβερὰ μένει δίκη
τοὺς ραθύμως βιοῦντας!
175 Τί μέλλεις, παναθλία μου ψυχῆ;
Τί τῶν κακῶν οὐκ ἀφίστασαι;
Ἐπιστρέψασα κράζον
τῷ πάντων ποιητῇ καὶ λυτρωτῇ
ταῖς εὐχαῖς τοῦ Στεφάνου·
180 «οἰκτείρησόν με, κύριε».

θεοτ. Φρενοβλαβῶς ἀμαρτάνω
καὶ τί πράξαι οὐκ οἶδα.
Πῶς φεύξω τιμωρίας τὰς ἐκεῖ;
Πῶς τὸν κριτὴν ἰλεώσομαι;
185 Παναγία παρθένε,
ἡ μόνη τῶν ἀπόρων βοηθός,
τῇ ἐν σοὶ μεσιτεία
βοήθησον καὶ σῶσον με.

187 σοι: ση cod.

165–168 Ps. 88, 10 170–172 Act. 16, 36 171–172 Ps. 54, 15 173–174
2 Thess. 1, 8–9 175 Act. 22, 16 178 Act. 4, 24 188 Ps. 108, 26

IN SANCTUM STEPHANUM

A₇ = Athous Panteleimonos 471, f. 36–39^v

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Τρίτην φέρω σοι, παμμάκαρ, μελωδίαν. Ἰωσήφ.

Ἦχος γ´.

ὠδὴ α´. Ἀσωμεν τῷ κυρίῳ τῷ ποιήσαντι

Τὸν νοητὸν λαμπτήρα

τὸν φωτίζοντα

ταῖς τῶν ἄθλων λάμπησι

Χριστοῦ τὴν ἐκκλησίαν

5 καὶ σκότος μειώσαντα

<τὸ> τῶν Ἰουδαίων,

Στέφανον τὸν ἔνδοξον,

συμφώνως εὐφημήσωμεν

καὶ πίστει μακαρίσωμεν.

tit. ἕτερος κανὼν εἰς τὸν ἅγιον Στέφανον τὸν πρωτομάρτυρα, οὗ ἡ ἀκροστιχίς, τρίτην φέρω σοι ... μελωδίαν. Nomen hymnographi ex odae novae litteris initialibus deducitur

heirm. α´ EE 111, Germani

1–5 Ps. 17, 29 3–6 Act. 7, 59–60 4 Rom. 16, 16

10 ῥύπον παθῶν παντοίων
περικείμενος
καὶ δελεαζόμενος
τῶν δυσμενῶν ἀπάταις
πίστει τῇ ἁγία σου
15 καταφεύγω σκέπη·
προστάτης μοι γενήθητι
τῶν δυσμενῶν ῥυόμενος,
Στέφανε πανεύφημε.

Ἰκετηρίαν πίστει
20 σοὶ προσάγομεν·
πειρασμῶν καὶ θλίψεων
ἡμῖν ἐπερχομένων
καὶ πυρός, μακάριε,
σκότους ἐξωτέρου
25 ἁγία μεσιτεία σου
ῥῦσαι ἡμᾶς, δεόμεθα,
τοὺς πόθῳ σε δοξάζοντας.

θεοτ. Τὴν ἀνωτέραν πάντων
ἀγγελικῶν ταγμάτων,
30 τὴν ἀγνὴν καὶ ἄμωμον
ὡς τοῦ θεοῦ μητέρα
πίστει ἱκετεύομεν
ἐκτενῶς βοῶντες·
«ἁγία μητροπάρθενε,
35 βοήθεια γενοῦ ἡμῖν
<τοῖς πίστει σοὶ προστρέχουσι>».

33 ἐκτενῶς: manus rec. supra lineam scripsit

12 Jac. 1, 14 16 Rom. 16, 2 19–26 Heb. 5, 7 23–24 Mt. 5, 22; 8, 12 35 Ps.
17, 3

ὥδῃ γ'. Ἐστερεώθη ἡ καρδία μου ἐν κυρίῳ

Ἡλιακῶν, πανεύφημε, λαμπηδόνων
ὑπερλάμπων φώτισον τὰς καρδίας
τῶν ἐν αἰνέσει τιμώντων σε ὡς προστάτην θερμόν.

40 Νοσημάτων πάντων προσγινομένων,
ἀμαρτιῶν καὶ θλίψεων καὶ κινδύνων,
πρωτομάρτυς Στέφανε, πάντας <ἡμᾶς> λύτρωσαι.

45 Φωτιστικαῖς σου λάμπησιν, ἀθλοφόρε,
τὸν σκοτασμὸν διάλυσον τῆς ψυχῆς μου
καὶ μετανοίας πρὸς ἄδυτον φῶς ὀδήγησον.

θεοτ. Ἐκ σοῦ θεὸς ἐπέφανε, θεοτόκε,
<τοῖς ἀνθρώποις>, μόνη εὐλογημένη·
ὄν ὑπὲρ πάντων ἰκέτευε τῶν τιμώντων σε.

ὥδῃ δ'. Εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου

50 Ῥηγνυμένης σου
τοῖς ἀνυποίστοις νιφάσι, μάκαρ,
τῆς σαρκὸς ἀκαταγώνιστος,
ἀπερίτρεπτος ὄφθης.

55 Ὁφθης ἄκλυστος
λιμὴν, παμμάκαρ, χειμαζομένων.
Ἀλλά, δέομαι· κυβέρνησον
πρὸς γαλήνης με ὄρμον.

heirm. γ' EE 110, Germani

heirm. δ' EE 110, Germani

37–38 Sir. 42, 16 38 1 Cor. 4, 5 41–42 Sir. 2, 11 43 4 Macc. 15, 29; Prov.
4, 18 43–45 2 Esd. 19, 19 46 Ps. 117, 27 46–47 Lc. 1, 42 49–51 Act. 7, 59
53–56 4 Macc. 13, 6

Συντριβόμενος
 πᾶσαν συνέτριψας, μάκαρ, πλάνην·
 συντριβέντας οὖν καινούργησον
 60 πρὸς ζωὴν ἡμᾶς πάντας.

Οἶκος γέγονας
 θεοῦ τοῦ ζῶντος· ὄθεν τοὺς πίστει
 ἐν τῷ σῶ οἴκῳ τιμῶντας σε
 περιστάσεως ῥῦσαι.

θεοτ. 65 < I _ ' _ _ _
 _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _
 _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _
 _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ >.

ὠδὴ ε'. Τὴν σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν

70 Πολλῶν νιφάδων, ἔνδοξε,
 πετρῶν ἐπαγωγαῖς
 τῇ εἰς Χριστὸν πεποιθήσει κατεφρόνησας
 καὶ ὁ πρῶτος μάρτυς
 καὶ θαυμάτων αὐτουργὸς
 θεῖος γεγένησαι.

75 Ἀπὸ παντοίας θλίψεως,
 ἀπὸ ὀργῆς χαλεπῆς,
 ἀπὸ ἀνθρώπων ἀδίκων ῥῦσαι πάντας ἡμᾶς,
 μάρτυς ἀθλοφόρε,

heirm. ε' EE 110, Germani
 72 καὶ πρῶτος μάρτυς ἔνδοξε cod.

58 Rom. 16, 20 59–60 1 Cor. 15, 22 61 1 Petr. 2, 5 62 Dt. 4, 33 63 et
 passim οἶκος respicit templum s. Stephani in Constantinopoli 69–72 Act. 7, 59
 70–71 Dt. 32, 36–37 71 2 Cor. 3, 4 73 Act. 6, 8 75–76 Ps. 77, 49 77 Ps.
 42, 1 78 4 Macc. 15, 29

80 τοὺς τῆ σκέπη σου θερμῶς
νῦν καταφεύγοντας.

Μόνος ἐγὼ τοῖς πάθεσι
θύραν ἀνέφωξα,
μόνος θεὸν τὸν φιλόανθρωπον παρώργισα·
85 μάρτυς γενναιόφρον,
μετανοίας μοι ὁδοῦς
θείας ὑπόδειξον.

θεοτ. Μὴ τῷ θυμῷ σου, κύριε,
ὄλως ἐλέγξης με,
μὴ τῆ ὀργῆ σου παιδεύσης με ἁμαρτήσαντα,
90 ἀλλὰ οἰκτεῖρας με σῶσον
μεσιτεῖαις ἱεραῖς
τῆς κησάσης σε.

ὠδὴ στ´. Τοὺς εἰς τὰ τέλη τῶν αἰώνων

Ἀγωνισάμενος νομίμως
ἀφθαρσίας στέφος εἴληφας
95 καὶ σὺν ἀγγέλοις τῷ Χριστῷ
μετὰ δόξης νῦν παρίστασαι
κραυγάζων, ἀθλοφόρε·
«σῶσον, σωτήρ, τοὺς εὐσεβῶς
σὲ ἀεὶ ἀνυμνοῦντας».

100 Κόσμου τοῖς πάθεσιν ἐκάστοτε
περιπίπτω ὁ ταλαίπωρος
καὶ ἁμαρτίας ἐν αὐτῷ

heirm. στ´ EE 110, Germani

82 Apos. 3, 7 83 2 Par. 28, 25 85–86 Sir. 44, 16 87–89 Ps. 6, 2; 37, 2
93–94 1 Cor. 9, 25 95–96 2 Tim. 2, 10 97 4 Macc. 15, 29 100–106 Rom.
7, 23–25

οὐ διέλιπον ἐργάζεσθαι·
βοήθει μοι, παμμάκαρ,
105 ἐκδυσωπῶν, θεόληπτε
Στέφανε, τὸν σωτήρα.

Ἀπὸ περάτων ἕως ἄκρων
γῆς τὸ ὄνομά σου ἕδεται
ὡς πρῶτος μάρτυς φανείς,
110 ἀθλητῶν κλέος, Στέφανε,
παμμέγιστε προστάτα
τῶν ἐν δεινοῖς καὶ θλίψεσι
πονηραῖς συναντώντων.

θεοτ. Ῥῦσαι ἡμᾶς, θεοχαρίτωτε,
115 τῆς ἐν ἄδου κατακρίσεως,
τῆς τῶν παθῶν ἐπαγωγῆς,
τῶν σκανδάλων τοῦ ἀλάστορος
τοὺς πίστει ἀδιστάκτω
σὲ ἀληθῆ μητέρα
120 τοῦ δημιουργοῦ ἀνυμνοῦντας.

ὥδῃ ζ'. *Τρεῖς παῖδες ἐν καμίνῳ*

Μαράνας, ἀθλοφόρε,
τῶν Ἑβραίων τὸ φρύαγμα
τῆ πλημμύρα τῶν αἱμάτων σου, Στέφανε,
ἐν χαρᾷ ἀνεβόας·

heirm. ζ' EE 111, Germani

124 διὸ καὶ ἐν χαρᾷ ἀνεβόας cod.

103 Jer. 9, 4; Dan. 3, 46 104 Mt. 15, 25 107–108 Is. 42, 10 114–115 Act.
2, 27 114–117 2 Macc7, 9; Ps. Sal. 4, 23 115 Mc. 16, 16 121 4 Macc. 15, 29
122 Ezech. 24, 21

125 «εὐλογητὸς εἶ ὁ θεὸς
ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν».

Ἐν ὧρα, ὅταν μέλλω
τῷ κυρίῳ παρίστασθαι
τῶν ἐν βίῳ μου κακῶν λόγον ποιούμενος,
130 εὐροιμί σε, παμμάκαρ,
μέγαν προστάτην τῶν δεινῶν
ἀπολυτρούμενον.

Λαμπτήρ τῆς ἐκκλησίας,
τὴν καρδίαν μου φώτισον
135 σκοτισθεῖσαν ταῖς τοῦ βίου ἀμαυρότησιν·
<ἵνα σωζόμε>νος πίστει
ὑμνολογῶ καὶ εὐφημῶ
τὴν εὐσπλαγχίαν σου.

θεοτ.
140 Ὠραίαν σε ἐν κάλλει
ἀρετῶν χρηματίζουσαν
ὁ ὑπέρθεος εὐρῶν λόγος σεσάρκωται
ἐκ σοῦ, ἀγνή, ἀπορρήτως
ταῖς ὠραιότησιν αὐτοῦ
καταφαιδρύνων ἡμᾶς.

ὠδὴ η΄. *Τὸν ἐν φλογὶ τοῖς παισὶ*

145 Διαδραμῶν
τὸν ἀγῶνα τὸν μέγαν
καὶ τὰ παλαίσματα

heirm. η΄ EE 110, Germani

125–126 Tob. 8, 5 127–129 Mt. 12, 36; Rom. 14, 10 133 cf. ... λαμπτήρα
τῆς ἐκκλησίας ...: Greg. Theol. *Funobr. orat. in laudem Basil. Magni* (p. 114, 14 ed.
Boulenger) 134–135 Ps. 17, 29 138 Eph. 4, 32 139–143 Ps. 44, 3–4 141 Jo.
1, 14 145–152 1 Tim. 6, 12

ὡσπερ ἄρματι, μάρτυς,
ἐπέβης τῷ αἵματι
150 τῷ σῶ καὶ ἀνέδραμες
πρὸς τὰς αἰωνίου
σκηναῖς ἐν εὐφροσύνη.

Ἰλιγγιῶ
καὶ φοβοῦμαι καὶ τρέμω
155 τὸ δικαστήριον
καὶ τὰς αἰωνιζούσας
κολάσεις, Στέφανε·
ἐξ ὧν με ἐξάρπασον
ταῖς σαῖς μεσιτείαις
160 ἐν πίστει σε τιμῶντα.

Ἀπὸ παθῶν,
ἀπὸ πάσης ἀνάγκης,
ἀπὸ στενώσεως,
ἀπὸ περιστάσεως
165 καὶ σκανδάλων τοῦ βίου
τοὺς σὲ προσκαλουμένους
περίσωζε, μάκαρ
Στέφανε, καὶ σκέπε.

θεοτ. Νόμους θεοῦ
170 συντηρεῖν με ἀτρώτους,
ἀγνή, ἐνίσχυσον,
ἢ τεκοῦσα νομίμων
τῆς φύσεως ἄνευθεν
σαρκωθέντα τὸν λόγον
175 καὶ δι' εὐσπλαγχνίαν
βροτὸν γεγεννημένον.

148–150 Jer. 26, 9 151–152 Lc. 16, 9 154 Mc. 5, 33 155 Mt. 25, 31–33
156–157 Mt. 25, 46 162–167 Ps. 106, 6 165–167 Ps. Sal. 4, 23 169 2 Macc.
4, 17 174 Jo. 1, 14 175 Eph. 4, 32

ὥδῃ θ'. Σε τὴν ἀκατάφλεκτον βάτον

Ἰσχυσας θεοῦ δυναστεία
Ἑβραίων ἀνόμων
καθελεῖν, ἀθλοφόρε,
180 τὸ συνέδριον·
διὰ τοῦτο σε οἱ πιστοὶ
μακαρίζομεν.

Ἦφθης βοηθὸς κατὰ πάντα
τοῖς καταπονουμένοις·
185 διὰ τοῦτο σε αἰεὶ
ἐκδυσωποῦμεν·
ἀπὸ πάσης ἡμᾶς, Στέφανε,
ρύσαι θλίψεως.

Σὲ τὸν Χριστοῦ πρῶτον μάρτυν
190 καὶ ἐχθροῦ καθαιρέτην
δυσωποῦμεν οἱ πιστοί·
αἰωνιζούσης
κατακρίσεως πάντας ἡμᾶς
ἐλευθέρωσον.

Ἦγγικεν, ἐπέστη, ψυχὴ μου,
195 ἢ τῆς κρίσεως ὦρα!
Μετανοίας οὖν καρποὺς
ποιῆσαι σπεῦσον,
ὅπως τύχης ζωῆς τῆς αἰωνίου
200 καὶ λαμπρότητος.

heirm. θ' EE 111, Germani

177 1 Par. 29, 12 177–180 Act. 6, 10 178–179 1 Cor. 9, 21 179 4 Macc.
15, 29 183–184 3 Macc. 2, 2 187–188 Ps. 53, 9 192–193 Mt. 25, 46 194 Jo.
8, 36 195–196 Jac. 5, 8–9 197–198 Mt. 3, 8 199–200 Bar. 4, 24

θεοτ. Φεῖσαι μου, Χριστέ, ὅταν ἔλθῃς
 κρῖναι πάντα τὸν κόσμον,
 παρορῶν μου τὴν πληθὺν
 τῶν ἐγκλημάτων
205 τῆς ἀγίας μητρός σου σεπταῖς
 παρακλήσεσιν.

CANON

27 DEC.

IN SANCTUM STEPHANUM

A₇ = Athous Panteleimonos 471, f. 39^v–43^v

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Δέχου τέταρτον ὕμνον ἐξ ἡμῶν, μάκαρ. Ἰωσήφ.

Ἦχος δ΄.

ὠδὴ α΄. *Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος*

Δεσμὰ τῶν ἀμαρτιῶν μου, ἅγιε,
δέομαι, σύντριψον
καὶ Χριστὸν δυσώπει πάντοτε δεσμῶν
τῆς κακίας λυτρώσασθαι
5 τοὺς εὐσεβῶς τιμῶντας σε
καὶ καταφεύγοντας τῇ σκέπῃ σου.

Ἐν τάφῳ τῆς ἀμαρτίας κείμενος
καθικετεύω σε·

tit. ἕτερος κανὼν εἰς τὸν ἅγιον πρωτομάρτυρα Στέφανον, οὗ ἡ ἀκροστιχίς, δέχου τέταρτον ... μάκαρ. Nomen hymnographi ex odae novae litteris initialibus deducitur heirm. α΄ EE 133, Joannis

10 ὡς τῆ ζωῆ τῶν ζώντων παρεστῶς
ἐξανάστησον, σῶσον με,
πρῶτε μαρτύρων ἔνδοξε,
ταῖς εὐπροσδέκτοις μεσιτείαις σου.

Χορεύων σὺν ἀσωμάτων τάξεσι
σὺν ταύταις πρέσβευε
15 ἁμαρτημάτων λύτρωσιν εὐρεῖν
τοὺς πιστῶς αἰτουμένους σε
καὶ πειρασμῶν καὶ θλίψεων
τὴν ἀπολύτρωσιν, Στέφανε.

θεοτ.
20 Ὁ πλήρης δι' εὐσπλαγχνίαν ἄφατον
ἐν σοὶ κεκένωται
ἐπ' ἀνακλήσει, ἄχραντε ἀγνή,
τοῦ βροτείου φυράματος·
ὄν ἐκτενῶς ἰκέτευε
φωταγωγῆσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

ὥδη γ'. *Εὐφραίνεται ἐπὶ σοὶ ἡ ἐκκλησία σου*

25 Ὑπέμεινας καρτερῶν
λύσσαν ἀνόμων διωκτῶν δύναμιν
τὴν τοῦ θεοῦ, Στέφανε,
περιεζωσμένος, μακάριε.

heirm. γ' EE 133, Joannis

9 Jo. 14, 6 | τῆ ζωῆ: respicit Christum 9–10 Jo. 11, 25 15 Col. 1, 14 17–18
Ps. 24, 22 19–22 1 Cor. 15, 45–49 20–22 Phil. 2, 7. Cf. etiam ... τὴν τοῦ μο-
νογενοῦς κένωσιν ἐπὶ ἀνακλήσει τοῦ πεπονθότος ἀνθρώπου ...: Greg. Nyss. *Contra*
Eunom. (vol. 1, p. 12,16–17 Jaeger) 24 Jo. 1, 9 26 cf. ... τῆ λύσση κύκλω περι-
στάντες τὸν ἅγιον πρὸς ἓνα σκοπὸν οἱ πάντες ἔβαλλον ...: Greg. Nyss. *Encom. prim.*
in s. Stephan. protomart. (p. 22,10–11 ed. Lendle) 26–28 Ps. 64, 7

30 Τὰ χρόνια τῆς ἐμῆς
πάθη θεράπευσον ψυχῆς, ἅγιε,
τὸν λογισμὸν φώτισον
ταῖς φωτιστικαῖς μεσιτείαις σου.

Ἐκ πράξεων δολερῶν
καὶ ἐξ ἀνθρώπων πονηρῶν λύτρωσαι
35 τοὺς ἀγαθὸν πρέσβυν σε
νῦν πεπλουτηκότας, μακάριε.

θεοτ. Τὴν πόλιν σε τοῦ θεοῦ
ἐκδυσωποῦμεν οἱ πιστοί· πόλεως
τῆς νοητῆς ἅπαντας,
40 ἄχραντε, οἰκήτορας ποιήσον.

ὦδὴ δ' Ἐπαρθέντα σε ἰδοῦσα ἡ ἐκκλησία

Ἄνεμποδίστως διώδευσας τὰς φερούσας
πρὸς τὴν ἐκεῖ κατάπαυσιν,
Στέφανε, τρίβους·
αἷς ἡμᾶς εὐόδωσον
45 βαδίζειν πρεσβείαις σου
πράττοντας τὰ ὅσια πάντοτε.

Ῥυπωθέντα με τοῖς πάθεσι τοῖς ἀλόγοις
καὶ πρὸς κακίαν ρεύσαντα
καὶ ἀμαυρωθέντα,
50 μάρτυς, φωταγώγησον

33 δολερῶν: πονηρῶν cod.
heirm. δ' EE 133, Joannis

29–30 Ps. 40, 5 **32** Prov. 4, 18 **34** Ps. 139, 2 **37** Ps. 45, 5 | πόλιν τοῦ θεοῦ:
respicit deiparam **38–40** 2 Cor. 5, 1. Cf., e.g., ... οἰκῆσαι οἷα πολῖται τὴν νοητὴν
Ἱερουσαλήμ ...: Didym. Caec. *Comment. in Zacchar.* (vol. 3, p. 950,8 ed. Doutreleau)
41–43 Sap. 19, 7; Heb. 4, 3 **43–46** Jer. 6, 16 **49–50** Ps. 17, 29

καὶ σῶσον κραυγάζοντα·
«δόξα τῇ δυνάμει σου, κύριε».

Τεταγμένος ἐκαρτέρησας τὰς τῶν λίθων
πολλὰς νιφάδας, ἅγιε·
55 πασῶν με τοῦ βίου,
μάρτυς, περιστάσεων,
παθῶν τε συγχύσεων
σῶσον εὐπροσδέκτοις πρεσβείαις σου.

θεοτ. Ὅ τὸ εἶναι παρεχόμενος τοῖς ἀνθρώποις
60 ἐκ σοῦ ἀρχὴν ἐδέξατο
ἄναρχος ὑπάρχων
καὶ ἀκατανόητος,
πανάμωμε δέσποινα·
ὄν ὑπὲρ τοῦ κόσμου ἰκέτευε.

ὧδὴ ε΄. Σύ, κύριέ μου, φῶς εἰς τὸν κόσμον

65 Νεκρώσεως, σοφέ,
τὴν φθορὰν ἀφαιρούμενος
ἐνδέδουσαι ἀφθαρσίας
στολισμὸν καὶ χορεΐαις
ἀγγέλων συνηρίθμησαι.

70 Ὑπέρτιμε Χριστοῦ
στεφανηφόρε, Στέφανε,
πρεσβείαις σου λύτρωσαί με

53–54 τεταγμένος ἐκαρτέρησας ταῖς τῶν λίθων · πολλῶν νιφάσιν ἅγιε cod.

55–57 πάσαις με τοῦ βίου μάρτυς περιστάσεσι · παθῶν τε συγχύσεσι cod.
heirm. ε΄ EE 133, Joannis

52 Ps. 20, 14 53 Act. 13, 48 53–54 Act. 7, 59 59–62 Jo. 1, 1–5; 1, 14
65–68 1 Cor. 15, 53–54

ἐκ παθῶν ἀτιμίας
καὶ πάσης περιστάσεως.

75 Μὴ δείξης με, Χριστέ,
ἐν ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως
κατάκριτον, δυσωπεῖ σε
τῶν μαρτύρων ὁ πρῶτος,
Στέφανος ὁ πανένδοξος.

θεοτ. 80 Νεκρώσεως Ἀδὰμ
τοὺς χιτῶνας ἐκδέδεται,
πανάμωμε, τῇ προσλήψει
τῇ ἐκ σοῦ τοῦ δεσπότη·
διό σε μακαρίζομεν.

ὠδὴ στ΄. Θύσω σοι μετὰ φωνῆς αἰνέσεως

85 Οὐδόλως
ἤττηθεις ταῖς ἀμέτροις νιφάσι σὺ
πρῶτος μαρτύρων ἐφάνης
ἤττωμένων, μάκαρ, τῶν παρανόμων
καὶ δαιμόνων
90 καὶ παθῶν πονηρῶν ἐπικλύσεων.

Νάμασιν
ζωηρρύτοις ὑπάρχων κατάρρυτος
τὰς ἐκτακείσας τῷ δίψει
τῷ τῆς ἀμαρτίας ἡμῶν καρδίας,

heirm. στ΄ EE 133, Joannis

86 νιφάσι σὺ: νιφάσεσι cod. **90** καὶ παθῶν πονηραῖς ἐπικλύσεσιν cod.

73 Rom. 1, 26 **75–77** Mt. 25, 31–33 **80–82** 1 Cor. 15, 22; 15, 53–54 **85–86**
Act. 7, 59 **91–96** Cant. 8, 2 **93** Dt. 32, 10 **93–96** Sir. 43, 22

95 ἄθλοφόρε,
καταδρόσισον, ὅπως τιμῶμεν σε.

Ἔχοντες
πρὸς θεὸν σέ μεσίτην ἀκοίμητον
μὴ ἀφυπνώσωμεν, μάρτυς,
100 νῦν οἱ σέ τιμῶντες εἰς θάνατον.
Ἄλλ' εὐχαῖς σου
τῆς φρικτῆς ἡμᾶς ῥῦσαι κολάσεως.

θεοτ. Ξένωσον
τὸν λογισμὸν μου πάσης συγχύσεως
105 βιωτικῆς, θεοτόκε,
καὶ τὴν σκοτισθεῖσαν τῇ ἁμαρτία
νῦν ψυχὴν μου
φωταγώγησον, ὅπως δοξάζω σε.

ὥδὴ ζ'. Ἐν τῇ καμίνῳ Ἀβραμαῖοι παῖδες

Ἐγαλλιάσω
110 ἐν τῷ καιρῷ τῶν ἄθλων, μάρτυς σοφέ,
πάσαις προσβολαῖς τῶν λίθων μὴ ἠττηθεῖς
καὶ προστάτης ὄφθης ἄριστος
τῶν προστρεχόντων σοι,
πρωτομάρτυς, μακάριε Στέφανε.

115 Μὴ μὲ ἀπόση,
μὴ μὲ βδελύξη, μάρτυς, προστρέχοντα
πίστει τῇ ἀγία σκέπη σου ἐκ ψυχῆς,
ἀλλὰ δίδου βοηθείας μοι

heirm. ζ' EE 133, Joannis

95 4 Macc. 15, 29 97–100 Lc. 8, 23–24 98 Gal. 3, 19–20 102 Mt. 25, 46
106–108 Ps. 17, 29 109–111 Act. 7, 59–60 115 Ps. 118, 10 116–117 Lev.
11, 43 118–119 Mt. 14, 30–31

120 χεῖρα καὶ σῶσον με
ἐκ πειρασμῶν παντοίων καὶ θλίψεων.

Ὡς πρωτομάρτυς
τοῦ βασιλέως, <μάκαρ>, τῶν οὐρανῶν
πάσας κατ' ἐμοῦ τὰς φάλαγγας τοῦ ἐχθροῦ
κινουμένας ἐξαφάνισον
125 καὶ δίδου νίκην μοι
κατ' αὐτῶν δυσωπῶν τὸν φιλόανθρωπον.

θεοτ. Νομίμων δίχα
τῶν τῆς σαρκός, παρθένε, τίκτεις, ἀγνή,
πάντων τὸν δεσπότην ὄντα καὶ λυτρωτὴν,
130 ὄνπερ νόμος προηγόρευσε,
πάντων ἐξαίροντα
τὰς ἀνομίας δι' ἀγαθότητα.

ὠδὴ η΄. *Χεῖρας ἐκπετάσας Δανιὴλ λεόντων*

Μάρτυς ἀπερίτρεπτος ὠφθεις
τῶν παθημάτων Χριστοῦ
135 τοὺς οὐρανοὺς κατοικεῖς
καὶ τὰ ἀθέατα, ἔνδοξε,
κάλλη βλέπεις καὶ ἀπόρρητα
καὶ μετὰ πάντων ἐκλεκτῶν
βοᾷς, μακάριε·

heirm. η΄ EE 133, Joannis

122 Ps. Sal. 2, 30 127–132 Rom. 8, 2–4 128 Mt. 1, 23 129 Ps. 77, 35; Job 5, 8 131–132 Jo. 1, 29 133–134 1 Petr. 5, 1 135–137 cf., e.g., Ἦγοῦμαι δὲ τῇ πρὸς οὐρανὸν αὐτῆς ἀναβάσει ἡγεῖσθαι τὰς παρὰ τὸν βίον αὐτοῦ ἀρετάς, καὶ δεικνύειν αὐτῇ ἐκάστην τὰ ἄρρητα ἐκεῖνα καὶ ἀθέατα κάλλη ...: Greg. Nyss. *In s. Ephraem* (MPG 46 848,28–31) 138 Mt. 22, 14

140 «εὐλογεῖτε
πάντα τὰ ἔργα κυρίου τὸν κύριον».

Ἄνω τῷ δεσπότη παρεστῶς
τοὺς κάτω πίσει σε
νῦν λιτανεύοντας
145 πάσης περίσωζε θλίψεως
καὶ στενώσεως, μακάριε,
καὶ μελωδεῖν τῷ λυτρωτῇ
ἀπαύστως ποιήσον·

«εὐλογεῖτε
150 πάντα τὰ ἔργα κυρίου τὸν κύριον».

Κόσμος γεγονῶς τῶν ἀθλητῶν
τῶν κοσμικῶν ἡμᾶς
σκανδάλων λύτρωσαι
καὶ χειραγωγήσον πράττοντας
155 τοῦ δεσπότη τὰ θελήματα
καὶ φωταγωγήσον βοᾶν,
Στέφανε ἔνδοξε·

«εὐλογεῖτε
πάντα τὰ ἔργα κυρίου τὸν κύριον».

160 Ἄπαντες πατέρα καὶ υἱὸν
καὶ πνεῦμα ἅγιον,
μίαν θεότητα,
σὺν τοῖς στρατεύμασι χαίροντες
τῶν ἀγγέλων ἀνυμνήσωμεν

165 καὶ μελωδοῦντες εὐσεβῶς
ἀναβοήσωμεν·
«εὐλογεῖτε
πάντα τὰ ἔργα κυρίου τὸν κύριον».

140–141 Dan. 3, 57 142–143 Mt. 25, 34; Jo. 8, 23 149–150 Dan. 3, 57
152–155 Tit. 2, 11–12 154–156 Act. 13, 11 158–159 Dan. 3, 57 167–168
Dan. 3, 57

θεοτ. Ῥῦσαι μεσιτεΐαις σου ἡμᾶς,
170 ἀγνή πανάμωμε,
τοὺς σὲ δοξάζοντας
καὶ πάσης θλίψεως, ἄχραντε,
καὶ μελλούσης κατακρίσεως
καὶ αἰωνίζοντος πυρὸς
175 καὶ σκότους μέλλοντας·
«εὐλογεῖτε
πάντα τὰ ἔργα κυρίου τὸν κύριον».

ὠδὴ θ'. *Λίθος ἀχειρόμητος ὄρους*

Ἱερολογίαις ἐνθέοις
τὸν τῶν Ἑβραίων καθαιρέτην
180 καὶ πρὸς τὸν δεσπότην προστάτην
καὶ μέγαν πρέσβυν ἡμῶν ὑπάρχοντα,
τὸν ἱερὸν Στέφανον,
ὡς πρωτομάρτυρα ὑμνήσωμεν.

Ὡς τοὺς οὐρανούς ἐμβατεύων
185 τῇ ὥρᾳ ταύτῃ μέσον πάντων
πάρεσο, Στέφανε μάκαρ,
τῶν δεομένων τῆς παρουσίας σου,
τὸν Χριστὸν αἰτούμενος
τὰς προσευχὰς ἡμῶν ἐκπλήρωσον.

190 Στῶμεν ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου
τὸν ἀθλητὴν αὐτοῦ τιμῶντες

heirm. θ' EE 133, Joannis

169–172 Ps. 53, 9 173–174 Mt. 25, 46 174–175 Judae 13,2 176–177 Dan.
3, 57 179 Act. 6, 10 184–186 cf. Σὺ δὲ ἡμῖν οὐρανούς ἐμβατεύοις ...: Greg.
Theol. *Funebr. in laudem Caesar. frat. orat.* (p. 36,1–3 ed. Boulenger) 187–188
2 Cor. 7, 6–7 188–189 Col. 1, 9 190 ἐν τῷ οἴκῳ: respicit templum s. Stephani in
Constantinopoli

καὶ ἀναβοήσωμεν πίστει·
«Χριστέ, ταῖς τούτου θεαῖαις δεήσεσιν
ἀμαρτημάτων ἄφεςιν
195 τοῖς ἀνυμνοῦσι σε κατάπεμψον».

Ἦγγικεν ἡ κρίσις, ψυχὴ μου!
Τί ἐπιμένεις τῇ κακίᾳ;
Τί τῇ ἀμαρτίᾳ δουλεύεις;
Ἐν μετανοίᾳ κυρίῳ πρόσελθε
200 ἀναβοῶσα «σῶσον με»
θεαῖαις Στεφάνου παρακλήσεσιν.

θεοτ. Φρίττω σου τὴν ἔλευσιν, λόγε,
ἡνίκα μέλλεις μετὰ δόξης
ἔρχεσθαι ποιήσασθαι κρίσιν
205 δικαίαν· ὄθεν φόβῳ κραυγάζω σοι
«φείσαι μου τότε, σῶσον με»
τῆς σὲ τεκούσης παρακλήσεσιν.

194 Ps. 24, 18 196 Jac. 5, 8–9 197 Rom. 6, 1 198 Rom. 6, 6 199 Mt.
26, 49; Lc. 5, 32 200 Ps. 11, 2 202–205 Mt. 25, 31–33 206 2 Esd. 23, 22

CANON

27 DEC.

IN SANCTUM STEPHANUM

A₇ = Athous Panteleimonos 471, f. 43^v-47

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Δέχοιο πέμπτην, παμμάκαρ, μελωδίαν. Ἰωσήφ.

Ἦχος πλ. α΄.

ὠδὴ α΄. Ἰππον καὶ ἀναβάτην

Δέησιν βραχυτάτην
πρὸς σὲ ποιούμεθα
τὸν παμμέγιστον στῦλον
τῆς ἐκκλησίας, ἅγιε,
5 βοῶντες· «τὸν κύριον
ἐκδυσώπει πάντοτε,
ὅπως λύτρον πταισμάτων λάβωμεν».

tit. ἕτερος κανὼν εἰς τὸν ἅγιον πρωτομάρτυρα τοῦ Χριστοῦ Στέφανον, οὗ ἡ ἀκρο-
στιχίς, δέχοιο πέμπτην ... Ἰωσήφ
heirm. α΄ EE 182, Joannis

3-4 1 Tim. 3, 15 7 Mt. 20, 28

- Ἐπαυσας τῶν ἀνόμων
τὴν ματαιότητα
10 διελέγξας ταύτην·
διό σε μακαρίζομεν·
πυρὸς ἡμᾶς λύτρωσαι
τοῦ ἀσβέστου ἅπαντας
τοὺς τῆ σκέπη τῆ σῆ προστρέχοντας.
- 15 Χάριν λαβὼν ἐξ ὕψους,
μαρτύρων καύχημα,
τοῦ ἰᾶσθαι ποικίλα
ἀνθρώπων ἀρρωστήματα
ἰᾶσαι, δεόμεθα,
20 τὰς ὁδύνας, ἄγιε,
τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν.
- θεοτ. Ὅμβρισόν μοι, παρθένε,
πταισμάτων ἄφεσιν,
ἢ τὸν ὄμβρον ἐλθόντα
25 πρὸς σὲ τὸν ἐπουράνιον
ἀρρήτως κύησασα
καὶ παρθένος μείνασα
μετὰ κύησιν ἀκατάληπτον.

9 Ἐβραίων τὴν ματαιότητα cod.

8–9 Ps. 25, 4; Act. 6, 12–13 12–13 Mc. 9, 43 15 2 Reg. 22, 17; Rom. 1, 5
17–18 Sir. 10, 10; Mt. 14, 14 19–21 2 Macc. 9, 9; Ps. 40, 5; Is. 38, 15 22 Sir.
39, 6 24–25 Lc. 12, 54 26–28 Mt. 1, 23

ὠδὴ γ'. Ὁ πήζας ἐπ' οὐδενὸς τὴν γῆν

Ἰστίῳ

- 30 τοῦ παναγίου πνεύματος, ἔνδοξε,
 εὐπλοήσας ἤχθης ἐπαγαλλόμενος
 νῦν πρὸς τοὺς λιμένας τῆς ζωῆς,
 πρὸς πλάτος παραδείσου,
 πρὸς τὰ οὐράνια σκηνώματα·
 35 ἔνθα τῶν τιμώντων σε μέμνησο.

Ὁ κόσμος

- τὴν σὴν κηρύττει, μάρτυς, εὐμένειαν,
 ὡς πρῶτος μαρτύρων ἐφάνης, <Στέφανε>·
 διὸ δυσωποῦμεν σε, σοφέ·
 40 τῶν κοσμικῶν σκανδάλων
 καὶ τῶν ἐν βίῳ περιστάσεων
 λύτρωσαι ἡμᾶς τοὺς ὑμνοῦντας σε.

Πλουσίαις

- ταῖς δωρεαῖς ἐκλάμπων τοῦ πνεύματος
 45 τὴν πτωχείαν πάντων ἡμῶν οἰκτείρησον
 τῶν ἐγκαυχωμένων ἐπὶ σοί,
 Στέφανε μάκαρ,
 καὶ βοηθὸς ἡμῶν γενήθητι
 ἐν παντὶ καιρῷ· δυσωποῦμεν σε.

heirm. γ' EE 182, Joannis

38 ἐφάνης: τε φανεις cod.

29–32 cf. ... αὐρανὸν δὲ λέγει τὴν τοῦ πνεύματος χάριν, ἢ διὰ τῶν νοητῶν ἰστίων τῷ
 θεῷ λιμένι τὴν ψυχὴν ἐνορμίζει ...: Greg. Nyss. *In inscript. Pss.* (vol. 5, p. 60,18–19
 Jaeger) 30 Act. 6, 8 31–32 4 Macc. 13, 6 34 Is. 40, 22 40–42 Tit. 2, 11–12
 44 Act. 2, 38 44–45 2 Cor. 8, 9 46 2 Thess. 1, 4 48 Ps. 26, 9 49 Eph. 6, 18

θεοτ. 50 Ἐτέχθη
ἐκ σοῦ, ἀγνή, θεὸς σωματούμενος
καὶ σαρκὶ ὠράθη ὁ ἀθεώρητος·
τοῦτον ἐκδυσώπει ἐκτενῶς
τῶν κοσμικῶν σκανδάλων
55 καὶ τῶν ἐν βίῳ περιστάσεων
ρύσασθαι ἡμᾶς, θεοτόκε ἀγνή.

ὧδὴ δ'. Τὴν θείαν ἐννοήσας σου κένωσιν

Μεγάλως σὺ ἠρίστευσας, Στέφανε,
μεγάλην εὕρες ἐκ θεοῦ
καὶ αἰωνίζουσαν εὐκλειαν·
60 διὸ σοὶ πίσται βοῶμεν·
«μεγάλων ἡμᾶς ρῦσαι κολάσεων».

Παράδεισος εὐώδης γνωρίζεται
ὁ θεῖος οἶκος σου, σοφέ,
ἐν ᾧ πιστῶς δυσωποῦμεν σε·
65 «τοῦ παραδείσου εὐχαῖς σου
οἰκήτορας ἡμᾶς, μάρτυς, ποιήσον».

Τὸν πόνον τῆς ψυχῆς μου μετάβαλε,
τὰς ἀσθενείας τῆς σαρκός,
Στέφανε μάρτυς, θεράπευσον
70 καὶ παρ' ἐλπίδα με σῶσον
ἀμέτροις συνεχόμενον πταίσμασιν.

heirm. δ' EE 182, Joannis

50–52 Mt. 2, 2; Jo. 1, 14 54–56 Tit. 2, 11–12 57 Act. 6, 8 61 Mt. 25, 46
62–63 Gen. 8, 20–21 63 et passim οἶκος respicit templum s. Stephani in
Constantinopoli 65–66 2 Cor. 5, 1 67 Is. 53, 11 68–69 Mt. 10, 8; Rom. 6, 19
70 Rom. 4, 18

θεοτ. Ἡ μήτρα σου παλάτιον ἔμψυχον
τοῦ βασιλέως καὶ θεοῦ
ἀνερμηνεύτως γεγένηται·
75 ἐν ᾧ οἰκήσας, παρθένε,
ναοὺς ἡμᾶς εἰργάσατο πνεύματος.

ᾠδὴ ε΄. Ὁ ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἰμάτιον

Νόμους συνετήρησας
τοῦ παντοκράτορος
καὶ τοὺς Ἑβραίους
80 παρανομοῦντας
θαρσαλέως ἤλεγξας
καὶ νομίμως, μάρτυς,
ἀθλήσας ἐστεφάνωσαι.

Πόνους ἐκαρτέρησας
85 καὶ πρὸς τὴν ἄπονον
ζωὴν μετέβης·
διὸ τοὺς πόνους
πάντων ἐπικούφισον
ψυχῶν καὶ σωμάτων
90 τῶν πίστει δυσωποῦντων σε.

Ἅγιον καὶ κύριον
Χριστὸν ἐκήρυξας
καὶ σὺν ἀγγέλοις
κατελογίσθης·

heirm. ε΄ EE 182, Joannis

72–73 cf. ... πρὸς τὸ ἔμψυχον τοῦ βασιλέως τῶν ἀγγέλων παλάτιον· ἀπεστάλη
Γαβριὴλ πρὸς παρθένον ...: Joannis Chrys., ut fertur, *In annunt. beatae virg.* (MPG 50
793,10–11) 76 1 Cor. 6, 19 77 Sir. 35, 1 79–81 Act. 6, 10; 2 Petr. 2, 16 82–83
2 Tim. 2, 5 84 4 Macc. 6, 9 87–88 4 Macc. 9, 31 91–94 Is. 6, 2–3 92 Act.
7, 55–56 93–94 Act. 6, 15

95 διὸ τοὺς τιμῶντας σε,
ἀθλητά, ἀγίαις
πρεσβείαις σου διάσωσον.

θεοτ. Μένεις μετὰ κήσιν,
παρθένε, ἄφθορος
100 καταφθαρέντας
πάντας ἀνθρώπους
πρὸς ζωὴν μετάγουσα
καὶ τῇ ἀφθαρσίᾳ
φαιδρύνουσα, πανάμωμε.

ὦδὴ στ΄. Μαινομένην κλύδωνι ψυχοφθόρῳ

105 Μαινομένη, ἅγιε,
τῶν Ἑβραίων τῇ συναγωγῇ
κατὰ Χριστοῦ ἄλλ' αὐτὸς ἀνδρικῶς
ἐκήρυξας·
διὰ τοῦτο μεμακάρισαι.

110 Ἄγρυπνοῦντας, ἅγιε,
ἐν τῷ θείῳ τούτῳ σου ναῶ
καὶ θεὸν ἐκάστοτε δοξάζοντας
τῶν δυσχερῶν
πάντων τοῦ βίου διάσωσον.

115 Καταιγὶς χειμάζει με
ἀμαρτίας, μάρτυς, καὶ βυθὸς
ράθυμίας πάντοτε συνέχει με.

heirm. στ΄ EE 182, Joannis
105–106 μαινομένην ... τὴν συναγωγὴν cod.

98–99 Mt. 1, 23 **100–103** 1 Cor. 15, 42 **102** ζωὴν: respicit Christum
105–108 Act. 6, 9–14; 7, 54 **110–111** Eph. 6, 18 **115–116** Ps. 68, 3

Σπεῦσον, ταῖς σαῖς
οἰκτείρησόν με δεήσεσιν.

θεοτ. 120 Ἀπειράνδρως τέτοκας,
θεοτόκε, τὸν Ἐμμανουήλ
τὴν ἡμῶν ταπεινώσιν οἰκτείραντα·
ὄθεν ἀεὶ
χρεωστικῶς σε δοξάζομεν.

ὠδὴ ζ'. *Ὁ ὑπερυψούμενος τῶν πατέρων*

125 Ἦρωμη θείου πνεύματος,
μάκαρ, δυναμούμενος
Ἑβραίων διέλυσας
ἀνίσχυρον θράσος,
Στέφανε, κραυγάζων·
130 «ὁ θεὸς εὐλογητὸς εἶ».

Μόνος ἐπλημμέλησα
ὑπὲρ πάντα ἄνθρωπον,
μόνος τὸν φιλόανθρωπον
(ὁ ἄφρων!) παρώργισα.
135 Βοήθησόν μοι, μάρτυς,
προσφυγόντι σου τῇ σκέπη.

Ἔχων σε παμμέγιστον
προστάτην, μακάριε
Στέφανε, ῥυσθήσομαι
140 γεέννης καὶ πάσης
συγχύσεως τοῦ βίου
ἱεραῖς σου μεσιτεῖαις.

heirm. ζ' EE 182, Joannis

120–121 Mt. 1, 23 122 Lc. 1, 48 125–128 Lc. 4, 14–15; Act. 6, 5; 6, 8–10
130 Tob. 11, 14 133–134 Ps. Sal. 4, 21 135 Ps. 108, 26 140 Mc. 9, 43

θεοτ. Λύτρωσαί με, πάναγνε,
κακίας τοῦ ὄφρεως
145 καὶ τῆς κατακρίσεως
 τῆς μελλούσης, ἄχραντε,
 τῆς διαιωνιζούσης,
 ὅπως πίστει σε δοξάζω.

ὠδὴ η΄. Σοὶ τῷ παντουργῷ ἐν τῇ καμίνῳ

 Ὁφθης ἀληθῶς
150 τῆς ἐκκλησίας κόσμος,
 μαρτύρων ἀγλαΐσμα,
 πιστῶν διάσωσμα
 πάντων, παμμάκαρ,
 τῶν καταπονουμένων·
155 ὅθεν σε τιμῶμεν
 εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

 Δὸς ἡμῖν, σοφέ,
 χειμαζομένοις χεῖρα
 τοῦ βίου τῷ κλύδωνι
160 καὶ κινδυνεύουσιν,
 ὅπως ὡς μέγαν
 προστάτην σε τιμῶμεν
 ἀνυμνολογοῦντες
 Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

165 Ἰασαὶ ἡμῶν,
 μακάριε, τὰ πάθη
 ψυχῶν καὶ σωμάτων τε,

heirm. η΄ EE 182, Joannis

145–147 Mt. 25, 46 **151–152** cf. ... ἀγλαΐσμα, ἀνθρώπων διάσωσμα ...: Ephr. Syr. *Precat. ad dei matrem* (vol. 6, p. 363,29 ed. Phrantzolas) **152–154** 3 Macc. 2, 2
156 Tob. 8, 15 **157–158** Act. 4, 30 **157–160** 4 Macc. 7, 4–5 **158** Prov. 26, 10
163–164 Tob. 13, 2 **165–167** Ps. 40, 5

170 παῦσον τὰ σκάνδαλα,
 θραῦσον τοῦ πλάνου
 τὰ κέντρα καὶ τὰ βέλη,
 ὅπως σε ὑμῶμεν
 εἰς πάντα τοὺς αἰῶνας.

175 Ἄναρχε τριάς,
 πάτερ, υἱὲ καὶ πνεῦμα,
 θεότης ἀμέριστε
 καὶ συναΐδιε,
 σῶζε τοὺς πόθῳ
 ἀεὶ σε ἀνυμνοῦντας
 καὶ δοξολογοῦντας
 180 εἰς πάντα τοὺς αἰῶνας.

θεοτ. Νέον ἐπὶ γῆς,
 παρθενομητορ, βρέφος,
 πατρὸς τὸν συνάναρχον
 υἰόν, ἐκύησας
 185 οἴκτῳ ἀφάτῳ
 ἡμῖν ὁμοιωθέντα
 τοῖς καταφθαρεῖσιν
 ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας.

ὦδὴ θ'. Ἡσαΐα, χόρευε· ἡ παρθένοσ

190 Ἰεραῖς χρησάμενοι
 μελωδίαῖς δεῦτε οἱ πιστοὶ

heirm. θ' EE 182, Joannis

169 Ex. 15, 6 **172** Tob. 8, 15 **180** Tob. 8, 15 **182** Dt. 1, 39; Lc. 2, 12
182–184 cf., e.g., ... ἐγεννήθη παιδίον νέον, ὁ πρὸ αἰώνων θεὸς ...: Roman. Mel.
De nativ. Christi (p. 50,5–6 ed. Grosdidier de Matons) **184–185** cf. ... τοῦ μονογε-
 νοῦσ αὐτῆσ υἱοῦ ἐνσάρκῳ ἐπὶ γῆσ δι' οἴκτον ἄφατον παρουσία ...: Joann. Thess. *Lect.*
in dormit. deipar. (p. 406,8–9 ed. Jugie) **186** Phil. 2, 7 **187–188** Lev. 26, 39

τὸν πρῶτον τοῦ Χριστοῦ θεῖον ἀθλητὴν
καὶ θερμὸν ἀντιλήπτορα
καὶ ἱατρὸν ὄντα τῶν πιστῶν
ὕμνολογήσωμεν ἐν αἰνέσει μακαρίζοντες.

195 Ὡς Χριστοῦ διάκονος,
ἀθλοφόρε, πρῶτος σὺ φανεῖς
καὶ ὁμολογητῆς τοῦ Ἐμμανουὴλ
εὐχαῖς σου εὐόδωσον
γεωργεῖν θείας ἀρετάς,
200 ὅπως σὺν σοὶ τῶν ἐν οὐρανοῖς κατατρυφήσωμεν.

Στεναγμούς μοι δώρησαι
καὶ δακρῶν, κύριε, κρουνούς
ἐκπλύνοντάς με παθῶν ῥύπου χαλεποῦ
καὶ σῶσον ὡς εὐσπλαγχνος
205 τοῦ Στεφάνου τοῦ πανευκλεοῦς
θείαις δεήσεσιν, ἵνα πόθῳ μεγαλύνω σε.

Ἡ τοῦ κτίστου ἔλευσις
ἐπὶ θύραις! Πρόσεχε ψυχὴ,
ἀνάνησον τῶν κακῶν, λάβε κατὰ νοῦν
210 τὸ θεῖον κριτήριον
καὶ τῶν πάντων πρόσελθε κριτῆ
«φεῖσαι μου» κράζουσα τοῦ Στεφάνου παρακλήσεσιν.

θεοτ. Φοβερὸς εἶ, κύριε,
καὶ τίς ἄρα τότε ὑποστῆ
215 τὴν ἀπειλήν σου, Χριστέ, μόνη βασιλεῦ,
κρίσιν ποιουμένου σου;

192–194 Ps. 58, 17 193 Mc. 2, 17 195 Col. 1, 7 196 4 Macc. 15, 29
197 Mt. 1, 23; Act. 7, 55–56; Rom. 10, 9 200 1 Tim. 6, 17 201–202 Ps. 6, 7
203 Is. 4, 4 204 Oda 12, 7 207–208 Mt. 24, 33 209 2 Tim. 2, 26 210 Ex.
21, 6 211 Act. 10, 42; Heb. 4, 16 212 2 Esd. 23, 22 213–216 Mt. 25, 31–33;
Heb. 10, 30–31

Διὸ φείσαι, σῶσον με, σωτήρ,
τῆς κυησάσης σε εὐπροσδέκτοις παρακλήσεων.

IN SANCTUM STEPHANUM

A₇ = Athous Panteleimonos 471, f. 47–50^v

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Ἔκτην δέησιν μαρτύρων δέχου κλέος. Ἰωσήφ.

Ἦχος πλ. β΄.

ὠδὴ α΄. Ως ἐν ἠπειρῷ πεζεύσας

Ἐν ταῖς λαμπρότησι, μάκαρ,
τῶν ἐκλεκτῶν πάντων παριστάμενος
καὶ πληρούμενος φωτὸς
ἀνεσπέρου αἴτησαι ἡμῖν
5 φωτισμὸν τοῖς εὐσεβῶς
σὲ μακαρίζουσιν.

Καταβαλὼν τῶν ἀνόμων
τὸ πονηρόν, ἀθλητά, συνέδριον

tit. ἕτερος κανὼν εἰς τὸν ἅγιον τοῦ Χριστοῦ πρωτομάρτυρα Στέφανον, οὗ ἡ ἀκρο-
στιχίς, ἕκτην δέησιν ... Ἰωσήφ
heirm. α΄ EE 224, Joannis

10 τὴν οἰκοῦσαν ἐν ἐμοὶ
 ἁμαρτίαν πάντοτε Χριστὸν
 ἱκετεύων ἐκτενῶς,
 μάρτυς, κατάβαλε.

15 Τῆς τῶν παθῶν τυραννίδος,
 τῶν κοσμικῶν συμφορῶν καὶ θλίψεων
 ἐξελοῦ ἡμᾶς κακῶν
 δυσωπῶν, μακάριε, τὸν σὸν
 ἀθλοθέτην καὶ θεὸν
 τὸν πανοικτίρμονα.

θεοτ.
 20 Ἡ τὸν ἀχώρητον λόγον
 ἐν σῆ ἑσθίᾳ ὑπὲρ νοῦν χωρήσασα
 σαρκωθέντα καθ' ἡμᾶς
 τῆς στενοχωρούσης με, ἀγνή,
 ἁμαρτίας, ἀγαθή,
 ῥῦσαι πρεσβείαις σου.

ὥδῃ γ'. *Οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς σὺ*

25 Νόμον Χριστοῦ τὸν πανσθενῆ
 οὐκ ἠρνήσω, τρισμάκαρ,
 ἀλλ' ἐνήθλησας χαίρων
 καὶ δικαίων τοῖς χοροῖς
 προσετέθης ἐν χαρᾷ,
 30 ἀθλοφόρε
 Στέφανε μακάριε.

16 δυσωπῶν μακάριε Χριστὸν τὸν σὸν cod.
 heirm. γ' EE 224, Joannis

9–10 Rom. 7, 17 13 4 Macc. 15, 1 14 Tit. 2, 12 17–18 Ex. 34, 6 19–21
 Jo. 1, 14 20 Mt. 1, 23 22–23 Rom. 2, 9 25–26 Mt. 10, 32–33; Gal. 6, 2 27–29
 2 Tim. 4, 7–8 28 Mt. 25, 46 29 Rom. 15, 32 30 4 Macc. 15, 29

Δοξάσας, μάρτυς, τὸν Χριστὸν
σοῦ τοῖς μέλεσι, πάτερ,
παρ' αὐτοῦ ἐδοξάσθης.
35 Ἀλλ' ἀξίωσον ἡμᾶς
τῆς δόξης ἐπιτυχεῖν
τῆς ἐκεῖθεν
θείαις ἰκεσίαις σου.

Ἐκ τῶν σκανδάλων τοῦ ἐχθροῦ,
40 ἐκ μυρίων πταισμάτων
καὶ παθῶν ἀτιμίας
ἀπολύτρωσαι ἡμᾶς
ἐκδυσωπῶν τὸν Χριστόν,
ἀθλοφόρε
45 Στέφανε μακάριε.

θεοτ. Ἦγιασμένην σε εὐρῶν
ὁ πανάγιος λόγος,
παναγία παρθένε,
κατεσκήνωσεν ἐν σοὶ
50 ἀγιάζων τοὺς αὐτόν,
θεοτόκε,
πίστει ἀγιάζοντας.

Ὡδὴ δ'. *Χριστός μου δύναμις*

Σταυρὸν καὶ θάνατον
τὸν ὑπομείναντα

32–45 troparia inverso ordine in cod. scripta sunt
heirm. δ' EE 224, Joannis

32–34 1 Cor. 12, 26–27 36–37 2 Tim. 2, 10 41 Rom. 1, 26 44 4 Macc. 15, 29
47–49 Jo. 1, 14 50–52 Jo. 17, 19 53–54 Phil. 2, 8; Heb. 12, 2–3

55 ἔκουσίως, παμμάκαρ, ὁμολογῶν
λίθοις καταχώννυσαι
ὑπὸ ἀνόμων διωκτῶν,
θεοφόρε θεῖε Στέφανε.

Ἴσχὸν καὶ δύναμιν
60 ἡμᾶς περιζῶσον
τοὺς ἐξηπορημένους καὶ συμφοραῖς,
μάρτυς, κινδυνεύοντας,
ὅπως σωζόμενοι ταῖς σαῖς
μεσιτεῖαις εὐφημοῦμεν σε.

65 Νομίμως ἤθλησας,
νομίμως ἔδραμες
καὶ νομίμως ἐστέφθης παρὰ θεοῦ,
Στέφανε μακάριε·
παρανομοῦντας οὖν ἡμᾶς
70 ἐπανάρθου μεσιτεῖαις σου.

θεοτ. Μαρία ἄχραντε,
θεοῦ λοχεύτρια,
τὰς ἐμὰς ἀμαρτίας ὡς ἀγαθή,
δέομαι, ἐξάλειψον
75 καὶ μετανοίας μοι ὁδοὺς,
παναμώμητε, ὑπόδειξον.

55–57 Act. 7, 59 56 cf. ... ὁ ταῖς νιφάσι τῶν λίθων καταχωννύμενος ...: Greg. Nyss. *Encom. prim. in s. Stephan. protomart.* (p. 22,5 ed. Lendle) 59–60 Dt. 3, 24; Ps. 64, 7 61 Ps. 87, 16 63–64 Act. 2, 47 65–67 2 Tim. 2, 5 69–70 1 Esd. 8, 52 73–74 Ps. 50, 11 75–76 Sir. 44, 16

ὠδὴ ε΄. Τῷ θεῷ φέγγει σου, ἀγαθὲ

Ἀγωνισάμενος εὐκλεῶς
κατὰ τῶν ἀνόμων Ἑβραίων
νίκης ἀνέστησας τρόπαια,
80 Στέφανε θεῖε,
καὶ πάντων γέγονας
τῶν καταπονουμένων προστάτης ἄμαχος.

Ῥωμαλεότητι τῶν φρενῶν
τὸν κατακαυχόμενον ἀεὶ
85 γῆν ἐξαλείφειν καὶ θάλασσαν,
μάρτυς ἀθλοφόρε,
κατετροπώσω αὐτόν,
ἡμῖν δὲ ἀνεδείχθης θεία παράκλησις.

Τῶν ἐνοχλούντων ἡμᾶς κακῶν,
90 τῶν πειρατηρίων τοῦ ἐχθροῦ,
τῶν κοσμικῶν ἀπολύτρωσαι
ἅπαντας σκανδάλων
τοῦ ἐχθροῦ καταφεύγοντας
θερμῶς ὑπὸ τὴν σκέπην σου, θεῖε Στέφανε.

θεοτ. 95 Ὑπὲρ κατάληψιν τοκετὸν
ἔσχες, μητροπάρθενε ἀγνή·
τὸν γὰρ θεὸν ἐσωμάτωσας·
ὄν ἀεὶ δυσώπει
ἐλευθερῶσαι ἡμᾶς
100 παντοίας ἀμαρτίας καὶ περιστάσεως.

heirm. ε΄ EE 224, Joannis

88 ἡμῖν: ἡμῶν cod.

77–79 Act. 6, 12–7, 60; 1 Cor. 9, 21; 9, 24–25 82 3 Macc. 2, 2 84 Rom. 11, 18
84–85 Is. 10, 13–14 86 4 Macc. 15, 29 89–92 Ps. 17, 30; Lc. 6, 18; Tit. 2, 12
94 Is. 49, 2 97 Jo. 1, 14 99–100 Rom. 6, 18

ὠδὴ στ'. Τοῦ βίου τὴν θάλασσαν

Ῥοαῖς τῶν αἱμάτων σου
 ἀοράτους δυσμενεῖς,
 μάρτυς σοφέ, ἐβύθισας
 καὶ ἀνηνέχθης ἄνω πρὸς οὐρανοῦς
 105 ὡς θῦμα εὐπρόσδεκτον
 τῷ σωτῆρι τῶν ὅλων καὶ θεῷ ἡμῶν.

Ἦραϊος γενόμενος
 ταῖς τῶν λίθων προσβολαῖς
 στεφανωθείς, μακάριε,
 110 τῆς εἶδεχθοῦς κακίας τοῦ πονηροῦ
 ἡμᾶς ἐλευθέρωσον
 δυσωπῶν τὸν δεσπότην καὶ φιλάνθρωπον.

Ναμάτων ἀνάπλεως
 τῶν τοῦ πνεύματος δειχθεῖς,
 115 Στέφανε μάρτυς πρώταθλε,
 τοὺς λογισμοὺς νῦν πάντων ἡμῶν, σοφέ,
 κάθαρων πρεσβείαις σου
 καὶ βλαστάνειν ἐνθέους καρποὺς ποίησον.

θεοτ. Δεσμῶν ἀμαρτίας με
 120 καὶ κινδύνων καὶ φθορᾶς
 καὶ φοβερᾶς κολάσεως,
 θεογενῆτορ, λύτρωσαι τὸν πιστῶς
 <ἀεὶ> ἀνυμνοῦντα σε,
 προστασία τοῦ κόσμου ἀκαταίσχυντε.

heirm. στ' EE 224, Joannis

101 Ex. 7, 20; Mt. 23, 35 **101–103** Ex. 14, 28 **104** Ps. 113, 11 **104–106**
 1 Petr. 2, 5 **106** 2 Macc. 14, 35 **107–109** Rom. 10, 15; 2 Tim. 4, 7–8 **108** Act. 7, 59
110–111 1 Petr. 2, 16 **113–114** Act. 6, 5 **118** Mt. 12, 33 **119–122** Ps. 102, 4;
 Sap. 10, 13–14 **121** 1 Jo. 4, 18 **124** cf. ... ἀκοίμητος προστασία καὶ ἀκαταίσχυν-
 τος ...: Ephr. Syr. *Preecat. ad dei matrem* (vol. 6, p. 368,24 ed. Phrantzolas)

ὥδῃ ζ'. Δροσοβόλον μὲν τὴν κάμινον

125 Ἐξ αἱμάτων πορφυρίδα στολισάμενος
περιφανῶς, μακάριε,
τὰ βασιλεια
κατοικεῖς τὰ ἄνω ἐν χαρᾷ
τῷ σῷ βασιλεῖ παρεστηκώς·
130 ὄν ἐξιλέωσαι ἡμῖν
τοῖς σὲ τιμῶσιν αἰεῖ.

Χειμαζόμενοι <τοῦ βίου> περιστάσεσι
καὶ πάθεσι τοῦ σώματος
συνεχόμενοι,
135 ἀθλοφόρε μάρτυς τοῦ Χριστοῦ,
προστρέχομεν πίστει ἀκλινεῖ
ὑπὸ τὴν σκέπην σου· μὴ οὖν
καταισχυνηθῆμεν.

Οἱ ἐν νόσοις χειμαζόμενοι καὶ πάθεσι
140 τοῦ βίου συμπιγόμενοι
ἀμαρτάνοντες
καὶ τὸν μόνον φύσει ἀγαθὸν
αἰεὶ παροργίζοντες, σοφέ,
καταλλαγαῖς σου πρὸς θεὸν
145 εὔροιμεν ἔλεος.

θεοτ. Ὑπερύμνητε παρθένε ὑπερύμνητον
θεὸν ἀποκυήσασα,
τοὺς ὕμνοῦντας σε
ἐκ παντοίας βλάβης τοῦ ἐχθροῦ

heirm. ζ' EE 224, Joannis

125 Dan. 5, 7; Apoc. 19, 13 127–128 Mt. 5, 10; Rom. 14, 17 129 Mt. 25, 34
132 Prov. 26, 10 135 4 Macc. 15, 29 137 Is. 49, 2 137–138 Ps. 24, 2
139 Prov. 26, 10 139–141 Mc. 4, 19 142–143 Judith 11, 11 144 2 Macc.
8, 29 145 2 Tim. 1, 18

150 περίσωζε, μέλποντας αεί·
«εὐλογημένη ἡ θεὸν
σαρκὶ κυήσασα».

ὠδὴ ἡ´. Ἐκ φλογὸς τοῖς ὁσίοις

Κόσμος ὄφθης μαρτύρων,
Στέφανε ἔνδοξε,
155 κοσμηθεὶς τῷ στεφάνῳ
τοῦ παντοκράτορος·
ὄθεν δυσωπῶ·
τῆς δεινῆς ἀκοσμίας με
τῶν ἀμαρτημάτων
160 ἀπάλλαξον, τρισμάκαρ.

Λαμπρυνθεὶς ταῖς νιφάσι
ὑπὲρ ἥλιον
τῶν θαυμάτων ἀκτῖνας,
μάκαρ, ἀπήστραψας
165 καὶ τοὺς ἐν νυκτὶ
ἀμαρτίας ἐφώτισας·
ὄθεν σε ὑμνοῦμεν
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ
170 σὲ προβαλλόμεθα
πρὸς τὸν πάντων δεσπότην
πρέσβυν, μακάριε.

151–152 εὐλογητὸς εἶ ὁ θεὸς ὁ τῶν πατέρων cod.

heirm. ἡ´ EE 224, Joannis

161 ταῖς νιφάσι: ταῖς νιφάσι τῶν λίθων cod.

155–156 2 Tim. 4, 8 **159–160** Sap. 12, 2 **161** Act. 7, 58 **162–166** Is. 60, 19

168 Tob. 8, 5 **169** Eccl. 8, 16 **171** Act. 4, 24

- 175 Αἴτησαι ἡμῖν
τῶν πταισμάτων συγχώρησιν
καὶ ἄρρωστημάτων
τὴν λύσιν, ἀθλοφόρε.
- θεοτ. Συλλαβοῦσα, παρθένε,
τὸ πῦρ τὸ ἄστεκτον
Χερουβὶμ ὑπερτέρα
180 ἐδείχθης, δέσποινα·
ὄθεν σε φωναῖς
ἀσιγήτοις δοξάζομεν
τὴν εὐλογημένην
καὶ κεχαριτωμένην.
- ὧδὴ θ'. Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον
- 185 Ἴσχὸν καὶ κράτος τοῦ πολεμήτορος
ὑπὸ Χριστοῦ ῥωννύμενος τελείως διώλεσας
καὶ βραβείων τῆς νίκης ἐπέτυχες,
μάρτυς στεφανηφόρε·
ὄθεν τιμῶμεν σε
190 πρέσβυν καὶ προστάτην ὡς θερμὸν
καταπλουτήσαντες.
- Ὡς νῦν τὰ ἄνω οἰκῶν βασιλεία
καὶ ταῖς ἀνγαῖς ταῖς θεαῖς ἱερῶς πυρσευόμενος
καὶ μεθέξει θεαῖς θεούμενος
195 πρέσβευε ὑπὲρ πάντων
τῶν δεομένων σου,

heirm. θ' EE 224, Joannis

176 4 Macc. 15, 29 177–178 Lc. 1, 31–33 178 Oda 12, 5 183 Lc. 1, 42
184 Lc. 1, 28 185 Dt. 8, 17 186–187 1 Cor. 9, 24–25 192 Mt. 5, 10

μάρτυς, προστασίας τῆς θερμῆς
καὶ ἀντιλήψεως.

200 Σαρκὶ τὸν ἄσαρκον κατεπάλαισας
περιφανῶς, Στέφανε μαρτύρων ἀγλαΐσμα,
καὶ προστάτης πιστῶν ἐχρημάτισας·
ὄθεν ἐν κατανόξει
ἀναβοῶμεν σοι·
205 «πάντων τῶν τοῦ βίου δυσχερῶν
ἡμᾶς διάσωσον».

Ἡ νῦν κατέχουσα ῥαθυμία σε
καὶ τῶν καλῶν ἀργία, ὧ ψυχῇ, τὴν ἐκεῖθεν σοι
προξενεῖ τιμωρίαν· ἀνάνησον
κράζουσα τῷ δεσπότῃ·
210 «κύριε, σῶσον με
ταῖς τοῦ πρωτομάρτυρος εὐχαῖς,
τοῦ ἀποστόλου σου».

θεοτ.
215 Φωνὴν προσφέρομεν τοῦ ἀγγέλου σοι·
«χαῖρε, σεμνὴ παρθένε, τῶν ἀγγέλων τὸ καύχημα
καὶ ἀνθρώπων πιστῶν τὸ διάσωσμα,
χαῖρε, ἁμαρτανόντων
πάντων βοήθεια,
χαῖρε, ἰλαστήριον ἡμῶν
καὶ καταφύγιον».

198 Ps. Sal. 7, 10 199 τὸν ἄσαρκον: respicit diabolum 202 Ps. 59, 5 207 Sir.
33, 28 208 2 Tim. 2, 26; Heb. 10, 29 210 Mt. 14, 30 213–219 Lc. 1, 26–28
214–215 cf. Ἀγγέλων ἀγλαΐσμα, ἀνθρώπων διάσωσμα ...: Ephr. Syr. *Precat. ad
dei matrem* (vol. 6, p. 363,29 ed. Phrantzolas) 217 Heb. 4, 16 218 Rom. 3, 25

CANON

27 DEC.

IN SANCTUM STEPHANUM

A₇ = Athous Panteleimonos 471, f. 51–54

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Ῥδὴν φέρω σοι, παμμάκαρ, τὴν ἐβδόμην. Ἰωσήφ.

Ἦχος βαρὺς.

ὦδὴ α΄. *Νεύσει σου πρὸς γεώδη*

Ὡς ταῖς ὑπερκοσμίοις
συναγελάζων χορείαις
καὶ θέσει θεούμενος
καὶ δόξης ἐμφορούμενος,
5 Στέφανε, μαρτύρων ὁ πρῶτος,
τοὺς ἀνευφημοῦντας σε σῶζε πρεσβείαις σου.

Δόξης ἀδιαδόχου
σὺ λαμπρυνθεῖς, ἀθλοφόρε,

tit. ἕτερος κανὼν εἰς τὸν ἅγιον τοῦ Χριστοῦ πρωτομάρτυρα καὶ ἀρχιδιάκονον
Στέφανον, οὗ ἡ ἀκροστιχίς, ὦδὴν φέρω σοι ... ἐβδόμην. Nomen hymnographi ex odæ
novæ litteris initialibus deducitur

heirm. α΄ EE 280, Joannis

8 σὺ λαμπρυνθεῖς τὸ πρόσωπον ἀθλοφόρε cod.

1–2 4 Macc. 18, 23 7–10 Act. 7, 55–56 8 4 Macc. 15, 29

κατείδες τὸν κύριον
10 ἐκ δεξιῶν καθήμενον·
δειξον οὖν ἡμᾶς κληρονόμους
αἰδίου ζωῆς καὶ τερπνότητος.

Ἦμβλυνας τῶν ἀνόμων
Ἰουδαίων τὰς δυσφημίας
15 τῶν λίθων χωννύμενος
ταῖς προσβολαῖς, μακάριε,
καὶ εἰς οὐρανοὺς νικηφόρος
ἀνυψώθης τῷ πνεύματι, Στέφανε.

θεοτ. Νέκρωσιν ὁ προπάτωρ
20 τῷ ζωηφόρῳ σου τόκῳ
σαφῶς ἐξεδύσατο,
χιτῶνα ἀφθαρσίας δὲ
εὗρεν ἀνυμολογῶν σε,
τὴν εὐλογημένην ἀγνὴν θεομήτορα.

ὠδὴ γ'. Ὁ κατ' ἀρχὰς τοὺς οὐρανοὺς

25 Φρενοβλαβῶς, διηνεκῶς
ἐξαμαρτάνοντες, μάρτυς,
συγκινοῦμεν εἰς παροργισμὸν
τὸν πάντων θεὸν
καὶ μόνον εὐσπλαγχνον.
30 Ἀλλὰ βοήθησον ἡμῖν

11–12 διὸ τοὺς πόθῳ ὑμνοῦντας · δεῖξον φωτὸς κληρονόμους · καὶ τῆς αἰδίου
ζωῆς καὶ τερπνότητος cod. **17** καὶ εἰς: ὅθεν καὶ εἰς cod.
heirm. γ' EE 280, Joannis

11–12 Ps. 15, 11; Mc. 10, 17; Rom. 1, 20 **13** 1 Cor. 9, 21 **13–16** Act. 7, 59–60
14 2 Cor. 6, 8 **17–18** Mt. 11, 23; Act. 2, 33 **19–23** 1 Cor. 15, 22; 15 54; 2 Cor.
4, 10–11 **24** Lc. 1, 42 **26–28** Judith 11, 11 **29** Oda 12, 7 **30** Ps. 108, 26

σαῖς εὐπροσδέκτοις πρεσβείαις,
Στέφανε μαρτύρων πρωτόαθλε.

Ἐν ἀμελείᾳ τὴν ζωὴν
ἐκδαπανῶν ἀναμένω
35 τὰς βασάνους τὰς διηνεκεῖς.
Χριστοῦ ἀθλητά,
βοήθει, ῥῦσαι με
ἐπιστροφὴν πρὸ τελευτῆς
ἐκδυσωπῶν μοι δοθῆναι,
40 ὅπως ἐν αἰνέσει μακαρίζω σε.

Ῥωμαλεότητι φρενῶν
τοὺς ἀνομοῦντας καθεῖλες
καὶ βραβεῖον ἤρω ἐκ θεοῦ
καὶ πρέσβυς πιστῶν
45 ἐδείχθης ἄριστος,
ἐγγυητὴς ἀμαρτωλῶν
καὶ ἐτοιμότατος ῥύστης
τῶν προσκαλουμένων σε, μακάριε.

θεοτ. Ὡς τὸν ἀχώρητον παντὶ
50 ὑπερβολῇ εὐσπλαγχνίας
χωρηθέντα σου ἐν τῇ γαστρὶ
τεκοῦσα Χριστὸν
δυσώπει, δέσποινα,
στενοχωρίας ἐκ δεινῆς
55 καὶ ἐκ παθῶν ἀτιμίας
ἀπολυτρωθῆναι τοὺς ὑμνοῦντας σε.

33–34 Sap. 5, 13 35 Apoc. 20, 10 37 Mt. 15, 25 38 Sir. 11, 28 42 Lc.
1, 51–52; 1 Cor. 9, 21 43 1 Cor. 9, 24–25 47–48 Ps. 17, 3 50 cf. ... δι' ὑπερβολὴν
εὐσπλαγχνίας ... θεὸς ἦν ... καὶ ἄνθρωπος γεγένηται ...: Joannis Chrys., ut fertur,
In illud: Simil. est regn. cael. grano sinap. (MPG 64 23,35–39) 51–52 Mt. 1, 23
52–55 2 Cor. 12, 10 54 Rom. 2, 9 55 Rom. 1, 26

ὥδῃ δ'. Ὁ πατρικὸς κόλπος μὴ λιπὼν

Συμπαθῆς ὢν παρὰ θεοῦ
τοῖς κινδυνεύουσι ἐδόθη ἐπίκουρος
καὶ βοηθὸς πάντων, Στέφανε,
60 τῶν προσκαλουμένων σε
ἐκ θερμῆς ἀγάπης καὶ πίστεως.

Ὁλολαμπῆς ὄφθης ὡς ἀστὴρ
καταφωτίζων τὰ τῆς γῆς πληρώματα.
Ἄλλὰ φώτισόν με, ἅγιε,
65 σκότει καλυπτόμενον
ἀμαρτίας πάσης, μακάριε.

Ἰκετηρίαν πρὸς τὸν θεὸν
διηνεκῆ, μάρτυς Χριστοῦ, προσάγαγε,
ὅπως εὔροιμεν βοήθειαν
70 καιρῷ περιστάσεως
οἱ προστάτην θεῖον πλουτοῦντες σε.

θεοτ. Πολυωνύμως τῶν προφητῶν
θεῖος χορὸς, μήτηρ θεοῦ, ἐκάλει σε
ὄρος θεῖον ἀλατόμητον,
75 πύλην ἀδιόδευτον,
κιβωτὸν καὶ γῆν ἀγεώργητον.

heirm. δ' EE 280, Joannis

58 ἐδόθης manus rec. supra lineam scripsit 73 μήτηρ cod.

57–58 Act. 26, 22; 1 Petr. 3, 8 61 1 Cor. 13, 13 62 Mt. 2, 9 63 Tob. 13, 13
64–66 Act. 26, 18 67–68 Heb. 5, 7 69–70 Heb. 4, 16 72–73 1 Reg. 10, 10
74 Abac. 3, 3 75 Ezech. 44, 2 76 Jer. 3, 16; Is. 5, 6–7

ὤδη ε΄. Κύριε ὁ θεός μου ἐκ νεκτὸς

Ἄλλον ὡς οὐρανόν σε
 ὑψηλὸν τοῖς ἄθλοις γεγενημένον
 Χριστός σε ἐδόξασεν,
 80 ὡς ἄστρα τὰ στίγματα
 δεχόμενον, ἔνδοξε μάρτυς,
 καὶ πιστῶν καρδίας εὐφραίνοντα.

Μή με καταδικάσης,
 μὴ μὲ ἀπορρίψῃς τοῦ σοῦ προσώπου,
 85 κύριε φιλόνητο, φιλάνθρωπε,
 θερμῶς ἰκετεύει σε
 ὁ κλεινὸς καὶ θεῖος σου μάρτυς,
 ὁ τῆς ἀληθείας ὑπέρμαχος.

Μένοντά με, τρισμάκαρ,
 90 ἐν τῷ σκότει τῆς ἀμαρτίας,
 διὸ ἰκετεύω σε,
 βασάνων με λύτρωσαι
 τῶν ἐκεῖ ἐναποκειμένων
 τοῖς ἀμετανόητα πταίσασιν.

θεοτ. 95 Ἅγιον ἐν ἀγίοις
 ἐπαναπαυόμενον τετοκυῖα
 ὄλον με ἀγίασον
 κακοῖς ἐπιμένοντα
 καὶ μὴ συνιέντα τὸ μέλλον
 100 τοῦ ἐκ σοῦ τεχθέντος κριτήριον.

heirm. ε΄ EE 280, Joannis

81 μένον cod.

89 μένοντά με μάκαρ cod., sed manus rec. supra lineam τρισ scripsit

77–78 Heb. 7, 26 79 Act. 7, 55 80 Gal. 6, 17 82 Ps. 18, 9 83 Oda 12, 13
 84 Ps. 50, 13 89–90 Ps. 106, 10 92–93 Apoc. 18, 15 93–94 Rom. 2, 5
 95–96 Is. 57, 15 97 Jo. 17, 17 98 Rom. 6, 1 99–100 Mt. 13, 19; Act. 17, 31

ὠδὴ στ'. *Ναυτιῶν τῷ σάλῳ*

Κυματούμενόν με
πάσαις τοῦ ἐχθροῦ < — — — — —

— — — — —
— — — — —
105 — — — — —
— — — — — .

A — — — — —

— — — — —
— — — — —
110 — — — — —
— — — — —
— — — — — .

P — — — — —

— — — — —
115 — — — — —
— — — — —
— — — — — .

T — — — — —

θεοστ.

120 — — — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — — .

heirm. στ' EE 286, Cosmae

ὥδη ζ'. Κάμινον παῖδες πυρίφλεκτον

125 Ἡ _ _ _ ' _ _
_ _ ' _ _ _ ' _ _
_ _ _ _ ' _ _ _ _ ' _ _ _ _
_ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _
_ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
130 _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ .

Ν' _ _ _ ' _ _
_ _ ' _ _ _ ' _ _
_ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _
_ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
135 _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ .

Ε' _ _ _ ' _ _
_ _ ' _ _ _ ' _ _
_ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _
140 _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ .

θεοτ. Β' _ _ _ ' _ _
_ _ ' _ _ _ ' _ _
145 _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _
_ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _
— — > μακαρίζω σε
τὴν τιμιωτέραν <πάσης> τῆς κτίσεως.

heirm. ζ' EE 280, Joannis

ὥδῃ η´. Ἄφλεκτος πυρὶ ἐν Σινᾶ

- Δόξης αἰωνίου τυχεῖν
κατηξιώθης·
150 διὸ τοὺς σὲ δοξάζοντας
ἐνθέου δόξης καταξίωσον
ἐκδυσωπῶν τὸν Χριστόν,
μάρτυς Στέφανε, πρὸς ὃν
155 ἀεὶ κραυγάζομεν·
«πάντα τὰ ἔργα κυρίου
τὸν κύριον ὑμνεῖτε
καὶ ὑπερυψοῦτε
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».
- 160 Οὐκ ἐσαλεύθης προσβολαῖς,
μάρτυς, τοῦ πλάνου,
ἀλλὰ τοῖς ἀνόμοις ἀντέστης·
διὸ ἀεὶ με σαλευόμενον
ταῖς μεθοδείαις ἐχθροῦ
165 καὶ σκελιζόμενον δεινῶς
στήριξον ψάλλοντα·
«πάντα τὰ ἔργα κυρίου
τὸν κύριον ὑμνεῖτε
καὶ ὑπερυψοῦτε
170 εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

Μετὰ πασῶν, μάρτυς σοφέ,
τῶν οὐρανίων
δυνάμεων ἰκέτευε
τὸν ὑπεράγαθον θεὸν ἡμῶν

heirm. η´ EE 286, Cosmae

149–153 2 Tim. 2, 10 156–159 Dan. 3, 57 160 Ps. 15, 8 161 2 Jo. 7,3
162 1 Cor. 9, 21 164 Eph. 6, 11 165 Jer. 10, 18 167–170 Dan. 3, 57
172–173 Mt. 24, 29

175 καταπεμφθῆναι ἡμῖν
 ἁμαρτημάτων ἰλασμόν
 πιστῶς κραυγάζουσι·
 «πάντα τὰ ἔργα κυρίου
 τὸν κύριον ὑμνεῖτε
 180 καὶ ὑπερυψοῦτε
 εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

Ἡ ὑπερούσιος τριάς,
 πάτερ καὶ λόγε
 καὶ πνεῦμα τὸ πανάγιον,
 185 δόξα σοι πρέπει καὶ προσκύνησις·
 διὸ σὲ οἱ ἐπὶ γῆς
 ὑμνολογοῦντες εὐσεβῶς
 πόθῳ κραυγάζομεν·
 «πάντα τὰ ἔργα κυρίου
 190 τὸν κύριον ὑμνεῖτε
 καὶ ὑπερυψοῦτε
 εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

θεοτ. Νενεκρωμένον μου τὸν νοῦν
 τῇ ἁμαρτίᾳ,
 195 ἢ τὴν ζωὴν κυήσασα,
 ἀγνή παρθένε, ζωοποίησον
 καὶ σῶσον ταῖς πρὸς θεὸν
 καταλλαγαῖς σου μητρικαῖς
 ἀεὶ μὲ ψάλλοντα·
 200 «πάντα τὰ ἔργα κυρίου
 τὸν κύριον ὑμνεῖτε
 καὶ ὑπερυψοῦτε
 εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

176 1 Jo. 2, 2 178–181 Dan. 3, 57 185 Ps. 28, 1–2 186–187 Ps. 148, 13
 189–192 Dan. 3, 57 193–196 Rom. 6, 11; 1 Cor. 15, 22 195 τὴν ζωὴν: respicit
 Christum 197–198 2 Macc. 8, 29 200–203 Dan. 3, 57

ὥδῃ θ'. Μὴ τῆς φθορᾶς διαπείρα

Ἰερωτάτους ἀγῶνας,
205 μάρτυς, διήνυσας
καὶ τὰ βραβεῖα τῆς νίκης
ἐξ ὕψους εἴληφας
καὶ συνηρίθμησαι
δικαίων ταῖς χορείαις,
210 Στέφανε ἔνδοξε,
προστάτης ἡμῶν μέγας
πρὸς τὸν θεόν, σοφέ, γενόμενος.

Ὡς τῷ φωτὶ τῷ μεγάλῳ
ἐγγίζων πάντοτε
215 φωτιστικαῖς σου πρεσβείαις
τὰ σκοτεινότετα
νέφη διάλυσον,
Στέφανε θεοφόρε,
τῆς ἡμῶν διανοίας
220 καὶ δίδου εὐσχημόνως
τοῦ κυρίου πράττειν τὸ θέλημα.

Στένω καὶ τρέμω καὶ κλαίω
καὶ ἀποδύρομαι
ράθύμως πάντα τὸν βίον
225 διεξερχόμενος,
μήπως προφθάσῃ με
ἡ ὥρα τοῦ θανάτου
ἀνέτοιμον καὶ μέλλω

heirm. θ' EE 286, Cosmae

204–207 1 Cor. 9, 24–25 207 Lc. 1, 78 210 Mt. 25, 46 213 Ps. 135, 7
215–217 Prov. 4, 18–19 220–221 Mt. 7, 21; 1 Cor. 14, 40 222–223 Jer. 38, 15
228–229 Heb. 10, 27

230 εἰς πῦρ κατακριθῆναι·
ἀθλοφόρε Χριστοῦ, βοήθει μοι!

Ἡ φοβερὰ ἐπὶ θύραις
ἡμέρα πάρεστι
καὶ οὐ φροντίζεις, ψυχὴ μου,
περὶ τῆς κρίσεως.
235 Σπεῦσον καὶ βόησον
θεῶ τῷ φιλανθρώπῳ·
«οἰκτείρησόν με, σῶτερ,
<καὶ σῶσον ἰκεσίαις>
Στεφάνου τοῦ σοῦ θεράποντος».

θεοτ. 240 Φιλανθρωπότατον λόγον
ἀποκυήσασα,
τὸν ἀμαρτίας τοῦ κόσμου,
παρθένε, αἶροντα,
τοῦτον ἰκέτευε
245 ἡμῖν καταπεμφθῆναι
ἀμαρτημάτων λύσιν
τοῖς πίστει ἀδιστάκτῳ
καταχρέως σε μεγαλύνουσιν.

230 4 Macc. 15, 29; Mt. 15, 25 231–232 Joel 2, 1 233–234 Jo. 5, 29; Tit. 3, 8
240–241 Jo. 1, 14 242–243 Jo. 1, 29

IN SANCTUM STEPHANUM

A₇ = Athous Panteleimonos 471, f. 54–57^v

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Τὴν ὀγδόην δέησιν, παμμάκαρ, δέχου. Ἰωσήφ.

Ἦχος πλ. δ΄.

ὠδὴ α΄. Ὑγρὰν διοδεύσας ὡσεὶ ξηρὰν

Τὸν θεῖον ἀγῶνα, μάρτυς σοφέ,

πρῶτος ἠγωνίσω

<έκουσίως> διὰ Χριστόν·

ὄθεν ἠξιώθης τῆς αὐτοῦ βασιλείας

5 ὑπὲρ τοῦ κόσμου πρεσβεύων, μακάριε.

Ἠλλοίωσας δόγματα ἀσεβῶν

ἀνόμων Ἑβραίων.

Ἀλλά, δέομαι, ἀθλητά·

tit. ἕτερος κανὼν εἰς τὸν ἅγιον πρωτομάρτυρα Στέφανον, οὗ ἡ ἀκροστιχίς, τὴν ὀγδόην δέησιν ... Ἰωσήφ
heirm. α΄ EE 315, Joannis

10 ταῖς σαῖς μεσιτεῖαις οἴκτειρόν με
πρὸς τὰ κακὰ ἀλλοιούμενον πάντοτε.

Ναὸς χρηματίσας τοῦ παντουργοῦ
τοὺς ἐν τῷ ναῷ σου
τῷ ἀγίῳ, μάρτυς Χριστοῦ,
ἀνυμνολογοῦντας σε εὐχαῖς σου
15 κατοικητήρια δεῖξον τοῦ πνεύματος.

θεοτ. Ὁ πλήρης κενοῦται ἐν τῇ γαστρὶ
τῇ σῆ μὴ κενώσας
τοὺς πατρώους κόλπους, ἀγνή·
τοῦτον ἐκδυσώπει σωτηρίας
20 καταξιῶσαι τοὺς πίστει ὑμνοῦντας σε.

ὠδὴ γ'. Σὺ εἶ τὸ στερέωμα τῶν προστρεχόντων

Γένος ἀνομώτατον
περιφανῶς ἤλεγξας,
μάρτυς σοφέ· διὸ καὶ ἐκτήσω
περιουσίαν ἀνόλεθρον.

25 Δίδου μοι βοήθειαν
ὡς παρεστῶς, ἄγιε,
τῷ λυτρωτῇ πάντων καὶ δεσπότη,
στεφηφόρε πανένδοξε.

30 Ὅλβιος γενόμενος
καὶ φωτισμοῦ παντὸς ἔμπλεως

heirm. γ' EE 321, Joannis

11–15 1 Cor. 3, 16 12 et passim ναὸς respicit templum s. Stephani in Constantinopoli 16 Mt. 1, 23 16–18 Phil. 2, 7 18 Jo. 1, 18 19–20 Rom. 1, 16 21 1 Cor. 9, 21 26–27 Mt. 25, 34 27 Tit. 2, 14; Judae 4,4 30 2 Cor. 4, 6

πάντας πλουτεῖν τὴν δικαιοσύνην,
ἀθλοφόρε, ἰκέτευε.

θεοτ. Ἦνεγκας τὸν ἄσταχυν
τὸν ἀγεώργητον, ἄχραντε,
35 πάντων ἡμῶν τρέφοντα καρδίας
τῶν πιστῶς ἀνυμνούντων σε.

ὧδὴ δ΄. *Εἰσακήκοα, κύριε, τῆς οἰκονομίας*

Νόμους θείους τετήρηκας
καὶ παρανομίας πάσας διήλεγξας
τῶν ἀνόμων Ἰουδαίων τε·
40 διὰ τοῦτο στέφος ἀναδέδεσαι.

Δυναμωθείς, μακάριε,
τῇ παντοδυνάμῳ καὶ θεῖα χάριτι
διακόνων ὄφθης πρόκριτος
ἐκτελῶν σημεῖα καὶ τεράστια.
45 Ἐν ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως,
ὄτε παραστῶμεν κυρίῳ κρίνεσθαι,
βοηθὸς ἡμῖν γενήθητι
τοῖς κατεγνωσμένοις, μάκαρ Στέφανε.

θεοτ. Ἦ θεὸν σωματώσασα
50 τὸν ἀνερμηγεύτως ἐν σοὶ σκηνώσαντα

heirm. δ΄ EE 322, Cosmae
41 δυναμωθείς μάκαρ Στέφανε cod.

32 4 Macc. 15, 29 33–35 Is. 5, 6–7; 2 Cor. 9, 10 37 2 Macc. 4, 17 37–40
2 Tim. 4, 7–8 38 2 Petr. 2, 16 39 1 Cor. 9, 21 41–44 Act. 6, 8 43 Mc. 9, 35
45–46 Mt. 25, 31–32 47 Ps. 26, 9 48 Gal. 2, 11 49–50 Lc. 1, 31–35 49–50
Jo. 1, 14

τοῦτον αἴτησαι, πανάμωμε,
ἀϊδίου δόξης ἀξιῶσαι με.

ὠδὴ ε΄. Ὅρθρίζοντες βοῶμεν σοι, κύριε

Συνὼν ταῖς οὐρανίαις δυνάμεσιν,
ἀθλοφόρε,
55 σωθῆναι ikéteue
τοὺς ἐπὶ γῆς ἀνυμνοῦντας σε.

Ἰάτρευσον, μακάριε Στέφανε,
τῆς ψυχῆς μου
τὰ πάθη τὰ χρόνια
60 ἐκδυσωπῶν τὸν φιλόανθρωπον.

Νομίμως ἐναθλήσας, διάκονε
ἀθλοφόρε,
ἡμᾶς ἐνδυνάμωσον
τηρεῖν τοὺς νόμους τοῦ παντοκράτορος.

θεοτ. 65 Παρθένε θεοτόκε, ikéteue
τὸν υἱόν σου
πταισμάτων συγχώρησιν
ἡμῖν δοθῆναι καὶ ἔλεος.

heirm. ε΄ EE 324, Germani

61–62 νομίμως ἐναθλήσας · διακόνων πρόκριτε ἀθλοφόρε cod.

52 2 Tim. 2, 10 53 Mt. 24, 29 53–56 Jo. 8, 23 54 4 Macc. 15, 29 56 Ps.
148, 13 57–59 Ps. 40, 5 61–64 2 Tim. 4, 7 62 4 Macc. 15, 29 64 Act. 15, 5
65–66 Mt. 1, 23

ὠδὴ στ´. *Γλάσθητί μοι, σωτήρ*

70 Ἀνέτειλέ σοι, σοφέ,
φῶς ἄδυτον ἐν τῷ θλίβεσθαι
(τὴν δόξαν τὴν πατρικὴν
θεάσασθαι κατηξίωσαι!)
τῶν ἄθλων μηνῶν σοι
τοὺς λαμπροὺς στεφάνους,
75 θεηγόρε πανσεβάσμιε.

Μεγάλους ἐπὶ τῆς γῆς
ἀγῶνας πρῶτος διήνυσας.
Μεγάλων ἡμᾶς κακῶν,
κινδύνων καὶ θλίψεων
80 ταῖς σαῖς ἀπολύτρωσαι
ἱεραῖς πρεσβείαις,
ἵνα πόθῳ σε δοξάζωμεν.

Μὴ δείξης με, Ἰησοῦ,
κατεγνωσμένον, ἥνικα σου
85 τῷ θρόνῳ τῷ φοβερῷ,
λόγε, παραστήσομαι,
ἀλλ' οἴκτειρον, σῶσον με
θείαις μεσιτείαις
τοῦ σεπτοῦ σου πρωτομάρτυρος.

θεοτ. 90 Ἄγιασόν μου τὸν νοῦν
καὶ τὴν ψυχὴν φωταγωγήσον,
τὸν ἐν ἀγίοις θεὸν
ἐπαναπαυόμενον

heirm. στ´ EE 315, Joannis
73 μηνῶν cod.

69–70 Mt. 4, 16 71 Mt. 16, 27 71–72 Act. 7, 56 73–74 1 Cor. 9, 25 76–77
2 Tim. 4, 7 79–80 Sir. 2, 11 83–86 Mt. 25, 31–32 84 Gal. 2, 11 90 Jo. 17, 17
92–93 Is. 57, 15

95 ἀρρήτως κηήσασα,
παναγία κόρη,
τῶν βροτῶν τὸ καταφύγιον.

ὠδὴ ζ'. *Οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας κατανησαντες*

Κοσμικῶν με σκανδάλων
καὶ παθῶν ἀτιμίας
καὶ πάσης θλίψεως,
100 Στέφανε πρωτομάρτυς,
διάσωζε καὶ δίδου
ἀναμέλπειν ἐκάστοτε·
«ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν
θεὸς εὐλογητὸς εἶ».

105 Ἄγαθέ μου προστάτα,
δυσχερεΐαις τοῦ βίου
κλυδωνιζόμενον
μηδὸλως με παρίδης,
ἀλλ' οἴκτειρον εὐχαῖς σου
110 καὶ διάσωσον ψάλλοντα·
«ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν
θεὸς εὐλογητὸς εἶ».

Ῥαθυμίας ἀτόπου
καὶ δεινῆς ἀμαρτίας
115 καὶ ἀπογνώσεως,
Στέφανε θεοφόρε,

heirm. ζ' EE 321, Joannis

97 Tit. 2, 12 98 Rom. 1, 26 103–104 Tob. 8, 5 107 Eph. 4, 14 108 Sir. 7, 10
111–112 Tob. 8, 5 113–115 cf., e.g., ... μετανόησον ἐπὶ τῇ ἀμαρτίᾳ· μὴ σαντοῦ
ἀπογνῶς ... μὴ διὰ ῥαθυμίαν τέλεον ἐκπέσης: Joannis Chrys. *De paenit.* (MPG 49
297,53–56)

προστρέχοντά με ῥῦσαι
τῇ θερμῇ προστασίᾳ σου,
ὅπως τιμῶ σε πιστῶς
120 ἀεὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

θεοτ. Δαπανήσας ἀσώτως
τῆς ζωῆς μου τὸν χρόνον,
παρθένε, ἐν ἀμελείᾳ πολλῇ
προσπίπτω καὶ βοῶ σοι·
125 «διέγειρόν με, σῶσον
τῷ υἱῷ σου κραυγάζοντα·
ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν
θεὸς εὐλόγητος εἶ».

ὠδὴ η΄. *Νικηταὶ τυράννου καὶ φλογὸς*

Ἐν τῷ μέσῳ, μάκαρ,
130 ἐστηκὼς ἐκραύγαζες τῶν Ἰουδαίων·
«μὴ παρανομεῖτε!
Ἰησοῦς ἐστὶν θεοῦ ὁ λόγος»,
ὃ βοῶσι πάντα τὰ ἔργα ὡς κύριον
καὶ ὑπερυψοῦσιν αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

135 Χειμαζόμενόν με
καὶ δελεαζόμενον τοῦ ἀλλοτρίου
ταῖς δειναῖς ἀπάταις
προσευχῇ σου, ἅγιε, βοῶντα σῶσον·
140 «εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα τὸν κύριον
καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας».

heirm. η΄ EE 316, Joannis

120 Tob. 8, 15 121–122 Sap. 5, 13; Lc. 15, 13–14 127–128 Tob. 8, 5
129–132 Act. 7, 55–56 131 Ps. 74, 5 132 Jo. 1, 14 133–134 Dan. 3, 57
135 Prov. 26, 10 136 Jac. 1, 14 138 Mt. 21, 22 139–140 Dan. 3, 57

Ὁ τὴν δυναστείαν
πᾶσαν τοῦ ἀλάστορος ἐξαφανίσας,
τῆς αὐτοῦ με ρῦσαι
κακουργίας, ἄγιε, ἀναβοῶντα·
145 «εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα τὸν κύριον
καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας».

θεοτ. Ὑπὲρ εὐσπλαγχνίαν
ἄνθρωπον γενόμενον τὸν εὐεργέτην
ἀπορρήτως τίκεις,
150 παναγία, σῶζουσα τοὺς μελωδοῦντας·
«εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα τὸν κύριον
καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας».

ὠδὴ θ'. Ἐφριξε πᾶσα ἀκοὴ τὴν ἀπόρρητον

Ἵνα σε θείας ἐν φωναῖς
μακαρίζωμεν ὡς πρῶτον ἀθλήσαντα,
155 Στέφανε ἔνδοξε,
καὶ τὰ τοῦ πλάνου κέντρα συντρίψαντα,
σῶζε ἡμᾶς πολυειδῶν
κινδύνων καὶ θλίψεων
καὶ περιστάσεων
160 τοὺς προστάτην σε θερμὸν εὐμοιρήσαντας.

Ὡς ὄρθρος, ὡς ἡμερινὸς
ἐξανέτειλας ἀστήρ, παναοίδιμε,
καὶ κατεφώτισας

143 τῆς: ταῖς cod.
heim. θ' EE 317, Joannis

141–142 2 Macc. 7, 9 143–144 Ps. 34, 17 145–146 Dan. 3, 57 148–149
Lc. 1, 31–32; Rom. 8, 3 151–152 Dan. 3, 57 153–154 Sir. 50, 18 156 2 Jo. 7,3
163–164 Tob. 13, 13 163–166 Ps. 17, 29

165 ταῖς δαδουχίαις πάντα τὰ πέρατα
καὶ τῶν δαιμόνων τὸ δεινὸν
σκότος ἐξηφάνισας·
διὸ μὲ φώτισον
ῥαθυμία τὴν ψυχὴν σκοτιζόμενον.

170 Στήριζον πάντας τοὺς πιστῶς
ἐν τῇ σκέπῃ σου, σοφέ, καταφεύγοντας,
Στέφανε ἔνδοξε,
ὅπως τοῦ βίου ταῖς περιστάσεσι
καὶ μηχαναῖς τοῦ πονηροῦ
μὴ περιτρεπώμεθα
175 ἐξαπατώμενοι
οἱ προστάτην σε θερμὸν νῦν πλουτήσαντες.

Ἦγγικεν, πρόσεχε, ψυχὴ,
ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς κρίσεως,
ὅταν τὸ ποίημα
180 Χριστὸς εἰς κρίσιν ἄξῃ, ὡς γέγραπται!
Καὶ τί ποιήσεις πονηροῖς
ἔργοις ἐπιμένουσα;
Σπεῦσον καὶ βόησον
πρωτομάρτυρος λιταῖς «σῶσον, κύριε».

θεοτ. 185 Φρίττω σου, μόνε βασιλεῦ,
τὸ ἀδέκαστον ὁ τάλας κριτήριον·
ἐν ᾧ μὲ τήρησον
τῇ εὐσπλαγχνίᾳ σου ἀκατάκριτον,
ἐκδυσσωπεῖ σε ἐκτενῶς
190 ἢ ἀναγνος δέσποινα,
ἢ ἀπορρήτως σε
σωματώσασα, Χριστὲ πολυέλεε.

167–168 Act. 26, 18 169–170 Sir. 34, 16 173–175 2 Thess. 2, 3 177 Jac.
5, 8 178–180 Mt. 25, 31–33; 2 Petr. 3, 7 179–180 Rom. 3, 4 181–182 Rom. 6, 1
185 Oda 12, 4 186 Mt. 25, 31–33 187–188 1 Cor. 11, 32

IN TRANSLATIONEM RELIQUIARUM
SANCTI JOANNIS CHRYSOSTOMI

A₄ = Athous Lavrae Δ 32, f. 56^v–59

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Ὡδὴν φέρω σοι ἐβδόμην, χρυσοῦν στόμα. Ἰωσήφ.

Ἦχος βαρύς.

ὦδὴ α΄. *Νεύσει σου πρὸς γεώδη*

Ὡφθης ὠραϊσμένος
τῶν ἀρετῶν ταῖς ιδέαις,
παμμάκαρ Χρυσόστομε,
καὶ πάντων τὰ νοήματα,
5 πάτερ, νῦν καθωραΐζεις
τοῖς ὠραιότατοις
καὶ θείοις σου δόγμασιν.

tit. ὁ κανὼν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου φέρων ἀκροστιχίδα τήνδε,
ὦδὴν φέρω σοι ... στόμα. Nomen hymnographi ex odae novae litteris initialibus
deducitur

heirm. α΄ EE 280, Joannis

1–7 Rom. 10, 15 4 Phil. 4, 7

- Δόξα τῆς ἐκκλησίας
γεγεννημένος, θεόφρον,
10 τοὺς σὲ μακαρίζοντας
καὶ ἱερῶς δοξάζοντας
δόξης ποιήσον εὐχαῖς σου
τῆς ἐπουρανίου
μετόχους, Χρυσόστομε.
- 15 Ἦχησας εἰς τὸν κόσμον
ὥσπερ βροντὴ παμμεγίστη,
παμμάκαρ Χρυσόστομε,
τῇ διδαχῇ τῶν λόγων σου.
Λόγοις τοὺς σὲ νῦν τιμῶντας
20 πάσης ἀλογίας
πρεσβείαις σου λύτρωσαι.

θεοτ. Νέκρωσιν ὁ προπάτωρ
παρακοῆ ὑπομείνας
ζωὴν ἐκληρώσατο
25 τῷ ζωηφόρῳ τόκῳ σου·
ὄθεν σε χαριστηρίοις
λόγοις ἐπαξίως,
ἀγνή, μακαρίζομεν.

ὥδὴ γ'. *Ὁ κατ' ἀρχὰς τοὺς οὐρανοὺς*

- 30 Φῶς καθωράθης ἐπὶ γῆς
τὰς διανοίας φωτίζων
τῶν ἀνθρώπων λόγοις ἱεροῖς·

heirm. γ' EE 280, Joannis

12–14 1 Cor. 15, 40; Heb. 6, 4 15–16 Sir. 40, 13 16 Apoc. 14, 2 18 Tit. 1, 9
22 3 Macc. 2, 21 22–25 Rom. 5, 19–21; 2 Cor. 4, 10 29 Tob. 13, 13

διὸ σοὶ βοῶ· «παμμάρκα, φώτισον
τὴν σκοτισθεῖσαν μου ψυχὴν
ταῖς τοῦ ἐχθροῦ ἐπηρείαις,
35 ὅπως καταχρέως μακαρίζω σε».

Ἐν συμπαθείᾳ ἀληθεῖ
τὰ τοῦ πλησίον ἐμφρόνως
ὠκειώσω καὶ ἀπὸ θεοῦ
τοῦ δημιουργοῦ, σοφέ, κινούμενος
40 πᾶσιν ὀρέγεις ταπεινοῖς
ἱερωτάτοις σου λόγοις
χεῖρα βοηθείας νέμων, ὅσιε.

Ῥήματα θείων διδασχῶν
ἀπὸ καρδίας προφέρων
45 καταρδεύεις φρένας τῶν πιστῶν·
διὸ σοὶ βοῶ· «κατεψυγμένον μου
τὸν λογισμὸν, πάτερ σοφέ,
ταῖς γνωστικαῖς σου ἀρδείαις
πότισον καὶ ἔγκαρπον ἀνάδειξον».

θεοτ. 50 Ὡς τὸν συνάναρχον πατρὶ
ὑπὲρ αἰτίαν καὶ λόγον
τετοκυῖα, ἄχραντε ἀγνή,
αὐτὸν ὡς κριτὴν ἀπάντων αἴτησαι
μὴ κατακρῖναι με ἐκεῖ,
55 ἡνίκα ἔρχεται κρῖναι
ἐν δικαιοσύνῃ τὸν λαὸν αὐτοῦ.

37 πλησίον cod. 49 πότισον: ἄρδευσον cod.

32–33 2 Cor. 4, 6 37–38 cf. ... ὁ τὰ τοῦ πλησίον οἰκειωσάμενος πάθη ... :
Joannis Chrys., ut fertur, *In decem virgines* (MPG 59 530,44–45) 38–39 Heb. 11, 10
42 Mt. 14, 31 43 Jo. 3, 34 44 Lc. 6, 45 48–49 Ps. 1, 3 49 Jer. 38, 12
51–52 Lc. 1, 31–32; Jo. 1, 14 53 Heb. 12, 23 53–56 Mt. 25, 31–33 55–56
Apoc. 19, 11

ὥδη δ'. Ὁ πατρικὸς κόλπος μὴ λιπῶν

Σὲ τὸ χρυσοῦν στόμα δυσωπῶ
καταχρυσῶσαι μου τὸν νοῦν, Χρυσόστομε,
μολυνόμενον ἐκάστοτε
60 φαύλαις ἐνθυμήσεσι
καὶ τῇ ἀμελείᾳ σκοτούμενον.

Ὁ διὰ σοῦ, ὅσιε, θεὸς
ὡς δι' ὄργανου καθαροῦ φθεγγόμενος
ἀπογνώσει κινδυνεύοντα
65 σῶζει πειθομένους σοι
τοὺς ἀνθρώπους, μάκαρ Χρυσόστομε.

Ἰκετηρίαν ὑπὲρ ἡμῶν
τῶν προκειμένων βλαβερῶς τοῖς πάθεσιν,
χρυσορρήμον πάτερ, ποιήσον,
70 ὅπως ἀνανήψωμεν
καὶ σωθῶμεν ὑμνολογοῦντες σε.

Ἐπιβιάσας θεοπρεπῶς
τὸν λογισμὸν σου ὑψηλοῖς νοήμασι
βάθη, πάτερ, ἐξηρεύνησας
75 τῆς γραφῆς, Χρυσόστομε,
ἐρμηνεύσας ταύτην σαφέστατα.

heirm. δ' EE 280, Joannis
70 ἀνανήψωμεν cod.

57 Ps. 118, 72 58 Ex. 25, 11 60–61 Jo. 3, 19–20 62–63 cf. ... ἐγώ εἰμι ὁ
ὢν, Ἡσαΐας δὲ καθάπερ ὄργανον τοῦ ἐν αὐτῷ φθεγγομένου γενόμενος ἐκ προσώπου
λέγει ...: Greg. Nyss. *Contra Eunom.* (vol. 2, p. 186,28–187,2 Jaeger) 64–65 Judith
9, 11 65–66 2 Cor. 5, 11 67–69 Heb. 5, 7 70 2 Tim. 2, 26 72–73 Abac. 3, 19
72–76 respicit homilias Joannis Chrysostomi in Vetus et Novum Testamentum
73–75 Rom. 11, 33; 75–76 Lc. 24, 27

θεοτ. Βεβαρημένον με νυσταγμῶ
τῆς ἀμελείας, θεοτόκε δέσποινα,
ἐγρηγόρως διανάστησον
80 ποιεῖν τὰ θελήματα
τοῦ ἐκ σοῦ τεχθέντος θεοῦ ἡμῶν.

ὥδῃ ε΄. *Κύριε ὁ θεός μου ἐκ νυκτὸς*

Δαίμοσιν ὀλεθρίοις
βλαβερῶς πειθόμενος, ἱεράρχα,
ἐξέλκομαι πάντοτε
85 καὶ πράττω τὰ ἄτοπα.
Ἄλλ' ἐπίστρεψόν με πρεσβείαις
σαῖς πρὸς τὸν πανάγαθον κύριον.

Οἶμοι, τῷ παναθλίῳ!
Πῶς ἡμέραν πάντοτε ἐξ ἡμέρας
90 καταδελεάζομαι
καὶ πράττω τὰ ἄτοπα;
Ἄλλ' ἐπίστρεψόν με, οἰκτῖρμον,
ταῖς τοῦ ἱεράρχου δεήσεσιν.

Μάρτυς γεγενημένος
95 ὡς ἀπείροις θλίψεσιν ὁμιλήσας
θλίψεῶν με λύτρωσαι
ἐπεισερχομένων μοι
καὶ διαιωνίζοντος σκότους
ταῖς σαῖς μεσιτείαις, Χρυσόστομε.

heirm. ε΄ EE 280, Joannis
87 σαῖς: ταῖς cod.

77 Sir. 31, 2 77–79 Lc. 9, 32 80–81 Mc. 3, 35 81 Lc. 2, 7 84 Jac. 1, 14
85 Job 27, 6 86 Jer. 38, 18 89 Gen. 39, 10 90 Jac. 1, 14 91 Job 27, 6
92 Jer. 38, 18 96 Ps. 24, 22 98 Job 10, 22

θεοτ. 100 Ἦνθησας ὥσπερ χώρα,
 κόρη, ζωηφόρον καὶ θεῖον στάχυν
 πάντας διατρέφοντα
 ἄρτω τῷ τῆς γνώσεως·
 ὃν δυσώπει τοῦ ψυχοφθόρου
 105 ῥύσασθαι λιμοῦ με, πανάμωμε.

ὠδὴ στ'. *Ναυπιῶντα σάλω*

Νόμον θεῖον, πάτερ,
 ὄρει ἐπιβὰς θεωρίας
 ἐδέξω πλαξί σου τῆς διανοίας
 καὶ νομοθέτης πιστῶν ἐχρημάτισας
 110 τὰς παρανομίας διελέγχων
 καὶ τοῖς ἱεροῖς σου στηλιτεύων δόγμασιν.

Χύμα θείου λόγου
 ὥσπερ Σολομῶν εὐπορήσας
 τὴν χύσιν ἐξήρανας τῆς κακίας
 115 καὶ ἐκκλησίας ἐμέθυσας αὐλακάς·
 ὅθεν δυσωπῶ σε, χρυσορρήμον,
 τὴν κατατακεῖσαν μου καρδίαν δρόσισον.

Ῥυπωθεὶς παντοίαις
 βίου πλημμελείαις προσφέρω
 120 συνείδησιν πάντοτε, ἱεράρχα,

heirm. στ' EE 286, Cosmae

100–103 Is. 5, 6–7; 2 Cor. 9, 10 **101** Gen. 26, 12 **105** Prov. 10, 3 **106–109**
 Ex. 34, 1 **109** νομοθέτης πιστῶν: respicit catecheses Joannis Chrysostomi **109–110**
 Ps. 24, 8 **110** 2 Petr. 2, 16 | παρανομίας διελέγχων: respicit epistulas Joannis, ut
 fertur, Chrysostomi ad Eudoxiam **111** cf. ... τῶν ἀθέων αἰρετικῶν στηλιτεύσω τὰ
 βέβηλα δόγματα ...: Joannis Chrys., ut fertur, *De pseudoproph.* (MPG 59 555,63–64)
112–113 3 Reg. 5, 9–10 **115** Ps. 64, 11 **117** Sir. 43, 22 **118–122** Sir. 38, 10;
 Is. 4, 4 **120–121** 1 Cor. 8, 7

μεμολυσμένην· διὸ ἱκετεύω σε·
ὄλον με καθάρισον εὐχαῖς σου
τὸν ἀγαθοδότην δυσωπῶν, Χρυσόστομε.

θεοτ. Ὑπερευλογῶ σε
125 καὶ δοξολογῶ, παναγία·
θεὸν γὰρ ἐκήσας ὑπὲρ λόγον,
ὄν εὐλογοῦσιν ἀγγέλων τὰ τάγματα
καὶ δοξολογεῖ ἀνθρώπων γένος
ὡς δημιουργὸν καὶ ποιητὴν καὶ κύριον.

ὥδῃ ζ'. *Κάμινον παῖδες πυρίφλεκτον*

130 Στόμα πυρίπνουν
καὶ γλῶτταν τὰ θεῖα
προσφθεγγομένην κτησάμενος
τὰ καθ' ἡμῶν ἀνοιγόμενα στόματα
ἀδίκως ματαίωσον
135 ταῖς σαῖς μεσιτεῖαις, Χρυσόστομε.

Ὅλος ὁ κόσμος
φωτίζεται, πάτερ,
τῇ ἀναπτύξει τῶν λόγων σου·
διὸ τὸν νοῦν μου τυφλώττοντα φώτισον,
140 σοφέ, καὶ διάνοιξον
τὰ σὰ συνιέναι διδάγματα.

heirm. ζ' EE 280, Joannis
136 ὄλος cod. 139 τὸν: τῶν cod.

124–128 Oda 14, 5–7 129 Gen. 1, 1–2, 22 130 Apoc. 9, 17 130–132 Mt.
4, 4; Lc. 1, 64 133 Ps. 9, 28 133–134 ex contrario Judith 6, 4 136–137 Sap. 17, 19
139–141 Lc. 24, 45

Ἵπερορίας
 στελλόμενος, μάκαρ,
 πᾶσαν κακίαν ἐξώρισας
 145 καὶ ἀρετῶν εἰσφικίσω τὸ πλήρωμα
 ἐν τῇ διανοίᾳ σου
 ὡς ἱερουργὸς ἱερώτατος.

θεοτ. Νόμου σκιάί σε
 προέγραψαν πάλοι
 150 καὶ προφητῶν τὰ αἰνίγματα
 προδιεχάραξαν μέλλουσαν ἔσεσθαι
 κυρίου λοχεύτριαν,
 παναγία, μόνη θεοχαρίτωτε.

ὠδὴ η΄. Ἄφλεκτος πυρὶ ἐν Σινᾷ

Σύντριψον, εὐσπλαγχνε
 155 Χριστέ, ὑπὸ τοὺς πόδας
 τὸν δυσμενῆ πολέμιον
 ἡμῶν τῶν φόβῳ ἀνυμνούντων σε,
 ἐνίσχυσον κατ' αὐτοῦ,
 ὅπως σωζόμενοι πιστῶς
 160 ἀεὶ κραυγάζωμεν·
 «πάντα τὰ ἔργα κυρίου
 τὸν κύριον ὑμνεῖτε
 καὶ ὑπερυψοῦτε
 εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

heirm. η΄ EE 286, Cosmae

144–145 cf. ... ὑπερηφανίαν ἐξορίζει καὶ ταπεινοφροσύνην εἰσοικίζει ...: Ephr. Syr. *Paraenes. ad ascet.* (vol. 3, p. 344,29 ed. Phrantzolas) **147** Rom. 15, 16 **148–151** Heb. 10, 1 **149** Rom. 15, 4 **150** Prov. 1, 6 **154–156** Rom. 16, 20 **157** Ps. 21, 24 **158** Jud. 16, 28 **159–160** Act. 2, 47 **161–164** Dan. 3, 57

165 Τίμιον σκεῦος
 Χριστοῦ, τοὺς σὲ τιμῶντας
 τιμίοις λόγοις πάντοτε
 ἐν τῇ μελλούσῃ δόξῃ πρέσβευε
 τετιμημένους θεῶ
 170 τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ
 ὀφθῆναι ψάλλοντας·
 «πάντα τὰ ἔργα κυρίου
 τὸν κύριον ὑμνεῖτε
 καὶ ὑπερυψοῦτε
 175 εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

Ὁ τῶν πανσέπτων
 καὶ σοφῶν θεωρημάτων
 ὑφηγητῆς γενόμενος,
 ὁ χρυσορρήμων καὶ θεόληπτος,
 180 ἡ εὐλάλος χελιδών,
 πάτερ, τοὺς μέλλοντας αἰεὶ
 σῶζε πρεσβείαις σου·
 «πάντα τὰ ἔργα κυρίου
 τὸν κύριον ὑμνεῖτε
 185 καὶ ὑπερυψοῦτε
 εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

Μονάδα φύσεως
 ὑμνοῦντες τοῖς προσώποις
 τριάδα καταγγέλλομεν
 190 ὁμοφυῆ καὶ συναῖδιον,
 ἀγέννητον, γεννητόν,
 ἐκπορευτόν, ἓνα θεὸν

165–166 Act. 9, 15; 2 Tim. 2, 21 165–170 Mt. 27, 9 167–168 1 Tim. 5, 17
 168 1 Petr. 5, 1 172–175 Dan. 3, 57 180 Sir. 6, 5; Is. 38, 14 183–186 Dan.
 3, 57 187–192 cf. ... τὸ ἀγέννητον καὶ τὸ γεννητόν, καὶ τὸ ἐκπορευτόν, ἀλλὰ τρεῖς
 καὶ μόνος ...: Greg. Nyss., ut fertur, *Ad imagin. dei et ad similitud.* (MPG 44 1332,7–9)

πιστῶς κραυγάζοντες·
«πάντα τὰ ἔργα κυρίου
195 τὸν κύριον ὑμνεῖτε
καὶ ὑπερυψοῦτε
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

θεοτ.

Ἄγιωτέρα
Χερουβὶμ γεγενημένη
200 τὸν τούτοις ἀθεώρητον
σωματοφόρον ἀπεκύησας
τοὺς ὑπαχθέντας φθορᾶ
ἀναβοῶντας ἐμμελῶς,
παρθένε, σῴζοντα·
205 «πάντα τὰ ἔργα κυρίου
τὸν κύριον ὑμνεῖτε
καὶ ὑπερυψοῦτε
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

ὠδὴ θ'. Μὴ τῆς φθορᾶς διαπίρα

Ἰχνηλατεῖν τοῦ κυρίου
210 τὰ παραγγέλματα
καὶ συντηρεῖν ἀδιστακτῶς
τὰ δικαιώματα
τούτου ἐνίσχυσον,
Χρυσόστομε, εὐχαῖς σου,
215 ὅπως τῶν σωζομένων

193 κραυγάζοντα cod.
heirm. θ' EE 286, Cosmae

194–197 Dan. 3, 57 **198–200** Is. 6, 2–3 **200–201** Jo. 1, 14 **202–204** 1 Cor.
15, 42 **205–208** Dan. 3, 57 **209–210** 1 Petr. 2, 21 **211** Sir. 35, 1 **212–213** Lc.
1, 6 **213** Jud. 16, 28 **214–216** Col. 1, 12

τευξόμεθα μερίδος
ἐν αἰνέσει σὲ μεγαλύνοντες.

Ὡς ἀκηλίδωτον, πάτερ
θεόφρον, ἔσοπτρον
220 τὰς καθαρὰς εἰσεδέξω
αὐγὰς τοῦ πνεύματος·
ὄθεν κραυγάζω σοι·
«εὐχαῖς σου τὰς κηλίδας
ψυχῆς μου τῆς ἀθλίας
225 καθάρισον τελείως,
ὅπως θείου φωτὸς πλησθήσομαι».

Συντετριμμένη καρδίᾳ
θεὸν ἐπέυφρανας·
ὄν ἐκδυσώπει, παμμάκαρ,
230 τὴν συντριβεῖσαν μου
ταῖς παραβάσεσι
καρδίαν θεραπεῦσαι,
Χρυσόστομε, εὐχαῖς σου
καὶ ὄλην ἀγλαΐαις
235 ἐναρέτοις φαίδρυνον, δέομαι.

Ἡ πιστοτάτη σοι πόρνη
μύρα προσήνεγκε
καὶ τῶν οἰκείων σφαλμάτων
λύσιν ἐδέξατο·
240 ἦν ἐκμιμούμενος
τὰ δάκρυα ὡς μύρα
προσφέρω σοι, οἰκτῖρμον,
καὶ κράζω· «λύτρωσαί με
τοῦ βορβόρου, Χριστέ, τῶν ἔργων μου».

217 Ps. 68, 31 218–221 Sap. 7, 26 223–225 Ps. 50, 4 226 Act. 2, 4
227–232 Ps. 50, 19 236–239 Lc. 7, 37–38; 7, 47–48

θεοτ. 245 Φωταγωγὲ τῶν ἐν σκότει,
 τὰς τῆς καρδίας μου
 ὡς συμπαθέστατος μόνος
 αἰσθήσεις φώτισον,
 ἄσπερ ἡμαύρωσε
250 προδήλως ἢ κακία,
 Χριστέ, θεὲ τῶν ὅλων,
 πρεσβείαις εὐπροσδέκτοις
 τῆς παρθένου καὶ τῶν ἁγίων σου.

CANON

27 JAN.

IN TRANSLATIONEM RELIQUIARUM
SANCTI JOANNIS CHRYSOSTOMI

V₁ = Vat. gr. 779, f. 249–252^v

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Τὴν ὀγδόην δέησιν, ὧ μάκαρ, δέχου, τοῦ Ἰωσήφ.

Ἦχος πλ. δ΄.

ὥδη α΄. Ὑγρὰν διοδεύσας ὡσεὶ ζῆρὰν

Ταῖς καθαρωτάταις σου προσευχαῖς
κάθαρον παντός με,
παναοίδιμε, μολυσμοῦ,
ὅπως καθαρῶς ὑμνολογήσω
5 τὸν σὸν οὐράνιον βίον, Χρυσόστομε.

Ἡλίου φαιδρότερον τοῖς ἐν γῆ
λάμπας φρυκτωρίαῖς

tit. ὁ κανὼν, οὗ ἢ ἀκροστιχίς, τὴν ὀγδόην δέησιν, ὧ μακάριε, δέχου. Nomen
hymnographi ex litteris initialibus odae novae deducitur
heirm. α΄ EE 315, Joannis
6 τοῖς: τῆς cod.

τῶν πανσόφων σου διδαχῶν
φωτίζεις καρδίας, χρυσορρήμον·
10 ὄθεν βοῶ· «τὴν ψυχὴν μου καταύγασον».

Νεκρώσας τὰ μέλη τὰ ἐπὶ γῆς
ζωὴν ἐδώρήσω,
χρυσορρήμον, τὴν ἀληθῆ·
ἧς ἀξιοθῆναι με δυσώπει
15 νενεκρωμένον πολλοῖς παραπτώμασιν.

θεοτ. Ὁ φύσει ἀχώρητος χωρητός,
παρθένε, ὠράθη
σωματούμενος ἐκ τῶν σῶν
ἀγίων αἱμάτων· ὄν δυσώπει
20 χάριν μοι καταπέμψαι καὶ ἔλεος.

ὠδὴ γ'. Οὐρανίας ἀγῆδος

Γρηγορῶν θεωρίας
καὶ προσευχαῖς, ὅσιε,
πάθη ψυχοφθόρα, τρισμάκαρ,
σὺ κατεκοίμησας·
25 ὄθεν κραυγάζω σοι·
«ὕπνου βαρέως με ῥῦσαι
ἀμαρτίας, μέγιστε
πάτερ, Χρυσόστομε».

9 χρυσορρήμων cod. 19 ὄν: ὦν cod.
heirm. γ' EE 315, Joannis

9 2 Cor. 4, 6 11 Col. 3, 5 12 Apoc. 21, 6 12–13 Jo. 14, 6 15 Eph. 2, 5
17–18 Jo. 1, 14 19 Ex. 30, 10 20 Sap. 3, 9 21–22 Mt. 26, 41 21–26 Lc.
9, 32 26 Sir. 22, 9

Δεσμῆν, πάτερ, καὶ λύειν
30 παρὰ θεοῦ ἔλαβες
πᾶσαν ἐξουσίαν· δι' ἧς μου
ὅλον τὸν σύνδεσμον
λύσον, Χρυσόστομε,
τῶν ὑπὸ μηρὸν ἐγκλημάτων
35 τὸν φιλανθρωπότατον
καθικετεύων Χριστόν.

Οὐκ ἐνέδωκας ὄλωσ
φθοροποιοῖς πάθεισιν,
πάτερ, παροργίζων ἀφρόνως
40 τὸν ὑπεράγαθον·
σπεῦσον, βοήθει μοι
ἀπολλυμένῳ ἀθλίως,
ὅπως μακαρίζω σε
πίστει, Χρυσόστομε.

θεοτ. 45 Ἡ περιδόξος πόλις,
μήτηρ θεοῦ πάναγνε,
τοῦ παμβασιλέως δεσπότη,·
θεοχαρίτωτε,
τῆς ἄνω πόλεως
50 οἰκήτορά με δυσώπει
τοῦ γενέσθαι κύριον
τὸν ὑπεράγαθον.

31 ἦς: ὦν cod. 32 ὄλων cod. 34 μηρὸν: μηρῶν cod. 38 φθοροποιεῖς cod.
51–52 τοῦ γενέσθαι πάναγνε θεοχαρίτωτε cod.

29–31 Mt. 16, 19 32–34 Is. 58, 6 34 Gen. 24, 2 39–40 Dt. 32, 20–21
41 Mt. 15, 25 45 πόλις ... τοῦ παμβασιλέως: respicit deiparam 45–47 Num.
21, 27; Ps. 86, 3 49–51 2 Cor. 5, 1

ὠδὴ ε΄. Ὅρθρίζοντες βοῶμεν σοι, κύριε

70 Σταλάζον γλυκασμὸν ὥσπερ ὄρος ἐφάνης θεῖον
πικρίας λυτρούμενος
παθῶν τὸν κόσμον, Χρυσόστομε.

Ίατρευσον τὰ πάθη, Χρυσόστομε, τῆς ψυχῆς μου
ιατρὸς ὡς ἄριστος
ψυχῆς ὑπάρχων καὶ σώματος.

75 < N ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
_ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
_ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ >.

80 Ὡς πεφωτισμένος ἐνέκυψας εἰς τὰ βάθη
τοῦ πνεύματος, ὅσιε,
καὶ κόσμον ὅλον ἐφώτισας.

θεοτ. Ὡς ὄμβρος ἐν σῆ μητέρα ὁ λόγος, ἀγνή, κατήλθε
καὶ τῆς γῆς τὸ πρόσωπον
κεχερσωμένης κατήρδευσεν.

heirm. ε΄ EE 324, Germani

69 σταλάζων cod. | ὄρος cod. 81 ἐν σῆ μητέρα: τὴν σὴν μήτραν cod. 83 κε-
χερσωμένην cod.

69 Am. 9, 13; Joel 4, 18 70–71 Eph. 4, 31 72–74 Ps. 40, 5; Jer. 40, 6 78–79
1 Cor. 2, 10 78–80 cf. Οὐκ οἶσθα γράμματα, οὐδὲ γραφαῖς ἐνέκυψας, ἵνα μάθῃς τῶν
παλαιῶν τὰς ἀρετάς; ... ἐλθὲ πρὸς με, καὶ ἐγὼ σοι δεῖξω τὰ καταγώγια τῶν ἁγίων
τούτων ...: Joannis Chrys. *In Matth.* (MPG 58 672,40–47) 80 Sap. 17, 19 81 Dt.
32, 2 82–83 Gen. 2, 6

ὠδὴ στ´. Τὴν δέησιν ἐκχεῶ πρὸς κύριον

Μυρίζει σου ἡ σορὸς τῶν λειψάνων·
 85 διδαχὴν γὰρ ἐξηρεύξω παντοίων
 μυρεψικῶν τὴν δευτέραν, παμμάκαρ,
 εὐωδιάζουσαν πάντας νοήμασι,
 Χρυσόστομε, ζωποιοῖς,
 δι' ὧν πᾶσα ψυχὴ καταρδεύεται.

90 Αἰνοῦντες σου τὸν ἰσάγγελον βίον
 φωτιζόμεθα ταῖς σαῖς, χρυσολόγε,
 φωτιστικαῖς διδαχαῖς καὶ βοῶμεν·
 «ὡς προστασίαν μεγίστην κτησάμενος,
 ἦν δυσώπει εὐρεῖν ἡμᾶς
 95 ἐν ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως ἔλεος».

Κοσμούμενος ἀγαθῶν ταῖς ιδέαις
 κόσμος ὄφθης ἐκκλησίας ὠραῖος·
 ὅθεν βοῶ· «κοσμικῶν με σκανδάλων
 καὶ ἀκοσμίας παθῶν ἀπολύτρωσαι,

heirm. στ´ EE 314, Joannis

86 τὴν: ἡ cod. 87 εὐωδιάζουσα cod. 88 ζωποιοεῖς cod. 93 κτισάμενος cod.

84 cf. ... τὸν ἅγιον ... εὐωδιάζουσι τοῖς μύροις. Ἐκφέρουσι τῆς θήκης ...: Cosm. Vest. *Orat. de transl. corp. mort. Joannis Chrys.* (p. 74,26–27 ed. Dyobouniotes)

84–89 cf. Τὰ λείψανα τῆς χθεσινῆς τραπέζης ἀποδοῦναι ὑμῖν βούλομαι σήμερον ... μηδὲν αἰσθητὸν ὑποπτεύσης ... νοήματα διδόμεν πνευματικὰ ... τὸ ἄνθος τὸ εἰσ-
 τῶν καὶ τὴν εὐωδίαν ἀποδίδωσιν ... ἔφαγέ τις νοήματα, καὶ εἰς ἀφθαρσίαν ἐχειραγω-
 γήθη ... ἔφαγέ τις νοήματα εὐωδίας πνευματικῆς, καὶ ἠρεύξατο πολλὴν ἀρετὴν, καὶ
 τὸν πλησίον εὐφρανε ...: Joannis Chrys., ut fertur, *In ea quae supersunt ex quinquag.
 Ps., et de paenit.* (MPG 55 575,37–52) 85 Ps. 44, 2 85–86 Cant. 5, 13; 1 Cor.
 14, 26 87–88 2 Cor. 3, 6 91–92 Prov. 4, 18–19 92 φωτιστικαῖς διδαχαῖς: respicit
 catecheses ad illuminandos Joannis Chrysostomi 94–95 2 Tim. 1, 18 95 Mt. 12, 36
 98 Tit. 2, 12

100 Χρυσόστομε, ὡς συμπαθῆς
καὶ θεοῦ εὐσπλαγγίαν μιμούμενος».

θεοτ. Ἄνθρωσας ὡς σκηνήν πεπτωκυῖαν
τῶν ἀνθρώπων, θεοτόκε, τὴν φύσιν
τῇ ἐπὶ σοὶ τοῦ δεσπότη ἐνώσει
105 καὶ ἀφθαρσίᾳ ἡμᾶς κατελάμπρυνας,
πανύμνητε· ὄθεν φωναῖς
εὐχαρίστοις ἀεὶ σε δοξάζομεν.

ὠδὴ ζ'. *Παῖδες Ἑβραίων ἐν καμίνῳ*

Ῥῆσει χειλέων σου ἢ βρύσις
τῶν αἰρέσεων τελείως ἀπεσβέσθη,
110 χρυσολόγε ποιμήν,
φωστήρ τῆς ἐκκλησίας,
στῦλε πυρὸς ἀσάλευτε,
πρεσβευτὰ τῶν σὲ τιμώντων.

Δήμοις συνῶν ἀρχιερέων
115 σὺν ἐκείνοις ἐκδυσώπει, χρυσολόγε,
σωζομένων ἡμᾶς
πληθύϊ συνταχθῆναι

100 συμπαθεῖς cod.

heirm. ζ' EE 315, Joannis

108 βρύσεις cod. **115** ἐκείνης cod. **117** πληθύει cod.

101 Oda 12, 7; Eph. 5, 1 **102** Am. 9, 11 **103–105** 2 Tim. 1, 10 **104–107**
cf. ... αὕτη τῆς ἐνώσεως τοῦ δεσπότη ἀξιωθεῖσα εἰς δοξολογίαν ἠὺτρεπίζετο ...:
Procl. Const. *Laudat. de genetr. Mariae* (p. 320,19–20 ed. Leroy) **107** Oda 14, 7–8
108–109 respiciunt homilias contra haereticos Joannis Chrysostomi **110** Jo.
10, 16 **111** Phil. 2, 15 **112** 1 Tim. 3, 15; Apoc. 10, 1 **114** respicit Chrysostomum
a throno archiepiscopali Constantinopolis **116–117** Col. 1, 12 **117** Judith 2, 16

ἀμαρτίαις ὕψωσον τὸν λογισμόν μου
πρὸς τῆς ἀπαθείας ὕψος καθαρώτατον
ταῖς σαῖς εὐπροσδέκτοις, παμμάκαρ, μεσιτεΐαις.

145 Τῇ θερμῇ σου, μάκαρ,
ἱκεσίᾳ λύτρωσαι πικροῦ χειμῶνος
τῶν παραπτωμάτων
τὴν ψυχὴν μου, δέομαι, καὶ πρὸς τὰ ἔργα
τὰ τῆς μετανοίας πίστει χειραγώγησον,
ὅπως σε δοξάζω ὡς μέγιστον προστάτην.

150 Ὁρθοδόξω πίστει
ἀνυμνολογήσωμεν θεολογοῦντες
ἄναρχον πατέρα
καὶ υἱὸν συνάναρχον καὶ θεῖον πνεῦμα,
ἐν τρισὶ προσώποις μίαν φύσιν ἄκτιστον,
155 μίαν βασιλείαν καὶ μίαν ἐξουσίαν.

θεοτ. Ὑψος μυστηρίου
τίς ἐκδιηγῆσεται τοῦ σοῦ, παρθένε;
τέτοκακας γὰρ λόγον
τῷ πατρὶ συνάναρχον ὁμοιωθῆναι
160 διὰ μέγαν πλοῦτον ἐλέους θελήσαντα
πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις δίχα τῆς ἀμαρτίας.

143 ἀναβιβάζων ταῖς σαῖς εὐπροσδέκτοις παμμάκαρ μεσιτεΐαις cod.

149 ὅπως δοξάζω ὡς μέγιστον προστάτην εἰς πάντας cod.

155 καὶ παναγίαν μίαν βασιλείαν καὶ μίαν ἐξουσίαν cod.

147–148 Act. 26, 20 158 Jo. 1, 14 159–161 Phil. 2, 7 159–161 cf. ... διὰ
σπλάγχνα ἐλέους αὐτοῦ ὁμοιώθη ἡμῖν κατὰ πάντα γενόμενος ἄνθρωπος χωρὶς ἀμαρ-
τίας ...: Joann. Damasc. *Exposit. fidei* (p. 192,3–4 ed. Kotter) 160 Rom. 9, 23

ὠδὴ θ'. Ἐφριξε πᾶσα ἀκοή τὴν ἀπόρρητον

Ἰδοιμι τότε εὐμενὲς
 τὸ σὸν πρόσωπον, Χριστὲ πολυέλεε,
 εἰς τὸ παγκόσμιον
 165 ὅταν καθήσης βῆμα ποιήσασθαι
 κρίσιν δικαίαν, ὁ θεός,
 ἔχων δυσωποῦντα σε
 τὸν ἱεράρχην σου
 τὸν ζηλώσαντα τὴν σὴν ἀγαθότητα.

170 < Ω̇ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _
 _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
 _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _
 _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _
 175 ' _ _ _ _ ' _ _ _ _
 _ _ _ _ _ ' _ _ _ _
 _ _ _ ' _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ _ >.

Στῆσον μου, πάτερ, ἀσφαλῶς
 ἐπὶ πέτραν μετανοίας τὰ βήματα
 180 τῆ μεσιτείας σου,
 ὅπως τοῦ πλάνου τοῖς μηχανήμασι
 μὴ παρατρέπομαι δεινῶς,
 μήδε δελεάζομαι
 ἐξαπατώμενος,
 185 ἵνα πόθῳ σε ὑμνῶ εὐοδούμενος.

heirm. θ' EE 317, Joannis
 167 δυσωποῦντας cod.

164–165 Rom. 14, 10 165–166 Mt. 25, 31–33 169 2 Cor. 11, 2 178–179 Ps.
 39, 3 181 2 Jo. 7,3 182–184 Jac. 1, 14

Ἦγγικεν ἡ περιφανῆς
παρουσία τοῦ Χριστοῦ, ἣν ἐκδέχονται
οἱ τὰ προστάγματα
αὐτοῦ τηροῦντες ἀδιαλώβητα.

190 Τί οὖν ποιήσω ὁ πολλὰ
πταίσας ὑπὲρ ἄνθρωπον;
Πάτερ Χρυσόστομε,
μὴ ἐάσης με ἐκεῖ ἀπροστάτευτον.

θεοτ. Φεῖσαι μου, σῶτερ, ὁ τεχθεὶς
195 καὶ φυλάξας τὴν τεκοῦσαν σε ἄφθορον
μετὰ τὴν κύησιν,
ὅταν καθήσης κρῖναι τὰ ἔργα μου,
τὰς ἀνομίας παρορῶν
καὶ τὰς ἀμαρτίας μου
200 ὡς ἀναμάρτητος,
ἐλεήμων ὡς θεὸς καὶ φιλόανθρωπος.

186 περιφανεῖς cod. 197 καθίσεις cod.

186–187 Jac. 5, 8 188–189 Tob. 14, 9 194 2 Esd. 23, 22 197 Mt. 25, 31
198–199 Sap. 11, 23 201 Ps. 85, 15

CANON

9 MART.

IN XL MARTYRES

P₁ = Paris. gr. 341, p. 60–65

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

----- ος μαρτύρων. Ἰωσήφ.

Ἦχος δ΄.

ᾠδὴ α΄.

.....

ᾠδὴ γ΄.

.....

ᾠδὴ δ΄.

.....

ὥδη ε΄.

.....

ὥδη στ΄.

.....

ὥδη ζ΄. *Οὐκ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει*

Οὐ προσέειμαν ξοάνοις σέβας ἄλογον
οἱ τεσσαράκοντα·
ὄθεν αὐτοὺς εὐσεβῶς
πάντες σεβαζόμεθα
5 και μακαρίζομεν
ἀναμέλποντες·
«ὁ τῶν πατέρων κύριος
και θεὸς εὐλογητὸς εἶ».

Σὺν Γαῖφ Εὐτυχῆ τε και Ἐκδίκιον
10 και τὸν Λυσίμαχον
Ἀκάκιόν τε ὁμοῦ,
Γοργόνιον μέλψομεν
και τὸν Θεόδουλον,
Ἀθανάσιον
15 και τὸν κλεινὸν Θεόφιλον
και Ἀέτιον τὸν μέγαν.

heirm. ζ΄ EE 141, Joannis
13 Θεόδωρον cod.

7–8 Dan. 3, 26 9–16 cf. Nomina sanctorum secundum Anon. *Passio xl marty.*
[BHG 1201] (AMS 171,10–17)

- Μετὰ τέλος ἀξιύμνητον, μακάριοι,
 φόρτος ὡς ἄριστος
 ἐπιτεθέντες ὁμοῦ
 20 ἀμάξαις προσήγεσθε
 εἰς καῦσιν πάντες πυρὸς
 ἀναμέλλοντες·
 «ὁ τῶν πατέρων κύριος
 καὶ θεὸς εὐλογητὸς εἶ».
- 25 Ἄραμένη ἢ αἰδίμος ἐμπνέοντα
 ἔτι τὸν ταύτης υἱὸν
 γενναιοτάτη ψυχῇ
 προθύμως ἐκραύγαζεν·
 «ἄπιθι, τέκνον ἐμόν,
 30 ὀλοκαύτωμα
 θεῶ δεκτὸν γενήθητι
 καὶ θυσία λαμπροτάτη».
- θεοτ. Ῥήμασί σου, θεοτόκε, ἐφαπτόμεναι
 τῶν γενεῶν γενεαὶ
 35 σὲ μακαρίζουσι·
 θεὸν γὰρ μακάριον
 ἐναπεκύησας
 τὸν λαμπρύναντα
 τοὺς μακαρίους μάρτυρας
 40 ἐναθλήσαντας γενναίως.

31 γεννήθητι cod.

18–21 1 Reg. 6, 11. Cf. etiam ... τοὺς ἄλλους ἤδη τῷ κρύει τελειωθέντας ... ἐπέ-
 θηκε τῇ ἀμάξῃ, ἐφ' ἧς οἱ λοιποὶ συγκείμενοι πρὸς τὴν πυρὰν ἤγοντο ...: Basil. Caes.
In quadrag. martyr. Sebast. (MPG 31 524,16–22) 21 Dan. 7, 11 23–24 Dan. 3, 26
 25–29 cf. Μήτηρ ἐνὸς ... χερσὶν ἀραμένη, ἐπέθηκε τῇ ἀμάξῃ ... ἄπιθι, φησὶν, ὃ
 παῖ, τὴν ἀγαθὴν πορείαν ...: loc. cit. (524,15–25) 30–32 Ex. 10, 25 34 Is. 60, 15
 36–37 Mt. 1, 23 40 4 Macc. 6, 10

ὠδὴ η΄. Παῖδας εὐαγεῖς ἐν τῇ καμίνῳ

- «Τέκνον ποθεινότατον, νῦν δεῦρο
τὴν θεῖαν πορείαν στέλλου τάχιστα»
ἔκραζε τὸ γύναιον
ὤμοις περιφέρουσα
- 45 «μὴ ἐποφθήσῃ δεῦτερος
τῶν σῶν συνάθλων Χριστῶ
τῶ μόνῳ ἀθλοθέτῃ καὶ κτίστῃ·
ὄν ὑπερυψοῦτε
εἰς πάντα τοὺς αἰῶνας».
- 50 Ὑμνήσωμεν πίστει συνελθόντες
Εὐτύχιον, Ἰωάννην, Φλάβιον,
Ἀγγίαν, Σισίνιον,
Κάνδιδον, Ἀλέξανδρον
καὶ Ἡλιάδην ἅπαντες
- 55 καὶ τὸν Λεόντιον,
Νικόλαον Σεβηριανόν τε,
τοὺς ὑπὲρ τριάδος
ἀθλήσαντας νομίμως.
- 60 Ὠσθέντες τῷ πνεύματι τῷ θείῳ
ἀέρος ὑπέστητε δριμύτητα
πῆξιν τε τοῦ ὕδατος,

heirm. η΄ EE 141, Joannis

42 Ps. 67, 25 42–46 cf. Μήτηρ ἐνὸς ... ἄπιθι, φησίν, ὃ παῖ, τὴν ἀγαθὴν πορείαν ... μὴ δεῦτερος τῶν ἄλλων ἐμφανισθῆς τῷ δεσπότῃ ...: Basil. Caes. *In quadrag. martyr. Sebast.* (MPG 31 524,15–28) 47 2 Reg. 22, 32 48–49 Dan. 3, 57 51–56 cf. *Nomina sanctorum secundum anon. Passion. xl martyr.* [BHG 1201] (AMS 171,10–17) 58 2 Tim. 4, 7 59 Lc. 4, 14 60–64 cf. ... καὶ τότε βορέου αὐτὴν ἐπιπνέοντος ... ὁδὴν δέ τις δριμεῖα, καὶ πόνος ἄρρητος αὐτῶν ... ἀκρωτηριάζεται, ὡσπερ ἀπὸ πυρός, καιομένων τῶν ἄκρων ... τοῦ θανάτου διὰ τῆς πῆξεως προσόντος ... ποταμοὶ δὲ ἀένναα ῥέοντες ... τῶν ῥείθρων ἔστησαν ...: Basil. Caes. *In quadrag. martyr. Sebast.* (MPG 31 516,1–28)

65 συντριβὴν τοῦ σώματος
καὶ τοῦ πυρὸς κατάφλεξιν
ρείθροις ὁμοῦ ποταμοῦ
ρίφέντες καὶ ὑφὲν ἀθροισθέντες
εἰς τὸν θεῖον ὄρμον
τῆς ἄνω βασιλείας.

70 Ὡς θεῖοι ὠράθητε ἀστέρες
ἐν τοῖς ποταμίοις ρείθροις, ἅγιοι,
ἐξ ὧν ἀνατείλαντες
κόσμῳ διεδόθητε
εἰς φωτισμὸν καὶ ἔλλαμψιν
καὶ περιποίησιν
75 τῶν πίστει δεχομένων τελεία,
μάρτυρες κυρίου,
ἀγγέλων συμπολιταί.

θεοτ. 80 Νοὸς ὑπερβαίνει σου τὸ θαῦμα
κατάληψιν πᾶσαν, ἀπειρόγαμε·
τέτοκας ἀφθόρως γὰρ
κύριον τὸν ἄσαρκον
τὸν τοὺς ἁγίους μάρτυρας
βοῶντας στέψαντα·
«τὸν κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα
καὶ ὑπερυψοῦτε
85 εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

69 ἐν μέσῳ τῶν ποταμίων ρείθρων ἅγιοι cod. 74 τελεία: τελείαν cod.

63 Ps. 104, 32 66 4 Macc. 13, 6–7 67 Mt. 5, 10 68–71 cf. ... ἀστέρες τῆς οἰκουμένης ...: Basil. Caes. *In quadrag. martyr. Sebast.* (MPG 31 524,39–40); cf. etiam supra, ad v. 60–64 72 2 Cor. 4, 6 73 2 Thess. 2, 14 74 Jac. 2, 22 76 Eph. 2, 19 79–80 Lc. 1, 14 81–82 2 Tim. 4, 7–8 83–85 Dan. 3, 57

ὠδὴ θ'. Ἄπας γηγενῆς σκιρτάτω

Ἴδε! Φωταυγῆς
ἐξέλαμψε σήμερον
ἡμῖν πανήγυρις,
ἢ τῶν τεσσαράκοντα
90 σεπτῶν μαρτύρων
μνήμη, φωτίζουσα
τοὺς ἐν αὐτῇ γεραίροντας
τὰ προτερήματα
καὶ τὰ ἄθλα
95 τούτων τὰ μακάρια
καὶ τὸν ζῆλον τὸν ὄντως αἰόδιμον.

Ὡφθητε Χριστοῦ
πανάγιον στράτευμα
παρεμβολή τε σεπτή,
100 δῆμος πολυάριθμος
καταπαλαίσας
τὰς μυριάδας ἐχθροῦ
καὶ νῦν ταῖς ἄνω τάξεσιν
συνηριθμήθητε,
105 ἀθλοφόροι
θεῖοι τεσσαράκοντα·
διὰ τοῦτο ὑμᾶς μακαρίζομεν.

heirm. θ' EE 141, Joannis

94–95 4 Macc. 9, 8 96 Rom. 10, 2 98–100 cf. ... ὁ στρατὸς ἀνεπίληπτος
... καὶ λαὸς ἠθροισμένος ... παρεμβολὴ ἁγία ...: Ephr. Syr. *Encom. in ss. quadrag.
martyr.* (vol. 7, p. 140,24–34 ed. Phrantzolas) 103–104 Lc. 2, 13 105 4 Macc.
15, 29

Στόματα ἡμῶν
 πλατύνετε σήμερον
 110 πρὸς εὐφημίαν ὑμῶν,
 θεῖοι τεσσαράκοντα,
 οἱ τῆς νηστείας
 τὸ θεῖον στάδιον
 σεπτῶς καθαγιάζοντες
 115 τῇ ἐναθλήσει ὑμῶν
 καὶ τῇ μνήμῃ·
 ἦν πανηγυρίζοντες
 ἐν αἰνέσει θεὸν μεγαλύνομεν.

Ἡὔγασας ἡμῖν
 120 ἡμέραν σωτήριον,
 τῶν ἀθλοφόρων σου
 μνήμην τὴν πανίερρον,
 σωτῆρ τοῦ κόσμου·
 τούτων δεήσῃσι
 125 τοὺς οἰκτιρμούς σου δώρησαι
 πᾶσιν πλουσίως, Χριστέ,
 καὶ εἰρήνην
 καὶ τὸ μέγα ἔλεος
 καὶ πταισμάτων τελείαν συγχώρησιν.

θεοτ. 130 Φῶς ἡμῖν ἐκ σοῦ
 ἀνέτειλεν ἄδυτον,
 Χριστὸς ὁ κύριος·
 τοῦτον οὖν ἰκέτευε

109 πλατύνεται cod. 115 τῆ: τὴν cod.

108–109 Ps. 80, 11 108–115 cf. Μία δὲ ἦν πάντων εὐχή. Τεσσαράκοντα εἰσήλ-
 θομεν εἰς τὸ στάδιον, οἱ τεσσαράκοντα στεφανωθείημεν, δέσποτα ... τίμιός ἐστιν, ὃν
 ἐτίμησας τῇ νηστείᾳ τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν ...: Basil. Caes. *In quadrag. martyr.*
Sebast. (MPG 31 520,1–4) 113 1 Cor. 9, 24 118 Ps. 68, 31 120 2 Cor. 6, 2
 121 4 Macc. 15, 29 123 Jo. 4, 42 125–129 Ps. 50, 3 130–131 Mt. 4, 16

- 135 φωταγωγῆσαι
τὰς διανοίας ἡμῶν
τῶν ἀληθῶς κυρίως τε
ὁμολογούντων σε
θεοτόκον,
μόνην ἀειπάρθενον,
140 τῶν ἁγίων μαρτύρων κραταίωμα.

IN XL MARTYRES

A₁ = Athous Karakallou 124, f. 22^v-25

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Ἔκτην προσαυδῶ μάρτυσι μελωδίαν. Ἰωσήφ.

Ἦχος πλ. β΄.

ὠδὴ α΄. Ὁ αἰσθητὸς Φαραὼ κατεποντίσθη

Ἐν οὐρανίοις σκηναῖς
ἀναπαυόμενοι αἰεὶ
καὶ μεθέξεσι, σοφοί,
ἀϋλοῖς λαμπρυνόμενοι
5 φωτισμὸν ἡμῖν πᾶσιν
ἐξαιτήσασθε, ἅγιοι,
καὶ μέγα ἔλεος.

Καταλαμπόμενοι νῦν
πλουσιωτάταις ἀστραπαῖς

tit. ἀκροστιχίς, ἕκτην προσάδω μάρτυσι μελωδίαν. Nomen hymnographi ex odae
novae litteris initialibus deducitur
heirm. α΄ EE 239, Anrdeae

10 τῶν τοῦ πνεύματος, σοφοί,
 μεγίστων χαρισμάτων
 ὡς ἀστέρες εἰς πάντα
 τὸν περίγειον φαίνετε
 κόσμον, μακάριοι.

15 Τὴν συντριβὴν τῆς ἐμῆς
 ἐπανορθώσασθε ψυχῆς,
 τῶν παθῶν μου τὸν σάλον,
 σοφοί, καταπραΰνατε
 καὶ πρὸς θεῖαν γαλήνην
 20 ἀπαθείας εὐχαῖς ὑμῶν
 διαβιβάσατε.

θεοτ. Ἡ ἀγεώργητος γῆ
 τὸν γεωργὸν πάντων καλῶν
 ἐκδυσώπει ἀπαύστως
 25 οὐράνια νοήματα
 γεωργεῖν ἡμᾶς πάντας,
 τοὺς πιστῶς καταγγέλλοντας
 τὰ μεγαλεῖα σου.

ὠδὴ γ'. Ἐν τῇ στερραῖ τῆς πίστεως

Νόμον θεοῦ πληροῦντες, ἀθλοφόροι,
 30 τοὺς σπαραγμοὺς ὑπέστητε ἀνδρείως
 καὶ θάνατον ἄδικον·

17 τῶν: τὸν cod.
 heirm. γ' EE 239, Anrdeae

10–11 Rom. 1, 11 12–14 cf. ... ἀστέρες τῆς οἰκουμένης ...: Basil. Caes. *In quadrag. martyr. Sebast.* (MPG 31 524,39–40) 15–16 Prov. 6, 16 17–20 Ps. 88, 10; Lc. 8, 24 19–21 4 Macc. 13, 6 22 Is. 5, 6–7 23 Jo. 15, 1 27–28 Act. 2, 11 29 4 Macc. 15, 29; Rom. 7, 23; 13, 10

διὰ τοῦτο ζωὴν
κληρονομεῖτε τὴν μέλλουσαν.

Πῶς οὐ πενθεῖς, ψυχὴ, πρὸ τῆς ἐξόδου;
35 Πῶς τῶν κακῶν ἀφίστασαι οὐδόλως;
Ἀνάνηψον, βόησον·
«ταῖς πρεσβείαις, ὁ θεός,
τῶν ἀθλοφόρων σου σῶσον με».

Ῥεῦσαν ὑμῶν τὸ αἷμα, ἀθλοφόροι,
40 πᾶσαν τὴν γῆν ἠγίασε πλουσίως·
διὸ κἀγὼ δέομαι·
ὕγιασατέ με νῦν
κεκακωμένον τοῖς πάθεσιν.

θεοτ. Ὁ ἑαυτὸν κενώσας ἐκ πατρῶων
45 κόλπων, ἀγνή, καθέζεται ἐν κόλποις
τοῖς σοῖς βροτός, ἄχραντε,
γνωρίζομενος· διὸ
χρεωστικῶς σε δοξάζομεν.

ὦδὴ δ΄. Ἀκήκοα, κύριε, τὴν ἀκοὴν

Στρεβλούμενα σώματα
50 καὶ συντριβόμενα ταῖς βασάνοις,
ἀθληταί, οὐκ ἠλεήσατε·

heirm. δ΄ EE 239, Anrdeae

32–33 Mt. 19, 29; 1 Tim. 4, 8 33 4 Macc. 15, 29 34 Mt. 5, 4 36 Sir. 11, 7;
2 Tim. 2, 26 38 4 Macc. 15, 29; Jo. 12, 27 39–40 4 Macc. 15, 29; Heb. 9, 13–14
43 Ps. 37, 9 44–46 Jo. 1, 18; Phil. 2, 7 49 2 Macc. 9, 7 49–50 cf. ... καὶ
στρεβλοῦσθαι, καὶ καταπίμπρασθαι, καὶ πᾶν εἶδος βασανιστηρίων ἔτοιμοι καταδέχε-
σθαι ...: Basil. Caes. *In quadrag. martyr. Sebast.* (MPG 31 513,38–39)

διὰ τοῦτο
δόξης οὐρανόυ ἐτύχετε.

55 Ἀνάτειλον, κύριε,
ταῖς ἱκεσίαις τῶν σῶν ἁγίων
φωτισμὸν ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν
καὶ εἰρήνην
καὶ ἁγιασμὸν ὡς φιλόανθρωπος.

60 Ὑπέρτιμοι, ἅγιοι,
καθάπερ λίθοι δοκιμασθέντες
θησαυροῖς ἐναπετέθητε
αἰώνιοις
ἄφεσιν ἡμῖν ἐξαιτούμενοι.

θεοτ. 65 Διάσωσον, δέσποινα,
τὴν πόλιν ταύτην καὶ πᾶσαν πόλιν
ἀπὸ πάσης περιστάσεως
καὶ κινδύνων
καὶ τῆς τῶν βαρβάρων ἀλώσεως.

ὥδῃ ε΄. *Τῶ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης*

70 Ὁρραιώθητε βασάνοις
ὀμιλήσαντες, θεῖοι μάρτυρες,
ἐξηστράψατε χρυσίου
τηλαυγέστερον, τεσσαράκοντα,

heirm. ε΄ EE 229, Cosmae

53 1 Cor. 15, 40 54–56 2 Petr. 1, 19 57–58 Heb. 12, 14 59–61 Ezech. 28, 13 61–62 Mt. 6, 20 63 Mt. 26, 28 64–68 Dt. 20, 4 65 πόλιν¹: respicit Constantinopolim 66–68 2 Cor. 11, 26 69–70 2 Reg. 1, 26 69–72 1 Petr. 1, 7 71–74 cf. ... τεσσαράκοντα βῶλοι εὐρέθησαν χρύσει, καὶ ἦλθον τοῦ πυρῶσαι τούτους καὶ ἐκλαμπρῦναι ...: Ephr. Syr. *Encom. in ss. quadrag. marty.* (vol. 7, p. 135,33–34 ed. Phrantzolas)

καὶ τὰς καρδίας
καταλαμπρύνετε
75 τῶν τὰ προτερήματα ὑμῶν τιμώντων.

Μακαρίως, ἀθλοφόροι,
τὸν ἀγῶνα διατελέσαντες
τοὺς ὑμᾶς πίστει τελεία
μακαρίζοντας ἀξιώσατε
80 τῆς οὐρανίου
θείας λαμπρότητος
τὸν φιλανθρωπότατον ἐκδυσωποῦντες.

Ἀραμένη ἐπὶ ὤμων
ἢ αἰοίδιμος ὄν ἐγέννησε,
85 ταῖς ἀμάξαις ἠκολούθει
δῶρον τέλειον τοῦτον φέρουσα
τῷ παντεπόπτη
«δεῦρο» κραυγάζουσα
«τὴν πρὸς τὰ οὐράνια στέλλου πορείαν».

θεοτ. 90 Ῥυομένη τὸν λαόν σου
ἐπιφάνηθι πάσης θλίψεως
καὶ παθῶν θανατηφόρων καὶ
μελλούσης ἐκεῖ κολάσεως,
εὐλογημένη
95 θεοχαρίτωτε,
ὅπως ἐν αἰνέσει σε δοξολογοῦμεν.

73–74 2 Cor. 4, 6 76 4 Macc. 15, 29 77 2 Tim. 4, 7 78 Jac. 1, 3–4 80–81
Bar. 5, 3 83–88 cf. Μήτηρ ἐνός ... χερσὶν ἀραμένη, ἐπέθηκε τῇ ἀμάξῃ ... ἄπιθι,
φησὶν, ὃ παῖ, τὴν ἀγαθὴν πορείαν ...: Basil. Caes. *In quadrag. martyr. Sebast.* (MPG
31 524,15–25) 86 Jac. 1, 17 87 2 Macc. 9, 5 89 Ps. 67, 25 90–91 Ps. 53, 9
91 Ps. 66, 2 93 Mt. 25, 46 96 Ps. 65, 2

ὠδὴ στ'. Ἀβυσσος ἐσχάτη ἀμαρτημάτων

Τίμιος

ἔδειχθη ὑμῶν ὁ θάνατος κατενώπιον,
 τεσσαράκοντα σεπτοὶ ὀπλῖται,
 100 τοῦ βασιλέως τῶν ὄλων,
 δι' οὗ ἀθανασίας ἐτύχετε.

Ἕπερθεν

κυμάτων καθυποπλέειν με δυναμώσατε,
 ἀθληταὶ Χριστοῦ, γεννώντων θλίψεις
 105 καὶ πρὸς βυθὸν κατασπώντων
 παθῶν θανατηφόρων τοῦ σώματος.

Σύντριψον

ἐν τάχει ὑπὸ τοὺς πόδας, φιλόανθρωπε,
 τὸν ἐχθρὸν Σατᾶν καὶ μαιφόνον
 110 τῶν τεσσαράκοντα θείων
 μαρτύρων σοῦ σεπταῖς παρακλήσεσιν.

θεοτ.

Ἰασαι,

παρθένε θεοκυῆτορ πανύμνητε,
 τὰ συντρίμματα καὶ ἀσθενείας
 115 τῶν καρδιῶν ἡμῶν πάσας,
 ἐλπίς χριστιανῶν ἀκαταίσχυντε.

heirm. στ' EE 229, Cosmae

108 ὑπὸ τοὺς πόδας: ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν cod.

109 τὸν ἐχθρὸν σατᾶν καὶ μαιφόνων cod.

98–100 Col. 1, 22 **100** 2 Macc. 14, 35 **101** 1 Cor. 15, 54 **102–106** Ps. 106, 24–29 **107–109** Rom. 16, 20 **109** 2 Macc. 4, 38 **109–111** cf. ... τῆς δὲ τοῦ διαβόλου παρατάξεως ... τόπος ... τὸ τῶν μαιφόνων δικαστήριον ἦν ...: Greg. Nyss. *Encom. prim. in xl martyr.* (MPG 46 761,49–52) **113** Mt. 1, 23 **114–115** Ps. 146, 3 **116** Rom. 5, 5

ὥδῃ ζ'. *Οἱ παῖδες ἐν Βαβυλῶνι καμίνου*

Μὴ ὑπαχθέντες κακία
 τοῦ πονηροῦ κοσμοκράτορος
 ἐαυτοὺς αἰκισμοῖς,
 120 ἀθλοφόροι,
 ἐκδεδώκατε ψάλλοντες·
 «εὐλογητὸς εἶ, κύριε,
 ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν».

Ἐξ οὐρανοῦ τοὺς στεφάνους
 125 φύλαξ ὁ θεῖος θεώμενος
 κατιόντας τὸν νοῦν
 ἐφωτίσθη
 καὶ τοῖς μάρτυσιν ἦνεται·
 οὗ τῆς μερίδος, κύριε,
 130 καὶ ἡμᾶς καταξίωσον.

Λελογισμένως, ψυχὴ μου,
 τὰ θεῖα πράττουσα βόησον
 τῷ τῶν ὅλων θεῷ·
 «οἰκτερόν μου
 135 τὴν ἀσθένειαν, εὖσπλαγγνε,
 ταῖς τῶν σεπτῶν μαρτύρων σου
 ἱεραῖς παρακλήσεσιν».

heirm. ζ' EE 229, Cosmae

118 Eph. 6, 12 **119–121** cf. ... τὰ σώματα ταῖς αἰκίαις ἐκδόντες ...: Greg. Nyss. *Encom. prim. in xl martyr.* (MPG 46 761,34–35) **120** 4 Macc. 15, 29 **122–123** Dan. 3, 26 **124–130** cf. ... καὶ ὄραν τὸ φῶς περι αὐτούς, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν ἰδεῖν πόθεν τὸ φῶς, εἶδεν στεφάνους κατερχομένους ... εἰσεπήδησεν εἰς τὴν λίμνην κρᾶζων ... κάμῃ σὺν αὐτοῖς καταρίθμησον καὶ καταξίωσον ...: Anon. *Passio xl martyr.* [BHG 1201] (AMS 178,22–179,2) **129** Sap. 1, 16 **131–132** Sap. 15, 2; Jo. 14, 1 **133** 2 Macc. 14, 35 **135** Oda 12, 7

θεοτ. Ὡς ὑψηλότατος θρόνος
 τὸν βασιλέα ἐ<βά>στασας
 140 καὶ ὡς στάμνος χρυσοῦ
 τὸν τοῦ μάννα
 χορηγὸν ἐσωμάτωσας·
 ὃν ἐκδυσώπει, πάναγνε,
 εἰρηνεῦσαι τὰ σύμπαντα.

ὥδῃ η΄. *Νόμων πατρῶων οἱ μακαριστοὶ*

145 Διὰ βασάνων ἐλαμπρύνθητε
 ὥσπερ χρυσοὺς καμίνῳ καὶ ὠραιώθητε
 ὑπὲρ σάπφειρον καὶ μάργαρον,
 γενναῖοι στρατιῶται
 τοῦ βασιλέως
 150 τοῦ ἐπουρανοῦ, ἀληθῶς
 καὶ πρὸς φῶς μετωκίσθητε
 ἀνέσπερον βοῶντες·
 «τὸν κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα
 καὶ ὑπερυψοῦτε
 155 εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

heirm. η΄ EE 229, Cosmae

138–142 Is. 6, 1; Lc. 1, 31–32 **140–141** Heb. 9, 4. Cf. etiam ... τίμιον καὶ τὸ μάννα καὶ ἡ στάμνος ἢ χρυσοῦ ...: Ephr. Syr. *Encom. in ss. quadrag. martyr.* (vol. 7, p. 150,27–28 ed. Phrantzolas) **141–142** Ps. 77, 24 **144** 2 Cor. 13, 11 **145–146** cf. ... ἡ παμφάγος κάμιнос, πῶς τῶν ἁγίων πάλιν ἐγένετο σύνοικος ... τεσσαράκοντα βῶλοι εὐρέθησαν χρύσειοι, καὶ ἤλθον τοῦ πυρῶσαι τούτους καὶ ἐκλαμπρῦναι ...: loc. cit. (p. 135,28–34) **146** Prov. 17, 3 **147** Lam. 4, 7; Apoc. 18, 16 **149–150** Oda 14, 10–11 **153–155** Dan. 3, 57

Ἰκετηρίαν προσαγάγετε
 ἐν συμφωνίᾳ, θεῖοι οἱ τεσσαράκοντα,
 ὑπὲρ πάντων ἡμῶν, ἅγιοι,
 τῶν κατεσπλωμένων
 160 ταῖς ἁμαρτίαις
 καὶ ταῖς προσβολαῖς τοῦ πονηροῦ,
 ἀσθενούντων θεράποντες,
 τῶν πίστει μελωδούντων·
 «τὸν κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα
 165 καὶ ὑπερυψοῦτε
 εἰς πάντα τοὺς αἰῶνας».

Ἅγιος δῆμος, θεῖον στράτευμα,
 παρεμβολὴ τιμία, χορὸς μακάριος,
 τεσσαράκοντα ἀοίδιμοι
 170 τῆς τριάδος ὀπλῖται,
 οἰκτεῖράτέ με
 καὶ διαφυλάττετε νυκτὸς
 καὶ ἡμέρας προστρέχοντα
 ὑμῶν τῇ θείᾳ σκέπῃ·
 175 «τὸν κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα
 καὶ ὑπερυψοῦτε
 εἰς πάντα τοὺς αἰῶνας».

158 ἡμῶν: ὑμῶν cod. 163 τοῖς πίστει μελωδοῦσι cod.

156–161 Heb. 5, 7 157 Dan. 3, 5 159–161 Jac. 3, 6 162 Mt. 10, 8 164–166
 Dan. 3, 57 167–168 cf. ... ὃ χορὸς ἀέριος ... ὃ στρατὸς ἀνεπίληπτος ... καὶ λαὸς
 ἠθροισμένος ... παρεμβολὴ ἁγία ...: Ephr. Syr. *Encom. in ss. quadrag. martyr.* (vol.
 7, p. 140,23–35 ed. Phrantzolas) 172–173 Gen. 1, 18 175–177 Dan. 3, 57

θεοτ. Ναμάτων θείων τὴν τακεῖσαν μου
τῆς ἁμαρτίας καύσει ψυχὴν νῦν πλήρωσον
180 ὡς πηγὴ τοῦ ζῶντος ὕδατος
ὑπάρχουσα, παρθένε,
καὶ φέρειν ὄμβρους
σθένωσον δακρύων καθαρῶν
μολυσμῶν ἐκπλυνόντων με
185 βοῶντα ἐν αἰνέσει·
«τὸν κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα
καὶ ὑπερυψοῦτε
εἰς πάντα τοὺς αἰῶνας».

ὠδὴ θ΄. Ξενίας δεσποτικῆς καὶ ἀθανάτου

Ἰάσεις τῶν ἀθλητῶν
190 τὰ λείψανα ἀναβλύζει,
κόνις κειμένη μόνη
λεπτύνει ὡσπερ χοῦν
τῶν δαιμόνων πάσας φάλαγγας·
τούτους ἐν εὐφροσύνῃ δεῦτε
195 ὡς Χριστοῦ ἀριστέας
ὑμνολογήσωμεν.

Ὡς κλήματα νοητῆς
ἀποδειχθέντες ἀμπέλου
βότρυν ἀθανασίας
200 ἐναποστάζοντα
γλυκασμὸν ἐγεωργήσατε

heirm. θ΄ EE 229, Cosmae

178 Job 6, 17; Cant. 8, 2 180 Apoc. 22, 17 182–183 Lc. 7, 44 184 Is. 4, 4
186–188 Dan. 3, 57 192 Ps. 17, 43 194–196 2 Par. 29, 30 197–198 Jo. 15, 5
197–201 Num. 13, 23 199 1 Tim. 6, 16 200–201 Cant. 4, 11; Am. 9, 13

τὸν εὐφραίνοντα τὰς καρδίας
τῶν ὑμᾶς εὐφημούντων,
ἅγιοι μάρτυρες.

205 Συνόμιλοι προφητῶν
καὶ ἀποστόλων δειχθέντες
καὶ νοερῶν ἀγγέλων
καὶ πάντων τῶν Χριστοῦ
θεραπόντων, ἀξιάγαστοι,
210 σὺν τούτοις δυσωπεῖτε, ὅπως
ἐν ἡμέρᾳ τῆς δίκης
εὕρωμεν ἔλεος.

 Ἦ τοῦ θανάτου φρικτή,
ψυχὴ, ἐφέστηκεν ὥρα!
215 Τί ἀμελῶς συνιοῦσα
οὐ πράττεις τὸ καλόν;
Ἄνανεῦσαι προθυμήθητι
καὶ τῷ πάντων βόησον κτίστη·
«τῶν ἁγίων πρεσβείαις,
220 κύριε, σῶσον με».

θεοτ. Φρικτὴ σου καὶ θαυμαστὴ
καὶ ὑπὲρ νοῦν ἢ λοχεΐα!
ὄν γὰρ αἱ ἄνω τάξεις
οὐ φέρουσιν ἰδεῖν
225 σὺ κατέχεις, ἀπειρόγαμε.
Ἄλλ' αὐτὸν ἐκδυσώπει ἀπαύστως
ἰλασμὸν τῶν πταισμάτων
ἡμῖν δωρήσασθαι.

202 Ps. 103, 15 211 Mt. 25, 31–32 212 2 Tim. 1, 18 214 2 Tim. 4, 6 216 ex
contrario Gal. 6, 10 217 Oda 12, 10 220 Jo. 12, 27 223–224 Is. 6, 2 227 1 Jo.
2, 2

IN SANCTUM CHRISTOPHORUM

S₁ = Sinait. gr. 570, f. 25–26^v

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Ἕμν<ο>ις φο<ρ>οῦντ<α> Χρισ<τ>ὸν μάρτυρα στέ<φ>ω.
Ἰ<ωσήφ>.

Ἦχος α΄.

ὦδὴ α΄. Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιὰ

Ἕμνοις εὐφημῆσαι τὴν σεπτὴν
καὶ παναγίαν σου μνήμην ὀρμήσαντα,
μάρτυς χριστεπώνυμε,
5 φωτιστικαῖς πρεσβείαις σου καταύγασον
τὸ τῆς ἀγνωσίας
διώκων σκότος βαρύτατον.

Μίαν τρισυπόστατον αὐγὴν
ἐπεγνωκῶς καὶ τὸ ταύτης ἐλλάμπεσθαι,

tit. κανὼν ἕτερος εἰς τὸν ἅγιον μάρτυρα Χριστόφορον. Acrostichis ex litteris
initialibus tropariorum deducitur
heirm. α΄ EE 1, Joannis

5 Prov. 4, 18 5–7 Ps. 17, 29 6–7 Job 35, 16 7 Sap. 17, 20

ὥδὴ γ'. Ὁ μόνος εἰδὼς τῆς τῶν βροτῶν

Σταδίου ἐν μέσῳ ἐπιστὰς
ἐκήρυξας τρανώτατα
τὴν τοῦ θεοῦ ἀπόρρητον σάρκωσιν
35 μὴ δειλιάσας
ἄπειρα βάσανα,
χριστοφόρε μέγιστε,
μηδὲ νοῦν ἀλάστορα
ἐν κυρίῳ σαφῶς δυναμούμενος.

40 Φάλαγγα διώλεσας ἐχθρῶν
τὴν πίστιν ὀπλισάμενος
ὡς θυρεὸν καὶ ξίφος, πανεύφημε,
καὶ νίκης μέγα
τρόπαιον ἔστησας
45 καὶ τὸν κόσμον ἤγειρας
εὐφημεῖν τοὺς ἄθλους σου,
χριστοφόρε, μαρτύρων ἀγλαΐσμα.

Οἶκος τῆς τριάδος γεγονὼς
τεμένη κατηδάφισας
50 εἰδωλικά καὶ ἄψυχα ζόανα
ἀνδρειωτάτῳ
νοῖ, πανόλβιε·
πρωτοτόκων ὄθεν σε
σκηναὶ διεδέξαντο,
55 χριστοφόρε, λαμπρῶς ἀριστεύσαντα.

heirm. γ' EE 1, Joannis

32–36 1 Cor. 9, 24–25 **34** Jo. 1, 14 **35–39** Dt. 31, 6 **39** Col. 1, 11 **40–46** cf.
... φόβον κυρίου διδάξω ὑμᾶς. Οἱ οὖν στρατιῶται τὰ ἐαυτῶν ῥίψαντες ὅπλα, προσέ-
πεσαν τοῖς τοῦ μακαρίου Χριστοφόρου ποσὶν ... οὐράνιον ἄρτον ἐσθίωμεν ... ἔχοντες
ὁδηγὸν ... Χριστόφορον ...: Anon. *Passio s. Christoph.* [BHG 310] (p. 139,11–140,3
ed. van Hooff) **41–42** Eph. 6, 16 **49–50** Ezech. 6, 6 **51–54** Heb. 12, 23 **54–55**
Ps. 117, 15

καὶ σπαθισμοὺς
καθυποφέρων στερρότατα
καὶ ταῖς λαμπάσιν εὐτόνως φλεγόμενος.

- 80 Νεύματι
τοῦ πάντα εὐεργετοῦντος βουλήματι
γύναια ἤθλησαν στερρῶς
τὴν σὴν ὀρῶντα, ἀθλητά,
ἀήττητον ἄθλησιν
85 καὶ τὰ σεπτὰ
καὶ ὑπὲρ φύσιν παλαίσματα·
μεθ' ὧν σὲ πίστει συμφώνως γεραίρομεν.

- Τριάδος
στερρῶς ὑπεραθλήσας ἐδίδαξας
90 θεῖαν δυάδα γυναικῶν,
μάρτυς πολυάθλε· μεθ' ὧν
τὰ ἄνω βασιλεία
νῦν κατοικῶν
τῶν εὐφημούντων σε μέμνησο
95 καὶ ἐκτελούντων τὴν θεῖαν σου ἄθλησιν.

< Á — — —

— ' — — — ' — — — ' — — —

— — — ' — — — ' — — —

— — — ' — — — ' — — —

100 — ' — — — ' — — —

— — — ' — — —

— — — ' — — — ' — — —

— — — ' — — — ' — — — ' — — — >.

77–78 Jo. 19, 34 78 4 Macc. 6, 9 79 4 Macc. 7, 10 80–81 2 Macc. 8, 18
82 et passim γύναια respicit Aquilinam et Callinicam a sancto Christophoro
convertitae: Anon. *Passio s. Christoph.* [BHG 310] (p. 131,14–138,14 ed. van Hooff)
88–89 4 Macc. 9, 8 92–93 Mt. 5, 10 95 Phil. 1, 27

θεοτ. «Χαῖρε» σοι,
 105 παρθένε, εὐσεβῶς ἀνακράζομεν
 ὡς κυησάση τὴν χαρὰν
 καὶ στειρωσάση τὴν ἄράν,
 μαρτύρων κραταίωμα
 καὶ τῶν πιστῶν
 110 ἀκαταμάχητον ἔρεισμα,
 θεογεννήτορ πανάμωμε δέσποινα.

ὥδῃ ε΄. Ὁ φωτίσας τῇ ἐλλάμπει

Ῥημάτων σου
 ἱεραῖς προτροπαῖς θεῖον στράτευμα
 πειθόμενον
 115 ἐναθλεῖ καρτερῶς ἀνδρικότατα,
 χριστοφόρε ἔνδοξε,
 καὶ ταῖς ἀγέλαις τῶν μαρτύρων
 συναριθμεῖται λαμπρότατα.

Ἰστάμενοι
 120 πρὸ βημάτων ἀδίκων ἐκρίθητε

111 θεογεννήτωρ cod.

heirm. ε΄ EE 1, Joannis

118 συναριθμήτε cod. **120** προβημάτων cod.

104–105 Lc. 1, 26–28 **106** Lc. 2, 10 **108** Ps. 27, 8 **109–110** Prov. 14, 26
112–115 cf. ... τότε οἱ στρατιῶται εἶπαν· οὐδεὶς σοι ἀνταίρει, ἡμεῖς Χριστιανοὶ
 ἐσμεν· ἀφ' οὗ γὰρ ἔπεμψας ἡμᾶς ἐπὶ τὸν ὄσιον τοῦ Χριστοῦ δοῦλον ... ἔχοντες τὸν
 ὀδηγὸν ἡμῶν καὶ καλὸν ποιμένα τὸν κύριον ἡμῶν Χριστόφορον ... ταῦτα ἀκούσας ὁ
 βασιλεὺς ἐκέλευσεν αὐτοὺς κατασφαγῆναι εἰς ἓν καὶ γενομένης καμίνου βληθῆναι τὰ
 σώματα αὐτῶν ἐν τῷ πυρὶ ...: Anon. *Passio s. Christoph.* [BHG 310c] (p. 69,24–70,12
 ed. Usener) **119–121** Act. 25, 10

καὶ ξίφεσι
 ἱεράς κεφαλὰς ἀπετμήθητε
 ὄντες διακόσιοι
 τὸν ἀριθμὸν σεπτοὶ ὀπλῖται
 125 θείων ἀγγέλων συνόμιλοι.

Στρεβλούμενος
 καὶ πυρὶ ἐκδιδόμενος ἔμεινας,
 πανεύφημε,
 ἀκατάφλεκτος σθένει τοῦ πνεύματος
 130 τοὺς ὀρώντας ἅπαντας
 ὑπερβαλλόντως καταπλήττων,
 ὦ χριστοφόρε πολύαθλε.

< T ' _ _ _
 _ _ _ ' _ _ _ ' _ _ _ ' _ _ _
 135 _ _ ' _ _ _
 _ _ _ ' _ _ _ ' _ _ _ ' _ _ _
 _ _ _ _ _ ' _ _ _ _
 _ _ _ _ _ ' _ _ _ _
 _ _ _ _ _ ' _ _ _ _ >.

θεοτ. 140 Ὁμότιμον
 τῷ πατρὶ θεὸν λόγον ἐκύησας
 γενόμενον
 δι' ἡμᾶς καθ' ἡμᾶς ἀγαθότητι,
 παναγία δέσποινα·

121–124 cf. ... οἱ διακόσιοι τῆ τοῦ ἀνόμου προστάξει, ξίφει τὰς τιμίας αὐτῶν ἐτμήθησαν κεφαλὰς ...: Anon. *Passio s. Christoph.* [BHG 310] (p. 140,17–18 ed. van Hooff) 126–127 4 Macc. 15, 14 126–132 cf. ... οἱ δὲ ἀκούσαντες ὄχλοι, ὅτι μετὰ τηλικαύτην τιμωρίαν ζῆ καὶ ἡ θριξ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ οὐκ ἐφλογίσθη οὐδὲ ὀσμὴ πυρᾶς εὐρέθη ἐν αὐτῷ, ἔκραξαν λέγοντες· δόξα σοι ὁ θεὸς Ῥεπρέβου ...: Anon. *Passio s. Christoph.* [BHG 310c] (p. 71,23–26 ed. Usener) 127–129 Ex. 3, 2 130–131 Job 7, 14 141 Jo. 1, 14 141–143 cf., e.g., ... ὁ δι' ἡμᾶς καθ' ἡμᾶς γενόμενος, ὁ ἐν μὲν τῆ ἀρχῇ λόγος ὢν καὶ θεὸς ...: Greg. Nyss. *Refutat. confess. Eunom.* (vol. 2, p. 358,24–25 Jaeger)

145 ὄν ἐκδυσώπει οἰκτειρῆσαι
καὶ ἐλεῆσαι τοὺς δούλους σου.

ὠδὴ στ´. Ἐκύκλωσεν ἡμᾶς ἐσχάτη ἄβυσσος

Νευρούμενος, σοφέ,
τῷ θεῷ πνεύματι
ὑπήνεγκας στερρότατα
150 τὴν ἀνύποιστον βασάνων προσβολὴν
λίθου τε μεγίστου βάρους ἄπειρον
καὶ γεγρονῶς
τροπαιοφόρος
δόξης ἐπέτυχες.

155 Μυσούμενος θεοῦ
φρικτὰ μυστήρια
ἀγγέλους συλλαλοῦντας σοι,
μάκαρ, ἔσσηκας καιρῷ τῶν αἰκισμῶν
καὶ τῶν προσευχῶν, θεομακάριστε·
160 οἷς στηριχθεῖς
τὰς μυριάδας
ἐχθρῶν ἐνίκησας.

heirm. στ´ EE 1, Joannis
155 μυσούμενοι cod.

145–146 Is. 30, 18 147–148 Lc. 4, 14 149–150 cf. ... τὰς ἀνυποίστους
βασάνους ἐνεγκόντες ...: Theod. Stud. *Parva Cateches.* (p. 38,14–15 ed. Aunray)
151 Prov. 27, 3 151–154 cf. ... ἐμβληθέντος δὲ αὐτοῦ περιφερόμενος ὁ λίθος
ἐνθα καὶ ἔνθα ἐγένετο ὡσεὶ κονιορτὸς ...: Anon. *Passio s. Christoph.* [BHG 310c]
(p. 73,9–10 ed. Usener) 154 1 Cor. 15, 40 155–156 Mt. 13, 11 155–159 Aroc.
8, 2–4 158 4 Macc. 6, 9

- Ἀνήγαγε Χριστὸς
 ἀπορριφέντα σε
 165 εἰς βάθος μηχανήμασιν,
 παναιοίδιμε, ἀνόμων δυσμενῶν·
 οἱ σοῦ τὴν ἀνδρείαν κατεπλάγησαν
 καὶ πρὸς θεόν,
 γενναῖε μάρτυς,
 170 πίστιν ἀνόθευτον.
- θεοτ. ῥυόμενος ἡμᾶς
 ἐκ σοῦ ἐπέφανεν
 ἀρχαίας κατακρίσεως,
 παναμώμητε, Χριστὸς ὁ λυτρωτής·
 175 ὄν ὑπὲρ ἡμῶν ἀεὶ ἰκέτευε,
 ὅπως πυρὸς
 τοῦ αἰωνίου
 πάντα λυτρώσῃται.

ὠδὴ ζ'. Σε νοητὴν, θεοτόκε, κάμινον

- Τῷ πρὸς θεὸν
 180 ἔρωτι φλεγόμενος
 τὰς πυρακτώσεις καρτερεῖς,
 χριστοφόρε, νεανικῶς
 φλέγων τὴν δυσσέβειαν
 πᾶσαν τε τροπούμενος
 185 δαιμονικὴν μέλπων φάλαγγα·

178 λυτρώσεται cod.
 heirm. ζ' EE 1, Joannis

163–166 cf. ... καὶ ἦν φρέαρ ξηρὸν μὴ ἔχον ὕδωρ καὶ ἐκέλευσε ριφῆναι αὐτὸν ἐκεῖ ... αὐτὸς δὲ ὑπὸ ἀγγέλων ἀναληφθεὶς ...: Anon. *Passio s. Christoph.* [BHG 310c] (p. 73,7–11 ed. Usener) **164–165** Mich. 7, 19 **165–167** 4 Macc. 7, 4 **171–174** 2 Cor. 5, 17; 1 Thess. 1, 10 **172–174** Tit. 2, 11 **176–177** Mt. 25, 41

«ὁ αἰνετὸς τῶν πατέρων
θεὸς καὶ ὑπερένδοξος».

Ἵπομονῆ

190 πᾶσαν ἐταπείνωσας
τὴν δυναστείαν τοῦ ἐχθροῦ,
χριστοφόρε, καὶ ὡς ἀστήρ
λάμπας κατεφώτισας
θείοις σου πυρσεύμασιν
τοὺς εὐσεβῶς ἀνακράζοντας·
195 «ὁ αἰνετὸς τῶν πατέρων
θεὸς καὶ ὑπερένδοξος».

Ῥεῦσαν ἐν γῆ

200 σοῦ τὸ αἷμα ἔσβησεν
πολυθειῖας τὴν πυράν,
χριστοφόρε, καὶ ποταμοὺς
πλάνης ἀπεξήρανε
πάντων τε κατήρδευσεν
τῶν μελωδούντων τὸ φρόνημα·
205 «ὁ αἰνετὸς τῶν πατέρων
θεὸς καὶ ὑπερένδοξος».

θεοτ.

Ἀνατολῆς

210 τῆς ἐξ ὕψους, δέσποινα,
ἐπιφανείσης ἐπὶ γῆς
ἐχρημάτισας ἀληθῶς
πύλη ἀδιόδευτος,
ἥπερ φωτιζόμενοι
εὐσεβοφρόνως κραυγάζομεν·
«ὁ αἰνετὸς τῶν πατέρων
θεὸς καὶ ὑπερένδοξος».

186–187 Dan. 3, 53–54 188–190 4 Macc. 17, 11–12 191–193 Apoc. 8, 10
192–193 ex contrario Prov. 16, 28; Sir. 48, 1 195–196 Dan. 3, 53–54 197–198
Heb. 9, 13–14 200–201 Is. 42, 14–16 202 Is. 43, 20 204–205 Dan. 3, 53–54
206–207 Lc. 1, 78; Tit. 2, 11 210 Ezech. 44, 2 213–214 Dan. 3, 53–54

ὠδὴ η΄. Ἐν καμίνῳ παῖδες Ἰσραὴλ

- 215 Στρατιώτης
 ὄφθης δυνατὸς
 τοῦ μόνου βασιλέως
 παμμάκαρ, καὶ κατεπάλαισας στρατεύματα ἐχθροῦ
 βοῶν ἐμμελέστατα·
- 220 «εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα κυρίου
 τὸν κύριον, ὑμνεῖτε
 καὶ ὑπερυψοῦτε
 αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας».

- Τὸν ἀγῶνα,
 225 μάρτυς, τὸν καλὸν
 τελέσας διὰ ξίφους
 τὸ τέλος καθυπεδέξω τὸ μακάριον βοῶν
 τῷ σὲ δυναμώσαντι·
 «εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα κυρίου
- 230 τὸν κύριον, ὑμνεῖτε
 καὶ ὑπερυψοῦτε
 αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας».

- Ἐπιβαίνων
 ἄρματι, σοφέ,
 235 τῷ αἵματί σου χαίρων
 ἀνῆλθες πρὸς τὰ οὐράνια ἐπαίνοις νοερῶν
 ἀγγέλων στεφόμενος
 καὶ κραυγάζων· «πάντα τὰ ἔργα
 τὸν κύριον ὑμνεῖτε

heirm. η΄ EE 1, Joannis

215–216 2 Tim. 2, 3 217 2 Macc. 1, 24 224–226 2 Tim. 4, 7 226–227 cf.
 ... ὃς τὴν τοῦ ἀγίου κάραν ἀποτεμῶν ...: Anon. *Passio s. Christoph.* [BHG 310] (p.
 147,10–11 ed. van Hooft) 228 Col. 1, 11 229–232 Dan. 3, 57 233–235 Jer. 26, 9
 236–237 Ps. 8, 6 238–241 Dan. 3, 57

εἶλω καρτερῶς
 βασανισθῆναι καὶ θάνατον
 265 διὰ ξίφους λαβεῖν ἐπονείδιστον·
 διό σε συνελθόντες
 μεγαλοφώνως μακαρίζομεν.

< Ὠ _

270
 .

Σ' _

280
 .

Ἡ _

285

263 ἴλω cod.

264 4 Macc. 12, 4 264–265 cf. ... ὃς τὴν τοῦ ἁγίου κάραν ἀποτεμῶν ...: Anon. *Passio s. Christoph.* [BHG 310] (p. 147,10–11 ed. van Hooff)

290 — — ' — — — — — ' — —
 — — — — — ' — — — — — ' — — — — — .

θεοτ. Φ' — —

 — — — — — ' — — — — — ' — — — — —
 — — — — — ' — — — — — ' — — — — — ' — — — — —

295 ' — — — — — ' — —
 — — — — — ' — — — — — ' — — — — —
 — — — — — ' — — — — — ' — — — — —
 — — — — — ' — — — — —
 — — — — — ' — — — — — ' — — — — — > .

CANON

27 JUL.

IN SANCTUM PANTALEONEM

A₅ = Athous Lavrae I 73, f. 103–107

Σ₁ = Escorial X. IV. 8, f. 103^v–106

Ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα.

Δέησιν οἰκτρὰν, Παντελεῆμον, δέχου. Ἰωσήφ.

Ἦχος δ΄.

ὠδὴ α΄. *Τριστάτας κραταιοὺς ὁ τεχθεῖς*

Δεσμεύσας τοῦ ἐχθροῦ

τὴν κακίαν δεσμοῖς σου
τῶν κακῶν μου τὰ δεσμὰ
διάρρηξον ταῖς σαῖς
5 δυναταῖς παρακλήσεσιν
δύναμίν με περιζώσας

tit. ἕτερος κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς, δέησιν μικρὰν, Παντελεῆμον, δέχου. Ἰωσήφ
A₅ ὁ κανὼν φέρων ἀκροστιχίδα, δέησιν οἰκτρὰν, Παντελεῆμον, δέχου Σ₁ Ἰωσήφ in
margine Σ₁

heirm. α΄ EE 135, Joannis

6 με: σου Σ₁

3–4 Jer. 37, 8 5 2 Cor. 1, 4 6 Ps. 17, 33

ἀσθενοῦντα τοῖς πάθεσιν,
ἰσχυρὲ στρατιῶτα τοῦ κτίσαντος.

Εὐήχως κελαδῶν
10 ἀνομούντων ἐν μέσῳ
τὰ θαυμάσια Χριστοῦ
ἐνήθλησας στερρῶς·
διὰ τοῦτο σου δέομαι·
ἅπαν στόμα νῦν ἀδίκως
15 κατ' ἐμοῦ ἀνοιγόμενον
τῇ ἐν σοὶ δυναστείᾳ ἀπόφραξον.

Ἦγίασας τὴν γῆν
ταῖς ῥοαῖς τῶν αἱμάτων,
τοῦ κυρίου ἀθλητά·
20 διό σε δυσωπῶ·
τὴν ψυχὴν μου ἀγίασον
πάθεσιν ἡχρειωμένην
καὶ τὸν νοῦν φωταγωγήσον
ἀγνωσίας ὀμίχλη κρατούμενον.

θεοτ. 25 Συνώθησεν ἐχθρὸς
συμβουλίας ἀτόποις
τὴν ἀθλίαν μου ψυχὴν
εἰς βάραθρα κακῶν
καὶ ὀρῶν με αἰχμάλωτον
30 τέρπεται ὁ δολιόφρων·
παναγία θεόνυμφε,
τῆς αὐτοῦ με κακίας ἐξάρπασον.

8 κτήσαντος Σ₁ 26 ἀτόποις: ἀπάτης Σ₁

7 Prov. 24, 16 8 Os. 13, 4 9–10 Job 30, 7 11 Mt. 21, 15 14–15 Ps. 9, 28
16 Sap. 6, 3 17–18 Mt. 23, 35 21 1 Thess. 5, 23 23–24 Is. 29, 18 28 Is.
14, 23

ὠδὴ γ'. Ἀφ' ὕψους κατήλθες

Ἰσχύι κυρίου
νευρούμενος, σοφέ,
35 τὸν ἰσχυρὸν κατέβαλες·
ἐξ οὗ τῆς τυραννίδος με
ἄτρωτον συντηρήσας,
Παντελεῆμον,
φύλαξον τῇ σκέπη σου
40 νῦν καταφεύγοντα.

Νεκρὸν ἀναστήσας
πιστεύσας τῷ Χριστῷ
τὸν νεκρωτὴν νεκρώσαντι
τὴν νεκρωθεῖσαν δήγματι
45 τοῦ ὄφεως ψυχὴν μου,
Παντελεῆμον,
ζώωσον πρεσβείαις σου,
θεομακάριστε.

Οἱ θλίβοντες μάτην
50 ἐχθροὶ με πονηροί,
Παντελεῆμον, μάρτυς Χριστοῦ,
ἄπρακτοι διαμένουσιν
φρουρούσης με τῆς θείας
σοῦ προστασίας

heirm. γ' EE 135, Joannis

41–56 troparia inverso ordine scripta sunt in Σ₁ 43 νεκρώσαντα Σ₁ 52 διαμείνουσιν A₅

33–34 Eph. 6, 10 35 Ezech. 32, 12 39 Ps. 120, 5 | 39 et passim σκέπη respicit templum s. Pantaleonis in Constantinopoli 41–45 cf. ... εὔρε παιδίον ἐρριμένον χαμαὶ νεκρὸν, ὑπὸ ἐχίδνης δεδηγμένον ... κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, εἰ ἅγιός εἰμι κληθῆναί σοι δοῦλος, ἀνάστησον τὸ παιδίον τοῦτο ...: Anon. *Passio s. Pantaleon*. [BHG 1412z] (p. 42,2–8 ed. Latyšev) 41–47 Rom. 8, 11 49–50 Ps. 26, 2 50–51 Ps. 5, 6

55 καὶ διασωζούσης με
σῶον ἀπήμονα.

θεοτ.

Ἰασαι ψυχῆς μου
τὰ τραύματα, ἀγνή,
καὶ τὰς ὀδύνας κούφισον,
60 ἢ ἀνωδύνως τέξασα
τὸν μόνον εὐεργέτην
θεὸν σωτῆρα,
ὅπως μεγαλύνω σε
τὴν παναμώμητον.

ὠδὴ δ΄. Ὁ καθηήμενος ἐν δόξῃ

65 Καθελὼν τὴν τυραννίδα
τῶν ἀθέων ὡς ἔνθεος,
ἀθλοφόρε μάκαρ,
τοὺς τυραννικῶς ἐπεμβαίνοντας
καὶ ταπεινοῦντας ἀδίκως
70 τὴν καρδίαν μου
καὶ ταπείνωσον
καὶ παντελῶς ἐξαφάνισον.

Τοῖς ξεσμοῖς τοῦ ἱεροῦ σου,
παναοίδιμε, σώματος
75 συσπαράξας, μάρτυς,
πᾶσαν δυσσεβείας κακόνοιαν

58 ἀγνή: ἀεὶ Σ₁

heirm. δ΄ EE 135, Joannis

67 ἀθλοφόρος Σ₁ 73–80 troparium deest in A₅

57 Ps. 40, 5 61–62 Ps. 12, 6 67 4 Macc. 15, 29 68–71 Jud. 5, 13 69–70
Ezech. 13, 22 73–78 cf. ... μακάριος Παντολέων ξεόμενος ... ὑπέφερε ... καὶ εὐθέως
αἱ χεῖρες τῶν δημίων παρελύθησαν ...: Anon. *Passio s. Pantaleon*. [BHG 1412z] (p.
47,29–36 ed. Latyšev)

ἀκαταγώνιστος ὄφθης
καὶ ἀήττητος
τοῖς κραυγάζουσι·

80 «δόξα, Χριστέ, τῇ δυνάμει σου».

Ῥωμαλέως προσχωρήσας
πρὸς ἐπίτονα σκάμματα
ἀπηνέγκω νίκος
κλέος τε, παμμάκαρ, αἰώνιον·
85 διὸ τοὺς πόνους καὶ πάσας
τὰς ὀδύνας μου
ἐπικούφισον,
μάρτυς Χριστοῦ, διασώζων με.

Ἀγιώτατόν σε οἶκον
90 τῆς τριάδος γενόμενον
νῦν ἐν οἴκῳ θεῷ
κλήσει τιμωμένῳ τιμίᾳ σου,
Παντελεῆμον θεόφρον,
ἰκετεύομεν·
95 οὐρανόυ
ναοῦ οἰκιστὰς ἡμᾶς ποιήσον.

θεοτ. Νοεροῖς ὄμμασιν βλέπων
ὁ προφήτης κατάσκιον
σὲ προέφη ὄρος·
100 ὅθεν δυσωπῶ σε, πανάμωμε·
πυρακτουμένην ἀτόποις
ἐνθυμήσεσιν

81 προχωρήσας Σ₁ **83** ἀπηνέγκω νίκης A₅ ἀπηνέγκου νίκος Σ₁ **88** διασώζων
A₅ **89** deest in Σ₁ **92** τιμίῳ A₅ **94** ἰκετεύομεν A₅ **101** ἀτόπως Σ₁

80 Ps. 20, 14 **81–84** 2 Tim. 4, 7–8 **83–84** cf. ... νίκος καὶ κράτος καὶ κλέος αἰ-
ώνιον ...: Ephr. Syr. *Encom. in ss. quadrag. martyr.* (vol. 7, p. 142,32 ed. Phrantzolas)
92 2 Tim. 1, 9 **95–96** 2 Cor. 5, 1 **97–99** Abac. 3, 3 **101–103** Ps. 25, 2; Mt. 9, 4

τὴν καρδίαν μου
ὡς ἀγαθὴ ἐπισκίασον.

ὥδῃ ε΄. *Ἀσεβεῖς οὐκ ὄψονται τὴν δόξαν*

105 Παρατάξεις ὠλεσας
ἀσάρκων δυσμενῶν
στρατιώτης ὡς δυνατὸς
ὑπομείνας βάσανα
σαρκός, πανόλβιε·
110 ὄθεν σαρκικῶν ἡμᾶς
ὀδυνῶν κουφίζεις πάντοτε.

Ἀπειλὰς οὐκ ἔπηξας,
οὐ θάνατον πικρὸν
διὰ πόθον τὸν τοῦ Χριστοῦ·
115 ὄν ἀεὶ ἰκέτευε
ἐχθρῶν με ρύσασθαι
ἀπειλῆς καὶ στόματος
φθεγγομένου, μάρτυς, ἄδικα.

Νοεραῖς δυνάμεσιν
120 συνῶν χαρμονικῶς
σὺν αὐταῖς πρέσβευε, σοφέ,
τοὺς πιστῶς προστρέχοντας
ὑπὸ τὴν σκέπην σου
ἀπὸ πάσης σώζεσθαι
125 ἐναντίας περιστάσεως.

heirm. ε΄ EE 138, Joannis

123 ὑπὸ τὴν σκέπην: ὑπὸ τῆ σκέπη A₅ ἐν τῆ σκέπη Σ₁

105–109 1 Petr. 2, 11 **107** 2 Tim. 2, 3 **108** 4 Macc. 17, 10 **113** 1 Reg. 15, 32
117–118 Ps. 9, 28 **119** Mt. 24, 29 **122–123** Ps. 120, 5

θεοτ. Τὸ θερμὸν προσφύγιον
 ἀπάντων τῶν πιστῶν,
 προστασίαν τὴν ἀρραγῆ,
 θεοτόκε δέσποινα,
 130 νῦν δυσωποῦμεν σε·
 ὀρατῶν ἐχθρῶν ἡμᾶς
 ἀοράτων τε διάσωσον.

ὧδὴ στ´. Ἐβόησε προτυπῶν τὴν ταφὴν

Ἐλέησον
 καὶ οἰκτείρησον κλυδωνιζόμενον
 135 συμφοραῖς με
 καὶ κινδύνοις τοῦ βίου καὶ θλίψεσιν,
 ὦ Παντελεῆμον,
 μιμητὰ τοῦ ἀει ἐλεήμονος.

Λυμαίνεται
 140 καθεκάστην ἐχθρός με ὁ δόλιος
 τὴν ψυχὴν μου
 τραυματίζων τοῦ σώματος πάθεσιν·
 βοηθὸς γενοῦ μοι,
 ὦ Παντελεῆμον συμπαθέστατε.

145 Ἐν ᾧρα με
 φοβερᾷ καταδίκης διάσωσον
 αἰωνίου

131 ἡμᾶς: ἡμῶν A₅
 heirm. στ´ EE 172, anonymi

126–128 cf., e.g., ... προσφύγιον, ὀχύρωμα ... προστατίς ...: Ephr. Syr. *Precat. ad dei matrem* (vol. 6, p. 367,27–28 ed. Phrantzolas) 131–132 Col. 1, 16 133–134 Ps. 50, 3 134–136 Eph. 4, 14 136 Sir. 2, 11 138 2 Macc. 1, 24; Eph. 5, 1 140 Num. 25, 18 143 Ps. 17, 3 145–148 Mt. 25, 31–32 146–147 Mt. 12, 37; Judae 7,4

150 τὸν κριτὴν ἱκετεύων καὶ κύριον,
 ὃ Παντελεῆμον,
 ἀγαθός μοι προστάτης δεικνύμενος.

θεοτ.

Ἠλέηται
 διὰ σοῦ ἀληθῶς τὸ ἀνθρώπινον,
 τῆς τεκούσης
 ἐλεήμονα λόγον καὶ κύριον·
 155 ὄν δυσώπει, κόρη,
 ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι τοὺς δούλους σου.

ὥδῃ ζ'. *Ἀβραμαῖοι ποτὲ ἐν Βαβυλῶνι*

Μίαν κηρύττων αὐγὴν
 τῆς τρισηλίου δόξης
 εἰδώλων σκότος ἀπημαύρωσας,
 160 φωστὴρ χρηματίζεις δὲ
 τῶν συσχεθέντων, μάκαρ,
 ὀμίχλη παθημάτων.

Οἷα πυρσὸς φωταυγῆς
 τοὺς ἐν πελάγει, μάκαρ,
 165 παθῶν ποικίλων θαλαττεύοντας
 πρὸς ὄρμον σωτήριον
 καθοδηγεῖς ὑμνοῦντας
 ὡς μέγιστόν σε πρέσβυν.

150 μοι: μου Σ₁
 heirm. ζ', poema Cosmae, in EE non apparet, sed in MB 3, 7 (II Martii, can. in
 sanctum Hesychium)

164 πελάγει: σκότει Α₅ **165** θαλαττεύοντας: θεράπευσον Σ₁

148 2 Tim. 4, 8 **152** Rom. 6, 19 **153–154** Mt. 1, 23; Jo. 1, 14 **156** Tob. 6, 18
157–159 2 Cor. 4, 4 **160** Phil. 2, 15 **160–162** Is. 29, 18 **164–167** 4 Macc.
 13, 6 **167** Ezech. 39, 2

- 170 Νεῦσον ῥυσθῆναι ἡμᾶς
 ἀπὸ παθῶν παντοίων,
 ἀπὸ σκανδάλων τοῦ ἀλάστορος,
 ἀνθρώπων ἀδίκων τε
 καὶ ἐκ δολίας γλώσσης,
 Παντελεῆμον μάρτυς.
- θεοτ. 175 Δεσμίους ὄντας παθῶν
 σῆ μεσιτεία λύσον,
 ἀγνή παρθένε, ἢ τὰ ἄλυστα
 δεσμὰ διαρρήξασα
 τῷ τοκετῷ σου μόνη,
 180 ἀγνή εὐλόγημένη.
- ὧδὴ η΄. *Λυτρωτὰ τοῦ παντὸς παντοδύναμι*
- Ἐδυνάμου Χριστός σε τεινόμενον
 καὶ τροχῷ ὡς κακοῦργον πεδούμενον,
 Παντελεῆμον ἔνδοξε·
 ὃν δυσώπει τοῦ βίου
 185 ταῖς ἐπηρείαις
 ἐξελέσθαι με, μάρτυς, τεινόμενον.
- Χορηγὲ ἰαμάτων μακάριε,
 ἰατρὲ τῶν νοσοῦντων ἀνάργυρε,
 πειραζομένων ἄριστε

170 ἀπὸ παντοίων παθῶν A₅ 175 ὄντως Σ₁
 heirm. η΄ EE 135, Joannis

169–171 2 Macc. 7, 9; 8, 18 172–173 Ps. 42, 1; 119, 2 175–177 Is. 58, 6
 178 Jer. 37, 8 179–180 Lc. 1, 42 181–182 4 Macc. 9, 12–13. Cf. etiam ... τρο-
 χὸν γενέσθαι μηχανικὸν μέγαν καὶ ἀνενεχθῆναι αὐτὸν ἐφ’ ὑψηλοῦ τόπου καὶ προσδε-
 θῆναι ἐν αὐτῷ καὶ ροίζῳ μεγάλῳ ἀκοντισθῆναι ...: Anon. *Passio s. Pantaleon*. [BHG
 1412z] (p. 50,8–9 ed. Latyšev) 182 2 Tim. 2, 9 187–188 Mt. 10, 8 189–190 Heb.
 2, 18

190 βοηθέ, βοηθείας
 δίδου μοι χεῖρα
 ἀγαθόν σε προστάτην πλουτήσαντι.

Οἱ ἐχθροί μου οἱ μάτην με θλίβοντες
 μεσιτεία σου μείωσιν ἄπρακτοι
 195 αἰσχύνης τε πληρούμενοι
 καὶ ῥυσθείην εὐχαῖς σου
 τῆς τούτων βλάβης
 ἀνεπαίσχυντος, μάρτυς, ὁ δοῦλος σου.

θεοτ. Ὑπὲρ πᾶσαν ἀνθρώπων βοήθειαν
 200 ἢ βοήθειά σου κυκλωσάτω με
 καὶ τειχισάτω, δέσποινα,
 καὶ σωσάτω δαιμόνων
 παρενοχλούντων
 καὶ ἀνθρώπων θλιβόντων, πανάμωμε.

ὡδὴ θ'. *Εὗα μὲν τῷ τῆς παρακοῆς*

205 Ἴσχύς σοι δεδώρηται ἐχθρῶ,
 πανάριστε, συμπλακέντι
 καὶ ἐνίκησας
 τοῦτον ἐν μέσῳ τοῦ σταδίου
 καὶ νίκης τὰ βραβεῖα ἀπέιληφας,

192 πλουτήσαντα codd. **193** με θλίβοντες: πλουτήσαντες Σ₁ **196** ῥυσθῆναι
 Σ₁ **204** καὶ ἀνθρώπων: ἀνθρώπων τε A₅
 heirm. θ' EE 139, Joannis et Stephani
205 ἰσχύν σοι δεδώρηται Χριστὸς ἐχθρῶ A₅ ἰσχὺς σοι δεδώρηται ἐχθροῦ Σ₁

190–191 Mt. 14, 30–31 **193** Ps. 26, 2 **193–195** Job. 8, 22 **198** 2 Tim.
 2, 15 **200–201** Ps. 47, 13 **202–204** Ps. 43, 8 **205** Eph. 6, 10 **207–209** 1 Cor.
 9, 24–25

210 τὰ θαύματα, ἰᾶσθαι νοσήματα
καὶ ἀπελαύνειν πλάνης πνεύματα.

Ὡς ὄρθρος ἀνέτειλας φωτὶ
τῶν ἄθλων σου τῶν μεγίστων,
παμμακάριστε,
215 πᾶσαν τὴν κτίσιν καταυγάζων·
διὸ τῶν πειρασμῶν μου ἀπέλασον
τὸ σκότος, δυσωπῶ, τὸ βαρύτετον
ταῖς φωταυγέσι σου δεήσεσι.

Στῆσον τῶν ἀμέτρων μου κακῶν
220 τὸν τάραχον, ἀθλοφόρε,
τὸν βαρύτετον
καὶ πειρασμῶν τὴν καταγιδα
καὶ σῶσον παρ' ἐλπίδα με, δέομαι,
τὸν πίστει προσφυγόντα τῇ σκέπῃ σου,
225 Παντελεῆμον ἀξιάγαστε.

Ἡ σὴ τειχισάτω με ἀεὶ
ἀντίληψις καὶ δειξάτω
ἀκυρίευτον
πάσης ἐχθρῶν μηχανουργίας,
230 δαιμόνων ἐπηρείας καὶ θλίψεως
παθῶν τε ψυχικῶν τῶν θλιβόντων με,
Παντελεῆμον παναοίδιμε.

θεοτ. Φανεῖσα τῶν ἄνω Χερουβίμ,
θεόλυμφε, ὑπερτέρα

210 ἰάσθε A₅ 211 ἀπελαύνεις codd. 212–218 troparium deest in A₅ 229 πά-
σαις μηχανουργίας Σ₁ 230 ἐπηρείας Σ₁

210–211 Sap. 17, 8 211 1 Jo. 4, 6 212–213 Heb. 10, 32 215 Tob. 13, 13
216–218 Ps. 17, 29 217 Sap. 17, 20 219–220 Esth. 1, 1g 220 4 Macc. 15, 29
222–223 Ps. 68, 2–3 223 Rom. 4, 18 224 Ps. 120, 5 226–227 Ps. 47, 13

235 ὡς κηήσασα
τὸν ἐπουράνιον δεσπότην
παθῶν με ψυχοφθόρων ἀπάλλαξον
καὶ γλώσσης με δολίας νῦν λύτρωσαι,
ἵνα ὑμνῶ σε τὴν πανύμνητον.

237 ἀπέλασον Σ₁

235–236 Mt. 1, 23 236 3 Macc. 2, 2; Oda 14, 11 238–239 Ps. 51, 6

B. EXPLANATORY NOTES

Commentary

Saint Thomas

In Constantinople, the memory of Saint Thomas⁴⁸ was celebrated in his Apostolion in *ta Amantiou*.⁴⁹

The manuscript A₃ transmits the eight kanones on Saint Thomas of the edition at hand. It is dated to the eleventh century and consists of 149 folia that contain kanones on various saints.⁵⁰ The folia thirty-five to eighty-six, which witness the kanones on Saint Thomas, have additions by a second hand. The second hand intervenes in the text, suggesting grammatical or syntactic changes. In case of absent stanzas (which can be identified due to the acrostic), this hand supplements text either in the margins or in the lacunae left intentionally by the first scribe, when he realized that verses were lost. Taking into account the stylistic features of these supplementations, it seems that the second hand has consulted a different manuscript than the first scribe. However, every intervention cannot be attributed to the original Josephic text. I argue that the stanzas in the margins belong to the second hand and that the stanzas in the lacunae belong to Joseph.

1. 2: Substitution of the accusative ὄλην for the dative ὄλη in line with ὄλη σώματος ἐπιφανέντος (Jos. Hymn. can. in s. Fortunatum 1, 2, 9–10: *AHG* 10, 118).

105: Substitution of the infinitive ὡς παθεῖν for the articular infinitive τὸ θανεῖν in line with τὸ θανεῖν προελομένους (can. in s. Ignatium 8, 5, 416: *AHG* 4, 500).

149: Supplementation of the adverb πιστῶς in line with ᾧ μέλομεν, ἄχραντε, πιστῶς (Jos. Hymn. can. in s. Eliam 7, 5, 189: *AHG* 11, 375).

2. 13–15: The reference to the phrases “civil war” and “foreign attackers”

⁴⁸ *BHG* 1800–1844b and *BHG NovAuct* 1800–1844c.

⁴⁹ Τελεῖται δὲ ἡ τοῦ ἀποστόλου σύναξις ἐν τῷ ἀγιοτάτῳ αὐτοῦ ἀποστολείῳ τῷ ὄντι ἐν τοῖς Ἀμαντίου (*CP* 115,10–12). Cf. Janin (1969), 248–250.

⁵⁰ Spyridon–Eustratiades (1925), 12.

in the same stanza may indicate the revolt of Thomas the Slav in AD 821–823.⁵¹ Saint Thomas seems to be a suitable choice as a rescuer from his namesake.

233: Supplementation of the phrase τῶν παθῶν in line with τῶν παθῶν ἐκμμητήν (Jos. Hymn. can. in s. Onesiphorum 7, 2, 145: *AHG* 4, 214).

3. 176–177: The sequence of the stressed and unstressed syllables deviates from the respective verses in the heirmos and in the rest of the ode’s stanzas. Joseph seems to tailor the accentual syllabic to the semantic anacoluton for emphasis. In other words, not only does he underline the content by contrasting the various forms of the word “divine”⁵² with the believer’s personal struggle against the demonic forces, but he also harmonizes the syllabic intonation to the text.

197: Preference of the substantive προτυπώσεις over the substantive προχαράγματα in line with τὸν ἐν τῷ πόκῳ Γεδεῶν τὴν παρθένον προτυπώσαντα (can. in s. Matronam 8, 4, 140–141: *AHG* 3, 258).

7. 102: Substitution of the participle λύνοντα for the participle διαλύοντα to restore the sequence of stressed and unstressed syllables according to the accentual syllabic pattern of the heirmos, in line with διαλύων μου τὸ σκότος τῆς ἀγνοίας (Jos. Hymn. can. in Danielelem 1, 1, 5–6: *AHG* 4, 351).

175–184: Although I argue that the text in the margins as a rule does not belong to Joseph but to the second hand, the language and the stylistic features of these verses evince Joseph’s authorship. It appears that the first scribe did not realize that a stanza was missing and, consequently, he did not leave a gap in the manuscript as he habitually did in such cases. On the other hand, the stanza was probably contained in the manuscript that the second hand had used. Therefore, the second hand could write the text nowhere else but in the margins.

202: Adoption of the marginalia for the same reasons as in the verses 175–184, as well as in line with καὶ μύστης τῶν ἀρρήτων (Jos. Hymn. can. in s. Fortunatum 4, 4, 77, *AHG* 10, 121).

⁵¹ *PmbZ* 1/5 #8459, 33–38. Cf. also Signes Codoñer (2014), 184–214.

⁵² The word “θεδὸν” is found in the second verse of the heirmos, the word “θείου” in the first verse of the first stanza (169), the word “θεώση” in the first verse of the third stanza (183), and the word “θείου” in the first verse of the fifth stanza (197).

Saint Demetrius

The manuscript C₁, which is of an excellent quality, is dated to the fifteenth century and contains 119 folia.⁵³

9. 46: Substitution of the substantive ὄρθρος for the substantive θρόνος in line with ὡς θρόνος πυρίμορφος τὸν βασιλέα ἐβάστασας (Jos. Hymn. can. in s. Nestorem 1, 4, 25–26: *AHG* 2, 314).

95–96: Marianus was probably prefect of Illyricum. His exact identity, however, is ambiguous. See *PLRE* 2, 722.

Saint Michael Archangel

In Constantinople, the memory of the Saints Michael, Gabriel, and the Heavenly Hosts was celebrated in *ta Adda*, in *Oxeia*, and in *ta Sinatoros*.⁵⁴

The manuscript M₁ is dated to the fifteenth century, consists of 120 folia, and transmits among others the six kanones on Saint Michael⁵⁵ of the edition at hand.⁵⁶

10. 102–106: An example of Joseph's impact on later writers is provided by Michael Psellus. *Cf.* ... πάθη ... σπίλοι ψυχῶν ἐξ ἀπροσεξίας ἐπιγινόμενοι ... ἀπεπλύνοντο ... (Mich. Psell. *Vita Auxent.* p. 52,19–53,2 ed. Fisher).

13. 111: Supplementation of the adjective φεγγοβόλοις in line with φεγγοβόλοις ἀκτῖσι (Jos. Hymn. can. in s. Hermionem 5, 5, 97: *AHG* 1, 92).

14. Joseph wrote two kanones on Saint Michael in the plagal of the fourth mode: one⁵⁷ in order to complete the group of eight kanones and an additional one⁵⁸ to refer to a military incursion on Constantinople. Photius' two homilies

⁵³ Papadopoulos-Kerameus (1899), vol. 4, 150.

⁵⁴ Ἡ σύναξις αὐτῶν τελεῖται ἐν τοῖς Ἄδδα καὶ ἐν τῇ Ὁξειᾷ καὶ ἐν τῷ Σινάτορος (*CP* 204,11–14). *Cf.* Janin (1969), 337–338; 343–345.

⁵⁵ *BHG* 1282–1290g and *BHG NovAuct* 1282–1290g.

⁵⁶ Bees (1967), 192.

⁵⁷ Kanon fifteen in the edition at hand (p. 159–171).

⁵⁸ Kanon fourteen in the edition at hand (p. 146–158).

on the Rus' attack⁵⁹ seem to have influenced Joseph, which may indicate that the military incursion to which Joseph refers is the aforementioned Rus' attack on Constantinople. If that is the case, we are provided with a terminus post quem of AD 860 for the composition of the kanon.

The manuscript K₁ is dated between the fourteenth and the fifteenth century.⁶⁰ It contains a moderate level of scribal interventions (an average of one variation in less than five lines), such as orthography, omissions, and alterations, as well as grammatical and syntactic inconsistencies.

14: Preference of the genitive προσδοκίας over the genitive τυραννίδος in line with ἡμᾶς λύτρωσαι καὶ προσδοκίας καὶ θλίψεως (Jos. Hymn. can. in s. Michael Archangelum 1, 5, 36–37: *AHG* 3, 222).

32: Preference of the adjective μέγιστος over the adjective ἔνδοξος in line with Μιχαὴλ μέγιστε (Jos. Hymn. can. in s. Michael Archangelum 1, 7, 56: *AHG* 3, 223).

47: Preference of the adverbial phrase ἐν τάχει over the adverb συντόμως, as the adverb does not appear in Joseph's texts.

63: Preference of the vocative πρωτάγγελε over the vocative ἀρχάγγελε in line with πρωτάγγελε Μιχαὴλ (Jos. Hymn. can. in s. Michael Archangelum 7, 2, 342: *AHG* 3, 234) and with Μιχαὴλ ὁ πρωτάγγελος (Chrysipp. *Encom. in Mich. archang.* p. 88,20 ed. Sigalas).

110: Substitution of the adjective πρεσβευτικῆ for the adjective μητρικῆ in line with αἴτησαι τῆ μητρικῆ παρρησία σωθῆναι (can. in s. Alexandrum 6, 4, 110–111: *AHG* 7, 164).

120: Substitution of the adjective πυριφλόγουσ for the adjective πυριφλέκτους in line with τὰς πυριφλέκτους ὀρμὰς (can. in indictionem 8, 4, 373: *AHG* 1, 15), as the first adjective can be found in literary texts rarely.

208: Preference of the verb κατάπληξον over the verb κατάταξον in line with τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ καταπλήττουσα (Jos. Hymn. can. in s. Tryphaenam 6, 2, 128: *AHG* 8, 151).

15. 209: Supplementation of the phrase αὐτὸν καθικετεύουσα in line with αὐτὸν καθικέτευε, ἀγνή (can. in s. Sebastianum 7, 4, 176: *AHG* 4, 404).

⁵⁹ Phot. *Ὁμιλία πρώτη* and *Ὁμιλία δευτέρα εἰς τὴν ἔφοδον τῶν Ρῶς* (p. 29–52). See also Mango (1958), 74–82.

⁶⁰ Rocchi (1883), 426.

235: Supplementation of the adverb ἀπαύστως in line with κύριον ἐκδυσώπει ἀπαύστως (can. in ss. Sebastianum et Florum 9, 3, 196–197: *AHG* 4, 416).

Saint Stephen

In Constantinople, the memory of Saint Stephen⁶¹ was celebrated in his Martyrion at *Constantianae*.⁶²

In honor of Saint Stephen, Joseph wrote two kanones in the first mode: one⁶³ to celebrate the birth of Jesus Christ along with the memory of Saint Stephen, as well as one⁶⁴ for the group of eight kanones. Comparing the group of eight kanones on Saint Stephen to the group of eight kanones on Saint George published in *Ag.B.*,⁶⁵ identical stanzas throughout the kanones can be found. Specific syntactic irregularities in the kanones on Saint George, though, such as a verb followed by a preposition instead of the genitive,⁶⁶ could by no means be attributed to Joseph. It seems that a later scribe modified the group of eight kanones on Saint Stephen, adapted the text only to the extent that it would portray Saint George, and dedicated it to the latter as a composition of Joseph. For supplementations or alterations to the kanones on Saint Stephen, I have consulted the manuscript that transmits the kanones on Saint George, *i.e.*, *A*₆,⁶⁷ as well.

The nine kanones on Saint Stephen are transmitted by the manuscript *A*₇,⁶⁸ which is dated to the sixteenth century. *A*₇ contains 168 folia, ninety-one of

⁶¹ *BHG* 1648x–1667a and *BHG NovAuct* 1648y–1665j.

⁶² Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τῷ μαρτυρείῳ αὐτοῦ, τῷ ὄντι πλησίον Κωνσταντιανῶν (*CP* 350,16–18). Cf. Janin (1969), 474–476, and Magdalino (2001), 61–65.

⁶³ Kanon sixteen in the edition at hand (p. 172–184).

⁶⁴ Kanon seventeen in the edition at hand (p. 185–195).

⁶⁵ *Ag.B.* 2, 9–30. The kanon in the plagal of the second mode has been republished in *AHG* 8, 280–288. The kanon in the plagal of the fourth mode had already been published in 1738, *An* η´–κα´, but it was dedicated to an anonymous martyr (εἰς ἓνα μάρτυρα) and therefore contained the corresponding alterations, *i.e.*, the name of Saint George had been replaced by various adjectives.

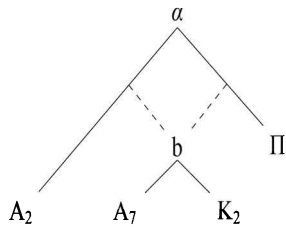
⁶⁶ Κατευμεγέθησας κατὰ instead of κατευμεγέθησας τινός (can. in s. Georgium 8, 1, 170: *AHG* 8, 286).

⁶⁷ *A*₆ is dated to a. 1760 (Spyridon–Eustratiades (1925), 249).

⁶⁸ Lampros (1895), vol. 2, 377–378.

which are dedicated to Saint Stephen. The edition at hand uses the folia 29–104. These folia are contaminated not only by notes added in the margins of the manuscript, but also by words or even phrases crossed out from the main body of the text. Furthermore, grammatical as well as syntactic changes are found occasionally. These interventions have been carried out by a second hand. Taking into account the writing and stylistic features of the interventions, they can be characterized as unsolicited and cannot be originally attributed to Joseph. Thus, they are omitted from the critical apparatus.

16. The kanon is transmitted by the manuscripts A₂, A₇, K₂, and Π₁. A₂, which is a *December Menaion*, is dated to the sixteenth century.⁶⁹ K₂ is an Anthologion from a. 1512 and contains 672 folia.⁷⁰ Π₁, a *December Menaion* as well, is dated to the fourteenth century.⁷¹ The stemma is as follows:

128: Preference of the phrase τὸς τῆς νίκης στεφάνους δεχόμενος over the phrase τοῖς τῆς νίκης στεφάνοις κοσμούμενος in line with νίκης στέφανον ἐδέξω (can. in s. Alexandrum 9, 3, 172–173: *AHG* 7, 166).

17. 12: Supplementation of the phrase καὶ τρικυμῖαις τῶν in line with ἐπὶ ἄσειστον πέτραν τῆς τοῦ κτίστου ἀγάπης, ὅσιε, προσβολαῖς καὶ τρικυμῖαις ἐχθρῶν (can. in s. Artemonem 4, 3, 49–51: *AHG* 8, 179).

19: Supplementation of the phrase καὶ οἰκτιρμὸν in line with τὰ ἐλέη σου καὶ τοὺς οἰκτιρμούς (Jos. Hymn. can. in s. Cosmam et Damianum 4, 3, 57–58: *AHG* 11, 34).

26: Supplementation of the adverb πικρῶς in line with σὲ τοὺς πικρῶς καὶ ἀθέως θανατώσαντας (Jos. Hym. can. in s. Hypatium 4, 4, 134–135: *AHG* 7,

⁶⁹ Lampros (1895), vol. 1, 39.

⁷⁰ Petta (1964), 180.

⁷¹ Sakkelion (1890), 113.

343).

102: Supplementation of the phrase σημεῖα ἐκτελῶν in line with σημεῖα καὶ τέρατα ἐν ἀνθρώποις ἐκτελῶν (Jos. Hymn. can. in s. Neadium 6, 1, 113–114: *AHG* 9, 193).

125: Supplementation of the adjective ἄριστος in line with ὡς ἄριστος τοῦ δεσπότου μιμητῆς (can. in s. Euschemonem 6, 3, 137: *AHG* 7, 173).

148: Supplementation of the phrase λύχνον τοῦ φωτὸς in line with ἦψας ἡμῖν λύχνον φωτὸς τοῖς νυκτομαχοῦσι (can. in s. Joannem Climacum 9, 1, 166: *AHG* 7, 327).

18. 9: Supplementation of the phrase ἀγωνιστὴν καὶ μάρτυρα in line with εὐφημησαι μάρτυρα καὶ στερρὸν ἀγωνιστὴν (Jos. Hymn. can. in s. Cononem 1, 1, 2–3: *AHG* 7, 70).

31: Supplementation of the phrase καὶ περιστάσεων in line with ἵνα ῥυθωθῶμεν πειρασμῶν καὶ περιστάσεων (can. in s. Dionysium Areopagitam 7, 3, 180–181: *AHG* 2, 9).

43: Athetesis of the word Ἑβραίων to restore the sequence of stressed and unstressed syllables of the verse according to the accentual syllabic pattern of the heirmos, in line with καθεῖλε τῶν ἀνόμων τὰ φρυάγματα (can. in s. Artemium oikos, 4: *AHG* 2, 234).

87: Preference of the verb ἐβάστασας over the vocative ἄχραντε in line with τὸ πῦρ γὰρ ἐβάστασας τὸ τῆς θεότητος (Jos. Hymn. can. in s. Theodorum Trichinam 7, 4, 201–202: *AHG* 8, 247).

19. 36: Supplementation of the verse in line with σεμνή, ῥιγιῶντας πιστεῖ σοι προστρέχοντας (Jos. Hymn. can. in s. Theodorum Thessalonicensem 6, 2, 127–128: *AHG* 8, 122–123).

47: Supplementation of the articular dative τοῖς ἀνθρώποις in line with ἐκ σοῦ θεὸς ἐπέφανε τοῖς ἀνθρώποις, θεοτόκε μόνῃ εὐλογημένη (*A*₆, p. 20).

65–68: The second hand writes in the margins of *A*₇ three variants for the missing theotokion, none of which, however, can be considered genuine. The kanon on Saint George transmits a possible supplementation (*A*₆, p. 21):

Ἰκεσίας σου,
παρθενομήτορ, πυρὸς γενένης
καὶ παντοίων περιστάσεων
τοὺς σοὺς λύτρῶσαι δούλους.

136: Supplementation of the missing letters in line with σκοτισθεῖσαν ταῖς τοῦ βίου ἀμαυρότησιν, ἵνα σωζόμενος πίστει ὕμνολογῶ (A₆, p. 24).

20. 33: Substitution of the adjective δολερῶν for the adjective πονηρῶν in line with ἀνθρώπων τε πάντων πονηρῶν ἐπίζητούντων δολερῶς κακοποιῆσαι ἡμᾶς (can. in ss. Michael et Gabriel 7, 3, 151–153: *AHG* 3, 249).

22. 132: Supplementation of the articular genitive τοῦ βίου in line with χειμαζόμενοι τοῦ βίου περιστάσεις (Jos. Hymn. can. in s. Georgium 7, 2, 148: *AHG* 8, 285).

151–152: Substitution of the phrase εὐλογητὸς εἶ ὁ θεὸς ὁ τῶν πατέρων for the phrase εὐλογημένη ἡ θεὸν σαρκὶ κηῖσασα in line with εὐλογημένη ἡ θεὸν σαρκὶ κηῖσασα (Jos. Hymn. can. in s. Georgium 7, 4, 167–168: *AHG* 8, 286).

23. 102–147: In A₇ is lacking the folium that contained part of the sixth and the seventh odes. The first one and a half verses of the sixth ode and the last one and a half verses of the seventh ode came down to us only. The second hand supplements the lost stanzas in the margins, but they cannot be considered genuine. The manuscript numeration must belong to a later period, and thus it is consecutive.

101–124: A possible supplementation is provided by the kanon on Saint George (A₆, p. 58–59):

Κυματούμενόν με
 πάσαις {ταῖς} μοχθηρίαις τοῦ βίου
 καὶ σάλῳ ποντούμενον ἀμαρτίας
 καὶ ταῖς παγίσι ἐχθροῦ περιπίπτοντα,
 μάρτυς ἀθλοφόρε, μὴ παρίδης,
 ἀλλὰ συμπαθείαις με ταῖς σαῖς διάσωσον.
 Ἀθλοφόρε μάρτυς,
 συμμετόχε {Χριστοῦ} τῶν παθημάτων
 καὶ δόξης μελλούσης συγκληρονόμο
 καὶ τῶν ἀγγέλων συνόμιλε {πάντων} < — — — >,
 πάντων τῶν τοῦ βίου συμπτωμάτων
 τοὺς ὕμνολογοῦντας σε πιστῶς περίσωζε.
 Ῥυπωθεῖσαν πάσαις,
 μάρτυς, μεθοδείαις τοῦ πλάνου
 ψυχὴν μου καθάρισον ἱκετεύων

τὸν ὑπεράγαθον λόγον, Γεώργιε,
ὅπως ἐπιτύχοιμι μερίδος
τῆς τῶν σωζομένων ἀνυμνῶν τὴν χάριν σου.

Τῶν ἐμῶν πταισμάτων,
δέσποινα, διάρρηξον, κόρη,
χειρόγραφον βίβλω με σωζομένων
ἐγκαταγράφουσα θείαις πρεσβείαις σου,
ὅπως ἐν αἰνέσει σε γεραίρω
τὴν ἀγιωτέραν Χερουβὶμ ὑπάρχουσα.

125–148: The missing *heirmos* ζ' has been supplemented in line with κάμινον παῖδες πυρίφλεκτον (A₆, p. 59). A possible supplementation for the lost verses is provided by the *kanon* on Saint George (A₆, p. 59–60):

Ἦστραψας, μάρτυς,
ταῖς ἀνδραγαθίαις
καθάπερ ἥλιος ἄδυτος
καὶ καταυγάζεις τοῦ κόσμου τὰ πέρατα
σημείων λαμπρότησιν
εἰς κυρίου δόξαν < — — > καὶ αἶνεσιν.

Νενεκρωμένην
κακῶν ἐνεργείαις
καὶ προφανῶς κινδυνεύουσαν
τὴν ταπεινὴν ψυχὴν μου, μάρτυς, ζώωσον
καὶ πράττειν < — — — — >
ταῖς σαῖς ἰκεσίαις νῦν δυνάμωσον.

Ἐθελουσίσις
ὀρμαῖς πρὸς τὸ πάθος,
μάρτυς κυρίου, ἐχώρησας: [ἐχώρισας cod.]
ὄθεν βοῶ σοι ἀεὶ: «ἐκουσίως
πρὸς τὰ πάθη νεύοντα
ἐπιστρέψας σῶσον {με} θείαις πρεσβείαις σου».

Βεβαρημένον
τὸν νοῦν μου τῷ ὕπνῳ
τῆς ἀμελείας, πανάμωμε,
πρὸς ἀγαθὰς ἐργασίας διέγειρον,
ὅπως μακαρίζω σε
τὴν τιμιωτέραν πάσης τῆς κτίσεως.

238: Supplementation of the verse in line with σῶσον με ταῖς τῆς ἀθλοφόρου ἰκεσίαις (Jos. Hymn. can. in s. Parascevem 8, 3, 225–226: *AHG* 11, 496).

24. 41: Substitution of the phrase μάκαρ Στέφανε for the vocative μακάριε to restore the sequence of stressed and unstressed syllables according to the heirmos, in line with [δυνάμει θεοῦ], μακάριε (can. in s. Methodium 9, 3, 227: *AHG* 10, 61).

Saint John Chrysostom

In Constantinople, the memory of Saint John Chrysostom⁷² was celebrated in the Church of the Holy Apostles.⁷³

25. The manuscript A₄ is dated to the thirteenth century, consists of eighty-five folia, and contains a *Parakletike*.⁷⁴

49: Substitution of the verb ἄρδευσον for the verb πότισον in line with ποτίζων ἄρδειαίς τοῦ πνεύματος (can. in s. Heliam 4, 3, 110: *AHG* 1, 189).

26. The manuscript V₁ is dated to a. 1408, consists of 369 folia, and contains liturgical texts.⁷⁵

34: Substitution of the genitive μηρῶν for the accusative μηρόν in line with διὰ τοῦ μηροῦ τὰ γενέσεως ὑπηρετικὰ ὄργανα σημαίνει ... θες τὴν χειρὰ σου ὑπὸ τὸν μηρόν μου (Didym. Caec. *Comment. in Ps. xxxiv* p. 304,22–25 ed. Gronewald). In his homily *De paenitentia et oratione*, for example, Chrysostom declares chastity as a superior virtue considering every opposite behavior as human weakness.⁷⁶ In this verse, Joseph seems to emphasize Chrysostom's doctrine on prudence.

⁷² *BHG* 870–881z and *BHG NovAuct*, 870–883h.

⁷³ Ανακομισθέν γὰρ τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ κατετέθη ὑπὸ τὸ θυσιαστήριον τῶν ἁγίων ἀποστόλων, ἔνθα καὶ ἡ σύναξις αὐτοῦ τελεῖται (*CP* 425,26–30). Cf. Janin (1969), 41–49.

⁷⁴ Spyridon–Eustratiades (1925), 55.

⁷⁵ Devreesse (1950), 296–297.

⁷⁶ Οὐ μόνον τὰ σώματα αὐτῶν οἱ τοιοῦτοι φυλάττειν ὀφείλουσιν ἀπὸ μολυσμοῦ πορνείας, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν ἀπὸ πάσης σατανικῆς πλεονεξίας ... ὅτι, φησί, τὴν παρθενευομένην ψυχὴν εἶναι δεῖ ἁγίαν καὶ σώματι καὶ πνεύματι ... τὸ σῶμα αὐτῶν ἦν καθαρόν, ἀλλ' ἡ ψυχὴ αὐτῶν πολλῆς ἦν ἐμπεπλησμένη τῆς μοιχείας, πονηρῶν λογισμῶν εἰς αὐτὰς χωρησάντων, τῆς τε φιλοχρηματίας, καὶ ἀσπλαγχνίας, καὶ ὀργῆς, καὶ φθόνου, καὶ ἀργίας, καὶ λήθης, καὶ ὑπερηφανίας, λυμαιομένων πάντων τὴν σεμνότητα τῆς παρθενίας αὐτῶν ... (MPG 49 303,28–45).

51–52: Substitution of the phrase *πάναγνε θεοχαρίτωτε* for the phrase *κύριον τὸν ὑπεράγαθον* in line with *ἐκδυσώπει τὸν ὑπεράγαθον κύριον* (Jos. Hymn. can. in transl. reliq. s. Joannis Chrysostomi 3, 1, 36–37: *AHG* 5, 461).

69: Substitution of the masculine participle *σταλάζων* for the neuter one *σταλάζον* in line with *ἀποσταλάξει τὰ ὄρη γλυκασμὸν* (Am. 9, 13 and Joel 4, 18).

81: Substitution of the phrase *τὴν σὴν μήτραν* for the phrase *ἐν σῇ μήτρᾳ* in line with *ὡς ὑετὸς ἐπὶ πόκον ὁ σωτήριος λόγος ἐν μήτρᾳ σου κατῆλθε* (Jos. Hymn. can. in s. Iason. 6, 4, 111–113: *AHG* 8, 344).

194–201: the exact theotokion or with slight variations is found in different kanones. See Follieri (1966), vol. 5, 7.

Forty Martyrs of Sebaste

In Constantinople, the memory of the Forty Martyrs of Sebaste⁷⁷ was celebrated in their Martyrion at the *Bronze Tetrapylon*.⁷⁸

27. The manuscript P₁, which is a *March–April Menaion*, is dated to a. 1325 and consists of 402 pages.⁷⁹ Although Papaeliopoulou-Photopoulou reports codex *Katholikou Xeropotamou 1* as a witness to the kanon as well,⁸⁰ the manuscript contains a Josephic kanon on the feast of All Saints in the fourth mode.

13: A martyr Θεόδωρος does not appear among the martyrs listed in the *Testamentum xl martyrum*; only a martyr Θεόδουλος.⁸¹

69: Substitution of the phrase *ἐν μέσῳ τῶν ποταμίων ρείθρων* for the phrase *ἐν τοῖς ποταμίοις ρείθροις* in line with *ἐν τοῖς ρείθροις Ἰορδάνου* (can. in profestum epiphaniae 7, 2, 103: *AHG* 5, 36).

⁷⁷ *BHG* 1201–1208n, and *BHG NovAuct*, 1201–1208m.

⁷⁸ Τελεῖται δὲ ἡ αὐτῶν σύναξις ἐν τῷ μαρτυρείῳ αὐτῶν, τῷ ὄντι πλησίον τοῦ Χαλκοῦ Τετραπύλου (*CP*, 524,9–11). Cf. Janin (1969), 485.

⁷⁹ Omont (1886), vol. 1, 32.

⁸⁰ Papaeliopoulou-Photopoulou (1996), 174.

⁸¹ Διαθήκη τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων τοῦ Χριστοῦ Τεσσαράκοντα Μαρτύρων (p. 360).

Saint Christopher

In Constantinople, the memory of Saint Christopher⁸² was celebrated in his Martyrion near Saint Polyeuctus, as well as in the Martyrion of Saint George in *Kyparission* (modern Samatya).⁸³

The manuscript S₁, which is a *November Menaion*, is dated to the eleventh century.⁸⁴ Nine stanzas of the kanon on Saint Christopher are lost. Four of them are unfortunately the last four stanzas of the ninth ode, which could reveal the author's identity. Taking into account i) the sequences of the heirmoi, ii) the presence of an acrostic, iii) the first stanza of the ninth ode beginning with an "I, and iv) the hymnographer's poetic discourse, it can be inferred that the kanon belongs to Joseph.

Saint Pantaleon

In Constantinople, there were nine churches⁸⁵ dedicated to Saint Pantaleon.⁸⁶

The manuscript A₅, which is a *July Menaion*, is dated to the fifteenth century and consists of 258 folia.⁸⁷ It transmits Joseph's kanon alternately with another one dedicated to Saint Pantaleon, but is composed by Theophanes Graptus.⁸⁸ The manuscript Σ₁, which is a collection of liturgical kanones, is dated to a. 1276 and consists of 243 folia.⁸⁹ The kanon on Saint Pantaleon of the edition at hand had already been published in 1937,⁹⁰ yet the absence of sixty-four verses (73–80, 118–168, 212–218) obliged the present revision.

30. 83: ἀπηνέγκω νίκος in line with τέλος χρηστὸν ἀπηνέγκω (can. in s.

⁸² BHG 308w–311k and BHG *NovAuct* 308w–311m.

⁸³ Τελεῖται δὲ ἡ αὐτοῦ σύναξις ἐν τῷ μαρτυρείῳ αὐτοῦ, τῷ ὄντι πλησίον τοῦ ἁγίου μάρτυρος Πολυεῦκτου, καὶ ἐν τῷ μαρτυρείῳ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου ἐν τῷ Κυπαρασιῳ (CP 669,33–670,3). Cf. Janin (1969), 539–540.

⁸⁴ Gardthausen (1886), 136.

⁸⁵ Cf. Janin (1969), 386–388.

⁸⁶ BHG 1412z–1418c and BHG *NovAuct* 1423a–1417.

⁸⁷ Spyridon–Eustratiades (1925), 192.

⁸⁸ The kanon by Theophanes Graptus has been published in MB 7, 129–133.

⁸⁹ De Andrés (1987), 333–337.

⁹⁰ *Ag.B.* 2, 118–120.

Antipam 9, 3, 276–277: *AHG* 8, 145).

165: Preference of the participle θαλαττεύοντας over the verb θεράπευσον in line with θαλαττεύοντι, ἀγνή, ἐν πελάγει (Jos. Hymn. can. in s. Beryllum 6, 4, 160–161: *AHG* 7, 236).

Grammatical Notes

accusativus adverbialis

δῶρον (τέλειον τοῦτον φέρουσα τῷ παντεπόπτη) 301

accusativus relativus

τὰ ὑπὲρ ἔννοιαν (σοφέ, πατρὸς σοφίαν ἐσόφισας) 50

hapax legomenon

παναμάρτητον 168

invertus significationis

τῆς θεόπαιδος 51, 177

pleonasmus

ἀνηνέχθης ἄνω 241

sententiae secundariae

ἠνίκα (temporalis) cum indicativo:

ἠνίκα μέλλουσιν 149, ἠνίκα εἶδεν 154, ἠνίκα ... μέλλεις 164, ἠνίκα μέλλει 167, ἠνίκα μέλλεις 224, ἠνίκα ... παραστήσομαι 261, ἠνίκα ἔρχεται 268

ἵνα (finalis) cum indicativo:

ἵνα ... ἐκθειάζομεν 101, ἵνα ἐπενδύσει 309, ἵνα ... κληρονομήσεις 319

ὅπως (finalis) cum indicativo:

ὅπως σωθήσομαι 62, ὅπως ... μακαρίζομεν 81, ὅπως ... ζησόμεθα 84, ὅπως ... εἰσελεύσομαι καὶ ... ἐξομολογήσομαι 117, ὅπως ... εὐφημοῦμεν 239, ὅπως ... τευξόμεθα 276, ὅπως ... πλησθήσομαι 276, ὅπως ... μὴ παρατρέπομαι ... μὴδε δελεάζομαι 287, ὅπως ... δοξολογοῦμεν 301

ὅτε (temporalis) cum subiunctivo:

ὅτε παραστῶμεν 259

verborum formae

ἐπεύφρανας pro ἐπηύφρανας 276

C. INDICES

Index of Manuscripts

Athens

Atheniensis [olim Constant.] S. Sepulcri 181 (15th c.) 91, 339

Grottaferrata

Cryptensis 272 (a. 1512) 172, 342

Cryptensis E. γ. I (14th–15th c.) 146, 340

Madrid

Escorialensis X. IV. 8 (a. 1276) 322, 348

Meteora

Meteoriticus Metamorphoseos 160 (15th c.) 103, 113, 124, 135, 146, 159, 339

Mount Athos

Athous Karakallou 124 (14th c.) 297

Athous Konstamonitou 32 (16th c.) 172, 342

Athous Lavrae B 4 (11th c.) 1, 12, 24, 36, 47, 57, 68, 80, 337

Athous Lavrae I 73 (15th c.) 322, 348

Athous Lavrae K 132 (a. 1760) 341, 343–345

Athous Lavrae Δ 32 (13th c.) 266, 346

Athous Panteleimonos 471 (16th c.) 172, 185, 196, 205, 215, 225, 236, 246, 257, 341–344

Mount Sinai

Sinaiticus gr. 570 (11th c.) 308, 348

Paris

Parisinus gr. 341 (a. 1325) 289, 347

Patmos

Patmiacus 197 (14th c.) 172, 342

Vatican City

Vaticanus gr. 779 (a. 1408) 278, 346

Index of References

Septuagint

Genesis

1,1–2: 272; 1,18: 305; 1,22: 272; 1,26: 309; 1,27: 105; 2,6: 282; 2,7: 76; 2,8: 15, 175; 2,9: 108; 2,22: 8; 3,6: 4, 13; 3,21: 141; 3,22–23: 55; 3,23: 78; 3,24: 131; 8,20–21: 228; 14,18: 126; 18,27: 138; 24,2: 280; 26,12: 3, 271; 28,12: 106, 131, 134, 178; 28,17: 129; 39,10: 270; 42,18: 48, 100; 50,24: 162

Exodus

3,2: 169, 314; 3,7–10: 191; 6,6: 154; 7,20: 241; 10,25: 291; 13,22: 89; 14,28: 241; 15,1: 80; 15,5: 60, 74; 15,6: 233; 15,18: 151; 18,16: 130; 21,6: 234; 23,20: 160; 24,17: 130; 25,11: 269; 29,44: 111; 30,10: 203, 279, 309; 34,1: 271; 34,6: 237; 38,13: 131

Leviticus

11,43: 220; 11,44: 174, 175; 26,39: 233

Numeri

13,23: 306; 17,23: 76; 21,27: 280; 25,18: 328

Deuteronomium

1,39: 233; 3,24: 239; 4,33: 51, 58, 72, 208; 4,34: 178; 6,5: 12; 8,17: 169, 244; 19,1: 150, 153; 20,4: 300; 29,17: 38; 31,6: 310; 32,2: 54, 282; 32,10: 219; 32,20–21: 280; 32,31: 34; 32,36–37: 208

Josua

5,13–14: 154, 163; 5,13–15: 109; 5,15: 106, 109, 110, 111, 113, 115, 116,

117, 118, 119, 121, 122, 123, 130, 132, 133, 135, 136, 138, 139, 141, 144, 146, 148, 149, 150, 155, 156, 160, 161, 162, 166, 170; 6,1–5: 151; 10,7: 135

Judices

4,11: 297; 5,13: 66, 325; 13,6: 122, 137, 144, 160; 16,28: 43, 273, 275

1 Regum

1,13: 148; 2,1: 69, 148; 6,11: 291; 10,10: 70, 249; 14,43: 137; 15,32: 327

2 Regum

1,26: 95, 300; 14,7: 30; 22,3: 128, 132, 133; 22,17: 226; 22,32: 27, 149, 292; 22,37: 188; 22,41: 157; 23,15–16: 23

3 Regum

1,20: 49; 1,29: 73, 193; 5,9–10: 271; 13,34: 151; 20,10: 87

4 Regum

13,15: 166; 19,16: 157; 19,35: 151, 157; 19,35–36: 170

1 Paraleipomenon

12,34: 148, 149; 16,42: 2; 19,13: 151; 22,13: 71, 81, 83; 29,12: 213

2 Paraleipomenon

4,20: 191; 28,25: 209; 29,30: 306; 30,19: 116

1 Esdrae

4,24: 30; 5,57: 83, 94; 8,52: 239; 8,84: 52

2 Esdrae

5,3: 100; 8,31: 73; 9,8: 138; 18,6: 64; 19,19: 207; 23,22: 214, 224, 234, 235, 288

Tobias

5,17: 100; 6,18: 329; 8,5: 42, 154, 201, 202, 211, 243, 262, 263; 8,15: 22, 232, 233, 263; 11,14: 53, 160, 181, 231; 13,2: 232; 13,13: 4, 8, 11, 55, 66, 144, 159, 180, 198, 200, 249, 264, 267, 332; 14,9: 288

Judith

2,16: 284; 4,9: 23; 6,4: 272; 7,32: 39; 9,11: 155, 269; 10,7–8: 162;
10,14: 130; 10,23: 160; 11,8: 80; 11,11: 242, 247; 13,7: 93; 13,11: 147

Esther

1,1: 332; 4,17: 151; 5,1: 28; 8,12: 97

Job

2,3: 111; 5,8: 8, 221; 6,17: 306; 7,14: 314; 8,22: 331; 10,22: 83, 270;
12,22: 66; 12,23: 95; 12,25: 85; 13,23: 61; 15,30: 48, 188; 16,13: 93;
26,3: 150; 27,6: 138, 139, 270; 27,63: 117; 30,7: 323; 32,20: 136;
33,28: 37, 59; 35,16: 308; 36,21: 107; 37,6–7: 11; 37,11: 7; 40,23: 48

1 Maccabaeorum

3,44: 122; 4,7: 152; 6,11: 199; 12,40: 29

2 Maccabaeorum

1,11: 106, 126, 281; 1,24: 318, 328; 2,18: 64; 4,11: 51, 89; 4,17: 33, 83,
212, 259, 281; 4,38: 302; 5,3: 5; 5,6: 97; 7,9: 210, 264, 330; 8,6: 143;
8,18: 139, 144, 192, 312; 8,29: 242, 254; 9,5: 8, 118, 301; 9,7: 299; 9,9:
226; 10,30: 166; 14,35: 85, 151, 241, 277, 302, 303

3 Maccabaeorum

2,2: 19, 57, 59, 107, 213, 232, 240, 333; 2,3: 116, 153; 2,21: 267; 3,24:
153; 4,2: 122; 5,25: 117; 6,3: 139; 6,6: 108

4 Maccabaeorum

1,1: 81; 1,35: 51; 3,4: 20; 3,17: 142; 3,18: 109; 5,16: 19; 6,9: 229,
309, 312, 315; 6,9–10: 101; 6,10: 291; 7,1: 18, 30; 7,4: 316; 7,4–5:
232; 7,10: 312; 7,18: 29; 8,1: 109; 9,8: 294, 312; 9,12–13: 330; 9,31:
49, 229; 12,4: 320; 13,6: xxiv, 4, 85, 88, 89, 107, 115, 133, 207, 227, 298,
329; 13,6–7: 18, 60, 293; 13,8: 183; 13,16–17: 110; 14,6: 136; 15,1:
237; 15,14: 314; 15,29: 92, 180, 197, 202, 203, 207, 208, 209, 210, 213, 220,
234, 237, 238, 240, 242, 244, 246, 256, 259, 260, 294, 295, 298, 299, 301, 303,
325, 332; 17,5: 39; 17,10: 327; 17,11–12: 317; 17,16: 20, 61, 70, 71;
18,23: 203, 246

Psalmi

1,3: 49, 198, 268; 2,3: 27; 2,30: 221; 3,1–2: 49, 105; 4,2: 104; 4,21:

231; 4,23: 52, 93, 101, 119, 120, 191, 210, 212; 5,6: 324; 6,2: 209; 6,5: 96, 138; 6,7: 234; 7,10: 245; 7,11: 70, 125; 7,13: 44; 8,6: 318; 8,30: 147, 199; 9,14: 203; 9,28: 272, 323, 327; 10,2: 40, 49; 11,2: 56, 123, 224; 11,7: 96; 12,4: 41; 12,6: 6, 325; 15,1: 169; 15,8: 202, 253; 15,10: 82; 15,11: 247; 16,4: 30, 44, 131; 16,8: 125, 130, 160; 16,13: 62, 73, 93, 133; 17,3: 72, 89, 105, 109, 121, 122, 129, 165, 166, 167, 206, 248, 328; 17,5: 21, 69; 17,17: 164; 17,19: 65, 87, 97, 169; 17,29: 27, 111, 123, 191, 198, 205, 211, 217, 220, 264, 296, 308, 332; 17,30: 40, 73, 136, 240; 17,33: 322; 17,34: 116; 17,43: 306; 18,5: 85; 18,9: 250; 20,4: 26, 176; 20,14: 218, 326; 21,24: 156, 273; 22,5: 41; 23,10: 137; 24,2: 242; 24,3: 71, 96, 147, 150; 24,4: 5; 24,4–5: 84; 24,5: 168; 24,8: 15, 83, 271; 24,15: 50; 24,18: 164, 224; 24,18–19: 115, 117; 24,20: 118; 24,22: 82, 216, 270; 25,2: 326; 25,4: 226; 25,8: 45; 26,2: 324, 331; 26,9: 146, 227, 259; 27,8: 296, 313; 27,9: 38, 78, 101, 152, 154, 164; 28,1–2: 254; 29,9: 71; 29,12–13: 27; 30,2: 145; 30,8: 34; 32,10: 142, 151; 34,1: 11, 116, 132, 146, 151, 166, 188; 34,1–2: 153; 34,1–3: 109; 34,10: 29; 34,17: 132, 264; 36,7: 119; 36,23: 139; 37,5: 129; 37,9: 299; 38,9: 41; 38,11: 92; 39,2: 185; 39,3: 36, 56, 287; 39,3–4: 193; 40,5: 4, 25, 42, 44, 52, 60, 82, 98, 104, 106, 136, 183, 217, 226, 232, 260, 282, 325; 41,6: 69; 42,1: 208, 330; 43,8: 331; 44,2: 95, 283; 44,3: 137, 173; 44,3–4: 211; 44,4: 105; 44,6: 26, 61, 71; 44,14: 109; 45,2: 115; 45,5: 217; 45,10: 129, 156, 170; 47,13: 331, 332; 50,3: 3, 20, 25, 295, 297, 328; 50,4: 108, 276; 50,7: 61; 50,11: 96, 239; 50,13: 250; 50,19: 276; 51,6: 333; 53,9: 58, 95, 98, 213, 223, 301; 54,2: 126; 54,15: 204; 54,20: 182; 55,3: 188; 56,2: 153; 56,3: 52; 58,2: 163; 58,17: 234; 59,4: 98; 59,5: 245; 60,5: 161; 62,5: 136, 141; 63,7–8: 16; 64,6: 132; 64,7: 66, 132, 143, 216, 239; 64,11: 271; 65,2: 301; 65,12: 141; 65,17: 120; 65,17–19: 113; 66,2: 301; 66,8: 24, 131; 67,13: 17; 67,18: 155; 67,20: 37, 85; 67,25: 292, 301; 67,29: 6; 67,31: 148; 67,35: 70; 68,2–3: 4, 84, 332; 68,3: 230; 68,31: 56, 276, 295; 70,3: 105; 72,7: 115; 72,27: 5, 115; 74,5: 263; 75,4: 169; 76,19: 68; 77,7: 199; 77,24: 304; 77,35: 30, 50, 117, 221; 77,49: 70, 160, 208; 78,9: 154; 80,11: 295; 80,14–15: 191; 80,17: 180, 202; 85,2: 149; 85,15: 288; 86,3: 126, 280; 87,5: 141; 87,16: 199, 239; 88,10: 4, 94, 204, 298; 88,41: 157; 90,3: 118; 90,4: 161, 163, 168; 90,6: 87; 90,11: 126, 166; 90,14: 16; 93,19: 117; 95,6: 75; 95,11: 175; 95,13: 167; 102,4: 241; 102,19: 131; 103,1–4: 138; 103,4: 135, 162; 103,15: 307; 104,32: 293; 105,4: 34; 105,18: 42; 106,6: 97, 212; 106,7: 36; 106,10: 250; 106,13: 110; 106,14: 67, 73, 132; 106,19: 115; 106,24–29: 302; 106,29–30: 186; 108,26: 204, 231, 247; 112,5: 150; 112,7: 94; 113,11: 241; 117,15: 310; 117,19: 55, 117; 117,27: 207; 118,7: 4; 118,10: 220; 118,53: 140; 118,72: 269; 118,103: 17; 118,117:

62; 118,171–172: 16; 120,5: 114, 199, 324, 327, 332; 120,7: 138; 129,4: 311; 135,7: 47, 255; 138,12: 86; 138,14: 97; 139,2: 217; 139,8: 153; 140,2: 34; 140,7: 156; 142,7: 23; 142,10: 43, 93; 143,11: 38; 144,14: 5, 186; 145,9: 140; 146,3: 40, 302; 148,2: 165; 148,13: 2, 254, 260

Odae

8,52: 127; 12,4: 265; 12,5: 124, 159, 244; 12,7: 85, 101, 234, 247, 284, 303; 12,9: 25, 140; 12,10: 139, 307; 12,13: 250; 14,5–7: 272; 14,7: 12; 14,7–8: 284; 14,10–11: 304; 14,11: 333; 14,22: 8, 125; 14,28: 62, 76

Proverbia

1,6: 273; 2,10: 17; 4,18: 4, 56, 207, 217, 308; 4,18–19: 255, 283; 5,22: 27, 118, 173; 6,16: 298; 6,20: 281; 6,22: 115; 9,2: 33; 10,3: 271; 10,25: 94; 10,29: 8; 10,31: 74; 13,9: 191; 13,13: 15; 14,26: 82, 190, 313; 14,32: 3; 15,18: 11; 15,27: 48; 15,29: 76, 139; 16,17: 23, 106, 165; 16,28: 317; 17,3: 304; 17,19: 20, 145; 18,15: 277; 21,23: 166; 23,32: 8; 23,34: 115; 24,7: 50; 24,16: 323; 24,20: 120; 24,30–31: 3; 24,31: 85; 26,10: 232, 242, 263; 27,3: 315; 27,12: 203; 27,23: 148

Ecclesiastes

8,16: 15, 111, 131, 243

Canticum Canticorum

4,11: 306; 5,13: 283; 5,16: 114; 6,4: 60; 8,2: 94, 104, 114, 127, 198, 219, 306

Sapientia Salomonis

1,16: 303; 2,4: 86, 140, 156; 3,9: 279; 4,2: 179; 4,11: 29; 4,12: 48; 5,13: 248, 263; 5,16: 96, 166, 176, 182; 6,3: 323; 7,1: 121; 7,10: 30; 7,26: 276; 10,5: 155; 10,12: 81, 142; 10,13–14: 241; 10,14: 91; 10,16: 63; 10,16–17: 137; 11,17: 135; 11,23: 23, 203, 214, 288; 12,2: 243; 15,2: 303; 16,7: 119; 17,8: 34, 332; 17,19: 272, 282; 17,20: 308, 332; 18,17: 31; 19,7: 217

Siracides

prol.,36: 89; 1,8: 35; 1,11: 161; 1,26: 2; 2,1: 123, 285; 2,11: 207, 261, 328; 2,12: 156; 2,13: 95; 2,17: 20; 3,30: 42, 152; 4,13: 309; 4,28: 193; 5,6: 148, 155; 6,5: 274; 6,14: 166; 7,10: 262; 9,9: 60; 10,10: 4, 60, 226; 11,2: 141; 11,4: 144; 11,7: 299; 11,28: 248; 11,29: 32, 182;

14,1: 18; 15,4: 202; 18,16: 74, 137; 22,9: 63, 279; 24,4: 106; 25,13: 90; 25,23: 69; 28,9–10: 74; 31,2: 270; 31,22: 141; 33,28: 245; 34,16: 265; 35,1: 15, 61, 229, 275; 38,2: 44; 38,10: 85, 113, 271; 39,6: 226; 39,14: 108; 40,13: 25, 48, 88, 267; 41,14: 38; 42,16: 72, 144, 184, 194, 207, 278; 43,4: 103; 43,9: 45; 43,22: 89, 219, 271; 44,16: 209, 239; 46,1: 147; 47,14: 25; 48,1: 27, 52, 317; 49,9: 192; 50,6: 8, 87, 99; 50,7: 62, 108; 50,15: 83; 50,18: 110, 264

Psalmi Salomonis

2,30: 221; 3,1–2: 49, 105; 4,21: 231; 4,23: 52, 93, 101, 119, 120, 191, 210, 212; 7,10: 245; 8,30: 147, 199; 11,7: 96; 15,1: 169; 15,10: 82; 16,4: 30, 44, 131; 17,17: 164

Oseas

10,12: 128; 13,4: 323

Amos

9,11: 284; 9,13: 38, 282, 306, 347

Michaeas

4,1: 140; 7,19: 316

Joel

1,14: 30; 2,1: 256; 4,9: 76; 4,14: 161; 4,18: 282, 347; 4,19: 91

Jonas

1,11: 56; 3,8: 112, 160

Abacuc

1,15: 24; 3,3: 249, 326; 3,4: 93; 3,8: 88; 3,15: 45; 3,19: 269

Zacharias

4,2: 74, 200, 319; 7,9: 69, 186

Malachias

3,20: 51

Isaias

1,28: 34, 40; 4,4: 85, 94, 105, 107, 234, 271, 306; 5,6–7: 82, 249, 259, 271, 298; 6,1: 304; 6,2: 187, 307; 6,2–3: 229, 275; 6,3: 120, 174; 6,5: 139; 6,6: 30; 7,14: 51, 73; 7,25: 3; 8,1: 19; 9,8: 39; 10,13–14: 240; 10,16–17: 27; 10,17: 52, 92, 200; 10,33: 39, 150; 11,1: 37, 100; 14,23: 34, 165, 309, 323; 17,12: 88; 19,1: 89, 180; 26,13: 119; 29,18: 323, 329; 30,18: 203, 315; 30,32: 140; 33,7: 164, 168; 38,10: 84; 38,14: 274; 38,15: 226; 40,3: 64; 40,22: 139, 227, 297; 42,7: 109; 42,10: 127, 131, 210; 42,14–16: 317; 43,19–20: 42, 85, 118; 43,20: 317; 45,23: 33, 127, 131; 47,14: 92; 49,2: 2, 10, 70, 73, 126, 127, 166, 168, 199, 240, 242; 51,4–5: 53; 53,11: 228; 55,2: 281; 55,11: 5; 57,15: 29, 188, 250, 261; 58,6: 20, 64, 80, 280, 330; 60,15: 291; 60,19: 75, 243; 61,3: 96; 62,3: 175; 63,1: 160; 65,8–9: 188; 65,12: 105; 66,12: 23, 49

Jeremias

2,21: 20; 3,16: 249; 4,18: 25; 4,19: 7, 69, 75, 111; 6,16: 28, 64, 118, 192, 217; 7,3: 53, 111, 138; 9,4: 210; 10,18: 253; 18,23: 32; 23,15: 45; 26,9: 212, 318; 30,18: 31; 37,8: 215, 322, 330; 38,12: 268; 38,15: 83, 255; 38,18: 270; 40,6: 282; 45,6: 56; 48,10–14: 150; 51,34: 76

Baruch

3,25: 16; 4,24: 2, 104, 123, 213; 5,3: 301

Lamentationes

3,12: 38; 4,7: 304

Ezechiel

1,18: 311; 6,4: 31; 6,6: 310; 7,14: 114; 7,24: 200; 10,1: 194; 13,22: 325; 21,31: 143, 285; 24,21: 198, 210; 28,13: 300; 31,18: 138; 32,12: 324; 39,2: 329; 44,2: 55, 84, 249, 317

Daniel

2,35: 153, 155; 2,45: 177, 192; 3,5: 305; 3,21: 39; 3,26: 98, 290, 291, 303; 3,46: 210; 3,49–50: 152; 3,53: 168; 3,53–54: 7, 8, 317; 3,55: 35, 311; 3,57: 10, 75, 77, 88, 120, 142, 143, 155, 222, 223, 253, 254, 263, 264, 273, 274, 275, 292, 293, 304, 305, 306, 318, 319; 3,74: 181, 182; 4,33: 84; 5,7: 242; 6,9: 257; 6,25: 157; 7,9: 78, 93, 133, 134; 7,11: 291; 9,20: 34; 10,21: 154; 12,1: 110; 12,3: 40

New Testament

Evangelium Matthaei

1,20: 106; 1,22–23: 51; 1,23: 4, 26, 38, 40, 44, 59, 61, 65, 71, 76, 96, 104, 105, 107, 116, 127, 138, 141, 165, 167, 169, 203, 221, 226, 230, 231, 234, 237, 248, 258, 260, 291, 302, 311, 319, 329, 333; 2,1: 181; 2,1–2: 179; 2,2: 137, 228; 2,9: 198, 249; 2,11: 178, 181, 183; 3,2: 5; 3,8: 213; 3,10: 90; 3,12: 3; 4,4: 272; 4,10: 167; 4,16: 102, 261, 295; 4,23: 98, 101; 4,24: 28, 104; 5,4: 299; 5,10: 198, 242, 244, 293, 312; 5,12: 164; 5,22: 20, 41, 59, 87, 92, 98, 136, 170, 206; 5,34: 129; 5,48: 60; 6,13: 92, 199; 6,20: 300; 7,8: 143; 7,21: 255; 8,12: 167; 8,17: 42, 106; 9,4: 50, 326; 9,12: 42; 9,15: 107; 10,8: 15, 25, 106, 228, 305, 330; 10,32–33: 237; 11,23: 247; 11,28–30: 129; 12,33: 198, 241; 12,36: 105, 123, 165, 211, 283; 12,37: 328; 13,11: 315; 13,19: 250; 13,22: 97; 13,40: 27; 14,14: 60, 226; 14,30: 245; 14,30–31: 69, 84, 220, 331; 14,31: 52, 149, 268, 281; 15,25: 11, 83, 117, 139, 145, 210, 248, 256, 280; 16,18: 31; 16,19: 20, 61, 64, 80, 141, 185, 280; 16,24–25: 89; 16,27: 261; 17,5: 134, 137; 19,16: 66; 19,29: 203, 299; 20,22–23: 180; 20,28: 225; 21,5: 157; 21,15: 323; 21,22: 263; 22,14: 221, 236; 23,12: 94; 23,33: 140; 23,35: 241, 323; 24,7–9: 58; 24,29: 47, 105, 253, 260, 327; 24,30: 167; 24,33: 56, 78, 123, 234; 24,45: 148; 25,31: 288; 25,31–32: 62, 114, 259, 261, 307, 328; 25,31–33: 212, 219, 224, 234, 265, 268, 287; 25,33: 133; 25,34: 222, 242, 258; 25,41: 11, 52, 92, 106, 167, 197, 316; 25,46: 2, 3, 41, 53, 67, 70, 73, 96, 129, 167, 169, 186, 201, 203, 212, 213, 220, 223, 228, 232, 237, 255, 301; 26,28: 300; 26,41: 279; 26,49: 224; 27,9: 274; 27,18: 177; 27,29: 190; 28,19: 6

Evangelium Marci

2,17: 234; 3,13–18: 83; 3,35: 65, 270; 4,19: 242; 5,7: 51; 5,33: 20, 145, 194, 212; 7,21: 40; 9,35: 203, 259; 9,43: 17, 27, 30, 48, 53, 226, 231; 10,17: 247, 319; 10,18: 42; 12,34: 53; 13,10: 15; 13,33: 30; 16,16: 41, 210; 16,17: 136; 16,20: 48, 55

Evangelium Lucae

1,6: 275; 1,14: 293; 1,26–28: 125, 126, 128, 129, 131, 133, 164, 245, 285, 313; 1,27–35: 178; 1,28: 18, 48, 55, 121, 244; 1,31–32: 121, 264, 268, 304; 1,31–33: 244; 1,31–35: 73, 96, 119, 259; 1,34–35: 52; 1,42: 26, 43, 60, 71, 162, 181, 207, 244, 247, 281, 330; 1,47: 16; 1,48: 128, 231; 1,51–52: 248; 1,64: 272; 1,77–78: 162; 1,78: 78, 167, 255, 317; 2,6–7: 173; 2,7: 175, 270; 2,10: 313; 2,11: 42; 2,11–15: 184; 2,12: 233, 311; 2,12–15: 175;

2,13: 136, 167, 294; 2,13–14: 104; 2,14: 5; 2,15: 181, 183; 3,22: 3;
4,14: 292, 315; 4,14–15: 231; 5,32: 224; 6,18: 240; 6,20: 257; 6,45:
268; 7,37–38: 18, 276; 7,44: 306; 8,11: 38; 8,14: 77; 8,17: 140;
8,23–24: 220; 8,24: 298; 9,1: 61, 63; 9,29–31: 57; 9,32: 270, 279;
10,3: 69; 10,42: 9, 46, 99; 11,34: 144; 11,36: 297; 12,54: 226; 13,7:
20; 15,13–14: 263; 16,9: 212; 17,10: 121; 17,24: 89; 17,33: 187;
21,26: 136, 147, 155; 21,34: 74; 21,36: 84; 24,27: 269; 24,45: 272

Evangelium Joannis

1,1: 39; 1,1–5: 218; 1,6: 84; 1,9: 58, 144, 162, 216; 1,12: 160; 1,14: 8,
16, 22, 28, 44, 65, 69, 98, 101, 119, 121, 140, 143, 145, 160, 163, 164, 186, 190,
203, 211, 212, 228, 237, 238, 240, 256, 259, 263, 268, 275, 279, 286, 310, 314,
329; 1,18: 258, 299; 1,29: 221, 256; 1,51: 176; 2,2: 193; 3,19–20: 269;
3,34: 268; 4,10: 104; 4,14: 44; 4,23: 58; 4,42: 295; 5,21: 4, 73, 97,
107; 5,29: 162, 256; 6,63: 25; 7,12: 174; 7,38: 25; 7,38–39: 85, 94;
8,11: 194; 8,12: 63, 81; 8,23: 222, 260; 8,36: 201, 213; 10,12: 70;
10,16: 284; 11,16: 6, 45; 11,25: 216; 12,27: 299, 307; 12,32: 74;
12,46: 104; 13,10: 180; 14,1: 303; 14,6: 216, 279; 14,14: 41; 14,27:
95; 15,1: 298; 15,1–8: 74; 15,5: 306; 16,20: 18; 16,21: 18; 17,17:
101, 250, 261; 17,19: 238; 19,34: 22, 62, 312; 19,42: 19; 20,25: 2, 23,
32, 62; 20,27: 19, 43, 73, 77, 86; 20,27–28: 6, 7

Acta Apostolorum

1,25: 57; 1,43: 165, 170; 2,4: 276; 2,11: 298; 2,27: 210; 2,33: 247;
2,38: 227; 2,47: 25, 27, 40, 49, 54, 76, 81, 116, 139, 239, 273; 4,21: 91;
4,24: 5, 25, 28, 165, 190, 204, 243; 4,30: 232; 5,30–31: 311; 6,4–5: 187;
6,4–7: 180; 6,5: 199, 231, 241; 6,5–8: 174; 6,8: 173, 181, 187, 208, 227,
228, 259; 6,8–10: 173, 189; 6,8–12: 181; 6,8–13: 177; 6,9–14: 230;
6,10: 213, 223, 229, 236, 257; 6,10–13: 174; 6,11–15: 177; 6,12: 236;
6,12–13: 226; 6,12–7,60: 240; 6,15: 183, 229; 7,55: 197, 250; 7,55–56:
176, 188, 229, 234, 246, 263; 7,55–58: 182, 192; 7,55–59: 173; 7,56: 261;
7,57–58: 177; 7,57–60: 183; 7,58: 178, 180, 197, 243; 7,58–59: 181;
7,59: 174, 186, 187, 207, 208, 218, 219, 239, 241; 7,59–60: 175, 202, 205, 220,
247; 8,1: 198; 8,22: 56; 8,32: 200; 9,15: 274; 10,38: 26, 31; 10,42:
123, 234; 13,11: 140, 222; 13,24: 84; 13,47: 128; 13,48: 218; 14,17:
120; 14,22: 6, 10; 15,5: 260; 15,7: 70; 16,4: 45; 16,17: 34; 16,36:
204; 17,23: 148; 17,25: 175; 17,31: 250; 22,16: 204; 22,20: 178, 179,
180; 22,21: 31; 24,15: 191; 25,10: 313; 26,18: 23, 83, 99, 202, 249, 265,
277; 26,19: 55, 117; 26,20: 286; 26,22: 249; 27,10: 18; 27,33–38: 99

Epistula ad Romanos

1,5: 226; 1,10: 136; 1,11: 298; 1,16: 258; 1,20: 247; 1,26: 10, 59, 70, 188, 219, 238, 248, 262; 2,5: 250; 2,7: 86; 2,9: 107, 237, 248; 2,10: 56; 2,16: 62; 3,4: 53, 265; 3,19: 16, 17; 3,24: 36; 3,25: 95, 245; 3,26: 22; 4,18: 228, 332; 5,2: 57; 5,5: 302; 5,14: 176; 5,15: 74; 5,19–21: 267; 5,21: 5; 6,1: 138, 224, 250, 265; 6,4: 55; 6,6: 224; 6,11: 26, 51, 72, 107, 254; 6,12: 85; 6,18: 201, 240; 6,19: 228, 329; 6,22: 63, 66, 92; 7,6: 83; 7,17: 237; 7,23: 298; 7,23–25: 209; 8,2–4: 221; 8,3: 98, 173, 264; 8,11: 324; 8,14–15: 87; 8,24: 134; 8,39: 16; 9,23: 286; 10,1: 3; 10,2: 294; 10,9: 234; 10,15: 5, 34, 241, 266; 10,16–17: 173; 10,18: 16; 11,18: 240; 11,33: 104, 269; 11,36: 169; 12,3–8: 65; 12,13: 174; 13,6: 107, 108, 111, 137; 13,11: 168; 14,10: 211, 287; 14,17: 242; 15,4: 273; 15,16: 273; 15,32: 237; 16,2: 206; 16,16: 205; 16,17: 85; 16,20: 11, 19, 116, 208, 273, 302

1 Epistula ad Corinthios

1,1: 55, 67, 74, 77; 1,2: 81; 1,25: 2; 1,31: 185; 2,10: 282; 3,9: 128; 3,16: 258; 4,1: 41, 64; 4,5: 9, 40, 46, 99, 207; 4,16: 23, 40; 5,7: 200; 5,8: 201; 6,17: 12; 6,19: 37, 60, 82, 94, 117, 229; 8,7: 271; 9,21: 197, 213, 236, 240, 247, 248, 253, 257, 258, 259; 9,24: 295; 9,24–25: 179, 182, 196, 199, 244, 248, 255, 310, 331; 9,25: 180, 190, 197, 209, 261; 10,4: 15; 10,21: 33; 11,3: 148; 11,32: 265; 12,26: 91; 12,26–27: 238; 13,1–13: 21; 13,13: 249; 14,26: 283; 14,40: 255; 15,22: 13, 53, 208, 215, 219, 247, 254; 15,27–28: 19; 15,34: 202; 15,40: 267, 300, 315; 15,42: 73, 230, 275; 15,45–49: 216; 15,52: 129; 15,53: 309; 15,53–54: 218; 15,54: 38, 69, 119, 141, 164, 184, 247, 302, 309

2 Epistula ad Corinthios

1,3–4: 25; 1,4: 322; 2,3: 125; 2,15: 75; 3,4: 124, 199, 208; 3,6: 283; 3,18: 15; 4,4: 329; 4,6: 3, 63, 69, 75, 81, 92, 137, 236, 258, 268, 279, 293, 297, 301; 4,8: 145; 4,9: 42; 4,10: 267; 4,10–11: 141, 247; 5,1: 217, 228, 280, 326; 5,3: 62, 96; 5,3–4: 141; 5,11: 269; 5,17: 316; 5,20: 123; 6,2: 295; 6,8: 247; 6,15: 119; 6,16: 76; 7,1: 110, 117, 130, 278; 7,6–7: 223; 7,11: 15, 309; 8,2: 132; 8,7: 74; 8,9: 176, 179, 227; 8,23: 38; 9,10: 82, 259, 271; 9,14–15: 125; 10,17: 111; 11,2: 116, 287; 11,16: 148; 11,25: 18; 11,26: 13, 110, 121, 197, 300; 11,26–27: 130, 161; 12,10: 248; 13,11: 304; 13,13: 28

Epistula ad Galatas

1,4: 168; 2,11: 83, 259, 261; 3,5: 92; 3,19–20: 114, 220; 3,27: 96; 4,4: 6; 5,1: 285; 6,2: 237; 6,8: 52, 96; 6,10: 11, 285, 307; 6,17: 4, 250

Epistula ad Ephesios

1,6: 65, 103; 1,18: 56, 73; 2,1: 200; 2,3: 198; 2,4: 161, 170; 2,5: 97, 116, 279; 2,19: 293; 2,21–22: 117; 2,22: 46, 67, 128; 3,12–13: 160; 3,16: 20, 49; 4,7: 132; 4,11: 70; 4,12: 41; 4,14: 81, 115, 262, 328; 4,18: 16, 87, 103, 123; 4,31: 17, 282; 4,32: 211, 212; 5,1: 3, 32, 143, 179, 190, 284, 328; 5,8: 85, 87; 5,11: 14; 5,15: 50; 5,21: 15; 6,8: 285; 6,10: 2, 31, 93, 99, 324, 331; 6,10–12: 9, 189; 6,11: 64, 253; 6,12: 116, 303; 6,16: 129, 170, 310; 6,18: 63, 227, 230; 6,24: 197

Epistula ad Philippenses

1,6: 46; 1,27: 81, 86, 312; 1,29–30: 189; 2,1: 85; 2,7: 216, 233, 258, 286, 299; 2,7–9: 143; 2,8: 238; 2,11: 31; 2,15: 89, 284, 329; 2,20: 21; 3,8: 48; 3,20: 53, 85, 203; 4,3: 19; 4,7: 5, 23, 82, 266

Epistula ad Colossenses

1,7: 172, 234; 1,9: 122, 223; 1,11: 310, 318; 1,12: 275, 284; 1,13: 170; 1,14: 36, 81, 216; 1,16: 130, 133, 160, 163, 164, 166, 169, 199, 328; 1,22: 302; 2,2: 82; 2,13–14: 175; 2,14: 4; 3,5: 186, 279; 3,9–10: 182; 3,24: 170, 194

1 Epistula ad Thessalonicenses

1,10: 316; 2,20: 12, 90; 4,16: 128, 168; 5,5: 9, 54; 5,6: 115; 5,9: 196; 5,23: 35, 108, 120, 323

2 Epistula ad Thessalonicenses

1,4: 227; 1,7–8: 130; 1,8: 149; 1,8–9: 204; 2,3: 265; 2,14: 293; 3,1–2: 107

1 Epistula ad Timotheum

1,15: 164; 1,16–17: 164; 1,17: 70; 2,4: 181; 2,7: 39; 3,13: 201; 3,15: 7, 82, 120, 185, 190, 202, 225, 284; 4,4–5: 120; 4,6: 66; 4,8: 299; 5,17: 274; 6,9: 24; 6,10: 76; 6,12: 200, 211; 6,16: 93, 187, 306; 6,17: 12, 234

2 Epistula ad Timotheum

1,9: 8, 60, 147, 203, 326; 1,10: 173, 284; 1,18: 105, 114, 117, 170, 242, 283,

307; 2,1: 13; 2,3: 318, 327; 2,5: 229, 239, 309; 2,9: 330; 2,10: 72, 96, 209, 238, 253, 260; 2,15: 331; 2,21: 199, 274; 2,26: 234, 245, 269, 299; 3,4: 18, 76; 3,16: 281; 4,2: 41, 51, 58; 4,6: 307; 4,7: 93, 101, 188, 192, 257, 260, 261, 292, 301, 318; 4,7–8: 237, 241, 259, 293, 326; 4,8: 243, 329; 4,17: 39

Epistula ad Titum

1,9: 267; 1,15: 278; 2,2: 5; 2,11: 161, 316, 317; 2,11–12: 222, 227, 228; 2,12: 32, 237, 240, 262, 283; 2,13–14: 107; 2,14: 258; 3,3: 50, 73; 3,4: 49, 122, 201; 3,8: 256

Epistula ad Hebraeos

2,3: 28; 2,14–15: 191; 2,18: 330; 3,4: 76; 4,3: 217; 4,16: 34, 36, 124, 126, 139, 234, 245, 249; 5,7: 20, 110, 206, 249, 269, 305; 5,14: 28; 6,4: 22, 170, 267; 6,6: 40; 7,26: 198, 250; 9,4: 304; 9,13–14: 299, 317; 10,1: 127, 273; 10,27: 114, 255; 10,29: 139, 245; 10,30–31: 234; 10,32: 91, 94, 332; 10,39: 116, 187; 11,10: 268; 11,27: 186; 12,2–3: 238; 12,14: 188, 300; 12,23: 268, 310; 12,27–28: 15; 13,6: 194

Epistula Jacobi

1,3–4: 301; 1,14: 206, 263, 270, 287; 1,17: 54, 301; 2,12: 48, 78, 123, 214; 2,22: 293; 3,6: 305; 4,4: 23; 5,8: 265, 288; 5,8–9: 213, 224; 5,15: 60; 5,20: 18

1 Epistula Petri

1,7: 300; 1,13: 88; 1,19: 200; 2,5: 76, 208, 241; 2,6: 177; 2,11: 327; 2,15: 69, 75; 2,16: 241; 2,21: 22, 86, 275; 3,8: 249; 4,1: 32, 86; 5,1: 221, 274; 5,4: 180; 5,10: 6, 15, 81, 85; 5,41: 196

2 Epistula Petri

1,4: 86; 1,11: 84; 1,19: 164, 300; 2,16: 229, 259, 271; 2,17: 85; 2,22: 76; 3,7: 265

1 Epistula Joannis

2,2: 68, 69, 165, 193, 254, 307; 2,8: 11, 56, 103, 194; 3,21: 149, 152; 3,23: 16; 4,6: 2, 332; 4,10: 119; 4,18: 241

2 Epistula Joannis

7,3: 10, 99, 189, 253, 264, 287

Epistula Judae

4,4: 258; 7,4: 194, 328; 13,2: 223; 17,2: 77; 23,23: 179; 24,2: 137

Apocalypsis Joannis

1,8: 60; 3,7: 209; 3,7–8: 177, 179; 3,21: 78; 4,5: 35; 4,8: 159; 5,11: 122, 133, 150; 7,11: 103, 110, 124, 153, 159, 162; 8,2–4: 315; 8,10: 317; 9,17: 272; 10,1: 284; 12,7–9: 109, 132; 14,2: 267; 14,7: 42, 59, 165; 14,13: 41; 16,7: 168; 17,4: 176; 18,15: 250; 18,16: 304; 18,20: 155; 19,11: 268; 19,13: 96, 242; 20,10: 248; 21,6: 279; 21,23: 160; 22,1: 88; 22,17: 198, 306

Apocrypha

Acta Joannis

108, 7–11: 130

Acta Thomae

1, 9–10: 87; 1, 15–16: 27; 17 tit.: 41; 20, 6–12: 32; 33, 1–4: 39; 39, 4–5: 55, 76; 59, 8–11: 59; 76, 21–77, 13: 31; 77, 7–13: 76; 77, 9–13: 34; 79, 8–9: 50; 136, 7–8: 31; 168, 2–3: 4; 168, 3: 19

Hagiography

De fame et de captivitate (BHG 520)

220, 7–8: 99; 220, 21–31: 99

Joannis I Thessalonicensis

De fame (BHG 502) 76, 25: 97

De Mariano Illyrici praefecto (BHG 500) 60, 14–15: 95; 66, 7–8: 95

De Onesiphoro (BHG 506) 98, 20–21: 101

Lectio in dormitionem Deiparae (BHG 1144) 406, 8–9: 233

Passio sancti Christophori (BHG 310)

20, 3–14: 310; 21, 14–15: 314; 22, 15–17: 311; 23, 4–6: 311; 27, 25–26: 318, 320

Passio sancti Christophori (BHG 310c)

69, 24–70, 12: 313; 71, 23–26: 314; 73, 7–11: 316; 73, 9–10: 315

Passio sancti Pantaleonis (BHG 1412z)

4, 5–11: 324; 16, 1–10: 325; 21, 5–6: 330

Passio quadraginta martyrum (BHG 1201)

1, 10–17: 290, 292; 9, 8–18: 303

Vita Nicetae Patricii (BHG 1342b)

32, 5–6: 130

Early Christian Fathers

Asterius

Encomium in sanctum Stephanum protomartyrem 9, 3, 1: 180

Basilius Caesariensis

In quadraginta martyres Sebastenses 513, 38–39: 299; 516, 1–28: 292; 520, 1–4: 295; 524, 15–25: 291, 301; 524, 15–28: 292; 524, 16–22: 291; 524, 39–40: 293, 298

Liturgia 1653, 4–5: 133

Chrysippus Hierosolimitanus

Encomium in Joannem Baptistam 39, 6–7: 184

Encomium in Michaelem Archangelum 88, 20: 340

Cosmas Vestitor

Oratio quarta de translatione corporis mortui Joannis Chrysostomi 74, 26–27: 283

Cyrillus Alexandrinus

Commentarii in Joanne 701, 14–15: 2

Commentarius in duodecim prophetas minores 142, 18–20: 28

Cyrillus Hierosolimitanus

Catechesis septima decima ad illuminandos 24, 5–6: 173, 183

Didymus Caecus

Commentarius in Psalmum tricesimum septimum 206, 4–5: 346

Commentarii in Zacchariam 284, 2: 217

Dionysius Areopagita

De caelesti hierarchia 7, 3: 1; 26, 21: 1

De divinis nominibus 151, 1–7: 92; 169, 22–170, 1: 1, 159

Ephraem Syrus

Encomium in sanctos quadraginta martyres 135, 28–34: 304; 135, 33–34: 300; 140, 23–35: 305; 140, 24–34: 294; 142, 32: 326; 150, 27–28: 304

Paraenesis ad ascetas 344, 29: 273

Precatio quarta, quinta et nona ad dei matrem 362, 20–22: 93, 134; 363, 29: 232, 245; 367, 27–28: 328; 368, 24: 241; 372, 25–27: 115; 401, 35: 100

Precatio tertia ... 308, 24–26: 30

Sermo in transfigurationem domini et dei salvatoris nostri Jesu Christi 30, 31–35: 22

Gregorius Nyssenus

Ad imaginem dei et ad similitudinem [Sp.] 1332, 7–9: 274

Contra Eunomium Cap. 5, 4, 3–4: 216; 3, 6, 4, 5–7: 269

De perfectione Christiana ad Olympium monachum 206, 9–10: 61

Encomium primum in sanctum Stephanum protomartyrem 4, 3–10: 179; 6, 1: 175; 22, 5: 239; 22, 10–11: 216; 28, 8: 181

Encomium primum in quadraginta martyres 761, 34–35: 303; 761, 49–52: 302

In inscriptiones Psalmorum 60, 18–19: 227

In sanctum Ephraem 848, 28–31: 221

Refutatio confessionis Eunomii 111, 5–6: 314

Gregorius Thaumaturgus

In annuntiationem sanctae virginis Mariae [Sp.] 1152, 20: 137

Gregorius Theologus

Oratio funebris in laudem Basilii Magni 25, 4, 4: 211

Oratio funebris in laudem Caesarii fratris 17, 2, 1: 223

Joannis Chrysostomus

De paenitentia 297, 53–56: 262

De pseudopropheta [Sp.] 555, 63–64: 271

In catenas sancti Petri [Sp.] 6, 12–13: 39

In decem virgines [Sp.] 530, 44–45: 268

In ea quae supersunt ex quinquagesimo Psalmo, et de paenitentia [Sp.]
575, 37–52: 283

In epistolam ad Philippenses 275, 28: 81

In epistolam ad Romanos 625, 50: 100

In Matthaeum 672, 40–47: 282

In illud *Pater, si possibile est, transeat* 35, 12–14: 93

In illud *Simile est regnum caelorum grano sinapis* [Sp.] 23, 35–39: 248

Joannis Damascenus

Expositio fidei 86, 20–21: 286

Origenes

In Lucam (fragmenta in catenis) 255, 7–8: 141

Photius

Homilia prima de oppugnatione barbarorum 33, 30: 156; 36, 1–4: 147;
38, 5: 147; 39, 10–11: 156

Homilia secunda de oppugnatione barbarorum 52, 5–9: 147

Proclus Constantinopolitanus

Homilia in sanctum apostolum Thomam 6, 18, 1–2: 2; 6, 18, 2–3, 1: 6; 6,
38, 1–39, 2: 29; 11, 41, 2–3: 16

Homilia in sanctam virginem ac dei genitricem Mariam 262, 3–4: 152

In sanctum Stephanum 6, 28–29: 16

Laudatio de genitricis Mariae 6, 7, 2–3: 75; 16, 7, 3–4: 284

Romanus Melodus

De nativitate Christi pr., 5–6: 233

De nativitate Mariae virginis pr., 5: 110

Theodorus Studites

Parva catechesis: catechesis decima 38, 14–15: 315

Index of Acrostics

Ἀρχιστράτηγε, συμμαχέι σοῖς οἰκέταις. Ἰωσήφ (Kanon 14)	146
Ἀρχιστράτηγε, τὴν ἐμὴν εὐχὴν δέχου. Ἰωσήφ (Kanon 13)	135
Γενοῦ, μέγιστε Μιχαήλ, μοὶ προστάτης. Ἰωσήφ (Kanon 11)	113
Δέησιν οἰκτρὰν, Παντελεῆμον, δέχου. Ἰωσήφ (Kanon 30)	322
Δέχοιο πέμπτην, παμμάκαρ, μελωδίαν. Ἰωσήφ (Kanon 21)	225
Δέχοιο τήνδε τὴν παράκλησιν, μάκαρ. Ἰωσήφ (Kanon 8)	80
Δέχου δέησιν δευτέραν, Χριστοῦ φίλε. Ἰωσήφ (Kanon 2)	12
Δέχου δέησιν ἐβδόμην ταύτην, μάκαρ. Ἰωσήφ (Kanon 7)	68
Δέχου τέταρτον ὕμνον ἐξ ἡμῶν, μάκαρ. Ἰωσήφ (Kanon 20)	215
Δέχου ὕμνον, παμμάκαρ Στέφανε, τοῦ Ἰωσήφ (Kanon 17)	185
Δημητρίῳ νῦν πρῶτον ὕμνον εἰσφέρω. Ἰωσήφ (Kanon 9)	91
Ἐκτὴν δέησιν μαρτύρων δέχου κλέος. Ἰωσήφ (Kanon 22)	236
Ἐκτὴν δέησιν τήνδε, Θωμᾶ, προσδέχου. Ἰωσήφ (Kanon 6)	57
Ἐκτὴν προσαιδῶ μάρτυσι μελωδίαν. Ἰωσήφ (Kanon 28)	297
Πέμπτην, Θωμᾶ, σοὶ νῦν δέησιν εἰσφέρω. Ἰωσήφ (Kanon 5)	47
Πρώτην δέησιν, Θωμᾶ, ταύτην σοὶ φέρω. Ἰωσήφ (Kanon 1)	1
Στεφάνῳ νῦν δεύτερον πλέκω μέλος. Ἰωσήφ (Kanon 18)	196
Τέταρτος οὗτος σοὶ πρέπει, Θωμᾶ, κρότος. Ἰωσήφ (Kanon 4)	36
Τὴν ὀγδόην δέησιν, παμμάκαρ, δέχου. Ἰωσήφ (Kanon 24)	257
Τὴν ὀγδόην δέησιν, ᾧ μάκαρ, δέχου, τοῦ Ἰωσήφ (Kanon 26)	278
Τρίτην φέρω σοὶ, παμμάκαρ, μελωδίαν. Ἰωσήφ (Kanon 19)	205
Τρίτην φέρω σοὶ, παμμάκαρ, μελωδίαν. Ἰωσήφ (Kanon 3)	24
Τῷ δημαγωγῷ τῶν νόων τιμὴ πρέπει. Ἰωσήφ (Kanon 10)	103
Ἵμνοις φοροῦντα Χριστὸν μάρτυρα στέφω. Ἰωσήφ (Kanon 29)	308
Χριστὸς ... Ἰωσήφ (Kanon 16)	172
Ἐβδόμη φέρω σοὶ ἐβδόμην, χρυσοῦν στόμα. Ἰωσήφ (Kanon 25)	266
Ἐβδόμη φέρω σοὶ, παμμάκαρ, τὴν ἐβδόμην. Ἰωσήφ (Kanon 23)	246
----- ος μαρτύρων. Ἰωσήφ (Kanon 27)	289
... Ἰωσήφ (Kanones 12, 15)	124, 159

Index of Heirmoi

Ἀβραμιαῖοι ποτὲ ἐν Βαβυλῶνι	42, 329
Ἄβυσσος ἀμαρτημάτων ἐκύκλωσέ με	18
Ἄβυσσος ἐσχάτη ἀμαρτημάτων	302
Ἄβυσσος ἐσχάτη ἀμαρτιῶν	29
Ἀκήκοα, κύριε, τὴν ἀκοήν	299
Ἄπας γηγενῆς σκιρτάτω	294
Ἀσεβεῖς οὐκ ὄψονται τὴν δόξαν	327
Ἄσομαί σοι, κύριε, ὁ θεός μου	36
Ἄσωμεν τῷ κυρίῳ τῷ ποιήσαντι	205
Ἀφ' ὕψους κατήλθεσ βουλήσει ἐπὶ γῆς	324
Ἄφλεκτος πυρὶ ἐν Σινᾷ	75, 141, 253, 273
Βυθός μοι τῶν παθῶν	107
Δεῦτε λαοί, ἄσωμεν ἄσμα	xxvii, 196
Δι' ἀγάπησιν, οἰκτῆρμον	39
Δροσοβόλον μὲν τὴν κάμινον	63, 130, 242
Ἐβόησε προτυπῶν τὴν ταφήν	41, 328
Ἐθου πρὸς ἡμᾶς κραταιὰν ἀγάπησιν	27
Εἰκόνοσ χρυσοῆσ ἐν πεδίῳ	200
Εἰσακήκοα, κύριε, τὴν ἀκοήν	198
Εἰσακήκοα, κύριε, τῆσ οἰκονομίας	83, 149, 162, 259, 281
Εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου	207
Ἐκ φλογὸσ τοῖσ ὀσίοισ	64, 131, 243
Ἐκνοον πρόσταγμα τυράννου δυσσεβοῦσ	166
Ἐκύκλωσεν ἡμᾶσ ἐσχάτη ἄβυσσος	6, 96, 315
Ἐν ἀβύσσῳ πταισμάτων	200
Ἐν καμίνῳ παῖδεσ Ἰσραὴλ	8, 99, 318
Ἐν πνεύματι προβλέπων	188
Ἐν Σιναίῳ τῷ ὄρει κατεῖδε σε	33, 110
Ἐν τῇ καμίνῳ Ἀβραμιαῖοι παῖδεσ	220
Ἐν τῇ στερρᾷ τῆσ πίστεωσ	298
Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ ὁ οὐρανὸσ	89

Ἐπαρθέντα σε ἰδοῦσα ἡ ἐκκλησία	217
Ἐπταπλασίως κάμινον τῶν Χαλδαίων	87
Ἐστερεώθη ἡ καρδία μου ἐν κυρίῳ	207
Εὐα μὲν τῷ τῆς παρακοῆς	331
Εὐλογεῖτε παῖδες τῆς τριάδος ἰσάριθμοι	168
Εὐφραίνεται ἐπὶ σοὶ ἡ ἐκκλησία σου	216
Ἐφριξε πᾶσα ἀκοή τὴν ἀπόρρητον	156, 264, 287
Ἐ κεκομμένη τὴν ἄτομον ἔτεμε	80
Ἐσαῖα, χόρευε· ἡ παρθένος	55, 122, 233
Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος	xxvii, 215
Θαυμαστός ἐνδόξως ποιῶν τέρατα	103
Θαύματος ὑπερφυοῦς ἡ δροσοβόλος	181
Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον	66, 132, 244
Θεὸς ὢν εἰρήνης, πατὴρ οἰκτιρῶν	177
Θύσω σοι μετὰ φωνῆς αἰνέσεως	219
Ἰλάσθητί μοι, σωτὴρ	261
Ἰνατί με ἀπόσω ἀπὸ τοῦ προσώπου σου	83
Ἰππον καὶ ἀναβάτην	xxviii, 47, 113, 225
Κάμινον παῖδες πυρίφλεκτον	74, 140, 252, 272
Κύριε ὁ θεὸς μου ἐκ νυκτὸς	71, 138, 250, 270
Λίθος ἀχειρότητος ὄρους	223
Λυτρωτὰ τοῦ παντὸς παντοδύναμε	43, 330
Μαινομένην κλύδωνι ψυχοφθόρῳ	52, 118, 230
Μὴ τῆς φθορᾶς διαπειρά	77, 143, 255, 275
Μυστήριον ξένον ὄρῳ καὶ παράδοξον	183
Ναυτιῶν τῷ σάλῳ τῶν βιωτικῶν μελημάτων	251
Ναυτιῶντα σάλῳ τῶν βιωτικῶν μελημάτων	72, 139, 271
Νεύσει σου πρὸς γεῶδη	xxviii, 68, 135, 246, 266
Νικηταὶ τυράννου καὶ φλογὸς	154, 263, 285
Νόμων πατρῶν οἱ μακαριστοὶ	304
Νοτίου θηρὸς ἐν σπλάγχθοις	164
Ξενίας δεσποτικῆς καὶ ἀθανάτου	306
Ὁ αἰσθητὸς Φαραὼ κατεποντίσθη	297
Ὁ ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἱμάτιον	51, 117, 229
Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου	169
Ὁ ἐκ μὴ ὄντων τὰ πάντα παραγαγὼν	26
Ὁ καθήμενος ἐν δόξῃ ἐπὶ θρόνον	325
Ὁ κατ' ἀρχᾶς τοὺς οὐρανοὺς	69, 136, 247, 267
Ὁ μόνος εἰδὼς τῆς τῶν βροτῶν	2, 92, 310
Ὁ πατρικοὺς κόλπους μὴ λιπῶν	70, 137, 249, 269
Ὁ πήξας ἐπ' οὐδενὸς τὴν γῆν	48, 115, 227

Ὅ τὰ ὕδατα πάλαι νεύματι θείῳ	24
Ὅ τόκος σου ἄφθορος ἐδείχθη	45
Ὅ τοῦ φωτὸς χορηγὸς	199
Ὅ ὑπερυψούμενος τῶν πατέρων	52, 119, 231
Ὅ φωτίσας τῇ ἐλλάμψει	5, 95, 313
Οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας καταστήσαντες	152, 262
Οἱ παῖδες ἐν Βαβυλῶνι καμίνου	303
Οἱ παῖδες εὐσεβείᾳ συντραφέντες	180
Ὅν φρίττουσιν ἄγγελοι	192
Ὅρθρίζοντες βοῶμεν σοι, κύριε	150, 260, 282
Ὅρος σε τῇ χάριτι τῇ θείᾳ	4, 94, 311
Οὐκ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει	290
Οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς σὺ	58, 125, 237
Οὐρανίας ἀψίδος, ὀροφουργὲ κύριε	148, 279
Παῖδας εὐαγεῖς ἐν τῇ καμίνῳ	292
Παῖδες Ἑβραίων ἐν καμίνῳ	86, 284
Ῥάβδος εἰς τύπον τοῦ μυστηρίου	161
Ῥάβδος ἐκ τῆς ρίζης Ἰεσσαί	175
Σὲ νοητὴν, θεοτόκε, κάμινον	7, 97, 316
Σὲ τὴν ἀκατάφλεκτον βάτον	213
Σοὶ τῷ παντουργῷ ἐν τῇ καμίνῳ	53, 120, 232
Σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιὰ	xxvii, 1, 91, 308
Σπλάγχων Ἰωνᾶν ἔμβρυον	178
Σταυρὸν χαράξας Μωσῆς	159
Στεῖρα ψυχὴ καὶ ἄγονε	104
Στειρωθέντα μου τὸν νοῦν	14
Στερωθήτω ἡ καρδία μου	186
Στερέωσον ἡμᾶς ἐν σοὶ	197
Σὺ εἶ τὸ στερέωμα τῶν προστρεχόντων	82, 258
Σὺ, κύριέ μου, φῶς εἰς τὸν κόσμον	218
Τὰ Χερουβὶμ μιμούμενοι	19
Τὴν δέησιν ἐκχεῶ πρὸς κύριον	85, 151, 283
Τὴν ἐκ παρθένου σοῦ γέννησιν	16
Τὴν θείαν ἐνόησας σου κένωσιν	50, 116, 228
Τὴν Μωσέως ᾠδὴν ἀναλαβοῦσα	12
Τὴν σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν	189, 208
Τὴν φωτοφόρον νεφέλην	193
Τῆς νυκτὸς διελθούσης	17
Τὸ κατάσκιον ὄρος ὁ Ἀββακούμ	105
Τὸ φῶς σὺ τὸ ἀνέσπερον	106
Τὸν ἐκ θεοῦ θεὸν λόγον	203

Τὸν ἐν καμίνῳ τοῦ πυρὸς	202
Τὸν ἐν τῇ βάρῳ Μωσῆ	20
Τὸν ἐν φλογὶ τοῖς παισὶ	211
Τὸν προφήτην Ἰωνᾶν	190
Τὸν ὑπ' ἀγγέλων ἀσιγήτως	32, 109
Τὸν φωτισμόν σου, κύριε	40
Τόξον δυνατῶν ἠσθένησε	38
Τοῦ βίου τὴν θάλασσαν	62, 129, 241
Τοὺς εἰς τὰ τέλη τῶν αἰώνων	209
Τοὺς ἐν καμίνῳ παῖδας σου	191
Τρεῖς παῖδες ἐν καμίνῳ	108, 210
Τριστάτας κραταιοῦς ὁ τεχθεὶς	322
Τύπον τῆς ἀγνῆς λοχείας σου	10, 101, 319
Τῷ θείῳ φέγγει σου, ἀγαθὲ	61, 128, 240
Τῷ πρὶν εἰκόνι τῇ χρυσεῖ	31
Τῷ πρὸ τῶν αἰώνων ἐκ πατρὸς	174
Τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης	300
Τῶν γηγενῶν τίς ἤκουσε	22
Ἵγρὰν διοδεύσας ὡσεὶ ξηρὰν	146, 257, 278
Χεῖρας ἐκπετάσας Δανιὴλ λεόντων	221
Χριστὸς γεννᾶται δοξάσατε	172
Χριστὸς μου δύναμις	59, 127, 238
Ὡ τρισμακάριστον ξύλον	163
Ὡδὴν ἐπινίκιον ἄσωμεν	xxvii, 185
Ὡς εἶδεν Ἡσαΐας συμβολικῶς	28
Ὡς ἐν ἠπείρῳ πεζεύσας ὁ Ἰσραὴλ	xxviii, 57, 124, 236

Initia stropharum

Ἄβυσσον ἐλέους τὸν λυτρωτὴν	30
Ἄβυσσος θείας γνώσεως	104
Ἀγαθέ μου προστάτα	262
Ἀγάλλου καὶ τέρπου πᾶσα ἀγγέλων ἡ χορεία	164
Ἀγία θεόνυμφε ὑπεράγιον θεὸν	63
Ἀγία μητροπάρθενε πανάγιον θεὸν	190
Ἀγίασον εὐχαῖς σου	29
Ἀγιάσόν μου τὸν νοῦν	261
Ἄγιον ἐν ἀγίοις ἐπαναπαυόμενον	250
Ἄγιον καὶ κύριον Χριστὸν	229
Ἄγιον τὸ τέμενός σου, παμμάκαρ	37
«Ἄγιος» βοᾶς «πατὴρ	120
Ἄγιος δῆμος, θεῖον στράτευμα	305
Ἄγιος ὁ ναός σου	17
Ἀγίως διανύσας τὸν δρόμον σου	188
Ἀγιωσύνην ἐκ θεοῦ καταπλουτίσας	75
Ἀγιώτατόν σε οἶκον	326
Ἀγιωτέρα Χερουβὶμ	275
Ἀγνοοῦντα σε ἔθνη	148
Ἀγρυπνοῦντας, ἅγιε	230
Ἀγῶνας σὺ διήνυσας	189
Ἀγωνισάμενος εὐκλεῶς	240
Ἀγωνισάμενος νομίμως	209
Ἀδιόδευτε πύλη, μόνη ἀειπάρθενε	84
Ἀθλοφόρε μάρτυς συμμέτοχε	344
Αἰθιοπία κλῆρος σοι καὶ Ἰνδία δεδώρηται	87
Αἰνοῦντες σου τὸν ἰσάγγελον βίον	283
Ἄλλον ὡς οὐρανόν σε ὑψηλὸν	250
Ἀμαρτιῶν πλήθη ἀντιπαρατάσσοντα	155
Ἄναρχε τριάς, πάτερ, υἱὲ καὶ πνεῦμα	233
Ἀνάτειλον, κύριε	300

Ανατολή τοῦ νοητοῦ ἡλίου	137
Ανατολῆς τῆς ἐξ ὕψους	317
Ἀνέβλυσας ποταμούς διδαγμάτων	85
Ἀνεμποδίστας διώδευσας	217
Ἀνέτειλέ σοι, σοφέ, φῶς ἄδυτον	261
Ἀνήγαγε Χριστὸς ἀπορριφέντα σε	316
Ἄνθρακα, ὃν ἔτεκες ἐν σαρκί	30
Ἄνοιζόν μοι, δέομαι, Μιχαήλ	117
Ἀνόρθου με προσβολαῖς ἐναντίας κλονούμενον	5
Ἀντέστης σταθερῶς, σοφέ Στέφανε	197
Ἄνω τῷ δεσπότη παρεστῶς	222
Ἀνώρθωσας ὡς σκηνὴν πεπτωκυῖαν	284
Ἄπαντες πατέρα καὶ υἴον καὶ πνεῦμα	222
Ἀπάτη με τοῦ βίου πλανώμενον	50
Ἀπειλὰς οὐκ ἔπηξας	327
Ἀπειράνδρος, κόρη, τὸν Ἐμμανουήλ	73
Ἀπειράνδρος τέτοκας, θεοτόκε	231
Ἀπὸ παθῶν, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης	212
Ἀπὸ παντοίας θλίψεως	208
Ἀπὸ περάτων ἕως ἄκρων	210
Ἀπὸ σκανδάλων ρῦσαι με, σοφέ, τοῦ δολίου	191
Ἀπράκτους τὰς βουλὰς τῶν ἀθέων ἐχθρῶν ἐν τάχει	150
Ἀραμένη ἐπὶ ὤμων ἢ αἰοίδιμος	301
Ἀραμένη ἢ αἰοίδιμος ἐμπνέοντα	291
Ἀρχηγὲ ἀγγέλων, ὅταν μέλλης	168
Ἄρχοντα τῶν ἀγγέλων σὲ ὁ προάναρχος	135
Ἄυλον ψυχὴν κεκτημένος θεοεικότως	76
Ἄυλων ἀγγέλων ταξιαρχῶν	146
Ἀψάμενος χειρὶ τῇ πολυπράγμονι	6
Βεβαρημένον με νυσταγμῷ τῆς ἀμελείας	270
Βεβαρημένον τὸν νοῦν μου τῷ ὕπνῳ	345
Βέλος ἠκονημένον εἰς τὸν πάντα κόσμον	71
Γαβριὴλ ἀρχιστράτηγε, Μιχαήλ πρωτάγγελε	149
Γέγονας τῶν εὐκλεῶν ἀρχὴ μαρτύρων	182
Γένος ἀνομώτατον περιφανῶς ἤλεγξας	258
Γενοῦ ἡμῖν τοῖς δούλοις σου	105
Γενοῦ μοι καταφυγὴ	115
Γῆ καὶ σποδὸς ὧν διαπαντὸς	138
Γλῶσσαν πρὸς ἱκεσίαν τὴν σὴν κινήσαι	113
Γρηγορεῖν ἡμᾶς πάντας πρὸς ὑμνωδίας	105
Γρηγορῶν θεωρίας καὶ προσευχαῖς	279

Δαιμονικὰς ἀπειργῶν φάλαγγας	32
Δαιμόνων πάσης βλαβερᾶς ἐνοχλήσεως	58
Δαίμοσιν ὀλεθρίοις βλαβερῶς πειθόμενος	270
Δαπανήσας ἀσώτως τῆς ζωῆς μου τὸν χρόνον	263
Δεδεμένους κακία τοῦ πολεμήτορος	64
Δεδοξασμένα περὶ σοῦ ἐλαλήθη	126
Δεδοξασμένη, εὐλογημένη μήτηρ	162
Δεδοξασμένος ὁ ναὸς ὁ σὸς	70
Δέησιν βραχυτάτην πρὸς σέ	225
Δέησιν προσάγαγε Χριστῷ	3
Δεσμὰ τῶν ἀμαρτιῶν μου, ἅγιε	215
Δεσμεῖν καὶ λύειν λαβῶν ἀμαρτήματα	80
Δεσμεῖν καὶ λύειν ὡς εἰληφῶς	61
Δεσμεῖν, πάτερ, καὶ λύειν παρὰ θεοῦ ἔλαβες	280
Δεσμεύεις ἐχθροὺς πονηροὺς	141
Δεσμεύσας τοῖς ἄθλοισ σου τὸν ἐν κακία	185
Δεσμεύσας τοῦ ἐχθροῦ τὴν κακίαν	322
Δεσμίους ὄντας παθῶν	330
Δεσμῶν ἀμαρτίας με καὶ κινδύνων	241
Δημαγωγὸς τε καὶ συνεργὸς	128
Δήμοις συνῶν ἀρχιερέων	284
Δήμοις τῶν ἀσωμάτων καὶ ἀποστόλων	68
Δῆμον ἀθροιζόμενον ἐν τῷ θείῳ οἴκῳ	52
Διὰ βασάνων ἐλαμπρύνθητε	304
Διὰ σοῦ ὁ θεὸς τοὺς τῷ καρπῷ φθαρέντας	13
Διαδραμῶν τὸν ἀγῶνα τὸν μέγαν	211
Διαθέων πᾶσαν τὴν γῆν	104
Διανοίας ὀφθαλμοῖς ἐνοπτρίζομαι	15
Διασχὼν τὴν κατέχουσαν, μάκαρ	83
Διάσωσον, δέσποινα, τὴν πόλιν	300
Δίδου μοι βοήθειαν ὡς παρεστῶς	258
Δίδου χεῖρα, Χρυσόστομε	281
Διωχθεὶς διὰ κύριον, μάρτυς Χριστοῦ	198
Δόξα πάντων καὶ κλέος γεγωνῶς	72
Δόξα τῆς ἐκκλησίας γεγενημένος	267
Δοξάζει Χριστὸς σε ἐν μέσῳ κριτῶν	177
Δοξάσας, μάρτυς, τὸν Χριστὸν	238
Δοξάσας τοῖς μέλεσι τοῖς σοῖς	91
Δόξης ἀδιαδόχου σὺ λαμπρυνθεὶς	246
Δόξης αἰωνίου τυχεῖν κατηξιώθης	253
Δόξης τε καὶ χαρᾶς ἐπαπολαύων	12

Δὸς ἡμῖν, σοφέ, χειμαζομένοις	232
Δυὰς σεβασμιωτάτη τῶν θεῶν ἀρχαγγέλων	165
Δυναμωθεῖς, μακάριε	259
Ἐδειξεν ἀστήρ τὸν ἄδυτον ἥλιον	179
Ἐδυνάμου Χριστός σε τεινόμενον	330
Ἐθελουσίσις ὀρμαῖς πρὸς τὸ πάθος	345
Εἰρηρικὸν ἄγγελόν μοι	164
Εἰς τὰ πέρατα πάντα τῆς γῆς	131
Εἰς τὰ τοῦ κόσμου πληρώματα	16
Ἐκ πολλῶν καὶ ποικίλων ἡμᾶς κακώσεων	65
Ἐκ πράξεων δολερῶν καὶ ἐξ ἀνθρώπων	217
Ἐκ σοῦ ἡ σωτηρία τοῖς ἀνθρώποις ἐπέφανε	109
Ἐκ σοῦ θεὸς ἐπέφανε, θεοτόκε	207
Ἐκ τῆς συνεχούσης με ἀμελείας	52
Ἐκ τῶν σκανδάλων τοῦ ἐχθροῦ	238
Ἐκ τῶν τοῦ βίου δυσχερῶν	70
Ἐκολλήθης Χριστῷ	12
Ἐκφαντικῶς ἐκάλει σε ποτέ, πανάμωμε	192
Ἐλέησον καὶ οἰκτείρησον	328
Ἐλίπανας ἐν ἐλαίῳ τῆς χάριτος, ἔνδοξε	41
Ἐμαυτὸν ἀποκλαίωμα βίον ἀδιόρθωτον	83
Ἐμφανὲς τὸ ὄρος πάλαι ὁ προφήτης	140
Ἐν ἀμαρτίαις καὶ συλληφθεῖς	61
Ἐν ἀμελείᾳ βιοῦντα με	17
Ἐν ἀμελείᾳ τὴν ζωὴν ἐκδαπανῶν	248
Ἐν γῆ μοι συνοδοιπόρος βίου	115
Ἐν εἶδει ὀφθεῖς τῷ καθ' ἡμᾶς	3
Ἐν ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως	259
Ἐν κατανύξει καρδίας	163
Ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ σὲ προβαλλόμεθα	243
Ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ σὲ προσκαλούμεθα	131
Ἐν ὁμονοίᾳ ἡμᾶς πολιτεῦεσθαι	81
Ἐν οὐρανίοις σκηναῖς ἀναπαυόμενοι	297
Ἐν οὐρανοῖς τῷ δεσπότῃ παρεστηκῶς	57
Ἐν πελάγει πάλαι τοῖς πιστοῖς	99
Ἐν πεποιθήσει καρδίας	124
Ἐν πεποιθήσει πολλῇ	199
Ἐν πεποιθήσει ψυχῆς	160
Ἐν πέτρᾳ τῆς πίστεως	185
Ἐν συμπαθείᾳ ἀληθεῖ	268
Ἐν ταῖς λαμπρότησι, μάκαρ	236

Ἐν τάφῳ τῆς ἁμαρτίας κείμενος	215
Ἐν τῇ ἐλεύσει τῇ φοβερᾷ	128
Ἐν τῇ θείᾳ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου σκέπασον	168
Ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου περίθαλπε	130
Ἐν τῷ μέσῳ, μάκαρ, ἔστηκώς	263
Ἐν τῷ πανσέπτῳ ναῶ σου	125
Ἐν ᾧρᾳ κρίσεως, Θωμᾶ	59
Ἐν ᾧρᾳ με φοβερᾷ καταδίκης	328
Ἐν ᾧρᾳ, ὅταν μέλλω τῷ κυρίῳ παριστασθαι	211
Ἐναντία στρατεύματα καὶ παρεμβολὰς	149
Ἐνίσχυσας καὶ εὐώδωσας πάλαι	151
Ἐντρυφῆσας, Χρυσόστομε	281
Ἐξ ἀδοκῆτων πειρασμῶν	31
Ἐξ αἱμάτων πορφυρίδα στολισάμενος	242
Ἐξ ἔθνικῆς συμφορᾶς ἀπήλλαξας	98
Ἐξ οὐρανοῦ τοὺς στεφάνους	303
Ἐπαυσας τῶν ἀνόμων	226
Ἐπὶ σοὶ τὰς ἐλπίδας μου μετὰ θεὸν	199
Ἐπὶ τὴν πέτραν τῆς ζωῆς ἐρειδόμενος	202
Ἐπὶ τῆς γῆς ἀγωνιστῆς ὤφθης	197
Ἐπὶ τῆς γῆς τέτοκας θεὸν	138
Ἐπιβαίνων ἄρματι, σοφέ	318
Ἐπιβίβασας θεοπρεπῶς τὸν λογισμὸν σου	269
Ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς, ὁ θεός, τοὺς ὑμνοῦντας σε	41
Ἐπίδε, θεοτόκε, ἐπὶ κλῆρον	139
Ἐπιστασία σου φρικτῇ ἐπιστὰς οὐρανόθεν	126
Ἐπιστασία σου φρικτῇ σκεδάξεις ἔθνη	142
Ἐπιφαινόμενος τὰς φάλαγγας	109
Ἐστησας, Θωμᾶ, τῆς ἀθείας ρύσιν	54
Ἐστησας ρεῖθροις, Θωμᾶ, τῶν πανσόφων σου λόγων	21
Ἐστησας τῆς ἀπάτης, σοφέ, τὰ ρεύματα	48
Ἐστησας τοὺς πόδας σου ἐπὶ πέτραν	36
Ἐτέχθη ἐκ σοῦ, ἀγνή, θεός	228
Ἐτύθης, σοφέ, ὥσπερ ἄκακος ἀμνός	200
Εὐήχως κελαδῶν ἀνομούντων ἐν μέσῳ	323
Εὐλογημένη ἐν γυναιξὶ	71
Εὐλογημένη παρθένε, ἢ τὸν θεὸν	26
Εὐρομί σε, ἔνδοξε, Θωμᾶ	53
Ἐφαναν ἐν τῷ κόσμῳ αἱ ἀστραπαὶ	68
Ἐχειραγωγήθη Ἰσραὴλ προστάζει σου	154
Ἐχοντες πρὸς θεὸν σέ μεσίτην	220

Ἐχων σε παμμέγιστον προστάτην	231
Ἐχων σε πρὸς τὸν κτίστην μεσίτην	114
Ἐχων ψυχὴν τῇ ἀμελείᾳ, παναιοίδιμε	285
Ἡ ἀγεώργητος γῆ τὸν γεωργὸν πάντων	298
Ἡ ἀγία, θεόπτα, ὁμήγουρις	35
Ἡ βοήθειά σου περικυκλωσάτω με	140
Ἡ βοήθεια τῶν ἀβοηθήτων	141
Ἡ ἐνιαία καὶ τριφεγγῆς τριάς	138
Ἡ θεία, μάκαρ, σὲ ἄμπελος	74
Ἡ θεία χάρις τοῦ θεοῦ	125
Ἡ θεὸν σωματώσασα τὸν ἀνερμηνεύτως	259
Ἡ θεὸν σωματώσασα τὸν ἀπερινόητον	163
Ἡ θεωρήμων σου γλῶττα, παμμάκαρ	23
Ἡ καταφυγὴ τῶν καταπονουμένων	121
Ἡ κοιλία σου, ἄχραντε, εὐρυχωροτέρα οὐρανοῦ	281
Ἡ λαμπὰς τῆς γλώσσης σου	52
Ἡ μεγίστη ἀντίληψις σοῦ καὶ παρρησία	149
Ἡ μήτρα σου παλάτιον ἔμψυχον	229
Ἡ μνήμη σου τοῖς γενεθλίοις δεδόξασται	184
Ἡ νῦν κατέχουσα ῥαθυμία σε	245
Ἡ οὐρανώσασα φύσιν τὴν ἔκπτωτον	127
Ἡ πανυπέρφωτος δυὰς καὶ θαυμαστή	167
Ἡ παρθένος μήτηρ, Χριστέ, πάντοτε	104
Ἡ περιδοξὸς πόλις, μήτηρ θεοῦ	280
Ἡ πιστοτάτη σοι πόρνη μύρα προσήνεγκε	276
Ἡ πρὸς τὸν διδάσκαλον ἀγάπη	45
Ἡ σὴ, πανάμωμε, νηδὺς οὐρανόων πλαυτέρα	59
Ἡ σὴ τειχισάτω με αἰεὶ ἀντίληψις	332
Ἡ σκηνὴ σου αὕτη ὡσπερ οὐρανὸς	72
Ἡ σκηνὴ σου σκηνὴ ἀγιάσματος	111
Ἡ τὸ πῦρ, παρθένε, τῆς θεότητος	169
Ἡ τὸν ἀχώρητον λόγον ἐν σῇ γαστρὶ	237
Ἡ τοῦ θανάτου φρικτὴ, ψυχὴ, ἐφέστηκεν ὥρα	307
Ἡ τοῦ κτίστου ἔλευσις ἐπὶ θύραις	56, 123, 234
Ἡ τῶν ἀγγέλων τοὺς χοροὺς	70
Ἡ τῶν ἀθλοφόρων καλλονὴ	92
Ἡ ὑπερούσιος τριάς	254
Ἡ φοβερὰ ἐπὶ θύραις ἡμέρα	78, 256
Ἡ φοβερὰ μένει δίκη	204
Ἡ φωταυγῆς δυὰς καὶ θεία	170
Ἡ φωταυγῆς καὶ τιμία ἀρχαγγέλων δυὰς	163

Ἡ χαρὰ τῶν ἐν θλίψει	132
Ἡγαλλιάσω ἐν τῷ καιρῷ τῶν ἄθλων	220
Ἡγγικεν, ἐπέστη, ψυχὴ μου, ἡ τῆς κρίσεως ὥρα	213
Ἡγγικεν ἡ κρίσις, ψυχὴ μου	224
Ἡγγικεν ἡ περιφανὴς παρουσία τοῦ Χριστοῦ	288
Ἡγγικεν, πρόσεχε, ψυχὴ, ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη	265
Ἡγήσω τὰ ἐν τῷ κόσμῳ	48
Ἡγίαςας αἵματι τὴν γῆν	91
Ἡγίαςας, ὁ μόνος ὑπεράγιος κύριος	108
Ἡγίαςας τὴν γῆν	323
Ἡγιασμένην σε εὐρῶν ὁ πανάγιος λόγος	238
Ἡδὴ οὐρανοῦς, Δημήτριε, περιπολῶν	101
Ἡδὴ τὰς οὐρανόους κατοικῶν σκηνώσεις	139
Ἡκολούθησας χαίρων τῷ ἐκλεξαμένῳ σε	83
Ἡκονημένον ὡς βέλος	26
Ἡκονημένον τοῦ δυνατοῦ βέλος ἀπεστάλης	61
Ἡλέηται διὰ σοῦ ἀληθῶς τὸ ἀνθρώπινον	329
Ἡλθοσαν ἔθνη καθ' ἡμῶν	157
Ἡλιακῶν λαμπηδόνων πλέον ἡ σὴ	58
Ἡλιακῶν λαμπηδόνων πλέον ἡ χάρις σου	144
Ἡλιακῶν, πανεύφημε, λαμπηδόνων	207
Ἡλιοβόλοις ἀκτίσι πᾶσαν τὴν κτίσιν φωτίζεις	194
Ἡλιος ὀλόφωτος ὠράθης τὰ πέρατα	4
Ἡλιος ὥσπερ πολύφωτος καταφαιδρύνεις	11
Ἡλίου φαιδρότερον τοῖς ἐν γῆ λάμψας	278
Ἡλλοίωσας δόγματα ἀσεβῶν	257
Ἡλπισα ὁ δοῦλος σου εἰς σὲ	118
Ἡλων ποτὲ διατρήσεις	7
Ἡλων τοὺς τύπους ψηλαφήσας	86
Ἡμᾶς τοὺς πόθῳ σε μακαρίζοντας	67
Ἡμβλυνας τὰ κέντρα τοῦ ἐχθροῦ	2
Ἡμβλυνας τῶν ἀνόμων Ἰουδαίων	247
Ἡνεγκας τὸν ἄσταχυν τὸν ἀγεώργητον	259
Ἡνθησας τὸν ἄσταχυν τὸν ἀγεώργητον	82
Ἡνθησας ὥσπερ χώρα	271
Ἡνίκα θρόνοι τεθῶσι κρίσεως	133
Ἡστραγας, μάρτυς, ταῖς ἀνδραγαθίαις	345
Ἡὔγασας ἡμῖν ἡμέραν σωτήριον	295
Ἡχησας εἰς τὸν κόσμον ὥσπερ βροντὴ	267
Θανάτωσεν ἐν ἡμῖν τὴν δεινῶς βασιλεύουσαν ἁμαρτίαν	5
Θαύματα ἐπιτελοῦντα καὶ σημεῖα	181

Θαυματουργῶν ἱερῶς ἐξ ἀνιέρου πλάνης	42
Θαυμάτων ἀναβλυστάνεις πάντοτε πέλαγος	49
Θεοῦ παντοκράτορος ψηλαφήσας τὴν πλευρὰν	62
Ἰασαι, ἀπόστολε, πάθη τῆς καρδίας	52
Ἰασαι, ἀπόστολε, τὰ τῶν ψυχῶν ἡμῶν τραύματα	82
Ἰασαι ἡμῶν, μακάριε, τὰ πάθη	232
Ἰασαι ἡμῶν τὰ ψυχικὰ ἄρρωστήματα	4
Ἰασαι, παρθένε θεοκυῆτορ	302
Ἰασαι τὴν νοσοῦσαν ταῖς ἁμαρτίαις ψυχὴν μου	136
Ἰασαι ψυχῆς μου τὰ τραύματα	325
Ἰάσεις τῶν ἀθλητῶν τὰ λείψανα ἀναβλύζει	306
Ἰάσεις χάριτι τοῦ παντοκράτορος	60
Ἰάσεων βρῦεις πελάγη τοῖς χρήζουσιν	183
Ἰασιν ἐν πτέρυξιν ἐπιφερόμενος	51
Ἰατρὲ τῶν ἀσθενῶν	15
Ἰατρὲ τῶν νοσοῦντων	25
Ἰατρεῖον πέφυκε ψυχῶν	8
Ἰάτρευσον, μακάριε Στέφανε	260
Ἰάτρευσον τὰ πάθη, Χρυσόστομε, τῆς ψυχῆς μου	282
Ἰάτρευσον τὴν ψυχὴν μου ἀνιάτα πάσχουσαν	42
Ἰάτρευσον τὸν νοῦν μου τῇ ἀμελείᾳ	28
Ἴδε μου τὴν κάκωσιν καὶ τὴν ἀσθένειαν	117
Ἴδε! Φωταυγῆς ἐξέλαμψε σήμερον	294
Ἴδοιμι τότε εὐμενὲς τὸ σὸν πρόσωπον	287
Ἰδοῦ ἡ ἄφθονος χάρις τοῦ πνεύματος	127
Ἰδοῦ ἡ εὐπρέπεια τοῦ οἴκου τοῦ σοῦ	45
Ἰδοῦ σε πᾶσαι αἱ γενεαὶ	128
Ἰδοῦ σε ὥσπερ ἥλιον μέγαν	108
Ἰδωμεν πτῶσιν προφανῆ	156
Ἰεραῖς χρησάμενοι μελωδίαις	233
Ἰερεῖον καὶ θῦμα γενόμενος	33
Ἰεροὶ προφήται, εὐκλεεῖς ἀπόστολοι	155
Ἰερολογίαις ἐνθέοις τὸν τῶν Ἑβραίων καθαιρέτην	223
Ἰερῶ κηρύγματι ἀνιέρου πλάνης	55
Ἰερῶς χορεύοντες τῷ τεμένει	122
Ἰερωτάταις σου καὶ φαιδραῖς καὶ καθαραῖς	71
Ἰερωτάταις χορεῖαις ἱερῶν ἀθλοφόρων	203
Ἰερωτάτους ἀγῶνας, μάρτυς, διήνυσας	255
Ἰθυνον πρὸς τοὺς λιμένας	18
Ἰκεσίαις ἀπαύστοις πρὸς τὸν ὅλων δεσπότην	153
Ἰκεσίαις σου, παρθενομήτορ, πυρὸς γεέννης	343

Ἰκέσιον προσαγάγωμεν αἶνον	151
Ἰκετηρίαν, ἀρχιστράτηγε, τῷ θεῷ	110
Ἰκετηρίαν πίστει σοὶ προσαγόμεν	206
Ἰκετηρίαν ποίησον πρὸς τὸν ἐκ σοῦ σαρκωθέντα	20
Ἰκετηρίαν πρὸς τὸν θεὸν διηνεκῆ	249
Ἰκετηρίαν προσαγάγετε ἐν συμφωνίᾳ	305
Ἰκετηρίαν ὑπὲρ ἡμῶν τῶν προκειμένων	269
Ἰλασμόν μοι δώρησαι τῶν πταισμάτων	119
Ἰλιγγιῶ καὶ φοβοῦμαι καὶ τρέμω	212
Ἰλύος, πανάμωμε, παθῶν φθοροποιῶν	193
Ἰνα ἐπενδύσει τοὺς θνητοὺς ἀθανασίας	309
Ἰνα εὐχαρίστως σε μεγαλύνω πάντοτε	53
Ἰνα θεὸς γένηται ὁ ἄνθρωπος	98
Ἰνα θεώσῃ τὴν φύσιν τὴν τῶν βροτῶν	164
Ἰνα θεώσῃ τοὺς ἀνθρώπους	32
Ἰνα σε θείαις ἐν φωναῖς μακαρίζωμεν	264
Ἰνα σε τιμῶμεν πάντοτε	10
Ἰνα τὴν ζωὴν τὴν μέλλουσαν κληρονομήσεις	319
Ἰνα τοὺς λαμπροὺς ἀγῶνας σου	101
Ἰνα φωναῖς χαριστηρίοις	110
Ἰσοσθενῆ, ὁμότιμον κηρύξας τῷ πατρὶ	40
Ἰστάμενοι πρὸ βημάτων ἀδίκων	313
Ἰστάμενος ἐν μέσῳ φλογιζούσης καμίνου	152
Ἰστάμενος ἐν μέσῳ φλογιζούσης ὥραθης	152
Ἰστίῳ τοῦ παναγίου πνεύματος	227
Ἰστίῳ πτερωθεῖσα σου ἡ ψυχὴ	89
Ἰσχύι κυρίου νευρούμενος	324
Ἰσχύι Χριστοῦ πᾶσαν ἰσχὺν δαιμόνων ἐξενεύρωσας	93
Ἰσχὺν ἀπροσμάχητον κατ' ἐχθρῶν	147
Ἰσχὺν ἐνδεδυμένος ἀήττητον	116
Ἰσχὺν θεοῦ ἐξωσμένος	143
Ἰσχὺν καὶ δύναμιν ἡμᾶς περιζώσον	239
Ἰσχὺν καὶ κράτος ἡμᾶς περιζώσον	132
Ἰσχὺν καὶ κράτος καὶ ῥομφαίαν	169
Ἰσχὺν καὶ κράτος περιζωσάμενος	66
Ἰσχὺν καὶ κράτος τοῦ πολεμήτορος	244
Ἰσχυροτάταις νευραῖς σου	77
Ἰσχύς σοι ἄνωθεν δέδοται	173
Ἰσχύς σοι δεδώρηται ἐχθρῶ	331
Ἰσχυσας θεοῦ δυναστεία	213
Ἰχνησι βαίνειν τῶν ὀσίως	86

Ἰχνηλατεῖν τοῦ κυρίου τὰ παραγγέλματα	275
Ἰχνηλατῶν τὸ πάθος τοῦ δεσπότης	22
Καθελὼν τὴν τυραννίδα τῶν ἀθέων	325
Καὶ τὸ εἶδος σου πυρίμορφον, ἀρχάγγελε	130
Καὶ τὸ εἶδος σου πύρινον	162
Κακίας ἐχθρῶν πονηρίας δυσμενῶν	201
Κατ' ἐχθρῶν τῶν ἀθέων	153
Κατὰ παθῶν βλαβερῶν	43
Κατάβαλε ἐν ἡμῖν τὴν ἀθλίως	85
Καταβαλὼν τῶν ἀνόμων τὸ πονηρὸν	236
Καταιγὶς χειμάζει με ἀμαρτίας	230
Καταλαμπόμενοι νῦν πλουσιωτάταις ἀστραπαῖς	297
Καταστραπτόμενος δόξῃ τῇ θεϊκῇ	57
Κατέστρεψας, μακάριε, σημεῖα ἐκτελῶν	189
Κῆρυξ ἐθνῶν πανευκλεῆς, μύστης τοῦ λόγου	76
Κοίμησον, παμμάκαρ, τοὺς πειρασμοὺς	30
Κοσμικῶν με σκανδάλων καὶ παθῶν	262
Κόσμος γεγονῶς τῶν ἀθλητῶν	222
Κόσμος ὄφθης μαρτύρων	243
Κόσμου τοῖς πάθεσιν ἐκάστοτε	209
Κοσμούμενος ἀγαθῶν ταῖς ιδέαις	283
Κυμαinoμένην θάλασσαν τῶν ἐθνῶν	88
Κυματούμενόν με πάσαις μοχθηρίαῖς	344
Κυματούμενόν με πάσαις τοῦ ἐχθροῦ	251
Λαμπρυνθεὶς ταῖς νιφάσι ὑπὲρ ἥλιον	243
Λαμπρυνθεῖσα τῷ πνεύματι, πάναγνε	200
Λαμπτήρ τῆς ἐκκλησίας	211
Λαὸν καὶ πόλιν ἐπὶ σοὶ	31
Λαὸν χριστεπώνυμον περιφύλαττε	129
Λελαμπρυσμένος παρεστῶς, ἀθλοφόρε	202
Λελογισμένως, ψυχὴ μου, τὰ θεῖα πράττουσα	303
Λιμένα σε σωτηρίας, παρθένε	85
Λύειν, Θωμᾶ, καὶ δεσμεῖν	20
Λυμαίνεται καθεκάστην ἐχθρὸς	328
Λῦσον τῶν πταισμάτων μου	118
Λύτρωσαί με, πάναγνε, κακίας	232
Μαινομένη, ἄγιε, τῶν Ἑβραίων	230
Μακαρίως, ἀθλοφόροι, τὸν ἀγῶνα διατελέσαντες	301
Μακρὰν τυγχάνοντα θεοῦ τὰ ἔθνη	31
Μακρυνθέντας τοῦ θεοῦ ταῖς πολλαῖς παραβάσεσιν	5
Μακρύνων τῶν ἐντολῶν θεοῦ	115

Μαραίνει τῆς κακίας τὴν βλάστησιν	188
Μαράνας, ἀθλοφόρε, τῶν Ἑβραίων τὸ φρύαγμα	210
Μάρανον τὴν ἀθέσμως ἀναβλαστάνουσαν	48
Μαρία ἄχραντε, θεοῦ λοχεύτρια	239
Μαρία, ἡ κυρία πάσης, ἀγνή, τῆς κτίσεως	29
Μαρία καθαρὸν οἰκητήριον	117
Μαρία σεμνή	201
Μάρτυρα παθῶν οἰκείων Χριστὸς	29
Μαρτύρων ἐγκαλλώπισμα, Στέφανε	189
Μάρτυς ἀπερίτρεπτος ὠφθεις	221
Μάρτυς γεγενημένος ὡς ἀπείριος	270
Μαστίξας δαιμόνων τὴν πληθὺν	92
Μεγάλα κατ' ἐχθρῶν ἐστήσω τρόπαια	97
Μεγάλους ἐπὶ τῆς γῆς ἀγῶνας	261
Μεγάλως σε μυοῦσαν εὐράμενος	50
Μεγάλως σὺ ἠρίστευσας, Στέφανε	228
Μεγίστη σου δυνάμει κατὰβαλε τὴν μεγίστην	150
Μέγιστος ὄφθης διάκονος	187
Μένεις μετὰ κῆσις, παρθένε, ἄφθορος	230
Μένοντά με, τρισμάκαρ, ἐν τῷ σκότει	250
Μετὰ πασῶν δυνάμεων δόξαν προσάγων	104
Μετὰ πασῶν, μάρτυς σοφὴ	253
Μετὰ τέλος ἀξιόμνητον, μακάριοι	291
Μὴ ἀποσυλήση με	118
Μὴ δείξης με, Ἰησοῦ, κατεγνωσμένον	261
Μὴ δείξης με, Χριστέ, ἐν ἡμέρα τῆς κρίσεως	219
Μὴ καταλείπης ἡμᾶς, Θωμᾶ	42
Μὴ μὲ ἀπόση, μὴ μὲ βδελύξη	220
Μὴ με καταδικάσης, μὴ μὲ ἀπορρίψης	250
Μὴ στήσης με, κύριε, ἐν ἡμέρα φοβερᾶ	62
Μὴ τῷ θυμῷ σου, κύριε, ὄλωσ ἐλέγξης με	209
Μὴ ὑπαχθέντες κακία τοῦ πονηροῦ	303
Μὴ φλέξαν, ἀλλὰ μᾶλλον δροσίσαν	108
Μήτηρ θεοῦ τοῦ ζώντος	72
Μίαν κηρύττων αὐγὴν	329
Μίαν τρισυπόστατον αὐγὴν	308
Μολυσμῶν παντοίων καὶ ἀμαρτημάτων	139
Μονάδα φύσεως ὑμνοῦντες	274
Μόνος ἐγὼ τοῖς πάθει θύραν ἀνέωξα	209
Μόνος ἐπλημμέλησα ὑπὲρ πάντα	231
Μυούμενος θεοῦ φρικτὰ μυστήρια	315

Μυρίασις ἀσωμάτων συμπρέσβευε μυριάσιν	150
Μυρίζει σου ἡ σορὸς τῶν λειψάνων	283
Μύρον εὐῶδες, τὸν Χριστόν, ἐπιποθήσας	75
Μώμου παντὸς καὶ θλίψεως	87
Νάμασι κατάρρητος θαυμάτων, Δημήτριε	94
Νάμασι τὴν ψυχὴν μου ἐνθέοις πότισον	114
Νάμασιν ζωηρῦτοις	219
Ναμάτων ἀνάπλεως τῶν τοῦ πνεύματος	241
Ναμάτων ζωτικῶν πηγὴ ὑπάρχουσα	198
Ναμάτων θείων τὴν τακεῖσαν μου	306
Ναόν σε γενόμενον κυρίου πανάγιον	94
Ναὸς γενόμενος τοῦ θείου πνεύματος	60
Ναὸς χρηματίσας τοῦ παντουργοῦ	258
Ναυαγήσας ὡς πλοῖον πελάγει	18
Νεκρὸν ἀναστήσας πιστεύσας τῷ Χριστῷ	324
Νεκρὸν με παραβάσεις πάσαις	107
Νεκρωθεὶς διὰ κύριον, ἔνδοξε	200
Νεκρῶν ξοάνων λατρευτὰς	58
Νεκρώσας τὰ μέλη τὰ ἐπὶ γῆς	279
Νεκρώσεως Ἀδὰμ τοὺς χιτῶνας ἐκδέδεται	219
Νεκρώσεως, σοφέ, τὴν φθορὰν ἀφαιρούμενος	218
Νέκρωσιν ὁ προπάτωρ παρακοῆ ὑπομείνας	267
Νέκρωσιν ὁ προπάτωρ τῷ ζωφόρῳ σου τόκῳ	247
Νέκρωσιν πᾶσαν Ἀδὰμ ἐξεδύθη	141
Νέκρωσιν ὑπέστημεν τοῦ ξύλου γευσάμενοι	4
Νέκρωσον κινήματα καὶ τὰ σκιρτήματα	51
Νέμεις τοῖς πίστει σοι προστρέχουσιν	187
Νενεκρωμένην κακῶν ἐνεργείαις	345
Νενεκρωμένον μου τὸν νοῦν	254
Νενεκρωμένους τῷ δήγματι τοῦ ἐχθροῦ	26
Νενέκρωται ἐχθρὸς τῷ ζωφόρῳ	97
Νέον ἐπὶ γῆς, παρθενομήτορ, βρέφος	233
Νέος ὄφθης ποδηγὸς τῶν μαρτύρων ἀπλανῆς	191
Νεύματι τοῦ πάντα εὐεργετοῦντος	312
Νευρούμενος, σοφέ, τῷ θείῳ πνεύματι	315
Νεύσεις καθυπεύκων τοῦ θεοῦ	139
Νεῦσον ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ παθῶν	330
Νέφη παθῶν τῆς ἡμῶν ἀπέλασον ψυχῆς	7
Νεώσας ἀρότρῳ τοῦ σταυροῦ	3
Νοεραῖς δυνάμεσιν συνῶν	327
Νοεροῖς ὄμμασιν βλέπων	326

Νοερῶν ἀγγέλων ὡς δημαγωγὸς	140
Νοερῶς εἰκονίζω σε	198
Νοὶ κεκαθαρμένῳ ὄρῳν	188
Νόμιμον ἀγῶνα διελθῶν	309
Νομίμων δίχα τῶν τῆς σαρκὸς	221
Νομίμως ἐναθλήσας, διάκονε	260
Νομίμως ἐναθλῶν νομίμως εἴληψας	96
Νομίμως ἠθλήσας, νομίμως ἔδραμες	239
Νομοθεσίαις σου ἱεραῖς	71
Νομοθεσίας τοῦ λυτρωτοῦ	61
Νομοθέτης γεγωνῶς συντηρεῖν ἡμᾶς	15
Νομοθέτης γενόμενος νόμον κατεγράψω	83
Νόμον θεῖον, πάτερ, ὄρει ἐπιβάς	271
Νόμον θεοῦ πληροῦντες, ἀθλοφόροι	298
Νόμον Χριστοῦ τὸν πανσθενῆ	237
Νόμου λυχίαν ἐτύπου σε πάλαι	74
Νόμου σε θείου προτυπώσεις	33
Νόμου σε χαράγματα καὶ προτυπώματα	51
Νόμου σκιάι σε προέγραψαν πάλαι	273
Νόμους θείους ἐτήρησας	281
Νόμους θείους τετήρηκας	259
Νόμους θεοῦ συντηρεῖν με ἀτρώτους	212
Νόμους συνετήρησας τοῦ παντοκράτορος	229
Νόμῳ με τροπούμενον ἀμαρτίας	53
Νοός μου τὰς ἀμαυρώσεις	49
Νοὸς ὑπερβαίνει σου τὸ θαῦμα	293
Νοσημάτων πάντων ἐκ πειρατηρίων	73
Νοσημάτων πάντων προσγινομένων	207
Νοσοῦντων ἰατρέ, ἐγγυητὰ ἀμαρτανόντων	106
Νόσους δεινὰς πρὸ θανάτου ἔλυσας	98
Νυμφῶνος νοητοῦ ἡμᾶς τυχεῖν	107
Νῦν δόξαν τοῦ Χριστοῦ ὄρῳν, ἅγιε	197
Νύξ με συνέχει ἀμελείας	86
Νυσταγμοῦ ἀμελείας ὕπνου ῥαθυμίας τε	84
Ξένωσον τὸν λογισμὸν μου πάσης συγχύσεως	220
Ὁ διὰ σοῦ, ὅσιε, θεὸς	269
Ὁ ἐαυτὸν κενώσας ἐκ πατρῶων	299
Ὁ ἐκ πλευρᾶς διαπλάσας, ἄχραντε	8
Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ σε καθωπλισμένον	163
Ὁ κόσμος τὴν σὴν κηρύττει, μάρτυς, εὐμένειαν	227
Ὁ μόνος ἀόρατος ἐκ σοῦ ὠράθη	186

Ὁ ναός σου πάντοτε ἰαμάτων βλύζει	118
Ὁ νοῦς σου ταῖς νεύσεσι ταῖς θεαῖς λαμπρυνθεῖς	192
Ὁ νότοις, ἀγνή, χερουβικοῖς ἀρρήτως ἐποχούμενος	311
Ὁ οἶκος σου ταῖς θεαῖς πρὸς αὐτὸν ἐπιφορτίσεσιν	107
Ὁ πλευρὰν ψηλαφήσας σωτήριον	43
Ὁ πλήρης δι' εὐσπλαγχίαν ἄφατον ἐν σοὶ κεκένωται	216
Ὁ πλήρης κενοῦται ἐν τῇ γαστρὶ	258
Ὁ τὰ μέγιστα ἐν κόσμῳ ἐργασάμενος	64
Ὁ ταῖς αὐλοῖς, κόρη, τάξεσιν ὡς θεὸς ὑπάρχων	187
Ὁ τὴν δυναστείαν πᾶσαν τοῦ ἀλάστορος	264
Ὁ τὴν πλευρὰν τὴν ἄχραντον ἰδὼν	19
Ὁ τὸ εἶναι παρεχόμενος τοῖς ἀνθρώποις	218
Ὁ τοῦ λοιμοῦ πάλαι τὴν ψυχόληθρον	97
Ὁ τῶν πανσέπτων καὶ σοφῶν θεωρημάτων	274
Ὁ φαιδρὸς ἐωσφόρος, ὁ τῷ θρόνῳ	153
Ὁ φύσει ἀχώρητος χωρητὸς	279
Οἱ ἀναλάμπαν ἐκ σοῦ φῶς τὸ ἄχρονον	81
Οἱ δοῦλοι σου δυσωπεῖν σε τολμῶμεν	152
Οἱ ἐν νόσοις χειμαζόμενοι καὶ πάθει	242
Οἱ ἐχθροὶ μου οἱ μάτην με θλίβοντες	331
Οἱ θλίβοντες μάτην ἐχθροὶ με	324
Οἱ κρουνοὶ τῶν αἱμάτων σου, ἐνδοξε	200
Οἱ μάγοι κρατοῦσαν ὡς εἶδον χερσίν	178
Οἱ φωτισθέντες τὸν νοῦν προσκυνοῦμεν	22
Οἷα πυρρὸς φωταυγῆς τοὺς ἐν πελάγει	329
Οἶκος γέγονας θεοῦ τοῦ ζῶντος	208
Οἶκος θείου πνεύματος ἀποδειχθεῖς	82
Οἶκος καθαρὸς τοῦ ἐν σοὶ σκηνώσαντος	28
Οἶκος τῆς τριάδος γεγονῶς	310
Οἶκος τριάδος γεγονῶς	202
Οἶμοι, τῷ παναθλίῳ	270
Ὅλβιος γενόμενος καὶ φωτισμοῦ παντὸς ἔμπλεως	258
Ὅλην δεδεγμένος τὴν τοῦ πνεύματος χάριν	174
Ὅλολαμπῆς ὡς ἥλιος ἀνέτειλας	40
Ὅλολαμπῆς ὠφθῆς ὡς ἀστήρ	249
Ὅλον ἐμὲ φορέσας ἐκ σοῦ ὁ λόγος ὠράθη	69
Ὅλον τὸν Ἀδὰμ ἐφόρεσεν	38
Ὅλος ἐπιθυμία καὶ ὄλος ἔφρεσις	114
Ὅλος ὁ κόσμος φωτίζεται	272
Ὅμβρισον ἡμῖν, λόγε, τεταπεινωμένοις	72
Ὅμβρισὸν μοι, παρθένε, παισμάτων ἄφρεσιν	226

Ὁμότιμον τῷ πατρὶ θεὸν λόγον ἐκήσας	314
Ὁρᾶς ἀναιρούμενος, σοφὲ	176
Ὁρθόδοξω πίστει ἀνυμνολογήσωμεν	286
Ὁρος νοητὸν γεγένησαι	38
Ὅταν μέλλης, σῶτερ, τοῦ δυστήνου μου σώματος	168
Ὅτε σου τὸ ἅγιον ὀνομάζω ὄνομα	119
Ὁὐ προσένειμαν ξοάνοις σέβας ἄλογον	290
Ὁὐδεὶς προστρέχων ἐν τῇ σῆι τιμίᾳ σκέπη	142
Ὁὐδόλωσ ἠττηθεὶς ταῖς ἀμέτροις νιφάσι	219
Ὁὐκ ἐνέδωκας ὄλωσ φθοροποιοῖς πάθεσιν	280
Ὁὐκ ἐσαλεύθησ προσβολαῖς	253
Ὁὐκ ἐφθάρης ἐν τῷ τίκτειν	96
Ὁφθητι οἷα φοβερὸς καὶ κατάπληξον	156
Ὁχημα τερπνόν, βαθμίδες καὶ κλίμακες	178
Παλάτια εὐσεβῶς νοητὰ ὠκοδόμησας	41
Παράδεισος εὐώδης γνωρίζεται	228
Παράδεισος ὁ οἶκος σου, πρωτάγγελε, δείκνυται	108
Παραδόξοις καθεκᾶστην σεμνυόμενος	63
Παρατάξεις ὄλεσας ἀσάρκων δυσμενῶν	327
Παρθένε θεοτόκε, ἰκέτευε	260
Πάσαισ ταῖς οὐρανίαισ συνῶν δυνάμεσι	47
Πᾶσαν ἡμῶν πλήρωσον αἴτησιν	119
Πειρασμῶν καταγιγίδες, πάθη ἀλλεπάλληλα	84
Πεποικιλμένος θεία δόξη	109
Πλατύνας τῆς ψυχῆς σου τὰ νοητὰ	28
Πλευρὰν ἐξορυττόμενος ὡς θεῖος μιμητῆς	40
Πλουσίαισ ταῖς δωρεαῖσ ἐκλάμπων	227
Ποιμένες μετὰ μάγων τὸν σὸν τόκον	181
Πολλοὶ οἱ πολεμοῦντες ἀφ' ὕψους με ἐχθροὶ	188
Πολλῶν νιφάδων, ἐνδοξε, πετρῶν	208
Πολυωνύμως τῶν προφητῶν θεῖος χορὸς	249
Πόνους ἐκαρτέρησας καὶ πρὸς τὴν ἄπονον ζωὴν	229
Πράϋνον τὰ κύματα, ἀγνή, τῆς καρδίας μου	94
Πρῶτος ἀθλητῶν ὑπῆλθες τὸ στάδιον	179
Πρῶτος ἐν διακόνοισ διαπρέψας	180
Πρώτου κατὰ μέθεξιν φωτὸς	1
Πτωχεύσαντα γνώμη σε, υἱὲ	176
Πυρπολήσας Ἑβραίων φρυγάματα	200
Πῶς οὐ πενθεῖς, ψυχῆ, πρὸ τῆς ἐξόδου	299
Πῶς σε νῦν εἰλίσσω καθορώμενον βρέφος	175
Ῥάβδος ἀνεβλάστησας ἐκ τῆς ρίζης	37

Ῥάβδος ἐτύπου Ἀαρὼν τὴν σὴν λοχείαν	76
Ῥαθυμία τὸν νοῦν σκοτιζόμενον	43
Ῥαθυμίας ἀτόπου καὶ δεινῆς ἀμαρτίας	262
Ῥαθυμίας με βαρέως ὕπνου	63
Ῥαίνων σου καθάπερ μύρα	18
Ῥᾶστα, μάκαρ, καρτερῶν τὴν πληθὸν τῶν δυσχερῶν	190
Ῥεῖθρα βλύζων τῶν θαυμάτων ὁ πανσέβαστος	130
Ῥεῖθρα πηγάζεις προφανῶς	137
Ῥεῖθρον ζωῆς ἀνέβλυσεν	88
Ῥεῖθρον πάλαι, μάκαρ, ἀβλαβῶς	100
Ῥέουσιν ὥσπερ μέλι αἱ θεηγορίαι	17
Ῥεῦσαν ἐν γῆ σου τὸ αἷμα	317
Ῥεῦσαν ὑμῶν τὸ αἷμα, ἀθλοφόροι	299
Ῥηγνυμένης σου τοῖς ἀνυποίστοις νιφάσι	207
Ῥήγνυται χειρόγραφον Ἀδάμ	175
Ῥῆμα ζῶν ἐν καρδίᾳ ἔχων ἠρεῦξω	25
Ῥῆμα θεῖον ἐξηρεῦξω, θεόφρον	95
Ῥήμασί σου, θεοτόκε, ἐφαπτόμεναι	291
Ῥήματα θεῖων διδασκῶν ἀπὸ καρδίας	268
Ῥημάτων θεῖων ὑπήκοος Χριστοῦ	173
Ῥημάτων σου	313
Ῥημάτων σου διεδόθη ὁ φθόγγος	85
Ῥήξας τὰ δεσμὰ τὰ τῆς πλάνης	27
Ῥήσει χειλέων σου ἡ βρύσις	284
Ῥοαῖς τῶν αἱμάτων σου ἀοράτους	241
Ῥομφαία σου ἀύλω τοὺς τῆς Ἄγαρ ἀνάλωσον	109
Ῥομφαία σου πληξὸν τοὺς καθ' ἡμῶν	147
Ῥομφαία ὠράθης κατ' ἐχθρῶν	93
Ῥυομένη τὸν λαόν σου ἐπιφάνηθι	301
Ῥυόμενος ἡμᾶς ἐκ σου ἐπέφανεν	316
Ῥύπον παθῶν παντοίων περικείμενος	206
Ῥυπωθεῖς παντοίαις βίου πλημμελείαις	271
Ῥυπωθεῖσαν πάσαις, μάρτυς, μεθοδείαις	344
Ῥυπωθέντα με τοῖς πάθεσι τοῖς ἀλόγοις	217
Ῥυπωθέντα σοὶ χεῖλη ἀμαρτιῶν πλήθεσι	148
Ῥῦσαι ἡμᾶς, θεοχαρίτωτε, τῆς ἐν ἕδου κατακρίσεως	210
Ῥῦσαι ἡμᾶς, πανάμωμε, παθῶν	41
Ῥῦσαι ἡμᾶς πειρασμῶν	199
Ῥῦσαι μεσιτείας σου ἡμᾶς	223
Ῥῦσαι τὴν τιμῶσαν σε πόλιν	119
Ῥωμαλεότητι τῶν φρενῶν τὸν κατακαυχώμενον	240

Ῥωμαεότητι φρενῶν τοὺς ἀνομοῦντας καθεῖλες	248
Ῥωμαλέως προσχωρήσας πρὸς ἐπίπονα σκάμματα	326
Ῥώμη θεία σὺ καταβαλὼν τὸν ἄρχοντα τοῦ σκότους	9
Ῥώμη θείου πνεύματος, μάκαρ, δυναμούμενος	231
Ῥώμη θεοῦ πανουργικῆ τεμένη κατέαξας	31
Ῥώμη παντοδυνάμω ὡς δυνατὸς	135
Ῥώμη τοῦ θεοῦ πανουργικῆ	2
Ῥωσθέντες τῷ πνεύματι τῷ θείῳ	292
Σαρκί τὸν ἄσαρκον κατεπάλαισας	245
Σαρκὸς φανείς ὁμοιώματι ἐκ σοῦ	173
Σαρκωθέντα θεὸν ἀπεκήσας	44
Σὲ βοηθὸν κατὰ πάντα ἐν πειρασμοῖς	194
Σὲ μόνην κεκτήμεθα βοηθὸν	147
Σὲ νυκτὸς καὶ ἡμέρας προβάλλομαι	111
Σὲ πολλάκις φανέντα καὶ πολέμια ἔθνη	153
Σὲ τὴν μόνην ἄφθορον ἱκετεύω	52
Σὲ τὸ φωτοφόρον ἄρμα τοῦ θεοῦ ἡμῶν	155
Σὲ τὸ χρυσοῦν στόμα δυσωπῶ	269
Σὲ τὸν Χριστοῦ πρώτον μάρτυν	213
Σεναχειρεῖμ ὡς πρὶν καθεῖλες	170
Σεσαρκωμένον ὑπὲρ νοῦν	203
Σκανδάλων τοῦ βίου πολυτρόπων	45
Σοβαρῶς ἐπαιρόμενον τὸν τοῦ Ἰσμαὴλ λαὸν	150
Σοῦ ὁ Νέστωρ θείας προσευχαῖς	99
Σταδίου ἐν μέσῳ ἐπιστάς ἐκήρυξας	310
Σταλάζον γλυκασμὸν ὡσπερ ὄρος ἐφάνης θεῖον	282
Σταυρὸν καὶ θάνατον καὶ τὴν ἀνάστασιν	59
Σταυρὸν καὶ θάνατον τὸν ὑπομείναντα	238
Στεναγμοῖς καὶ δάκρυσι σοὶ προσπίπτω	122
Στεναγμούς μοι δώρησαι καὶ δακρῶν	234
Στένω καὶ τρέμω καὶ κλαίω	255
Στερρόν σε ὄπλον καὶ τείχος ἄρηκτον	133
Στέφανον εἴληφας σαφῶς τὸν ὁμόνυμον	190
Στέφανον ἐκ λογικῶν πάντες ἀνθέων	182
Στέφος λαβὼν παρὰ Χριστοῦ	196
Στηριγμὸς ἡμῖν γενοῦ ἐπηρείας τοῦ ἐχθροῦ	15
Στήριζον πάντας τοὺς πιστῶς	265
Στήσον μου, πάτερ, ἀσφαλῶς	287
Στήσον, παμμάκαρ, τὸν σάλον	204
Στήσον τὸ κλυδώνιον τῶν παθῶν μου	56
Στήσον τὸν χειμῶνα, ἄγιε, τὸν καθ' ἡμῶν	11

Στήσον τῶν ἀμέτρων μου κακῶν τὸν τάραχον	332
Στησώμεθα πάντες ἐν οἴκῳ θεοῦ ἡμῶν	183
Στίγματα τῷ θείῳ σου ὑπήνεγκας σώματι	4
Στόμα πυρίπνου	272
Στόμα Χριστοῦ, μάκαρ, γεγονῶς	70
Στόματα ἡμῶν πλατύνετε σήμερον	295
Στόματι καὶ γλώττη σε, θεοτόκε	120
Στόματι λαμπρῶ σε ἐλευθέρῃ φωνῇ	175
Στρατιώτης ὄφθης δυνατὸς	318
Στρατολογίας, Μιχαήλ, τῶν ἀσωμάτων	136
Στρεβλούμενα σώματα καὶ συντριβόμενα	299
Στρεβλούμενος καὶ πυρὶ ἐκδιδόμενος	314
Στύλος ὄφθεις ἐκκλησίας ἄσειστος	7
Στύλος ὠράθης φωτειδῆς	128
Στῶμεν ἐν οἴκῳ συμφώνως	78
Στῶμεν ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου	223
Στῶμεν νουνεχῶς ἐν τῷ ναῶ	53
Στῶμεν πιστῶς ἐν οἴκῳ τοῦ κυρίου	23
Σὺ κύριε βασιλεῦ τῶν αἰώνων	151
Σὺ τὰς τῶν Ἰνδῶν σκοτεινὰς καρδίας ἐφώτισας	27
Συλλαβοῦσα, παρθένε, τὸ πῦρ τὸ ἄστεκτον	244
Συμπαθεία σου, παρθένε	64
Συμπαθῆς ὢν παρὰ θεοῦ τοῖς κινδυνεύουσι ἐδόθης	249
Συμπαθῶς με ἐπίσκεψαι	162
Σὺν Γαίῳ Εὐτυχῇ τε καὶ Ἐκδίκιον	290
Σὺν τοῖς στρατεύμασι καὶ θείοις λειτουργοῖς	167
Σὺν τῷ θείῳ Γαβριὴλ ἀναβοῶμεν σοι	131
Συνέσχον τὰ ὄτα κωφεύσει νοῶς	177
Συνέτριψας παγίδας τοῦ ὄφεως	50
Συνήθως τὰς πρεσβείας ὑπὲρ ἡμῶν	89
Σύνθρονος πατρὶ ὁ σὸς υἱὸς	121
Συνόμιλοι προφητῶν καὶ ἀποστόλων	307
Συντετριμμένη καρδιά θεὸν ἐπεύφρανας	276
Συντήρησόν με σῶον, ἀπήμονα	116
Συντριβεῖσαν πολλοῖς ἀμαρτήμασι	34
Συντριβέντα με τῷ βέλει τῆς ἀμαρτίας	40
Συντριβόμενος πᾶσαν συνέτριψας, μάκαρ, πλάνην	208
Σύντριπον ἐν τάχει ὑπὸ τοὺς πόδας	302
Σύντριπον, εὐσπλαγγχε Χριστέ	273
Σύντριπον τόξα τῶν ἐχθρῶν	156
Σύντριπον ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν	19

Συνώθησεν ἐχθρὸς συμβουλίας	323
Συνὼν ταῖς οὐρανίαις δυνάμεσιν	260
Σωματούμενον ἐκήρυξας θεὸν λόγον	39
Σῶσον, Ἰησοῦ φιλόνηρωπε, τοῦτον τὸν λαόν σου	38
Σῶσον τὸν λαόν σου, εὐσπλαγχνε	101
Τὰ πάθη τῆς ἀθλίας ψυχῆς μου	107
Τὰ χρόνια τῆς ἐμῆς πάθη θεράπευσον	217
Ταῖς δροσοβόλοις πρεσβείαις σου παῦσον	74
Ταῖς καθαρωτάταις σου προσευχαῖς	278
Ταξιάρχα ἀγγέλων, δημαγωγέ τῶν αὐλῶν	106
Τὰς ἡμῶν ἀμαρτίας οὐσας βαρείας	25
Τεῖχος ἡμῖν φάνηθι καὶ ὀχυρώτατον ἔρεισμα	82
Τέκνον ποθεινότατον, νῦν δεῦρο	292
Τέμενος ὄφθης καθαρὸν τοῦ κυρίου	190
Τέρατα καὶ σημεῖα ἐκτελῶν θεοπρεπῶς	181
Τεταγμένος ἐκατέρησας τὰς τῶν λίθων πολλὰς νιφάδας	218
Τεχθέντι σοι, μόνε βασιλεῦ, ὡς στέφανος	176
Τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι ὅταν μέλλῃς ἐκ νεκρῶν	129
Τῇ θερμῇ σου, μάκαρ, ἱκεσίᾳ λύτρωσαι	286
Τῇ σαγήνῃ τῆς γλώττης σου, θεηγόρε	24
Τῇ φλογίνῃ σου ῥομφαίᾳ διασκόρπισον	131
Τῇ ὥρᾳ, ἐν ἣ μέλλει με κύριος ἀποχωρίζειν	116
Τὴν ἀνωτέραν πάντων ἀγγελικῶν ταγμάτων	206
Τὴν κεχαριτωμένην καὶ ἀειπάρθενον	48
Τὴν πόλιν σε τοῦ θεοῦ ἐκδυσωποῦμεν	217
Τὴν συντριβὴν τῆς ἐμῆς ἐπανορθώσασθε ψυχῆς	298
Τὴν τῶν ἀποστόλων καλλονὴν καὶ τῶν ἀγίων	2
Τὴν χαλεπὴν ἀμαυρότητα, τὴν δεινὴν	16
Τὴν ψυχὴν τετραματίσμαι καὶ τὸ σῶμα	162
Τῆς πλευρᾶς τὰς τρώσεις τῆς ζωοποιοῦ	73
Τῆς τῶν παθῶν τυραννίδος	237
Τί σοῦ τὸ εἶδος φοβερόν	137
«Τί τὸ ὄνομά σου;» Ἰησοῦς ἠρώτησεν	154
Τίμιον σκεῦος ὄφθεις τοῦ παναγίου	199
Τίμιον σκεῦος Χριστοῦ	274
Τίμιος ἐδείχθη ὑμῶν ὁ θάνατος	302
Τίμιος ὁ σὸς περικαλλῆς ὑπάρχει	121
Τίνι ἐξωμοιώθης, ταπεινὴ ψυχὴ μου	138
Τὸ εἶδος σου φοβερόν, ἢ στολὴ ὡραία	160
Τὸ θεῖον τέμενος τοῦ παντοκράτορος	60
Τὸ θερμὸν προσφύγιον ἀπάντων	328

Τὸ περιβόητον καὶ θεῖον ὄνομα	127
Τὸ προπύργιον πάντων χριστιανῶν	149
Τοῖς λίθοις θλιβόμενα τὰ μέλη σου	192
Τοῖς ξεσμοῖς τοῦ ἱεροῦ σου, παναοίδιμε	325
Τόμον σε, πατὴρ δακτύλω ἐν ᾧ ὁ λόγος ἐγράφη	19
Τὸν ἀγαθὸν ἐκδυσώπει διηνεκῶς	58
Τὸν ἀγῶνα, μάρτυς, τὸν καλὸν	318
Τὸν ἡμῶν σὺν θεῷ ἀντιλήπτορα	44
Τὸν θεῖον ἀγῶνα, μάρτυς σοφῆ	257
Τὸν ναόν σε τὸν ἅγιον τοῦ παμβασιλέως	83
Τὸν νοητὸν λαμπτήρα τὸν φωτίζοντα	205
Τὸν νόμου πληρωτὴν εἰς τὰ πληρώματα	6
Τὸν παρέσει χρονικῆ συμπεσόντα	95
Τὸν πόνον τῆς ψυχῆς μου μετάβαλε	228
Τὸν τοῦ Χριστοῦ δεῦτε στεφάνοις κοσμήσωμεν	196
Τὸν φοβερὸν ὄντα τῇ μορφῇ	137
Τὸν φωτοειδῆ τῆς ἐκκλησίας στῦλον	120
Τόξον δυνατὸν ἐνέτεινε λόγος	38
Τοῦ λαοῦ σου τὸ κέρασ κατὰ ἐχθρῶν	148
Τοὺς ἡμᾶς πολεμοῦντας σὺ ἐκπολέμησον	132
Τοὺς καταφεύγοντας ὑπὸ τὴν σκέπην σου	127
Τριάδος στερρῶς ὑπεραθλήσας ἐδίδαξας	312
Τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος παρρησία	36
Τῷ θρόνῳ τῷ φοβερῷ τῆς ἀστέκτου δόξης	159
Τῷ κηρύγματι τῷ θεῷ φωταγωγήσας	39
Τῷ πόθῳ τοῦ Χριστοῦ ἀναφλεγόμενος	6
Τῷ πόθῳ Χριστοῦ πυρποληθεὶς	92
Τῷ πρὸς θεὸν ἔρωτι φλεγόμενος	316
Τῶν ἐκλελεγμένων ἐκλογή ἀποστόλων	174
Τῶν ἐμῶν πταισμάτων, δέσποινα, διάρρηξον	345
Τῶν ἐνοχλούντων ἡμᾶς κακῶν	240
Τῶν νοῶν τῶν θεῶν ὡς προστατεύοντα	103
Τῶν πλημμελημάτων μου τὸ φορτίον	129
Ἵγλαίοις καὶ κεκραμένοις χεῖλεσιν	115
Ἵμνήσωμεν πίστει συνελθόντες	292
Ἵμνοις εὐφημῆσαι τὴν σεπτὴν καὶ παναγίαν σου μνήμην	308
Ἵπάρχων δυνάμεως πλήρης θεοῦ	177
Ἵπέμεινας καρτερῶν λύσσαν ἀνόμων	216
Ἵπὲρ εὐσπλαγχίαν ἄνθρωπον γενόμενον	264
Ἵπὲρ ἡμῶν, ἀγαθὴ, τὸν ἐκ σοῦ σαρκωθέντα	22
Ἵπὲρ κατάληψιν τοκετὸν ἔσχες	240

Ἐπὲρ πᾶσαν ἀνθρώπων βοήθειαν	331
Ἐπὲρ τῶν προσφύγων σου πρεσβείαν ποιήσον	51
Ἐπὲρ Χριστοῦ, σοφέ, ἔθηκας σοῦ τὸ σῶμα	187
Ἐπεραστράπτει ἡ θεία χάρις	161
Ἐπερευλογῶ σε καὶ δοξολογῶ	272
Ἐπερθεν κυμάτων καθυποπλέειν με δυναμώσατε	302
Ἐπερνηξάμενος τὸ πέλαγος τὸ τῶν λίθων	186
Ἐπερορίας στελλόμενος, μάκαρ	273
Ἐπέρτιμε Χριστοῦ στεφανηφόρε, Στέφανε	218
Ἐπέρτιμοι, ἅγιοι, καθάπερ λίθοι	300
Ἐπερύμνητε παρθένε υπερύμνητον θεὸν ἀποκύησασα	242
Ἐπερυπούμενον θεὸν σαρκὶ τεκοῦσα	143
Ἐπήκοα Χριστῶ τὰ ἔθνη ἔλαβες	6
Ἐπήρξας ἀκλόνητος καιρῶ τῶν πειρασμῶν	193
Ἐπὸ τὴν σκέπην σου αἰεὶ καταφεύγομεν	126
Ἐπὸ τὴν σκέπην σου προστρέχομεν	166
Ἐπὸ τὴν σκέπην τῶν σῶν περὺγαν	161
Ἐπὸ Χριστοῦ ὡσπερ ἄρνὸς μέσον ἐστάλης	69
Ἐποδὺς σοῦ τὴν μήτραν ὁ ἀθεώρητος	65
Ἐπομονὴ πᾶσαν ἐταπεινώσας	317
Ἐποταγείς, θεόσοφε, τῷ λόγῳ	19
Ἐφάνας σεαυτῷ δόξης ἱμάτιον	96
Ἐψηγορίας τῶν λόγων σου	74
Ἐψηλοῖς σου λόγοις πᾶσαν τὴν χαμαιζήλον	285
Ἐψηλὸν ἐνδιαίτημα τοῦ ἐν ὑψηλοῖς οἰκοῦντος	150
Ἐψηλὸς ἐν ταπεινώσει γεγενημένος	39
Ἐψηλοτάτῳ νοὶ ὑπεισελθὼν πρῶτος	199
Ἐψηλότερος γέγονας τῶν τῆς σαρκὸς	198
Ἐψιστον θεὸν ἐπικαλούμενος	311
Ἐψος καὶ βάθος ἀμέτρητον τῆς σαρκώσεως	16
Ἐψος μυστηρίου τίς ἐκδιηγῆσεται	286
Ἐψος πρὸς μέγα τὸ σὸν ἀτενίσαι	140
Ἐψωσε Χριστὸς σε καρτερῶς ἐναθλήσαντα	94
Φάλαγγα διώλεσας ἐχθρῶν	310
Φανεῖσα τῶν ἄνω Χερουβιμ	332
Φάνηθι, δέσποινα ἀγνή	191
Φάνηθι μέσον ἡμῶν τῶν εἰλικρινῶς	26
Φαρμάκοις συμπαθείας τὴν ταῖς πληγαῖς	90
Φεγγοβόλοις λάμπεςσι, παναγία μητὲρ	123
Φεγγοβόλος οἷαπερ ἀστὴρ τὴν σύμπασαν φωτίζεις	8
Φεῖσαι μου, σῶτερ, ὁ τεχθεῖς	288

Φείσαι μου, Χριστέ, ὅταν ἔλθῃς	214
Φέρεις πηγὴν τῆς ἀφθαρσίας	197
Φέρεις τὸν φέροντα πάντα	194
Φέρουσα τὸν πλαστουργὸν ταῖς σαῖς ἀγκάλαις	182
Φιλαμαρτημῶν γέγονα, δέδοικα καὶ πτοοῦμαι	20
Φιλαμαρτημῶν ὑπάρχων τρέμω καὶ δέδοικα	145
Φιλανθρωπότατον λόγον ἀποκύησα	256
Φλόγα δέδοικα τὴν ἄσβεστον	11
Φοβερὸς εἶ, κύριε, καὶ τίς ἄρα τότε ὑποστῆ	234
Φοβερὸς ὁ τοῖς νώτοις καθήμενος	35
Φορέσας με ἐκ γυναικὸς ὁ ὑπέρθεος	184
Φρενοβλαβῶς ἀμαρτάνω καὶ τί πράξαι οὐκ οἶδα	204
Φρενοβλαβῶς, διηνεκῶς ἐξαμαρτάνοντες	247
Φρικτὴ σου καὶ θαυμαστὴ καὶ ὑπὲρ νοῦν ἡ λοχεία	307
Φρίττω σου, μόνη βασιλεῦ, τὸ ἀδέκαστον	265
Φρίττω σου τὴν ἔλευσιν, λόγε	224
Φυλακτήριον ἔσο μοι, πάναγνε	111
Φύλαξ καὶ πρόμαχος γενοῦ καὶ ἀρραγῆς	166
Φύλαξον, ἄχραντε, στρατὸν ἀπαράτρωτον	157
Φωνὴν βοῶμεν σοι χαριστήριον	133
Φωνὴν προσφέρομεν τοῦ ἀγγέλου σοι	245
Φωνὴν τὴν τοῦ Γαβριὴλ σοι βοῶμεν	170
Φῶς ἡμῖν ἐκ σοῦ ἀνέτειλεν ἄδυτον	295
Φῶς καθωράθης ἐπὶ γῆς	267
Φῶς μοι νοερὸν ἀνάτειλον	102
Φῶς ὡς ἀληθῶς ἐκ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων	54
Φωταγωγὴ τῶν ἐν σκότει	277
Φωτιστικαῖς ἀκτίσι σου, παρθένε	23
Φωτιστικαῖς σου λάμπεσιν, ἀθλοφόρε	207
Φωτοβόλος ἤστραψας ἀστήρ	99
Φωτοειδέστατος θρόνος κυρίου γέγονας	78
Φωτὸς γεγένησαι οἰκητήριον	67
Φωτὸς οἰκητήριον, παρθένε	46
Φωτοφόροις λάμπεσι τοῦ ἀφράστως λάμπαντος	56
Χαῖρε, μόνη, τεκοῦσα τὴν χαρὰν	18
«Χαῖρε» σοι, παρθένε, εὐσεβῶς ἀνακράζομεν	313
Χαῖρε, χαρὰ τῶν θλιβομένων	285
Χαλεπῶν συμφορῶν καὶ τῶν ἐν βίῳ πάντων	13
Χάριν λαβὼν ἐξ ὕψους	226
Χαρισμάτων παντοίων ὑπάρχων ἔμπλεως	65
Χειμαζόμενοι τοῦ βίου περιστάσεσι	242

Χειμαζομένοις τοῦ βίου τῷ κλύδωνι	81
Χειμαζόμενόν με καὶ δελεαζόμενον	263
Χείμαρροι ἀνομίας τὴν ταπεινὴν μου καρδίαν	69
Χεῖρας ἀλόγοις ἐμόλυνα ἔργοις	141
Χεῖρας κατεμόλυνα ποιῶν τὰ ἄτοπα	117
Χεῖρας προθύμως αἶρω καὶ ἐπανοίγω	136
Χειρὸς πονηροτάτης ἀχειρώτονον τὸν λαόν σου	151
Χθὲς ὁ ποιητὴς τοῦ βίου τὸ σπήλαιον	179
Χορεύων σὺν ἀσωμάτων τάξεσι	216
Χορηγὲ ἰαμάτων μακάριε	330
Χορήγησον νίκας τῷ βασιλεῖ	147
Χοροῖς συνηρίθησαι τοῖς τῶν δικαίων	186
Χριστοῦ κειμήλιον ἔμψυχον	172
Χύμα θείου λόγου ὡσπερ Σολομὼν εὐπορήσας	271
Χωννύμενος τοῖς λίθοις πρὸς τὴν πέτραν τῆς ζωῆς	180
Ὡ μῆτερ θεοῦ παρθένε τοῦ πάντων ποιητοῦ	165
Ὡ, πῶς τὸν μέγαν ἀξίως Χριστοῦ ἀπόστολον	77
Ὡ σεβασμία καὶ φωτοφόρε δυὰς	161
Ὡράθης πλατυτέρα οὐρανῶν θεὸν χωρήσασα	107
Ὡραίαν σε ἐν κάλλει ἀρετῶν χρηματίζουσαν	211
Ὡραῖον σου ὤφθη τὸ πρόσωπον, Στέφανε	183
Ὡραῖος γενόμενος ταῖς τῶν λίθων προσβολαῖς	241
Ὡραῖος τερπναῖς εὐμορφίαις γεγονῶς	201
Ὡραιότατος ἄγαν καὶ συμπαθέστατος	105
Ὡραιώθης θείαις καλλοναῖς τεκοῦσα	10
Ὡραιώθης μαρτυρίου σεπταῖς ὠραιότησιν	95
Ὡραιώθητε βασάνοις ὁμιλήσαντες	300
Ὡς ἀκαθαίρετον πύργον, ὡς ἀπερίτρεπτον τεῖχος	193
Ὡς ἀκηλίδωτον, πάτερ θεόφρον, ἔσοπτρον	276
Ὡς ἄλλος ὀρώμενος οὐρανὸς	62
Ὡς ἀνωτέραν σε οὖσαν τῶν Χερουβιμ	125
Ὡς ἄστρον φαεινόν, ὡς μέγας ἥλιος	198
Ὡς ἐκ ρίζης πάλαι Ἰεσοαὶ βλαστήσασα	100
Ὡς θεῖοι ὠράθητε ἀστέρες	293
Ὡς θεοῦ παραστάτης παράστηθι	110
Ὡς θρόνον τοῦ βασιλέως, θεοχαρίτωτε	49
Ὡς θρόνος πυρίμορφος, ἀγνή	93
Ὡς ἵππος θεόλεκτος ἐπέβης	45
Ὡς κλήματα νοητῆς ἀποδειχθέντες ἀμπέλου	306
Ὡς λυχνία οὖσα μυστικὴ	319
Ὡς μιμητῆς τοῦ θεοῦ πάθους	32

Ὡς μυστικὸς ποταμὸς τὴν οἰκουμένην	42
Ὡς νοὶ τῷ πρώτῳ παριστάμενος	103
Ὡς νῦν τὰ ἄνω οἰκῶν βασιλεία	244
Ὡς ὄμβρος ἐν σῇ μήτρᾳ	282
Ὡς ὀρθρος ἀνέτειλας φωτὶ τῶν ἄθλων σου	332
Ὡς ὀρθρος, ὡς ἡμερινὸς ἐξανέτειλας ἀστήρ	264
Ὡς παρεστῶς τῷ ἀστέκτῳ καὶ φοβερῷ θρόνῳ	124
Ὡς πεφωτισμένος ἐνέκυψας εἰς τὰ βάθη τοῦ πνεύματος	282
Ὡς ποταμὸς εἰρήνης ἐπικλύζων	23
Ὡς πρωτομάρτυς τοῦ βασιλέως	221
Ὡς πύλην οὐράνιον καὶ ὡς ἔμπυχον ναὸν	129
Ὡς στῦλος καθωράθης νέου λαοῦ	89
Ὡς ταῖς ὑπερκοσμίοις συναγελάζων χορεΐαις	246
Ὡς τὸν ἀχώρητον παντὶ ὑπερβολῇ	248
Ὡς τὸν συνάναρχον πατρὶ	268
Ὡς τοῦ Χριστοῦ πρώτος μάρτυς	203
Ὡς τοὺς οὐρανοὺς ἐμβατεύων	223
Ὡς τῷ φωτὶ τῷ μεγάλῳ ἐγγίζων	255
Ὡς τῶν ἀγγέλων, ἄχραντε, καὶ τῶν βροτῶν	105
Ὡς τῶν ἄνω ταγμάτων ὑψηλότερα δειχθεῖσα	106
Ὡς ὑπερτέρα, ἀγνή, οὐσα τῶν ἀγγέλων	160
Ὡς ὑψηλότερος θρόνος τὸν βασιλέα ἐβάστασας	304
Ὡς φοβερὸν σου τὸ εἶδος χάριτος ἐμπλεων	144
Ὡς φοβερὸς ὁ τόπος οὗτος	169
Ὡς φρικτὸν τὸ εἶδος σου	122
Ὡς φῶς, ὡς ἥλιος ἀνατέταλκας	66
Ὡς φωτοειδῆς τοῦ βασιλέως πύλη	55
Ὡς Χριστοῦ ἀπόστολος ὡς τοῦ λόγου μύστης	55
Ὡς Χριστοῦ διάκονος, ἀθλοφόρε	234
Ὡς ὢν τοῦ θείου φωτὸς ἀνάπλεως	133
Ὡς ὠραῖοι οἱ πόδες! τρίβους γὰρ ἐβημάτισαν	34
Ὡς ὠραῖοι σοῦ οἱ πόδες, Θωμᾶ, βηματίζοντες	5
Ὡσπερ οὐρανὸς κατὰστερος ὁ σὸς ὄραται οἶκος	10
Ὡφθης ἄκλυτος λιμὴν, παμμάρκαρ	207
Ὡφθης ἀληθῶς τῆς ἐκκλησίας κόσμος	232
Ὡφθης βοηθὸς κατὰ πάντα	213
Ὡφθης μέγιστος ἐν μάρτυσιν	101
Ὡφθης ὠραῖσμένος τῶν ἀρετῶν ταῖς ἰδέαις	266
Ὡφθης ὡς λαμπὰς ἐμπιπρῶν τῆς πλάνης ζιζάνια	27
Ὡφθης ὡσπερ ὄργανον, Θωμᾶ	2
Ὡφθητε Χριστοῦ πανάγιον στράτευμα	294

Index of Epithets of Saint Mary

ἀγαθὴ	22, 23, 95, 195, 239, 327
ἀγαλλίαμα πιστῶν	161
ἀγία μόνη	35
ἀγιωτέρα Χερουβὶμ	275
ἀγνή	4, 14, 15, 28, 29, 31, 33, 61, 66, 67, 93, 94, 106, 125, 160, 164, 167, 178, 201, 206, 211, 212, 221, 228, 237, 258, 267, 282, 299, 311, 319, 325
— εὐλογημένη	330
— θεομακάριστος	69
— παρθένος ἔνδοξος	137
ἀειπάρθενος	48, 188
— μόνη	84, 296
ἄμωμος	206
ἀνατολὴ μόνη τοῦ νοητοῦ ἡλίου	137
ἀνωτέρα	
— πάντων ἀγγελικῶν ταγμάτων	206
— Χερουβὶμ	125
ἀπαλλαγὴ τῶν τοῦ βίου δυσχερῶν	191
ἀπειρόγαμος	51, 293, 307
ἀποκύησασα	
— ἀναμάρτητον λόγον	145
— θεὸν	242
— σαρκωθέντα θεὸν	44
— τὸν νόμου πληρωτὴν	6
— φιλανθρωπότατον λόγον	256
ἄρμα φωτοφόρον τοῦ θεοῦ	155
ἄφθορος	
— μετὰ κήσιν	230
— μόνη	52
ἄχραντος	8, 19, 20, 25, 27, 55, 61, 70, 82, 105, 139, 143, 152, 157, 199, 223, 232, 239, 259, 281, 299
— ἀγνή	216, 268

βοήθεια	
— άμαρτανόντων πάντων	245
— πιστών	162
— πιστών ανθρώπων	138
βοηθός	
— μόνη	147
— μόνη τών άπόρων	204
γη άγεώργητος	249, 298
δεδοξασμένη	162
δέσποινα	25, 83, 86, 93, 94, 96, 128, 149, 157, 244, 248, 285, 300, 317, 331, 345
— άγνή	191
— παναγία	314
— πάναγνος	265
— πανάμωμος	127, 218
— πάντων	126
— τοῦ κόσμου	17
διαρρήξασα μόνη τὰ ἅλυστα δεσμὰ	330
διάσωσμα	
— πάντων	2
— πάντων τών ανθρώπων	72
— πιστών ανθρώπων	245
δούλη τοῦ δεσπότη	152
έλπις	
— πιστών	167
— τών περάτων	132
— χριστιανών	134
— χριστιανών άκαταίσχυντος	302
ένδίαίτημα ύψηλόν	150
έρεισμα άκαταμάχητον	313
εύλογημένη	243, 244
— έν γυναιξί	71
— μήτηρ Χριστοῦ	162
— μόνη θεοτόκε	207
— παρθένος	26
εύπρέπεια άγγέλων	138
ήγιασμένη	238
θεογεννήτωρ	156, 241
— άγνή εύλογημένη	181
— δέσποινα	44, 74
— πανάμωμος δέσποινα	313

θεοκνήτωρ	100
— μόνη άγνή εύλογημένη	43
— παρθένος πανύμνητος	302
θεομήτωρ	140
— άγνή εύλογημένη	247
θεονύμφευτος	150
θεόνυμφος	197, 332
— άγία	63
— άγνή	191
— κεχαριτωμένη	18
— παναγία	323
— παρθένος	114
θεοτόκος	23, 42, 108, 132, 139, 145, 177, 182, 199, 207, 220, 231, 238, 284, 291, 296
— άγία	102
— άγνή	228
— άχραντος	120
— δέσποινα	270, 328
— παρθένος	260
— παρθένος πανύμνητος	133
θεοχαρίτωτος	3, 49, 186, 210, 280
— άγνή	194
— εύλογημένη	301
— μόνη	197, 273
θρόνος	
— πυρίμορφος	93
— πυρίμορφος κυρίου	134
— τοῦ βασιλέως	49
— τοῦ θεοῦ	131
— τοῦ παντάνακτος	129
— ύψηλότατος	304
— φωτοειδέστατος κυρίου	78
— χερουβικός	194
ίλαστήριον ήμῶν	245
καλή	60
καλλονή	
— τῶν άθλοφόρων	92
— τῶν άποστόλων	2
καταφυγή	
— πάντων τῶν ανθρώπων	72
— τῶν πιστῶν και βοήθεια	132

καταφύγιον	
— ἡμῶν	245
— τῶν βροτῶν	262
καύχημα	
— ἁγίων μαρτύρων	2
— πιστῶν	161, 162
— τῶν ἀγγέλων	245
κεχαριτωμένη	48, 55, 244
— ἁγία θεοτόκος	121
κιβωτὸς	249
κλίμαξ	
— ἣν εἶδεν Ἰακώβ	131
— οὐράνιος	134
κόρη	2, 40, 73, 86, 100, 108, 155, 178, 187, 197, 271, 329, 345
— ἐμπλήσασα χαρὰς τῶν ἀγγέλων τοὺς χοροὺς	70
— παναγία	262
κραταίωμα	
— μαρτύρων	313
— τῶν ἁγίων μαρτύρων	296
κυήσασα	
— γαλήνην	136
— θεὸν σαρκὶ	243
— καλλοποιὸν Ἰησοῦν	92
— ὁμότιμον τῷ πατρὶ θεὸν λόγον	314
— σέ, κύριε	209
— σέ, σωτήρ	235
— τὴν ζωὴν	254
— τὴν χαρὰν	313
— τῆς εὐσπλαγχνίας πηγὴν	85
— τὸν ἐν ἁγίοις θεὸν ἐπαναπαυόμενον	261
— τὸν ἐπουράνιον δεσπότην	333
— τὸν ἐπουράνιον ὄμβρον	226
— τὸν θεὸν ἀσπόρως	26
— τὸν παντευλόγητον θεὸν	71
— τῶν βροτῶν ποιητὴν	105
— ὑπεράγιον θεὸν ὑπερφυῶς	63
κυρία πάσης τῆς κτίσεως	29
λαβὶς παναμώμητος	30
λιμὴν σωτηρίας	85

λοχεύτρια	
— ἀληθῆς θεοῦ	33
— θεοῦ	239
— κυρίου	110, 273
λυχνία	200
— μυστική	319
— νόμου	74
— φωτεινή	131
μήτηρ	
— ἁγία	214
— θεοῦ	6, 55, 90, 169, 249
— θεοῦ πάναγνος	280
— θεοῦ παναμώμητος	180
— θεοῦ πανάμωμος	73
— θεοῦ παρθένος	165
— θεοῦ τοῦ ζῶντος	72
— θεοῦ τοῦ σαρκωθέντος	178
— θεοῦ τοῦ ὑψίστου	51
— παρθένος	104
— τοῦ δεσπότου	152
— τοῦ θεοῦ	125, 206
— τοῦ πάντων θεοῦ	210
— τοῦ πλαστουργοῦ	176
μητροπάρθενος	107
— ἁγία	190, 206
— ἁγνή	109, 240
— παναγία	138
ναὸς	
— ἅγιος τοῦ παμβασιλέως	83
— ἔμψυχος	129
νεφέλη	
— παρθένος	180
— τοῦ τὰ πάντα πλήσαντος φωτὸς	137
— φωτὸς	134
νύμφη ἄχραντος	129
οἰκητήριον	
— καθαρὸν	117
— τοῦ θείου πνεύματος	128
— τοῦ φιλανθρώπου	201
— φωτὸς	67
οἶκος καθαρὸς	28

ὄρος	192
— ἐμφανές κυρίου	140
— θεῖον ἀλατόμητον	249
— κατάσκιον	326
οὐρανός ἔμφυχος	131
παλάτιον χωρητὸν τοῦ ἀχωρήτου	67
παναγία	264, 272, 273
— δέσποινα	125, 161
— μήτηρ τοῦ φωτός	123
— μητροπάρθενος	138
— παρθένος	11, 204, 238
πάναγνος	6, 60, 88, 111, 175, 200, 232, 304
παναμώμητος	33, 58, 106, 131, 163, 239, 316, 325
πανάμωμος	2, 5, 10, 29, 37, 38, 41, 52, 59, 76, 96, 97, 110, 118, 132, 141, 151, 173, 191, 192, 193, 219, 230, 260, 271, 326, 331, 345
— ἀγνή	223
— ἄχραντος	67, 98
— δέσποινα	56, 218
πανύμνητος	28, 132, 284, 333
παρθενομήτωρ	35, 233, 343
παρθένος	10, 22, 23, 46, 51, 53, 63, 70, 71, 81, 85, 90, 97, 115, 119, 126, 143, 154, 167, 169, 186, 198, 199, 203, 221, 226, 229, 230, 244, 256, 263, 275, 277, 279, 286, 309, 313
— ἀγία	147
— ἀγνή	254, 330
— θεοτόκος	79
— (καὶ παρθένος) μείνασα	226
— μήτηρ	104
— μήτηρ θεοῦ	165
— νεφέλη	180
— παναμώμητος	64
— σεμνή	245
— ὑπερύμνητος	242
πηγή	
— τοῦ ζῶντος ὕδατος	306
— ὑπάρχουσα ναμάτων ζωτικῶν	198
πλατυτέρα οὐρανῶν	28, 107
πόλις	
— περιδοξος	280
— τοῦ θεοῦ	217
προπύργιον πάντων χριστιανῶν	149

προστασία	
— ἀρραγής	328
— ἡμῶν	158
— μεγάλη	20
— μόνη πιστῶν	156
— πάντων τῶν ἀνθρώπων	72
— τοῦ κόσμου ἀκαταίσχυντος	241
προσφύγιον θερμὸν	328
πύλη	
— οὐράνιος	129
— ἀδιόδευτος	84, 249, 317
— φωτειδῆς τοῦ βασιλέως	55
ράβδος τοῦ Ἰεσσαί	37
σεμνή Μαρία	201
στάμνος χρυσῆ	304
στερώσασα τὴν ἀρὰν	313
στήριγμα πιστῶν	161
στηριγμὸς τῶν ἐχόντων ἐλπίδας	191
συλλαβοῦσα τὸ πῦρ τὸ ἄστεκτον	244
σωματώσασα	
— θεὸν	160, 259
— θεὸν ἀπερινόητον	163
— τὸν τοῦ μάννα χορηγὸν	304
— Χριστὸν ἀπορρήτως	265
σωτηρία	168
— πάντων	132
τεκοῦσα	184
— ἐλεήμονα λόγον καὶ κύριον	329
— ζωῆς τὸ ὕδωρ	198
— θεὸν τὸν ὑπεράγαθον	116
— ἱατρὸν	42
— μόνη, τὴν χαρὰν τῷ κόσμῳ	18
— σαρκωθέντα τὸν λόγον	212
— σε	224
— σε ἄφθορος	288
— τὴν ζωὴν	4
— τὸν θεὸν	40
— τὸν ὠραῖον	10
— ὑπερυψούμενον θεὸν	143
— Χριστὸν	248
τέμενος θεῖον τοῦ παντοκράτορος	60

τέξασα	
— θεὸν ἀναμάρτητον	61
— τὸ πῦρ τῆς θεότητος	169
— τὸν μόνον εὐεργέτην	325
τετοκυῖα	
— ἅγιον ἐν ἀγίοις ἐπαναπαυόμενον	250
— λόγον	268
τιμιωτέρα πάσης τῆς κτίσεως	345
τόμος ἐν ᾧ ὁ λόγος ἐγράφη	19
ὑπερέχουσα τῶν ἀσωμάτων χωρῶν	136
ὑπερτέρα	
— τῶν ἀγγέλων	160
— Χερουβὶμ	244, 332
ὑψηλοτέρα τῶν ἄνω ταγμάτων	106
χαρὰ	
— πάντων	125, 129, 131
— τοῦ κόσμου	134, 168
— τῶν ἐν θλίψει	132
— τῶν θλιβομένων	285
χώρα ἀνθοῦσα στάχυν	271
χωρήσασα	
— τὸν ἀχώρητον	281
— τὸν ἀχώρητον λόγον	237
ώραία	
— ἐν γυναιξὶ	60
— ἐν κάλλει ἀρετῶν	211

Index of Proper Names

- Aaron 76
- Acacius 290
- Adam 8, 38, 141, 175, 219, 388
- Aelia Eudoxia 271
- Aetius 290
- Aggia 292
- Alexander 340, 342
- Alexander (one of the Forty
Martyrs) 292
- Antipas of Pergamum 349
- Aquilina 312
- Artemius 343
- Artemon 342
- Asterius of Amasea 180
- Athanasius 290
- Caesar Bardas xxi
- Basil of Caesarea xxiii, xxviii, 198,
291, 292, 293, 295, 298, 299,
301
- Beryllus 349
- Callinica 312
- Candidus 292
- Christopher 308, 310, 312, 348
- Chrysippus of Jerusalem 184, 340
- Conon 343
- Cosmas and Damian xxiii, xxvii,
xxviii, 342
- Cosmas Vestitor 283
- Cyril of Alexandria 2, 28
- Cyril of Jerusalem 173, 183
- Daniel 192, 221, 338
- Demetrius xxiii, xxvii, xxviii, 91, 92,
93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100,
101, 339
- Didymus the Blind 217, 346
- Dionysius the Areopagite 1, 92, 159,
343
- Ecdicius 290

- Eliades 292
- Elijah 337, 346
- Emmanuel 73, 231, 234
- Ephrem the Syrian 30, 93, 100, 232, 241, 245, 273, 294, 300, 304, 305, 326, 328
- Euschemon 343
- Eutyches 290
- Eutychius 292
- Eve 8, 331
- Flavius 292
- Florus 341
- Fortunatus 337, 338
- Forty Martyrs of Sebaste xxiii, 290, 294, 295, 300, 302, 305, 347
- Gabriel, archangel 125, 126, 127, 131, 133, 149, 161, 164, 165, 170, 339, 344
- Gaius 290
- George 341, 343, 344, 345, 348
- Gorgonius 290
- Gregory of Decapolis xxi
- Gregory of Nyssa 61, 175, 179, 181, 216, 221, 227, 239, 269, 274, 302, 303, 314
- Gregory Thaumaturgus 137
- Gregory the Theologian 211, 223
- Habakkuk 375
- Hagar 109
- Hermione 339
- Hesychius 42, 329
- Hypatius 343
- Ignatius (Saint) 337
- Isaiah xxv, 28, 55, 122, 233, 269
- Ishmael 150
- Jacob 131
- Jason of Tarsus 347
- Jesse 37, 100, 175
- Jesus Christ
- Christ xxv, 3, 4, 6, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 20, 21, 29, 31, 33, 41, 42, 49, 51, 55, 56, 59, 67, 69, 70, 72, 74, 75, 77, 80, 81, 83, 85, 88, 91, 92, 93, 94, 100, 104, 127, 152, 157, 162, 164, 165, 167, 168, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 180, 184, 185, 187, 188, 189, 190, 193, 196, 197, 198, 203, 205, 208, 209, 213, 214, 215, 219, 221, 223, 224, 229, 230, 232, 234, 237, 238, 242, 244, 248, 249, 250, 253, 256, 257, 258, 265, 273, 274, 276, 277, 287, 288, 292, 294, 295, 302, 306, 307, 308, 316, 323, 324, 326, 327, 330, 331, 344
 - Jesus xxviii, 38, 59, 85, 92, 154, 188, 261, 263, 319

- John 292
- John Chrysostom xxiii, xxviii, 39, 81, 93, 100, 248, 262, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 275, 276, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 288, 346, 347
- John Climacus 343
- John I of Thessalonike 95, 97, 101, 233
- John of Damascus 286
- John the Baptist xxiii, xxvii
- John the Deacon xxi
- John the Divine xxiii, xxvii, xxviii
- Jonas 178, 190
- Joseph the Studite xxii
- Joshua 163
- Leontius 292
- Lisimachus 290
- Lyaeos 99
- Marianus 339
- Mary 29, 152, 167, 201, 239
- Matrona 338
- Methodius 346
- Michael, archangel xxiii, xxvii, xxviii, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 111, 113, 117, 124, 125, 126, 127, 129, 130, 131, 132, 135, 136, 137, 138, 146, 147, 149, 150, 153, 154, 155, 157, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 168, 169, 170, 339, 340, 344
- Michael Psellus 339
- Moses 12, 20, 159, 191
- Neadius 343
- Nestor 99, 339
- Nicholas xxiii, xxvii
- Nicholas (Forty Martyrs) 292
- Niketas Patrikios 130
- Onesiphorus 338
- Origen 141
- Pantaleon xxiii, xxvii, xxviii, 322, 324, 326, 328, 329, 330, 332, 348
- Paraskevi of Rome 345
- Photius I of Constantinople 147, 156, 339
- Polyeuctus 348
- Proclus of Constantinople 2, 6, 16, 29, 75, 152, 284
- Romanus the Melodist 233
- Sebastian 340, 341
- Sennacherib 170
- Severianus 292
- Sisinius 292

Solomon 271

Stephen xxiii, xxv, xxvii, xxviii, 172,
173, 174, 176, 177, 179, 180,
181, 183, 184, 185, 187, 188,
189, 193, 196, 197, 200, 201,
202, 203, 204, 205, 206, 207,
210, 212, 215, 216, 217, 218,
219, 220, 222, 223, 224, 227,
228, 231, 234, 236, 237, 238,
239, 240, 241, 243, 245, 246,
247, 248, 249, 253, 255, 257,
259, 260, 262, 264, 265, 341,
342

Theodora, Empress (wife of
Theophilos) xxi

Theodora of Thessalonike 343

Theodore 290, 347

Theodore Trichinas 343

Theodulus 290, 347

Theophanes xxi

Theophanes Graptus 348

Theophilus 290

Thomas xxiii, xxvii, xxviii, 1, 2, 3, 4,
5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16,
17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24,
26, 27, 28, 29, 31, 32, 34, 36,
37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44,
45, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53,
54, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 63,
64, 67, 69, 70, 72, 73, 75, 76,
78, 80, 81, 82, 84, 85, 86, 87,
88, 89, 337, 338

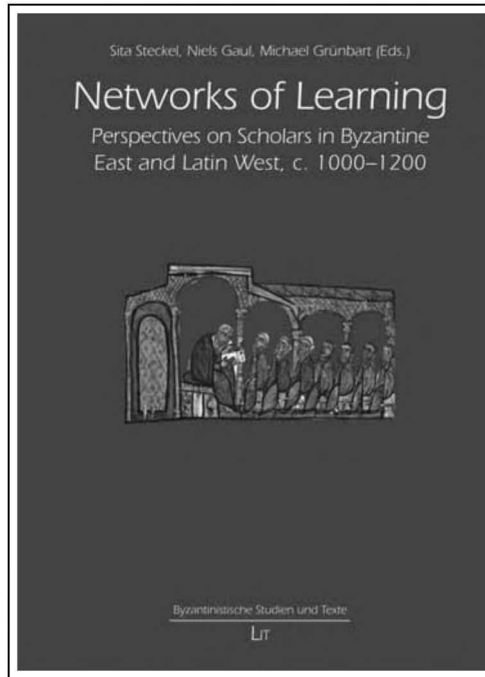
Thomas the Slav 338

Tryphaena 340

General Index

- alliteration xxv, xxvi
- Apostles xxiii
- Arabs xxi, 109, 131, 150, 170
- Assyrians 151, 157, 170
- Babylon 42, 303, 329
- Beliar 119
- Bethlehem 175, 181, 184
- calendar, liturgical xxii
- chastity 346
- Cherub 19, 35, 125, 143, 244, 275, 332, 345
- Chonai 136, 169
- Church Fathers xxvi
- Churches
- Church of the Holy Apostles 346
 - Monastery of Saint Bartholomew xxi
 - Martyrion of Saint Christopher 348
 - Martyrion of the Forty Martyrs 347
 - Martyrion of Saint George 348
 - Great Church of Constantinople (Hagia Sophia) xxi
 - Church of Saint Pantaleon 348
 - Martyrion of Saint Stephen 341
 - Apostolion of Saint Thomas 337
- Constantinople xxi, 8, 17, 26, 31, 37, 52, 58, 70, 72, 82, 87, 107, 118, 119, 125, 161, 183, 188, 203, 208, 223, 228, 258, 284, 300, 324, 337, 339, 340, 341, 346, 347, 348
- Constantinople, Churches: see Churches and Monasteries
- Constantinople, quarters
- ta Adda 339
 - ta Amantiou 337
 - Bronze Tetrapylon 347
 - Constantianae 341
 - Kyparission 348
 - Oxeia 339
 - ta Sinatoros 339
- Crete xxi

- Eden 175
- enclitics xxvii
- Ethiopia 87
- Ethiopians 28, 87
- euphony xxvi
- heirmos xxvii
- hyperbaton xxvi
- I-speech xxvi
- iconodules xxi
- India 27, 39, 41, 87
- Indians 27, 37, 43
- Israel 8, 99, 154, 191, 318
- Jerusalem 217
- Jews 152, 173, 174, 177, 183, 189,
197, 200, 205, 210, 213, 223,
226, 229, 230, 231, 240, 247,
257, 259, 263, 284, 384
- Jordan, River 347
- Judea 152, 262
- kanones, group of eight xxiii, xxvii,
339, 341
- Kherson xxi
- Menaia xxii, 342, 347, 348
- New Testament 269
- Old Testament xxvi, 269
- Parakletike xxii, 346
- Peloponnese xxi
- Pentekostarion xxii
- Pharaoh 297
- proclitics xxvii
- prudence 347
- Rome xxi
- Rus' 340
- Satan 302
- Sicily xxi
- Sinai, Mount 33, 110, 141
- Sion 126
- theotokion xxii
- Thessalonike xxi, 94
- Triodion xxii
- Zion: see Sion

Sita Steckel; Niels Gaul; Michael Grünbart (Eds.)

Networks of Learning

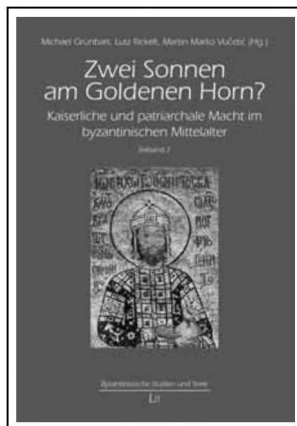
Perspectives on Scholars in Byzantine East and Latin West, c. 1000–1200

Cultures of learning and practices of education in the Middle Ages are drawing renewed attention, and recent approaches are questioning the traditional boundaries of institutional and intellectual history. The volume assembles contributions on both Byzantine and Latin learned culture, and aims to locate medieval scholars in their religious and political contexts instead of studying them in a framework of 'schools'. Eleven contributions on eastern and western scholars offer complementary perspectives on scholars and their work, discussing the symbolic and discursive construction of religious and intellectual authority, practices of networking and adaptations of knowledge formations.

Bd. 6, 2014, 392 S., 34,90 €, br., ISBN 978-3-643-90457-7

LIT Verlag Berlin – Münster – Wien – Zürich – London

Auslieferung Deutschland / Österreich / Schweiz: siehe Impressumseite

Dimitra Karamboula

Von Diokletian zu Justinian

Kontinuität und Legitimität in der Beziehung zwischen Kaisern und Untertanen

Anhand der Gesetzessammlungen des Diokletian, Theodosius und Justinian wird untersucht, in welchem Ausmaß das kodifizierte Recht eine einheitliche Staatsgesinnung schaffte, und ob auch das Christentum zum Bestand des römischen Reichs als Einheit im Geist beigetragen hat. Wichtig sind dabei die Idee der Kontinuität der *res publica romana*, der „Romanitas“-Begriff und das klassische römische Recht für die Genese eines Zusammengehörigkeitsgefühls. Weiters wird thematisiert, ob die Untertanen die Kontrolle durch den kaiserlichen Beamtenapparat als rechtmäßig und als im Interesse des Reiches gelegen ansahen.

Bd. 5, 2015, 370 S., 39,90 €, br., ISBN 978-3-643-12319-0

Michael Grünbart; Lutz Rickelt; Martin Vučetić (Hg.)

Zwei Sonnen am Goldenen Horn?

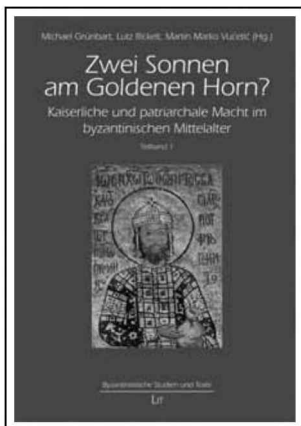
Kaiserliche und patriarchale Macht im byzantinischen Mittelalter. Akten der internationalen Tagung vom 3. bis 5. November 2010. Teilband 2

Die Funktion und der Stellenwert des Patriarchen im politischen Gefüge des byzantinischen Staatswesens standen im Mittelpunkt einer Tagung des Projekts B11 „Kaiser und Patriarch in Byzanz – eine spannungsreiche Beziehung“ am Exzellenzcluster „Religion und Politik“ der WWU Münster im November 2010. Die Beiträge reichen von der Spätantike bis zum Ausgang des byzantinischen Reiches und behandeln auch die Entwicklungen in Rom und Antiocheia.

Bd. 4, 2013, 200 S., 29,90 €, br., ISBN 978-3-643-11540-9

LIT Verlag Berlin – Münster – Wien – Zürich – London

Auslieferung Deutschland / Österreich / Schweiz: siehe Impressumseite

Michael Grünbart; Lutz Rickelt; Martin Vučetić (Hg.)

Zwei Sonnen am Goldenen Horn?

Kaiserliche und patriarchale Macht im byzantinischen Mittelalter. Akten der internationalen Tagung vom 3. bis 5. November 2010. Teilband 1

Die Funktion und der Stellenwert des Patriarchen im politischen Gefüge des byzantinischen Staatswesens standen im Mittelpunkt einer Tagung des Projekts B11 „Kaiser und Patriarch in Byzanz – eine spannungreiche Beziehung“ am Exzellenzcluster „Religion und Politik“ der WWU Münster im November 2010. Die Beiträge reichen von der Spätantike bis zum Ausgang des byzantinischen Reiches und behandeln auch die Entwicklungen in Rom und Antiocheia.

Bd. 3, 2011, 232 S., 24,90 €, br., ISBN 978-3-643-11393-1

Michael Grünbart (Hg.)

Geschenke erhalten die Freundschaft

Gabentausch und Netzwerkpflege im europäischen Mittelalter

Durch den Austausch von Gaben und Gefälligkeiten fand man auch in mittelalterlichen Gesellschaften eine gemeinsame Ebene der Verständigung. Forscherinnen und Forscher aus mehreren mediävistischen Disziplinen beleuchteten im Rahmen eines internationalen Kolloquiums des Medieval Friendship Network Aspekte des hoch- und spätmittelalterlichen Schenkens in privaten und öffentlichen Beziehungen.

Bd. 1, 2011, 312 S., 29,90 €, br., ISBN 978-3-643-10897-5

LIT Verlag Berlin – Münster – Wien – Zürich – London

Auslieferung Deutschland / Österreich / Schweiz: siehe Impressumseite

Byzantinistische Studien und Texte

Joseph the Hymnographer (c. AD 816–886) belonged to the Constantinopolitan intellectual élite and was a prominent teacher. Although his poetic oeuvre comprises different kinds of compositions, he is best known for his kanones, long hymns penned in one of the eight Byzantine modes and mainly sung during the early morning office (Orthros). He was the only Byzantine poet to be given the byname "the Hymnographer" ("the writer of liturgical Hymns *par excellence*") due to both the extent of his work and his contribution to the formation of the kanon. The text of a kanon follows particular accentual syllabic patterns which interact with the overall melody to produce liturgical poetry. The present critical edition aims to determine the original text of groups consisting of eight kanones each and dedicated to prominent saints: Thomas, Michael the Archangel, Stephen, John Chrysostom, the Forty Martyrs of Sebaste, Christopher, and Pantaleon are to be found here. Within each group, Joseph composed one kanon per mode.

Paraskevi Toma is postdoctoral Research Associate in Byzantine Studies at the University of Münster. She specializes in critical editions, particularly *editiones principes* of Greek and Latin medieval works, as well as in comparative literature studies.

